

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DOĞU DİLLERİ VE EDEBİYATLARI
ANABİLİM DALI
KORE DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI**

**KORECE VE TÜRKÇE REDDETME SÖZ EYLEMLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Yüksek Lisans Tezi

Müge SEVİNÇ

Ankara, 2023

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DOĞU DİLLERİ VE EDEBİYATLARI
ANABİLİM DALI
KORE DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI**

**KORECE VE TÜRKÇE REDDETME SÖZ EYLEMLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Yüksek Lisans Tezi

Müge SEVİNÇ

Tez Danışmanı

Prof. Dr. M. Ertan GÖKMEN

Ankara, 2023

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DOĞU DİLLERİ VE EDEBİYATLARI
ANABİLİM DALI
KORE DİLİ VE EDEBİYATI BİLİM DALI

KORECE VE TÜRKÇE REDDETME SÖZ EYLEMLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı: Prof. Dr. M. Ertan GÖKMEN

TEZ JÜRİSİ ÜYELERİ

Adı ve Soyadı

İmzası

1- Prof. Dr. M. Ertan GÖKMEN

2- Doç. Dr. Pınar ALTUNDAĞ

3- Dr. Öğr. Üyesi Nihan KARAKUŞ HARMANCI

Tez Savunması Tarihi

22.06.2023

T.C.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Prof. Dr. M. Ertan GÖKMEN danışmanlığında hazırladığım “Korece ve Türkçe Reddetme Söz Eylemlerinin Karşılaştırılması (Ankara, 2023)” adlı yüksek tezimdaki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğimi, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallarına uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul edeceğimi beyan ederim.

Tarih: 03.07.2023

Adı-Soyadı ve İmza

Müge SEVİNÇ

ÖNSÖZ

Temelleri 1930'lu yıllarda John Langshaw Austin tarafından atılan ve daha sonra Austin'in öğrencisi olan John Rogers Searle tarafından geliştirilip ilerletilen söz eylem kuramı, dilin yalnızca bir bilgi iletme aracı olmadığını, aynı zamanda belirli bir eylem gerçekleştirme amacı taşıdığını ortaya koymaktadır. Reddetme söz eylemleri, günlük yaşantıda sıkça karşılaşılan bir söz eylem türüdür. Reddetme, bir teklifi geri çevirme, bir daveti kabul etmeme veya bir fikri reddetme gibi durumlarda ortaya çıkmaktadır. Yüz tehdit edici özelliğe sahip olan reddetme söz eylemleri, iletişimde yerine getirildiği anda, kişilerarası ilişkinin doğasını, gücünü ve dinamiklerini olumsuz bir şekilde etkileyebilmektedir. Reddetme eylemi, bu durumun önüne geçebilmek için sosyal statü, yaş ve cinsiyet gibi faktörlere bağlı olarak farklı stratejiler kullanılarak gerçekleştirilmektedir.

Bu çalışmada, Korece ve Türkçe reddetme ifadeleri söz eylem kuramı açısından karşılaştırmalı olarak ele alınmış ve reddetme stratejilerinin kullanımındaki toplumsal hiyerarşiden kaynaklanan etkilerin ortaya konulmuştur. Reddetme söz eylemlerinin iletişimin etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi açısından büyük öneme sahip olması bu çalışmanın çıkış noktası oluşturmıştır.

Tez yazma sürecimin başlangıcından sonuna kadar yanımda olan ve desteklerini esirgemeyen pek çok kişi oldu ve hepsine sonsuz teşekkür borçluyum.

Lisans yaşantımın başından itibaren çok kıymetli bilgiler öğrendiğim, lisans tezimde de danışmanım olan ve bana akademiye sevdiren danışmanım Prof. Dr. M. Ertan Gökmen'e teşekkürü borç bilirim. Tez yazma süreci boyunca ihtiyaç duyduğumda bana zaman ayırması, kıymetli fikirleriyle yardımcı olması, zorlandığım konularda beni cesaretlendirmesi ve bana inanması benim için çok kıymetli. Ders dönemimde verdikleri derslerle ufkumu genişleten ve çalışmak istediğim konuyu bulmamı sağlayan değerli Doç. Dr. Pınar Altundağ ve Dr. Özlem Gökçe hocalarıma da teşekkürlerimi

sunarım. Her fırsatta kıymetli fikirlerini esirgemeyen ve kaynak desteği sağlayan kıymetli Muhammet Emre Korkmaz hocama ve destekleri için diğer anabilim dalı hocalarıma da çok teşekkür ederim. Her an yanımda olan, beni destekleyen, g veren, bana inanan ve değerli fikirleriyle tezime katkıda bulunan Bora zkan’a çok teşekkür ederim. Son olarak, eğitim hayatımda her zaman beni destekleyen ve yanımda olan çok sevdiğim aileme ve arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Yüksek lisans eğitimim süresince TBTAK 2211 Yurt İçi Lisansüstü Burs Programı sayesinde maddi olarak beni rahatlatan ve eğitimime odaklanmamı sağlayan TBTAK kurumuna őükranlarımı sunarım.

Bu çalışmanın, söz eylem kuramı ve Korece ve Türkçe reddetme söz eylemleri alanında literatüre ufak da olsa katkıda bulunmasını ve bu alanda yapılan çalıőmalara yeni bir perspektif sunmasını umuyorum.

Mğe SEVİNÇ

Ankara, 2023

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER	iii
KISALTMALAR	vi
TABLolar LİSTESİ	vii
1. BÖLÜM	1
1.1. Tezin Adı	1
1.2. Tezin Konusu	1
1.3. Tezin Amacı	1
1.4. Araştırma Varsayımı	2
1.5. Araştırma Soruları	3
1.6. Tezin Önemi	3
1.7. Yöntem	4
1.7.1. Veri Toplama Teknikleri	4
1.7.2. Karşılaştırma Yöntemi	5
1.8. Tezin Sınırlıkları	7
2. BÖLÜM	8
2.1. Edimbilim	8
2.1.1. Edimbilimin tarihsel gelişimi	11
2.2. Söz Eylem Kuramı	15
2.2.1. Austin’de söz eylem kuramı	16
2.2.2. Searle’de söz eylem kuramı	26

2.2.3. Reddetme Söz Eylemi	32
2.3. Nezaket Kuramı	35
2.3.1. Yüz Kuramı	37
3. BÖLÜM	39
3.1. Sözel Reddetme Stratejileri	47
3.1.1. Doğrudan Reddetme	47
3.1.2. Dolaylı Reddetme	50
3.1.3. Ek İfadeler	75
3.2. Sözel Olmayan Reddetme Stratejileri	80
4. BÖLÜM	83
4.1. Sözel Reddetme Stratejileri	89
4.1.1. Doğrudan Reddetme	89
4.1.2. Dolaylı Reddetme	90
4.1.3. Ek İfadeler	107
4.2. Sözel Olmayan Reddetme Stratejileri	109
5. BÖLÜM	112
SONUÇ	125
KAYNAKÇA	132
ÖZET	136
ABSTRACT	137
EKLER	138

EK-1 Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/) Dizisinde Geçen Reddetme İfadeleri

138

EK-2 Crash Landing On You (사랑의 불시착 /sa-lang-ui bul-si-jag/) Dizisinde

Geçen Reddetme İfadeleri

158

EK-3 Mucize Doktor Dizisinde Geçen Reddetme İfadeleri

175

EK-4 Leyla ile Mecnun Dizisinde Geçen Reddetme İfadeleri

186

KISALTMALAR

bkz. : bakınız

s. : sayfa

vb. : ve benzeri

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Reddetme Sınıflandırması (Beebe ve ark., 1990, s. 72-73).	33
Tablo 2. Korece Reddetme Stratejileri Sınıflandırması (Choi, 2011, s. 22-23).	39
Tablo 3. Korece Reddetme Stratejileri Sınıflandırması (Kim, 2013, s. 28-30).	40
Tablo 4. Beebe ve ark. (1990), Choi (2011), Kim (2013) ve Çürük (2014)'ün Çalışmalarında Yer Verilen Reddetme Stratejileri	42
Tablo 5. Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Korece Reddetme Stratejileri Sınıflandırması	44
Tablo 6. Türkçe Reddetme Stratejileri Sınıflandırması (Çürük, 2014).	83
Tablo 7. Beebe ve ark. (1990), Choi (2011), Kim (2013) ve Çürük (2014)'ün Çalışmalarında Yer Verilen Reddetme Stratejileri	84
Tablo 8. Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Türkçe Reddetme Stratejileri Sınıflandırması	85
Tablo 9. Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Korece ve Türkçe Reddetme Stratejileri	112
Tablo 10. Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Korece Reddetme Stratejilerinin Oranı	115
Tablo 11. Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Türkçe Reddetme Stratejilerinin Oranı	116
Tablo 12. Korece ve Türkçe Reddetme Stratejilerinin Kullanım Sıklığı	118
Tablo 13. Korece ve Türkçe Reddetme Söz Eylemlerinin Hiyerarşik İlişkilere Göre Kullanım Oranı	122
Tablo 14. Korece ve Türkçe Reddetme Stratejilerinin Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Kategorik Sınıflandırması	122

1. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Tezin Adı

Korece ve Türkçe Reddetme Söz Eylemlerinin Karşılaştırılması

1.2. Tezin Konusu

Tezin konusu; dil ve kültürün birbirleriyle olan sürekli etkileşimi sonucu kültüre özgü dil kullanımlarının en belirgin örneklerinden biri olan söz eylemlerden reddetme söz eyleminin Korece ve Türkçedeki kullanımlarının dilsel ve kültürel yönden ele alınmasıdır. Bu bağlamda “söz eylem kuramı” ve “nezaket kuramı” bağlamında Türkçe ve Korece reddetme söz eylemi kullanımlarının karşılaştırılmasıdır.

1.3. Tezin Amacı

Bu çalışmada Korece ve Türkçe reddetme söz eylemleri hakkında bilgilendirme yapılarak, Korece öğrenen Türk öğrencilerin, Korece iletişim kurarken kültürel farklılıklar kaynaklı yaşama ihtimalleri bulunan iletişim kopukluklarının önüne geçilmesi ve öğrencilerin iletişimsel becerilerine katkıda bulunulacağı düşüncesiyle aşağıdakiler amaçlanmaktadır:

- Korece ve Türkçedeki reddetme stratejilerini belirlemek,
- Korece ve Türkçe reddetme söz eylemlerinin sınıflandırmalarını inceleyerek bu sınıflandırmalardaki benzerlik ve farklılıkları ortaya koymak,

- Her iki dildeki reddetme söz eylemleri ile ilgili elde edilen verilerdeki benzerlik ve farklılıkların arkasında yatan kültürel etkenleri ortaya koymak.

1.4. Araştırma Varsayımı

1. Her iki dildeki reddetme söz eylemlerinde kültüre bağlı farklılıklar olacağı öngörülmektedir. Fakat her iki dil de kolektivist bir topluma ait diller olduğundan, Korece ve Türkçede kullanılan reddetme stratejilerindeki benzerliklerin farklılıklardan daha fazla olacağı varsayılmaktadır.
2. Her iki dil de kolektivist bir topluma ait diller olduğundan, dolaylı reddetme stratejilerinin her iki dilde de doğrudan reddetme stratejilerinden daha fazla kullanıldığı varsayılmaktadır.
3. Korece ve Türkçedeki reddetme söz eylemlerinin kullanımında toplumsal hiyerarşiden kaynaklanan etkilerin bulunduğu ve bu etkilerin Korecede daha yoğun görüldüğü varsayılmaktadır. Astın üstüne yönelik gerçekleştirdiği veya samimi olmayan kişiler arasında gerçekleştirilen reddetme eylemlerinin kibar olması amaçlanarak daha dolaylı bir şekilde gerçekleştirildiği; üst astına yönelik gerçekleştirdiği, hiyerarşik olarak eşit seviyede bulunan veya samimi ilişkiye sahip kişiler arasında gerçekleştirilen reddetme eylemlerinin ise daha doğrudan yani daha kaba veya daha az kibar olarak yorumlanabilecek bir şekilde gerçekleştirildiği varsayılmaktadır.
4. Dil kullanımlarının zaman içerisinde değiştiği ve geliştiği düşüncesi temel alınarak, tez araştırması kapsamında incelenen literatürde

belirtilmemiş -az sayıda da olsa- Türkçe ve Koreceye özgü reddetme stratejilerinin tespit edileceği varsayılmaktadır.

1.5. Araştırma Soruları

Tezde aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

1. Korece ve Türkçede bir isteğin/talebin reddedilmesinde kullanılan stratejiler nelerdir?
2. Korece ve Türkçe reddetme söz eylemleri arasında benzerlik var mıdır?
3. Korece ve Türkçe reddetme söz eylemleri arasında farklılık var mıdır?
4. Korece ve Türkçe reddetme söz eylemlerindeki benzerlik ve farklılıklar kültürel nedenlerden mi kaynaklanmaktadır?
5. Korece ve Türkçedeki reddetme söz eylemlerinin kullanımında toplumsal hiyerarşiden kaynaklanan etkiler bulunmakta mıdır?
6. Tez araştırması kapsamında incelenen literatürde belirtilmemiş Korece ve Türkçeye özgü reddetme stratejileri var mıdır?
7. Tez araştırması kapsamında belirlenen Korece ve Türkçe reddetme stratejisi sınıflandırmalarının her birine ait veri bulunabilir mi?
8. Bu çalışmaya özgün olarak oluşturulan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi sınıflandırması farklı genel başlıklar altında yeniden düzenlenebilir mi?

1.6. Tezin Önemi

Yabancı bir dilde doğru ve etkili bir iletişim kurabilmek için yalnızca o dile değil o dili konuşan insanların kültürüne de hakim olmak gerekmektedir. Çünkü kültür ve dil her zaman birbiriyle etkileşim içerisinde. Bu nedenle her dilde kendi kültürlerine özgü olarak gelişmiş farklı ifadeler, dil kullanımları bulunmaktadır. Bu kültüre özgü dil

kullanımlarının en belirgin görüldüğü konulardan biri de söz eylemlerdir, bunların en öne çıkanlarından biri ise reddetme söz eylemleridir. Dolayısıyla Korece ve Türkçe reddetme söz eylemlerini karşılaştırmalı olarak ele alan bir çalışmanın Korece öğrenen Türk öğrencilerin iletişimsel becerilerini geliştirmesinde oldukça faydalı olacağı düşünülmektedir.

1.7. Yöntem

Çalışmada doküman analizi yöntemi ile toplanan veriler -her iki dildeki reddetme söz eylemleri- Gökmen (2002, s. 18-19)’de önerilen, Chesterman (1998, s. 54)’de yer alan *ayrımsal işlevsel çözümleme* (contrastive functional analysis) yönteminden faydalanılarak karşılaştırılmıştır.

1.7.1. Veri Toplama Teknikleri

Bu çalışmada, çeşitli kaynak taramaları eşliğinde Korece ve Türkçe reddetme söz eylemlerinin nezaket kuramı açısından incelenmesi hedeflenmektedir. Söz eylem kuramı ve nezaket kuramı açısından incelenecek olan iki dildeki reddetme söz eylemlerinin karşılaştırılıp açıklanması planlanmaktadır. Mevcut literatürde yer alan çalışmalar göz önünde bulundurulduğunda en sık kullanılan veri toplama tekniği olduğundan ve bu yöntemle veri toplamanın araştırmacı açısından hızlı ve zahmetsiz olacağından doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Korece ve Türkçe reddetme söz eylemleri ile ilgili veriler, “Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/)” ve “Crash Landing On You (사랑의 불시착 /sa-lang-ui bul-si-jag/)” isimli Kore TV dizileri ve “Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/)” isimli Kore TV dizisinin uyarlaması olan “Mucize Doktor” ve “Leyla ile Mecnun” isimli Türk TV dizilerindeki diyaloglar analiz edilerek elde edilmiştir.

1.7.2. Karşılaştırma Yöntemi

Reddetme söz eylemleri ile ilgili veriler toplandıktan ve türlerine göre sınıflandırıldıktan sonra her iki dile ait veriler Chesterman (1998, s.54)'de yer alan ayrımsal işlevsel çözümleme yönteminden faydalanılarak karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma basamakları aşağıdaki gibidir:

1. Birincil veri (*primary data*): Farklı dillerdeki dil davranışı örnekleri.
2. Karşılaştırılabilirlik ölçütü (*comparability criterion*): A dilindeki X fenomeni (*phenomenon*) ile B dilindeki Y fenomeni arasında farkedilen herhangi bir benzerlik. Ayrımsal çözümleme için bu kriter, bağıntılı benzerlik sınırlaması yönünden uygulamalı olarak açıklanmaktadır.
3. Problem: Bu benzerliğin doğası nedir?
4. Başlangıç varsayımı (*initial hypothesis*): Sözkonusu X ile Y özdeşdir.
5. Test: Başlangıç varsayımı hangi temellerde desteklenmekte ya da reddedilmektedir? Hangi durumlarda (eğer varsa) geçerliliğini sürdürmektedir?
6. Düzenlenmiş varsayım (eğer özdeşlik varsayımı doğrulanmazsa): X ve Y arasındaki ilişki ya da X ve Y'nin kullanımının hangi durumlara bağlı olduğu açıklanmaktadır.
7. Düzenlenmiş varsayımın test edilmesi.

Yukarıda genel hatlarıyla verilmiş olan karşılaştırma basamakları Chesterman (1998)'de detaylı bir şekilde açıklanmaktadır: İlk basamak olan birincil veriler, sözceler ve dil kullanım örnekleridir. Bu aşamada karşılaştırma unsuru olan dilsel verilerin her iki dilde de sahip olduğu özelliklerin verilmesi gerekmektedir (Chesterman, 1998, s. 54).

İkinci basamak ise, karşılaştırılabilirlik ölçütüdür. Bir dilbilimci, çevirmen veya bir dil öğrencisinin algısı ayrımsal işlevsel çözümlemenin başlangıç noktasıdır. Bu, A

dili ve B dili konuşucularının kendi dillerinin kullanımlarındaki biçim veya ses gibi özellikler açısından bir tür benzerliğin algılanmasıdır. Janicki (1986)'den aktaran Chesterman (1998), karşılaştırma yapmanın ilk nedeninin “algılanabilir miktarda benzerlik” olduğunu belirtmektedir. Birincil verilerden yola çıkarak, bu benzerliklerin dildeki benzerlikleri yansıttığı sonucuna ulaşılabilmektedir. Varsayılan bir denkliğin aksine, burada bahsedilen algı, ilk karşılaştırılabilirlik ölçütünü ortaya koymaktadır (Chesterman, 1998, s. 55-56).

Üçüncü basamak olan problem, A ve B dilleri arasındaki ilişkidir. Bu tez çalışmasında belirlenen problem, “Korece ve Türkçe reddetme söz eylemlerinin benzerlik ve farklılık ilişkisi”dir. Ayrımsal çözümleme yapan bir araştırmanın başlangıç kararı, seçmiş olduğu iki unsurun benzerlik ilişkisi olduğu (denklik ilişkisi olması çoğu zaman imkansızdır) varsayımına dayanmaktadır. Ayrımsal işlevsel çözümleme, dördüncü basamak olan bu başlangıç varsayımının ne ölçüde geçerli olduğunun belirlenmesinden oluşmaktadır (Chesterman, 1998, s. 57).

Beşinci basamak, başlangıç varsayımının test edilmesidir. Başlangıç varsayımının hangi koşullarda geçerli olduğu test edilmektedir. Bu varsayım ampirik olarak test edilebildiği için yanlışlanabilmektedir. Başlangıç varsayımının test edilmesi aşaması, ayrımsal işlevsel çözümlemedeki temel aşamadır. Başlangıç varsayımının test edilmesi esnasında birtakım işlemlerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir: kuramsal çerçevenin seçilmesi, birincil ve ek verilerin seçilmesi veya ortaya çıkarılması, derleme kullanımı (tercüme edilmiş veya başka bir şekilde uygun olarak eşleştirilmiş), kişinin kendi sezgilerine başvurması (kişinin kendi anadili, ikidillilik veya çeviri yeterliği), başka ikidilli deneklerin kullanılması vb.; anadili olmayanların dil kullanımlarındaki hataların analiz sonuçları bile faydalı olabilmektedir. Test aşamasının sonucunda, başlangıç varsayımı ile uyuşan veya çelişen sonuçlara ulaşılmaktadır (Chesterman, 1998, s. 57-58). Başlangıç varsayımının test edilmesi ile elde edilen sonuçlara

dayanarak düzenlenmiş varsayımlar oluşturulabilir ve bu düzenlenmiş varsayımlar da test edilebilir (Chesterman, 1998, s.59).

1.8. Tezin Sınırlıkları

Bu çalışmada, her iki dilde ele alınacak söz eylemler reddetme söz eylemleri ile sınırlı tutulacaktır. Çalışmada, söz eylem kuramı ve nezaket kuramı bağlamında Korece ve Türkçe reddetme söz eylemlerinin kullanım türleri dilsel ve kültürel yönden ele alınacaktır. Çalışmada Korece ve Türkçe reddetme söz eylemleri kullanımının benzerlik ve farklılıkları üzerinde durulması planlanmaktadır. Bu çalışmada ortaya konmak istenen bilgiler, çeşitli yazılı-basılı ve çevrimiçi(online) kaynakların incelenmesi ve literatür taramaları ışığında sunulacaktır.

2. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Edimbilim

Dilbilim alt alanlarından biri olan *edimbilim* (pragmatics), *kullanımbilim*, *kılgıbilim*, *edimbilimsel dilbilim* (fr. pragmatique, alm. Pragmalinguistik, ing. Pragmalinguistics) gibi adlarla çeşitli şekillerde tanımlanmıştır: edimbilimin konusunun “dil in söylemde kullanışı” olduğunu belirten Vardar (1982)’a göre “edimbilim, göstergelerle konuşan bireyler arasındaki bağıntıları ele alır.”; “dili, kullanım ve eylemler içinde açıklamayı amaçlayan dilbilimin bir alt dalıdır.” (Günay, 2004, s. 157); “edimbilim, dil kullanımının bilimsel olarak incelenmesidir.” (Kansu-Yetkiner, 2009, s. 1); “göstergeler ve üreticileri, yani dili kullananlar arasındaki ilişkiyi inceler.” (Mey’den aktaran Kerimoğlu, 2014, s. 138); “etkileşim sırasındaki anlamı ve dilin anlaşılmasında temel oluşturan dil ve bağlam arasındaki ilişkileri inceleyen kuram. ... anlamın semantik bir teoride ele alınmamış tüm yönlerini incelemektedir.” (Levinson, 1983); “edimbilim, dilbilimsel yapılarla bunların kullanıcıları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. ... anlamın analiz edilmesi işlemine insanı dahil etmektedir” (Yule, 1996, 4).

Yukarıdaki gibi çeşitli şekillerde tanımlanan edimbilim, genel olarak, dilin yalnızca yapısını incelemektense dili kullanıldığı bağlam ve koşullar çerçevesinde incelemektedir (Yılmaz, 2020, s. 1). Edimbilim anlambilimin aksine, anlamın analizinde yalnızca dilsel unsurlardan değil; konuşmayı gerçekleştiren kişiler, konuşucunun/yazarın toplumsal statüsü, mekan, hava koşulları, konuşucuların arka plan bilgisi vb. gibi dilsel olmayan unsurlardan da faydalanmaktadır. Herhangi bir dilde kurulan bir tümce, dilbilgisel özelliklerinin yanında *sözceyi* (utterance) söyleyen

konusmacının ve çevresinin de özelliklerini yansıtmaktadır. Edimbilimsel kuramlar, insan iletişimde dilbilimsel olan ve olmayı özelliklerin nasıl bir rol oynadıklarını ve birbirleriyle etkileşimlerinin nasıl olduğunu yanıtlamaya çalışmaktadır (Kansu-Yetkiner, 2009, s. 1). Kişinin ‘kimle konuştuğu’, ‘hangi amaçla konuştuğu’, ‘nerede konuştuğu’, ‘ne zaman konuştuğu’ vb., bunlar sözcenin ne anlama geldiğini çözümlemeye yarayan kilit noktalar. Dolayısıyla edimbilim, dilin kullanıldığı bağlama göre değişen sözcenin asıl anlamını çözümleyen bir alandır (Shin, 2012, s. 281).

Birner (2013)’e göre, “Bununla ne demek istediler?” sorusu, oldukça yaygın bir soru olup edimbilim alanının ana konusunu ifade etmektedir. Bir kişinin söylediğiyle ne ifade etmek istediğini anlamak için yalnızca sözcüklerin anlamlarını (anlambilim) ve bu sözcüklerin bir cümle içerisinde nasıl dizildiğini (sözdizimi) bilmek yeterli değildir; ayrıca cümleyi kimin hangi bağlamda söylediğini bilmemiz, söyleme nedenlerine ve ne anlamamamızı amaçladıklarına dair çıkarımlarda da bulunabilmemiz gerekmektedir (2013, s. 11). Bu konuyla ilgili Birner (2013)’den aktaran Yılmaz (2020)’deki örnekleri inceleyelim;

‘Pizzadan bir parça kaldı.’ sözcisi içinde bulunulan duruma göre;

- Bir teklif olarak: ‘Yemek ister misin?’,
- Bir uyarı olarak: ‘O benim!’ veya
- Bir çeşit azarlama olarak: ‘Hala yemeğini bitirmedin mi?’ şeklinde anlaşılabilir.

Yine benzer bir durum Aksan (2009)’da verilen örnekte de görülmektedir:

“Yaptığını beğendin mi?” tümcesinin bir resim atölyesinde, öğretmenin öğrencisine yönlendirdiği bir soru olduğu düşünülürse bu, öğrencinin çizdiği resimle ilgili memnuniyet durumunu öğrenmek niyetiyle sorulmuş bir soru olarak düşünülebilir. Fakat aynı tümce, bir kusur, kabahat işlemiş birini azarlamak için de aynı şekilde

kullanılabilmektedir. Bu nedenle, anlamın kesinleşmesi açısından dil dışı etkenlerin her zaman dikkate alınması gerekmektedir (Aksan, 2009, s. 140).

Başka bir örnekle pekiştirmek gerekirse; hastasına ‘Derin hüznü ifade edebilir misiniz?’ şeklinde bir soru yönelttiğinde aslında hastasından hemen o anda bir betimleme beklememektedir. Fakat aynı soruyu bir film yönetmeni oyuncuya yönelttiğinde bu durumda tam olarak bunu bekleyecektir. Bu cümledeki asıl anlam yetenekle ilgili bir sorudur (Bunu yapabilir misiniz?); ek anlam ise bağlamdan hareketle çıkarılan ricadır (Lütfen yapınız.) (Yılmaz, 2020, s.6). Asıl anlam anlambilimin; ek anlam ise edimbilimin çalışma alanıdır (Birner, 2013. s. 11).

Yukarıda verilen örneklerden de görüldüğü üzere bir sözce farklı bağlamlarda farklı anlamlara gelebilmektedir hatta farklı insanlar tarafından da farklı şekilde algılanabilmektedir. Edimbilim bahsi geçen bağlamdan bağlama değişebilen, değişken anlamlarla ilgilenmektedir. Edimbilim; *söz eylem* (speech-act), *nezaket olgusu* (politeness phenomena), *gösterim* (deixis) ve *sezdirim* (implicature) kuramlarından faydalanarak sözcelerin bağlam içerisinde nasıl yorumlanması gerektiğini araştırmaktadır (Yılmaz, 2020, s. 1). Buradan yola çıkarak denilebilir ki; bir insan bir dile ne kadar hakim olursa olsun bu, o kişinin karşısına çıkacak her durumda etkili ve doğru bir iletişim kurması için yeterli olmayacaktır.

Sözcükler tek tek ele alındığında her ne kadar belli bir durum içerisindeki belli bir anlamı yansıtabilseler de tümce içerisinde bu anlam, bağlama göre değişebilmektedir (Aksan, 2009). Durağan dil dizgesine dair kitabi bilginin, dilin birbirinden farklı koşullarda uygun kullanılabilmesi için yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir (Polat, 2022, s. 908). Dolayısıyla asıl önemli olan unsurun, bir sözce dile getirildiği esnadaki bağlam olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Polat (2022)’a göre, konuşucu bir sözce dile getirdiğinde iki farklı durum oluşabilmektedir. İlki, tümcenin bire bir anlamı olan konuşucunun söylemek istediği şeyi söylediği durumdur. Örneğin,

“Hoca geliyor.” diyen bir öğrenci, yanında bulunan arkadaşına öğretmenin geldiğini söylüyor olabilir. Diğer durumda ise konuşucunun söylediği şey, tümce anlamının dışında farklı bir anlama gelebilir. Örneğin, “Hoca geliyor.” sözcüğü, öğrencilerin sınıfa girmesini sağlamak amacıyla söylenmiş tümce, “Herkes sınıfa girsin.” şeklindeki *sezdirilen* (implicit) anlama sahip olabilir. Dolayısıyla, bir sözcenin doğru anlaşılabilmesi için sözcüklerin anlamının bilinmesine ek olarak sezdirilen içeriğin de anlaşılması gerekmektedir (Polat, 2022, s. 911). *Edimbilimsel yetkinlik* (pragmatic competence) de bahsi geçen sezdirilene hakim olmaktan geçmektedir (Birner, 2013, aktaran Yılmaz, 2020).

Yabancı bir dilde doğru ve etkili bir iletişim kurabilmek için yalnızca o dile değil o dili konuşan topluma ve onların kültürüne de hakim olmak gerekmektedir. Çünkü her dilde o dili konuşan insanların kültürlerine özgü ortaya çıkmış belirli dilsel ifadeler bulunmaktadır. Eğer öğrenci öğrenmekte olduğu yabancı dile ait kültüre hakim değilse hedef dilde iletişim kurarken iletişim kopukluğu, söylenmek istenileni yanlış anlama/anlatma veya anlayamama gibi sorunlar yaşaması kaçınılmaz olacaktır. Yılmaz (2020)’a göre edimbilim, sözcüklerin/yapıların görünürdeki anlamlarında fark edilemeyen bu gibi yönleri açıklamaya çalışmaktadır. Bu nedenle yabancı dil öğretiminde edimbilimden faydalanmak öğrencinin iletişimsel becerisinin gelişmesinde oldukça etkili olacaktır.

2.1.1. Edimbilimin tarihsel gelişimi

Edimbilimin kökleri genel dilbilime ve 20. yüzyıl Avrupa felsefesinde gerçekleşen gelişmelere uzanmaktadır. Edimbilim teriminin modern anlamda kullanımı *semiotik* olarak da ifade edilen *gösterge bilimini* (semiotic) ana hatlarıyla açıklayan Charles W. Morris’e atfedilebilir (Levinson, 1983, aktaran Yılmaz, 2020). Morris, konuşucunun “yorumlama” özelliğini vurgulayıp “dilde öznellik” temelli bir görüş

ortaya koyarak edimbilim terimini ilk kez kullanmıştır (Yılmaz, 2020, s.7). Dilbilimde edimbilim, her türlü doğal ve yapma dillerin tümünü içine alan işaretler bilimi olan gösterge biliminin alt dalıdır (Poyraz, 2016, s. 107). Morris, gösterge bilimini üç alana ayırmıştır: “göstergelerin birbiriyle biçimsel ilişkisini” araştıran *sentaks* (sözdizim; syntax), “göstergelerin nesnelerle ilişkisini” araştıran *semantik* (anlambilim; semantics) ve “göstergelerin yorumcularla ilişkisini” araştıran *pragmatik* (edimbilim; pragmatics) (Levinson, 1983, s.1).

Yılmaz (2020)’a göre, 20. yüzyılın başlarında felsefeciler matematik, mantık ve pozitif bilimle ilgilenmeye başlamışlardır. Bununla bağlantılı olarak, dili betimlemek ve açıklamak için bahsi geçen disiplinlerin verilerine ihtiyaç duyulduğundan dile de yoğun bir ilgi duyuyorlardı. Bu felsefecilere göre, dilde birtakım yanlışlıklar, belirsizlikler ve mantık dışlıklar bulunmaktaydı. Bu nedenle dil çalışmaları, ya Morris’in önerdiği gibi bilim dili de dahil olmak üzere dilde arınma, sadeleştirme ve sistemleştirmenin yapılacağı doğrultuda ya da mantıksal bir düzlemde yürütülebilirdi (Yılmaz, 2020, s. 8-9). Frege, Russel ve Whitehead gibi düşünürlerin aritmetik ve mantık çalışmaları günümüzde bu felsefecilere ve dil felsefesi olarak adlandırılan alana büyük etkisi olmuştur. Frege ve Russel’in nihai hedefi aritmetiğin mantık diline indirgenmesinin mümkün olduğunun gösterilmesiydi. Her ne kadar Russel ve Whitehead’in *Principia Mathematica* adlı ünlü eserinden etkilenmiş olsa da *mantıkçı pozitivizm* (logical positivism) düşüncesi, Russel ve Whitehead tarafından onaylanmamıştır. Mantıkçı pozitivizm, 1920’li ve 1930’lu yıllarda geliştirilmiş ve özellikle *Viyana Çevresi* (Vienna Circle) olarak bilinen bir grupta ilişkilendirilen bir felsefe yaklaşımıdır (Chapman, 2011, s. 47).

Mantıkçı Pozitivistler olarak da adlandırılan Viyana Çevresi düşünürleri, 1929 yılında yayınladıkları genel dünya anlayışlarını dile getirdikleri bildiride (Bilimsel Dünya Anlayışı, Viyana Çevresi) felsefeye diğer bilimler arasında bir yer

belirlemektedirler. Çevre, yayınladıkları bu bildiriyle kendilerini dünyaya duyurmaya ve uzun süredir tartışmakta oldukları sorunlara getirdikleri pozitivist dil ve mantık ile yoğurulmuş bir sentezi olan mantıksal pozitivist eksenli çözümleri paylaşmaya başladılar (Erkıpçak, 2019, s. 14-15). Mantıkçı pozitivistlere göre göre felsefenin yalnızca tek bir işlevi olmalıdır; dilin mantıksal analizini yapmak. Dilin mantıksal analizi, gündelik dilin mantık diline indirgenmesini amaçlamaktaydı. Bu şekilde geleneksel felsefenin problemlerinin sözde-problemler olduğu gösterilerek felsefenin pratiğe yönelmesi hedeflenmekteydi.

Bilimsel Dünya Anlayışı, kendisini savlarından çok ilkesel görüşü, bakış açısı ve araştırma yöntemleri ile tanımlar. Düşünürlerin ortak amacı her şeyi tek bir bilim altında toplamaktır. Bu doğrultuda farklı bilimsel alanlardan araştırmacıların faaliyetlerinin uyum içerisinde bir araya getirilmesi ile oluşmuş bir çevrenin düşüncelerini dile getirir. Vurguladıkları kavram özneler-arası bilinebilirliktir, bu doğrultuda ifadelerde duruluk ve açıklık talep edilir ve gizemli derinlikler reddedilir. Çünkü onlara göre “bilimde derinlik yoktur sadece yüzey vardır” (Erkıpçak, 2019, s. 35-36).

Mantıkçı pozitivistler, doğrulama sürecinin tam olarak betimlenemediği, tanımlanamadığı durumları “anlamsızlık” olarak değerlendirmektedir. Buna göre, mantıkçı pozitivistler için dini, metafizik ve etik önermeler anlamsızdır (Yılmaz, 2020, s. 10). Her ne kadar Çevrenin asli üyesi olmasa da Rudolf Carnap ve Russell gibi felsefecilere etkisiyle Çevre üzerinde büyük bir etki bırakmış Ludwig Wittgenstein, “anlamın resim kuramı”¹ düşüncesi ile Çevre’nin felsefi düşüncesini temsil eder. Doğruluk da anlamlılık da resim kuramı nedeniyle mümkün olmaktadır. Bu araştırma açısından önemli olan konu şudur ki; mantıksal analizin yani gündelik dilin mantığa

¹ Felsefe sorunlarına yol açan dilin mantığını yanlış anlamaktır. Dile bu yanlış anlamayı önlemek için bir sınır çizmek gerekmektedir (Wittgenstein, 2018, s. 11). Dilin sınırları, dünyanın sınırlarını çizmektedir ve dolayısıyla dünya olguların toplamı olduğuna göre dilin sınırları içerisinde olan anlamlı cümle olgu durumu ortaya koymak zorundadır. Dil, olgu durumlarının bir resmedilmesi olduğuna göre anlamlı cümle, düşünceye denk olarak resmedilebilir olandır. “Tümce, bir olgu bağlamının betimlenmesidir.” (Wittgenstein, 2018, s. 51).

indirgenmesinin gerekliliğinin dayandırıldığı ilkenin kendisi, bu düşünürlerin verdiği anlamlılık kriterini sağlamamaktadır. Bu, çevrenin genel düşüncesinin bir tür postula yani varsayım olduğunu göstermektedir. Daha sonraları aritmetiğin mantığa indirgenme girişimlerinin azalması, bununla birlikte bilim ve mantıktaki gelişmeler Çevrenin düşüncelerinin etkisinin azaldığını göstermektedir. Mantıkçı pozitivist düşünürleri bir araya getiren Moritz Schlick'in 1936 yılında öldürülmesinden sonra Çevre dağılmış ve düşünürlerin büyük bir kısmı iltica ederek çalışmalarına başka ülkelerde devam etmişlerdir (Erkıpçak, 2019, s. 26).

Collins (2020)'e göre, George Edward Moore 1920'li 1930'lu yıllarda sağduyuyu savunmaya geçmiş ve Viyana Çevresinin mantıksal olarak kusursuz bir dil yaratma çabasına karşı gündelik dille yanıt vermiştir. Gündelik dilin, özel olarak araştırılmaya ihtiyaç duyan çeşitli problemler içerdiği ortaya çıkmış ve bu gelişmelerin nedeni ise Viyana Çevresinin radikal bulunması olmuştur. Çevrenin anlamın doğası üzerine yaptıkları tartışmalar, anlamın birden çok boyutunun göz önüne alınmasına yol açmıştır (Collins, 2020, s. 874-875). Dolayısıyla düşünürler artık dilin anlamı ile birlikte kullanımını da hesaba katmaya başlamışlardır. Bu etkinlik ise *gündelik dil felsefesi* (ordinary language philosophy) olarak bilinmektedir. Gündelik dil felsefesi, sözcüklerin birbirinden farklı kullanım şekillerine ve farklı bağlamlarda sahip oldukları anlamların değişkenliğine dikkat çekmekte olup gündelik dilin işleyişini analiz ederek iletişimdeki rolünü ortaya çıkarmaktadır. Gündelik dil felsefecilerine göre; dil, insan edimlerine yol açmaktadır (Yılmaz, 2020, s. 11).

20. yüzyılda, felsefi temellere sahip dilbilimsel edimbilim geleneğine yön veren *Amerikan Okulu* ve *İngiliz Okulu* olmak üzere iki okuldan söz edilebilir. Amerikan Okulu, 1930'lu yıllardaki Morris geleneğini temsil etmektedir ve bu düşünce okulu, gösterge biliminin dil çalışmalarındaki görünümüne odaklanmaktadır. Morris, edimbilim terimini ilk defa gösterge biliminin temellerini ortaya koyarken kullanmıştır.

İngiliz Okulu ise, 1950’li yıllardan itibaren başlayan doğal dil felsefecilerinin etkili olduğu dönemi kapsamaktadır. Gündelik dil felsefesinin en önemli temsilcileri J. L. Austin ve L. Wittgenstein’dir (Yılmaz, 2020, 10-11). Wittgenstein, ikinci dönem felsefesinde anlamlılık kriterini gündelik dile yönelerek değiştirmiştir. Wittgenstein, ikinci dönem felsefesinin eseri olan *Felsefi Soruşturmalar*’da, tek gerçeklik biçiminin mantıksal olduğunu savunduğu *Tractatus*’taki görüşünü terk etmiş ve dili bir insan etkinliği, yaşam biçimi olarak görmektedir (Poyraz, 2016, s.107). Wittgenstein, *Felsefi Soruşturmalar*’da “Bir sözcüğün karşılığı, dildeki kullanımıdır.” demektedir (Wittgenstein, 2017, s. 41). Bu ifade, edimbilimin de hareket noktası olmuştur. Wittgenstein gibi, onun çağdaşı olan J. L. Austin de gündelik dile ve onun kullanımına önem vermiştir. Austin’e göre anlam, kişiler arasında iletilen biliş içeriğinin yalnızca bir kısmını oluşturduğundan gündelik dilin kullanım açısından incelenmesi, daha önce felsefecilerin yaptıkları yanlışları anlamamızı sağlayacaktır. Kültürel kalıplar, alışkanlıklar, gelenekler, töreler biliş içeriğinin oldukça önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Örneğin, bir İngiliz erkeği eşine üç defa “Boş ol” dediğinde bu bir anlam ifade etmez ve o kişi eşinden boşanmış olmaz. Bu, sözcüklerin eyleme dönüşmelerinde törelerin, geleneklerin, kişinin içinde bulunduğu durumun oldukça etkili olduğunu göstermektedir (Poyraz, 2016, s. 108-109). Austin’in, *Söylemek ve Yapmak* (How to do Things with Words) adlı eseri, gündelik dil çözümlemesini ve bir şey söylemenin bir eylem gerçekleştirmek anlamına geldiğini belirten *söz eylem kuramı* (speech-act theory)’nı anlatmaktadır.

2.2. Söz Eylem Kuramı

Literatürde *dil edimi*, *söz edimi* ve *söylem edimi* gibi farklı şekillerde ifade edilebilen söz eylem kuramının (speech act theory) temelleri John Langshaw Austin (1911-1960) tarafından atılmıştır. Austin söz eylem kuramına dair çalışmalarının

temelleri 1930’lu yıllarda atmıştır. Austin, söz eylem kuramını Harvard Üniversitesinde 1955 yılında William James seminerleri kapsamında on iki bölümden oluşan ders dizisinde anlatmıştır² (Austin, 2020, s. 12). Söz eylem kuramı daha sonra Austin’in öğrencisi olan John Rogers Searle (1969) tarafından geliştirilmiş ve ilerletilmiştir. Söz eylem kuramı, iletişim esnasında kullanılan sözcelerin düşünce, amaç ve içerisinde bulunulan durumla ilgisini ayrıntılı bir şekilde aydınlatmayı hedeflemektedir (Aksan, 2009, s. 77). Genel bir ifadeyle söz eylem, gerçekleşmesi için dile gereksinim duyulan eylemleri gerçekleştirmeye yaramaktadır ve teşekkür etme, davet etme, öneride bulunma, kabul etme, reddetme vb. dil aracılığıyla gerçekleştirilebilir eylemlerdir (Polat, 2010, s. 42).

2.2.1. Austin’de söz eylem kuramı

Edimbilim alanının önemli kuramlarından olan söz eylem kuramı, İngiliz felsefeci John Langshaw Austin tarafından geliştirilmiştir. Austin (2020)’e göre, dilin asıl işlevinin içinde bulunduğumuz dünya hakkında doğru ya da yanlış betimlemeler yapmak, doğru ya da yanlış bildirimlerde bulunmak olduğu şeklindeki mantıkçı pozitivist düşüncenin bir yanılgı olduğu görüşünde olan Austin’e göre, bildirimde bulunma, betimleme yapma gibi işlevler dilin kullanımlarının yalnızca bir kısmını oluşturmaktadır. Austin, dilin bu kullanımlarını *saptayıcı* (constative) şeklinde nitelendirir ve buna ek olarak kullanılan sözlerle evlilik bağına girme, söz verme, teşekkür etme, reddetme vb. bir şeyler yapıp-edilen, dilin *edimsel* (performative) kullanımını ortaya koyar. Austin, söz eylem kuramıyla, dil aracılığıyla gerçekleştirdiğimiz eylemleri, bunların türlerini ve bütün bu eylemlerin başarılı olabilmesi için gereken koşulları ortaya koymaya çalışmaktadır (Austin, 2020, s. 15).

² Austin vefat ettikten 2 yıl sonra, Austin’in seminer için kendi hazırladığı notlar ile derse katılan öğrencilerin notları bir araya getirilmiş ve *How To Do Things With Words* (1962) adlı kitapla yayımlanmıştır.

2.2.1.1. Edimseller ve saptayıcılar

Filozoflar çok eski zamanlardan beri, bildirimin işinin yalnızca bir durumu betimlemek, bir olguyu bildirmek ve bunu doğru ya da yanlış bir biçimde yapması gerektiği düşüncesine sahiptiler (Austin, 1962, s. 1). Austin ise, dil kullanımlarını edimsel ve saptayıcı olarak iki gruba ayırmıştır. Saptayıcılar, bildirimde bulunma, betimleme yapma işlevine sahiptirler. Saptayıcılar, belirli bir durumu ifade eden bildirimsel sözcelerdir (Birner, 2013, s. 108). (I) ve (1) doğruluk koşulları açısından değerlendirilebilir.

(I) *She walked out.*

O dışarı çıktı (Birner, 2013, s. 108).

(1) En sevdiğim mevsim kıştır.

Bildirimler haricinde, sorular, buyruk, dilek ya da ünlemler dile getiren tümceler de bulunmaktadır. Bu tümceler, herhangi bir betimleme, aktarma ya da saptamada bulunmazlar ve doğru ya da yanlış olamazlar. Ayrıca bu tümcelerın sözcelenmesi ile bir eylem gerçekleştirilmiş olur (Austin, 2020, s. 42).

(II) *I apologize to Mrs. Manor.*

Bayan Manor'dan özür dilerim (Birner, 2013, s. 108).

(III) *I give my word.*

Söz veriyorum (Levinson, 1983, s. 228).

(IV) a) Evlilik töreni sırasında söylenen “Evet (X'i karım/kocam olarak kabul ediyorum.)”.

b) Geminin pruvasında şişeyi kırarken söylenen “Bu gemiye ‘Queen Elizabeth’ adını veriyorum.”.

c) Bir vasiyetnamede yer alan “Saatimi kardeşime miras bırakıyorum.”.

d) “Seninle beş lirasına bahse girerim, yarın yağmur yağacak.”.

(Austin, 2020, s. 43).

(II), (III) ve (IV)'de bir tümceyi sözcelemenin, yapmakta olunan şeyi betimlemek ya da bildirmek olmadığı, o şeyi yapmak olduğu açık bir şekilde görülmektedir. Ayrıca bu sözcelemelerin hiçbirisi doğru ya da yanlış değildir (Austin, 2020, s. 43-44). Bu tür tümceler, edimsel tümce olarak adlandırılır. Edimsel tümceyi dile getirmek, genellikle ilgili edimi yerine getirmek için en başta gelen adımlardan biridir. Sözcelemde bulunmanın amacı edimin yerine getirilmesi olsa da sözcelemde bulunmak, çoğunlukla edimin yerine getirilebilmesi için atılması gereken yegane adım olmamaktadır. İlgili sözcelemin üretildiği koşullar uygun olmalıdır ve ayrıca bazı durumlarda da konuşucunun veya diğer kişilerin, başka eylemlerde de bulunması gerekmektedir (Austin, 2020, 46).

2.2.1.2. Edimselin yerinde olması için gereken koşullar

Edimsel tümceler, bir şey söyleyerek bir eylemin gerçekleştirildiği tümcelerdir. Fakat söz konusu eylemin gerçekleşebilmesi için uygun koşulların da bulunması gerekmektedir (Austin, 1962, s. 9). Örneğin, bir söz verme ediminin gerçekleşebilmesi için yalnızca konuşucunun “Söz veriyorum.” demesi yeterli olmayıp konuşucunun sözünde ciddi olması, söz verilen kişinin de bunu duymuş olması gibi bazı koşullar bulunmaktadır. Austin, edimsel tümcelerinin görevlerini doğru ve yerinde bir şekilde yapabilmesi için zorunlu olan belli başlı koşullar belirlemiştir. Bu koşullar aşağıdaki gibidir:

- (A. 1) Ortada, belirli bir uyuşumsal etkisi olan kabul görmüş uyuşumsal bir işlem olmalı, bu işlem de belirli koşullarda belirli kişiler tarafından belirli sözlerin sözcelenmesini içermelidir ve ayrıca,
- (A. 2) Belirli bir durumda her bir kişi ve koşul, sözü edilen o belirli işleme başvurmaya uygun kişiler ve koşullar olmalıdır.
- (B. 1) İşlem, işleme katılan bütün kişilerce hem hatasız
- (B. 2) hem de eksiksiz bir biçimde yürütülmüş olmalıdır.

(C. 1) İşlemin, belirli düşüncelerle duygulara sahip kişilerce kullanılmak üzere ya da işleme katılanlardan herhangi birinin belli bir biçimde davranmasını sağlamak üzere tasarlanmış olduğu bir durum söz konusuysa (ki sık sık olur), işleme katılıp ona başvuran bir kimse gerçekten de o duyguları ya da düşünceleri taşımalıdır; işleme katılanlar söz konusu davranış şeklini sergileme niyetinde olmalıdır ve ayrıca,

(C. 2) müteakip olarak gerçekten de o davranış şeklini sergilemelidir (Austin, 2020, s. 51-52).

Bu altı adet kuraldan herhangi biri gerçekleşmediği takdirde edimsel sözce yerinde olmamaktadır. Bu yerinde olmama biçimleri arasında da sınıflandırmada verilen harf ve rakamlara göre belirli farklılıklar bulunmaktadır.

Edimsellerin yerinde olmama biçimleri arasındaki ilk büyük fark, dört A ve B kuralları ile ve iki C kuralları arasında bulunmaktadır. Eğer A ve B kurallarından herhangi biri gerçekleştirilmezse, söz konusu edim başarılı bir şekilde yerine getirilmiş ve gerçekleşmiş olmaz. Bu tür isabetsizlikler de *karavanalar* (misfires) olarak adlandırılmaktadır (Austin, 2020, s. 52). Örneğin, konuşucu evlenme eyleminin gerçekleştirilmesi için gerekli olan sözceyi hatalı bir şekilde söylemişse, konuşucu halihazırda evliyse, evlilik törenini uygulamak için yetkili olmayan birisi o töreni gerçekleştirmişse vb. durumlarda edimsel, geçersiz olmaktadır. Bu nedenle evlilik de gerçekleşmeyecektir (Atakoğlu, 2021, s. 17). C koşullarından herhangi biri gerçekleştirilmezse, söz konusu edimlerden “sözde kalan” veya “sahte” edimler şeklinde söz ederiz. Bu tür isabetsizlikler ise *suistimaller* (abuses) olarak adlandırılmaktadır. Bu tür isabetsizliklere örnek olarak, kişinin verdiği sözü tutmak gibi bir niyeti olmamasına rağmen “söz veriyorum” demesi verilebilir. Kişi söz vermiş olur ama içten olmadığı için edim tam olarak yerine getirilmiş sayılmaz (Austin, 2020, s. 52-53).

Edimsellerin yerinde olmama biçimleri arasındaki diğer fark ise, A ve B kuralları arasındadır. Austin (2020), A olarak sınıflandırılan durumlarda bir işlemin yanlış bir şekilde kullanıma sokulması söz konusu olduğundan A türünden isabetsizliklerin, *yanlış-biçimde-kullanıma-sokmalar* (misinvocations) şeklinde; B olarak sınıflandırılan durumlarda ise işlemin gerçekleştiği, işlemin uygulanmasında bir sorun olmadığı ama işlem gerçekleştirilirken beceriksizlik gösterildiği için B türünden isabetsizliklerin *işlemi-yanlış-biçimde-yürütmeler* (misexecutions) şeklinde adlandırılabilirliğini belirtmektedir.

2.2.1.3. Austin'in söz eylem sınıflandırması

Bir kişi etrafındakilerle iletişim halindeyken yalnızca iletişim kurmayı değil, buna ek olarak dinleyici üzerinde belirli etki yaratmayı da hedeflemektedir. Austin (2020) bir dilde kullanılan sözcüklerin bilgi iletmek amaçlı kodlanmış olsa da, insanların iletişim esnasında bilgi iletmekten çok eylem gerçekleştirdiğini ortaya koymuştur (Kansu-Yetkiner, 2009, s. 12). Austin (1962)'in sözcelerinin konuşucu ve dinleyici üzerindeki etkisini incelememizi sağlayan söz eylem sınıflandırması, Poyraz (2016)'da aşağıdaki gibi açıklanmıştır:

- *Düzsöz eylem* (locutionary act): Eylemi dile getiren sözün düz anlamının söz konusu olduğu söz söyleme eylemidir.
- *Edimsöz eylem* (illocutionary act): Bahse girme, söz verme, ağırlama, uyarma vb. eylemlerin söz söyleyerek gerçekleştirildiği durumlardır ve söz eylem kuramının özünü oluşturmaktadırlar.
- *Etkisöz eylem* (perlocutionary act): Konuşucunun sözcesinin dinleyici üzerinde neşeli, ikna olmuş, uyarılmış vb. yarattığı etkilerdir. Sözün, duyan üzerindeki yaptırımıdır (Poyraz, 2016, s. 110).

Söz eylem sınıflandırılması Austin (2020)’de verilen aşağıdaki örnek incelenerek daha iyi anlaşılabilir:

(A) Eylemi ya da Düz söz

“Vur” ile vurmamı anlatmak isteyip “onu” ile *ona* göndermede bulunarak bana “Onu vur!” dedi.

(B) Eylemi ya da Edimsöz

Onu vurmam için bana ısrar etti. (Bana onu vurmamı tavsiye etti, emretti vb.)

(C.a) Eylemi ya da Etkisöz

Beni onu vurmaya ikna etti.

(C.b) Eylemi

Bana onu vurdurttu (Austin, 2020, s. 123).

Örnek incelendiğinde, düzsöz, edimsöz ve etkisöz eylemlerinin bir sözce içerisinde aynı zamanda oluşabildiği görülmektedir.

2.2.1.3.1. Düz söz eylem

Düz söz eylem, birtakım seslerin belli bir anlam ve göndermeyle sözcelenmesidir, diğer bir deyişle, bir şey söyleme eyleminin gerçekleştirilmesidir. Austin (2020)’e göre, bir düzsöz eylem gerçekleştirildiğinde seslendirme, dillendirme ve anlamlandırma olmak üzere üç adet eylem gerçekleştirilmiş olur. Buna ek olarak, bir düzsöz eyleminde bulunurken aynı zamanda, soru sorma, yanıt verme, bilgi verme, güvence verme, uyarıda bulunma, niyet ilan etme, atama yapma, betimleme yapma vb. birçok eylem gerçekleştirilebilmektedir (Austin, 2020).

(V) *I’m cold.*

Üşüdüm (Birner, 2013, s. 113).

(V)’de konuşucunun üşüdüğü belirtilmektedir. Bu durumda konuşucunun yalnızca içinde bulunduğu durumu dile getirmesi, düzsöz eylemdir. Fakat eğer

konuşmanın geçtiği bağlam dikkate alınırsa bu konuşucu bu tümceyi, dinleyiciye yönelik bir ricada bulunmak amacıyla (Pencereyi kapatır mısın?), soru sormak amacıyla (Isıtıcı çalışıyor mu?) sözcelemiştir olabilir. Bu durumda bu sözce aynı zamanda “ricada bulunma” veya “soru sorma” eylemlerinin de gerçekleştirildiği edimsöz eylem olmaktadır.

(VI) Bana “Görüşürüz” dedi (Atakoğlu, 2021, s. 20).

(VI)’de “Görüşürüz” vedalaşma ifadesi bulunmasına rağmen bu sözce, başkasının söylemiş olduğu bir şeyi bildirme amacı ile kullanıldığı için doğruluk-yanlışlık değeri olan bir sözcüktür. Konuşucunun asıl amacı, karşısındaki ile vedalaşmak yerine başka bir kişinin vedalaşma ifadesini iletme olduğu için bu tümcenin sözcelenmesi ile “vedalaşma” edimsöz eylemi gerçekleştirilmemektedir (Atakoğlu, 2021, s. 20-21).

2.2.1.3.2. Edimsöz eylem

Edimsöz eylem, bir şey söylerken aynı zamanda belli bir uyuşumsal gücü bulunan soru sorma, emir verme, uyarıda bulunma, niyet ilan etme, atama yapma vb. eylemlerin gerçekleştirilmesidir. Edimsöz eylem belli bir etki gerçekleştirilmedikçe başarılı bir şekilde yerine getirilmiş olmamaktadır. Edimsöz eylemin tamamlanabilmesi için, dinleyici üzerinde belirli bir etkinin gerçekleşmesi gerekmektedir (Austin, 2020, s. 135). Bununla ilişkili olarak Atakoğlu (2021)’nda verilen örnek incelenebilir:

(VII) Yarın görüşürüz (Atakoğlu, 2021, s. 22).

(VII), bir vedalaşma ifadesidir. Fakat bu vedalaşma ifadesi, bağlama göre yani konuşucunun içinde bulunduğu ortam ve dinleyiciye göre farklı söz eylemleri içerebilmektedir.

- a. Sözce eğer konuşucunun karşısındaki kişi ile ertesi gün buluşacaklarını kesinleştirmek amacıyla dile getirilmişse, bu sözce bir “teyit” söz eylemidir.
- b. Bu sözce ile konuşucu, karşısındaki kişiyle ertesi gün görüşeceği konusunda söz veriyorsa, bu sözce bir “söz verme” söz eylemidir.
- c. Bu sözce ile konuşucu, karşısındaki kişiye mutlaka ertesi gün görüşeceklerine dair güvence vererek karşısındakini yatıştırmayı amaçlıyorsa, bu sözce bir “garanti” söz eylemidir.
- d. Sözce eğer konuşucunun karşısındaki kişiye “Seninle yarın hesaplaşacağız.” şeklinde gözdağı vermek amacıyla dile getirilmişse, bu sözce bir “tehdit” söz eylemidir.
- e. Bu sözce ile konuşucu, karşısındaki kişiye “Yarın geliyorsun değil mi?” şeklinde soru sormak istemişse, bu sözce bir “soru” söz eylemidir (Atakoğlu, 2021, s. 23).

Benzer bir durum aşağıda verilen örnekte de görülmektedir:

(2) Hava yağacak gibi.

(2)’de konuşucu, muhtemelen gökyüzündeki bulutlara bakarak yağış durumu ile ilgili bir tahminde bulunmaktadır. Fakat bu ifade, bağlama göre farklı anlamlar içerebilmektedir.

- a. Bu sözce ile konuşucu, yürüyerek bir yere gidecek olan bir kişiye yağmur yağma ihtimaline karşı şemsiye almayı hatırlatma amacı taşıyorsa, bu sözce bir “tavsiyede bulunma” söz eylemidir.
- b. Bu sözce ile konuşucu, araba ile bir yere gidecek olan bir kişiye yerler kaygan olabileceği için dikkatli olması gerektiğini iletmek istiyorsa, bu sözce bir “uyarı” söz eylemidir.

- c. Bu sözce ile konuşucu, yağmurda ıslanmamak için karşısındaki kişiden kendisini arabayla götürmesini istiyorsa, bu sözce bir “rica” söz eylemidir.
- d. Bu sözce ile konuşucu, bahçede oturmakta olan kişiye “İçeriye gelmeyecek misin?” şeklinde bir soru sormak istemişse, bu sözce bir “soru” söz eylemidir.

Söz eylemlerin edimsöz eylem boyutunu, konuşucunun, (VII) ile (2) ve buna benzer durumlarda belirli bir amaç doğrultusunda, belirli bir eylem gerçekleştirmek ya da belirli bir eylemin gerçekleştirilmesi için dile getirdiği sözceler oluşturmaktadır (Atakoğlu, 2021, s. 22). Buradan yola çıkarak denilebilir ki, edimsöz, söylenen ile kastedilendir (Birner, 2013, s. 113).

Austin (1962), edimsöz eylemlerinde dilin söz konusu olan farklı türden işlevlerini “edimsöz güçleri” olarak adlandırmaktadır. Bu edimsöz güçleri *hüküm-belirticiler* (verdictives), *erk-belirticiler* (exercitives), *sorumluluk-yükleyiciler* (commissives), *davranış-belirticiler* (behabitives) ve *serimleyiciler* (expositives) olmak üzere beş genel sınıfa ayrılmıştır (Austin, 1962, s. 150).

- **Hüküm-belirticiler:** Hüküm-belirticilerin en tipik örneği, bir jüri, hakim ya da bir yargıcın bir hüküm vermesidir. Bunlar nihai hükümler olmak zorunda değildir, bir tahmin, sanı veya bir değer takdiri olabilir. Temel olarak, çeşitli nedenlerden dolayı hakkında emin olunması zor bir olgu veya bir değerle ilgili bir karar vermeyi içermektedir (Austin, 2020, s. 162-163).
- **Erk-belirticiler:** Bir gücün, hakkın veya bir nüfuzun kullanılmasını içermektedir. Erk-belirticilere örnek olarak atama yapmak, ısrar etmek, oy vermek, emretmek, uyarmak, tavsiyede bulunmak verilebilir (Austin, 2020, s. 163).

- **Sorumluluk-yükleyiciler:** Sorumluluk-yükleyicilerin en tipik örneği, söz vermek veya başka çeşitlerde taahhütlerdir. Bunlar kişiye bir şey yapma sorumluluğu yüklemekte olup ayrıca niyet ilan veya beyanlarını da kapsamaktadırlar. Bu sınıf, hüküm-belirticiler ve erk-belirticilerle bariz bir şekilde bağlantılıdır (Austin, 2020, s. 163).
- **Davranış-belirticiler:** Davranış-belirticiler karmaşık bir grup olup toplumsal davranışla ve tutumlarla ilişkilidir. Bunlara örnek olarak, özür dilemek, övmek, tebrik etmek, meydan okumak, ilenmek, taziyede bulunmak verilebilir (Austin, 2020, s. 163).
- **Serimleyiciler:** Sözcelemelerimizin bir usamlama veya konuşmanın akışı içerisinde nasıl bir yerde bulunduğunu, sözleri nasıl kullanmakta olduğumuzu netleştirirler. Daha genel bir ifade ile, bir serimleme işlevi görmektedirler. Bunlara örnek olarak, “Savunuyorum”, “Farz ediyorum”, “Karşılık veriyorum”, “Koyut olarak alıyorum” ifadeleri verilebilir (Austin, 2020, s. 163).

2.2.1.3.3. Etkisöz eylem

Bir söz söylemenin, dinleyici, konuşucu veya başka kişilerin duygu, düşünce ya da eylemleri üzerinde doğrudan veya dolaylı etkileri bulunmaktadır. Bu şekilde bir eylem gerçekleştirmeye, “etkisöz” eyleminde bulunmak ve yerine getirilen eyleme de “etkisöz” adı verilir (Austin, 2020, s. 122). Edimsözlerin uylasımsal güçleri bulunurken etkisöz eylemlerin de dinleyici üzerinde etkileri bulunmaktadır. Bu açıdan bakıldığında edimsözlerin konuşucu temelli, etki sözlerin ise dinleyici temelli söz eylem grubu olduğu söylenebilir (Atakoğlu, 2021, s. 26).

(A) Eylemi ya da Düzsöz

Bana “Bunu yapamazsın.” Dedi.

(B) Eylemi ya da Edimsöz

Benim onu yapmama itiraz etti.

(C.a) Eylemi ya da Etkisöz

Beni önledi, bana engel oldu.

(C.b) Eylemi

Beni önledi, aklımı başıma getirdi, canımı sıktı vs. (Austin, 2020, s. 123).

Etkisöz eylemlerin kapsamı çok geniş olabilmektedir. Örnek olarak, bir düğün töreninde görevli kişi “Sizi karı-koca ilan ediyorum.” dedikten sonra, törende bile bulunmayan hastane çalışanı, bankacı, çiftin tanımadığı insanların çifte yeni isimleri ile hitap etmesi, posta göndermesi vb. durumları düşünüldüğünde bu söz eylemin etkisi oldukça geniş çaplı olabilmektedir (Birner, 2013, s. 114).

2.2.2. Searle’de söz eylem kuramı

Austin’in Oxford Üniversitesi’nden öğrencisi olan John Rogers Searle, 1969 yılında yayımladığı “Speech Acts (Söz Eylemler)” isimli kitapla hocası Austin’in ortaya attığı kuramı geliştirmiş ve ilerletmiştir. Searle’ün söz eylem kuramı, genel anlam teorisine ve diğer felsefi sorunlara değinmelerle birlikte Austin’in kuramının yalnızca belirli kısımlarda katılaştırılmış, sistematik bir halidir (Levinson, 1983, s. 238).

Çalışmanın bu kısmında Searle’ün edimsöz eylemleri, gerçekleşme kuralları ve edimsöz eylem sınıflandırmalarına ek olarak, çalışmanın konusu ile ilişkili olduğu için dolaylı söz eylemler de ele alınmıştır.

2.2.2.1. Edimsöz eylemler

Searle (2000)’e göre, konuşucu, herhangi bir tümce sözcelerken en az üç farklı eylem gerçekleştirmektedir:

- *Sözceleme eylemleri* (utterance acts) gerçekleştirme: Sözcükler (biçimbirimler, tümceler) sözceleme.
- *Önermesel eylemleri* (prepositional acts) gerçekleştirme: Gönderme yapıp yüklemde bulunmak.
- *Edimsöz eylemleri* (illocutionary acts) gerçekleştirme: Bildirmek, soru sormak, söz vermek, emretmek vb. (Searle, 2000, s. 93).

Bu eylemler, konuşma sırasında aynı anda ya da ayrı ayrı, tek başlarına gerçekleşebilmektedir. Bunlardan yalnızca önermesel eylemler tek başına karşımıza çıkamaz; yani bir kişi başka bir edimsöz eylem gerçekleştirmeden yalnızca gönderme ve yükleme eylemlerini gerçekleştiremez. Bir şey söyleyebilmek için sözcük yerine tümceler kullanıldığından sözcüklerin yalnızca bir tümce bağlamında göndermeleri olabilmektedir³. Dolayısıyla kişi, yalnızca bir edimsöz eylemin bir parçası olarak göndermede bulunabilmektedir (Searle, 2000, s. 95).

(VIII) (a) Sam sürekli sigara içer.

(b) Sam sürekli sigara içer mi?

(c) Sam, sürekli sigara iç.

(d) Sam keşke sürekli sigara içse (Searle, 2000, s.91).

Konuşucu, (VIII)'de verilen sözcüklerden birini sözcelerken sadece birtakım sözcükleri sıralamaz, aynı zamanda karakteristik olarak bir şeyler de söylemektedir. (a)'yı sözcelerken bir kesinlemede bulunur, (b)'de bir soru sorar, (c)'de bir emir verir, (d)'de ise bir arzu ya da isteğini dışavurur. Konuşucu, bu dört edimin her birini gerçekleştirirken dördünde de ortak olan başka edimlerde de bulunmaktadır: belli bir nesneye (Sam) göndermede bulunmakla birlikte bu nesneye 'sürekli sigara içer' yüklemektedir. Bunlar önermesel eylemdir. Dolayısıyla, Searle (2000), edimsöz eylem

³ Edimsöz eyleme karşılık gelen karakteristik dilbilgisel biçim tam tümcedir. Önermesel eylemlere karşılık gelen dilbilgisel biçim ise, tümcenin bölümleridir: Yükleme eylemine dilbilgisel yüklem, gönderme eylemine ise adılar, özel adlar, diğer ad öbekleri karşılık gelir (Searle, 2000, s. 95).

ile gönderme ve yüklemekten oluşan önermesel eylemin birbirinden ayrılması gerektiğini belirtmektedir (Searle, 2000, s. 92).

2.2.2.2. Söz eylemlerin gerçekleşme kuralları

Searle (1969), söz eylemlerin gerçekleşme kurallarını ‘söz verme’ söz eylemi üzerinden açıklamıştır. Kuralları söz verme söz eylemi üzerinden açıklamasının sebebinin ise, söz vermenin diğer birçok söz eyleme oranla oldukça kurallı ve çok açık olması olduğunu belirtmiştir. Söz verme eyleminin gerçekleşebilmesi için gerekli koşullar aşağıdaki gibidir:

1. Kural: Söz verme ancak, konuşucuya gelecekte gerçekleştireceği bir eylemi yükleyen bir tümce (ya da daha geniş bir söylem) bağlamında sözcelenmelidir. Bu kural *önerme içeriği kuralı* (propositional content rule) olarak adlandırılmaktadır.

2. Kural: Söz verme ancak, dinleyicinin, bahsi geçen eylemi kendisi yerine konuşucunun gerçekleştirmesini yeğliyor ve konuşucunun da dinleyicinin söz konusu eylemi konuşucunun gerçekleştirmesini, kendisinin gerçekleştirmesine yeğlediğine inanıyorsa sözcelenmelidir.

3. Kural: Söz verme ancak, hem konuşucu hem de dinleyici açısından konuşucunun normal koşullar altında söz konusu eylemi gerçekleştireceği açık değilse sözcelenmelidir. 2 ve 3. kurallar *hazırlayıcı kurallar* (preparatory rules) olarak adlandırılmaktadır.

4. Kural: Söz verme ancak, konuşucu söz konusu eylemi gerçekleştirme niyetindeyse sözcelenmelidir. Bu kural, *içtenlik kuralı* (sincerity rule) olarak adlandırılmaktadır.

5. Kural: Söz vermenin sözcelenmesi, söz konusu eylemi gerçekleştirme yükümlülüğünü kabul etmek anlamına gelmektedir. Bu kural da *temel kural* (essential rule) olarak adlandırılmaktadır (Searle, 1969, s. 63).

Searle’ün belirlediği bu söz eylemlerin gerçekleşme kurallarının belirli bir uygulanma düzeni bulunmaktadır. 2-5 kurallarının uygulanabilmesi için 1. kuralın

yerine getirilmesi; 5. kuralın uygulanabilmesi için de 1. kurala ek olarak ayrıca 2. ve 3. kuralların yerine getirilmesi gerekmektedir (Searle, 2000, s. 140).

2.2.2.3. Edimsöz eylem sınıflandırması

Searle (1976) edimsöz eylemlerin sınıflandırmasından önce Austin (1962)'in edimsöz eylem sınıflandırmasından bazı sorunlar olduğunu belirtmiştir. Austin'in sınıflandırmasında yer alan sorunları genel olarak özetlemek gerekirse: *Fiiller* (verbs) ve *eylemler* (acts) sıklıkla karıştırılmaktadır, tüm eylemler edimsöz eylem değildir⁴, sınıflandırmalar arasında çok fazla çakışma bulunmaktadır, sınıflandırmalarda heterojenlik bulunmaktadır, sınıflandırmada listelenen birçok eylem dahil oldukları kategorinin tanımı ile uyuşmamaktadır ve en önemlisi, tutarlı bir sınıflandırma ilkesi bulunmamaktadır (Searle, 1976, s. 9-10).

Searle (1976), Austin (1962)'in sınıflandırmasındaki sorunları belirledikten sonra, edimsöz eylemleri *temsalciler* (representatives), *yönlendiriciler* (directives), *sorumluluk-yükleyiciler* (commissives), *dışavurumsallar* (expressives) ve *beyanlar* (declarations) olmak üzere beş gruba ayırmıştır:

- **Temsalciler:** Temsalcilerin amacı, konuşucunun önermenin doğruluğunu dile getirmesidir. Temsalciler sınıfında yer alan tüm eylemler, doğruluk ve yanlışlık açısından değerlendirilebilir. Temsalciler sınıfı, Austin'in serimleyiciler grubundaki eylemlerin neredeyse tamamını ve hüküm-belirticiler grubundaki eylemlerin çoğunu kapsamaktadır.
- **Yönlendiriciler:** Yönlendiricilerin amacı, konuşucunun dinleyiciye bir şey yaptırmasını sağlamaktır. Yönlendiriciler, konuşucunun dinleyiciyi bir yere davet etmesi şeklinde mütevazi girişimler olarak veya dinleyiciye bir şey yapmasını önermek olarak karşımıza çıkabilir. Bunun

⁴ Austin'in sınıflandırmasını edimsöz eylemler temelinde oluşturması sebebiyle getirilmiş bir eleştiridir.

yanında, konuşucunun dinleyiciye bir şeyi yapması konusunda ısrar etmesi gibi daha sert girişimler olarak da karşımıza çıkabilir. Bu sınıfın önermesel içeriği her zaman dinleyicinin gelecekte bir eylemi yerine getirmesi yönündedir. Rica etmek, emir vermek, yalvarmak, dua etmek, izin vermek, tavsiye vermek, davet etmek eylemleri yönlendiriciler sınıfına dahil olan eylemlerden bazılarıdır. Ayrıca, Austin'ın davranış-belirticiler sınıfında yer alan meydan okumak, karşı koymak gibi eylemler ve erk-belirtici eylemlerin çoğu bu sınıfa dahildir.

- **Sorumluluk-yükleyiciler:** Bu sınıf, Searle (1975) tarafından itiraz edilemez bulunduğu içerisindeki birkaç eylemin çıkarılması dışında Austin (2020)'deki haliyle yer almaktadır. Sorumluluk-yükleyicilerin amacı konuşucuya gelecekte yapılacak eylemin sorumluluğunun yüklenmesidir. Sorumluluk-yükleyicilerin önermesel içeriği her zaman konuşucunun gelecekte söz konusu eylemi gerçekleştirmesidir.
- **Dışavurumsallar:** Dışavurumsalların amacı, önermesel içeriğin bulunduğu durumlar hakkında konuşucunun, psikolojik durumunu samimiyet koşullarına bağlı olarak dinleyiciye ifade etmesidir. Teşekkür etmek, tebrik etmek, karşılamak, teselli etmek, özür dilemek eylemleri dışavurumsallar sınıfına dahil olan eylemlerden bazılarıdır. Dışavurumsallarda önermesel içerik mutlaka konuşucu ve dinleyici ile ilgili olmalıdır. Buna göre, konuşucunun dinleyiciyi -bazı özel varsayımlar olmadan- Newton'un birinci hareket yasası için tebrik etmesi mümkün değildir.
- **Beyanlar:** Bu sınıfın karakteristik özelliği, başarılı bir şekilde gerçekleştirilen söz eylemin önermesel içeriğinin gerçeklikle uyumlu olmasıdır. Örneğin konuşucu, dinleyiciyi başkan olarak atama eylemini

başarılı bir şekilde gerçekleştirirse dinleyici başkan olur; konuşucu, dinleyiciyi aday gösterme eylemini başarılı bir şekilde gerçekleştirirse dinleyici aday olur; konuşucu savaş ilan etme eylemini başarılı bir şekilde gerçekleştirirse savaş başlar; konuşucu dinleyicileri evlendirme eylemini başarılı bir şekilde gerçekleştirirse dinleyiciler evlenmiş olur vb. durumlar. Ayrıca, beyanlarda herhangi bir samimiyet koşulu bulunmamaktadır (Searle, 1976).

2.2.2.4. Dolaylı söz eylemler

Bir kişinin söylediği tümce o kişinin kastetmek istediği şey ile her zaman aynı olmayabilir. Searle (1979)'e göre, konuşucunun sözcelediği tümce ile demek istediği şeyin tam olarak aynı olduğu durumlar, anlamın en basit halidir. Fakat bilindiği üzere, anlam her zaman bu kadar basit bir şekilde iletilmemektedir. Söylenen ve kastedilen, ima, ipucu, metafor, ironi gibi birçok şekilde birbirinden farklılaşabilmektedir. Konuşucu bir tümce sözcelediğinde, söylediği şeye ek olarak başka bir anlam da ifade edebilmektedir. Örneğin, konuşucu dinleyiciden bir ricada bulunacağı zaman sözcelediği “Senin bunu yapmanı istiyorum.” tümcesi, hem rica hem de *bildirim* (statement) anlamına gelebilmektedir. Ayrıca, konuşucu bir tümce sözcelediğinde, hem söylediği şeyi hem de farklı bir önermesel içeriğe sahip bir edimsöz eylemi kastettiği durumlar da karşımıza çıkabilmektedir. Örneğin, konuşucu “Tuzu uzatabilir misin?” tümcesini dile getirdiğinde, dinleyiciye soru sormak yerine aslında dinleyiciden bir ricada bulunmaktadır (Searle, 1979, s. 30). Burada söz konusu olan, bir söz eylem aracılığı ile başka bir söz eylemin gerçekleştirildiği *dolaylı söz eylemler*dir (indirect speech acts).

Dolaylı söz eylemlerde söz konusu olan önemli konu, konuşucunun bir şey söylediğinde söylediği şeye ek olarak aynı zamanda başka bir şey kastedebilmesinin

nasıl mümkün olduğudur. Anlam, kısmen dinleyicinin söyleneni anlamasına da bağlı olduğundan bu problemin önemli bir kısmı, duyduğu tümce ile anladığı farklı olduğunda dinleyicinin dolaylı söz eylemi anlamasının nasıl mümkün olduğudur (Searle, 1979, s. 31). Bununla ilgili Searle (1979)'de verilen dolaylı reddetme söz eylem örneği aşağıdaki gibidir:

X: Let's go to the movies tonight.

(Hadi bu akşam sinemaya gidelim.)

Y: I have to study for an exam.

(Sınava çalışmam lazım.)

X'in söylediği tümce, teklif anlamı taşımaktadır. Y'nin söylediği tümce ise, normal durumda yapılan teklife karşı bir reddetme durumu oluşturur fakat bu tümcenin düz anlamından kaynaklanmaz. Tümcenin anlamında baktığımızda, bu tümce yalnızca Y'nin kendisi hakkında yaptığı bir bildirimdir. Bu şekilde yapılan bildirimler, bir teklife karşılık olarak yapılmış olsalar dahi, genellikle reddetme anlamına sahip olmazlar. Örneğin, eğer Y, X'e karşılık olarak "Ayakkabımı bağlamam lazım." demiş olsaydı, bu X'in teklifini reddettiği anlamına gelmezdi (Searle, 1979, s. 33). Çünkü X ve Y'nin sinemaya gitmesi, Y'nin ayakkabısını bağlamasına engel olmayacakken, sınava çalışmasına engel olacak bir aktivitedir. Bu ve benzer çeşitli durumlarda, dolaylı söz eylemlerin kullanılmasındaki temel güdü, nezakettir (Searle, 1979, s. 48).

2.2.3. Reddetme Söz Eylemi

Reddetme, bir şeyi tercih etmediğini belirten bir söz eylem çeşididir. Reddetme söz eylemi, konuşucunun bir davete, teklife, öneriye veya isteğe doğrudan ya da dolaylı olarak "hayır" demesiyle gerçekleşmektedir. Reddetme söz eylemini gerçekleştiren kişi, kendisinden istenen bir eylemi yapmayacağını taahhüt etmesi/üstlenmesi sebebiyle reddetme, söz eylemler sınıflandırmasında sorumluluk-yükleyiciler sınıfına dahil

edilmektedir (Çürük, 2014, s. 17). Reddetme eylemi, sosyal statü, yaş ve cinsiyet gibi faktörlere bağlı olarak farklı stratejiler kullanılarak gerçekleştirilmektedir. Konuşucunun bir teklif, öneri vb.ni uygun bir biçimde reddetmemesi kişilerarası ilişkisini olumsuz bir şekilde etkileyebileceğinden, bu durumun önüne geçmek için genellikle kişiler çeşitli reddetme stratejilerine başvurmaktadırlar (Yazıcı ve Gündüğü, 2021, s. 212). Reddetme stratejilerinin kültürlerarası bir “çatışma noktası” olması durumu (Beebe ve ark., 1990, s. 56) reddetme söz eyleminin kültürden kültüre farklılaştığını göstermektedir (Yazıcı ve Gündüğü, 2021, s. 212-213). Reddetmenin ‘yüz’ *tehdit edici* (face-threatening) özelliği bulunduğundan reddetme söz eylemleri, nezaket kuramının da inceleme alanına girmektedir (Çürük, 2014, s. 19).

Beebe ve arkadaşlarının (1990) yaptıkları çalışmada reddetme stratejileri, doğrudan reddetme, dolaylı reddetme ve ek ifadeler olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır. Bu sınıflandırma Tablo 1’de gösterilmektedir:

Tablo 1. Reddetme Sınıflandırması (Beebe ve ark., 1990, s. 72-73).

Doğrudan Reddetme (<i>Direct</i>) 1. Edimsel ifadeler (<i>Performative</i>): “Reddediyorum.” 2. Edimsel olmayan ifadeler (<i>Nonperformative statement</i>): • “Hayır.” • Niyette/kabiliyette olumsuzluk (<i>Negative willingness/ability</i>): “Yapamam.” “Sanmıyorum.”
Dolaylı Reddetme (<i>Indirect</i>) 1. Özür dileme ifadeleri (<i>Statement of regret</i>): “Üzgünüm...” “Özür dilerim...” 2. Dilek ifadeleri (<i>Wish</i>): “Keşke sana yardımcı olabilsem...” 3. Mazeret sunma, neden belirtme, açıklama ifadeleri (<i>Excuse, reason, explanation</i>): “Çocuğum akşam evde olacak.” “Başım ağrıyor.” 4. Alternatif sunma ifadeleri (<i>Statement of alternative</i>):

- a. ‘X yerine Y yapabilirim’ şeklindeki ifadeler: “Onun yerine bunu tercih ederim.”
 - b. ‘Neden X yerine Y yapmıyorsun?’ şeklindeki ifadeler: “Neden başkasına sormuyorsun?”
5. Gelecekteki veya geçmişteki bir durum için koşul öne sürme (*Set condition for future or past acceptance*): “Keşke daha önceden sorsaydın, o zaman ... yapabilirdim.”
 6. Geleceğe yönelik söz verme ifadeleri (*Promise of future acceptance*): “Bir sonraki sefere.” “Söz veriyorum yapacağım...”
 7. Prensip ifadeleri (*Statement of principle*): “Asla arkadaşlarımla iş yapmam.”
 8. Felsefî ifadeler (*Statement of philosophy*): “Ne kadar dikkatli olsan azdır.”
 9. Muhatabı caydırmaya yönelik ifadeler (*Attempt to dissuade interlocutor*):
 - a. Olumsuz sonuçlanacağına dair ricada bulunan kişiye yönelik bildirim veya tehdit ifadeleri (*Threat or statement of negative consequences to the requester*): “Bu gece pek eğlenceli olmayacağım.”
 - b. Suçluluk psikolojisine sokma ifadeleri (*Guilt trip*): “Yalnızca kahve içip oturan müşterilerle geçimimi sağlayamam.”
 - c. Söz konusu ricaya veya muhataba yönelik eleştiri, aşağılama, saldırı vb. olumsuz duyguların ifadesi (*Criticize the request/requester, etc. (statement of negative feeling or opinion); insult/attack*): “Kim olduğunu sanıyorsun.” “Bu berbat bir fikir.”
 - d. Yardım, empati veya destek bekleyerek reddetme ifadeleri (*Request for help, empathy and assistance by dropping or holding the request.*).

- e. Muhatabı sorumluluktan kurtarmaya yönelik ifadeler (*Let interlocutor off the hook*): “Bunun için endişelenmene gerek yok.” “Sorun değil.” “Bunu yapmak zorunda değilsin.”
 - f. Kendini savunma ifadeleri (*Self-defense*): “Elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyorum.” “Ben yanlış hiçbir şey yapmadım.”
10. Reddetme anlamına gelen kabul ifadeleri (*Acceptance that functions as a refusal*):
- a. Belirsiz yanıtlar (*Unspecific or indefinite reply*)
 - b. Coşku eksikliğini gösterme (*Lack of enthusiasm*)
11. Kaçınma (*Avoidance*):
- a. Sözel olmayan ifadeler (*Nonverbal*):
 - Sessizlik (*Silence*)
 - Tereddüt (*Hesitation*)
 - Hiçbir şey yapmamak (*Do nothing*)
 - Bulunan yerden ayrılma (*Physical departure*)
 - b. Sözel ifadeler (*Verbal*):
 - Konuyu değiştirme (*Topic switch*)
 - Şakalaşma (*Joke*)
 - Ricanın belli bir bölümünü tekrarlama (*Repetition of part of request, etc.*): “Pazartesi mi?”
 - Erteleme (*Postponement*): “Düşüneceğim.”
 - Kaçamak cevap verme (*Hedging*): “İıı, bilmiyorum.” “Emin değilim.”

Ek İfadeler (*Adjuncts to Refusals*)

1. Olumlu duygu/düşüncelerin veya uzlaşmanın ifade edilmesi (*Statement of positive opinion/feeling or agreement*): “Bu iyi bir fikir ...” “Çok isterim...”

2. Empati ifadeleri (*Statement of empathy*): “Zor bir durumda olduğunun farkındayım.”
3. Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler (*Pause fillers*): “Hımm...” “Ah...”
4. Minnettarlık ve teşekkür ifadeleri (*Gratitude/appreciation*)

2.3. Nezaket Kuramı

İnsanlarla ilişki kurmada ve bu ilişkiyi sağlıklı bir şekilde sürdürmede en önemli unsurlardan bir tanesi *nezaket* (politeness). Nezaket hem beden diliyle hem de sözlü dil ile gerçekleştirilmektedir. İnsan ilişkilerinin sorunsuz bir şekilde yürütülebilmesi için hem beden dilinin hem de sözlü dilin nezaket kurallarına uygun olması oldukça önemlidir. Bu kurallara, oturuş biçimi, selam verme biçimi, jest-mimik kullanımı, hitap ederken sen yerine siz sözcüğünün kullanımı vb. gibi birçok örnek verilebilmektedir.

Dilin sosyal işlevinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesinde oldukça önemli bir kavram olarak karşımıza çıkan nezaket, genel bir ifadeyle, insanlar tarafından görgü kurallarının pratik bir şekilde uygulanması şeklinde tanımlanabilir (Yılmaz, 2020, s. 82-83). Nezaket kültürel bir olgu olduğundan nezaket anlayışı kültürden kültüre farklılık gösterebilmektedir. Yani bir kültürde kibar olarak kabul edilen bir davranış başka bir kültürde kaba olarak kabul edilebilmektedir. Nezaket kavramı araştırmacılar tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır: Lakoff, “kişilerarası iletişimdeki sürtünmeyi azaltmak için toplumlar tarafından geliştirilen bir kavram”; Leech, “çatışma durumundan kaçınabilmek için harcanan çaba derecesiyle ölçülebilen bir fenomen”; Brown ve Levinson, “yüz tehditlerine karşı yumuşatıcı etkisi olan bir kompleks sistem” (Yılmaz, 2020, s. 82).

Leech’e göre, nezaket bir ifadenin dinleyiciye sağladığı yarar ve dinleyicinin sarf etmesi gereken çaba ile bağlantılıdır; bir ifade, dinleyiciye ne kadar çok fayda sağlıyorsa ve dinleyicinin ne kadar az çaba serf etmesini gerektiriyorsa o kadar kibardır.

Aynı şekilde kibarlık dolaylılıkla da yakından ilişkilidir; bir ifade ne kadar dolaylı bir şekilde dile getiriliyorsa -dinleyiciye yaptırım uygulamayıp seçenek sunulduğundan (Turan, 2017, Bölüm 6, s. 151)- daha kibardır (Leech, 1983, s. 107-108).

Lakoff, nezaket kurallarını belirlemek amacıyla farklı kültür ve dilleri incelemiş ve yapılan bir eylemin dilbilimsel açıdan nazik veya kaba olarak belirlenmesinin önemine değinmiştir. Lakoff ayrıca konuşmacı ve dinleyici arasındaki sosyal mesafeye dikkat edilmesinin önemli olduğunu belirtmiştir (Yılmaz, 2020, s. 84).

Leech'e göre ise farklı durumlarda nezaketin farklı türleri ve boyutları gerekmektedir. Leech, sosyal amaçla bağlantılarına göre edimsöz işlevlerini aşağıdaki gibi sınıflandırmıştır (Leech, 1983, s. 104):

- a) Rekabetçi (competitive): Edimsöz amaç, sosyal amaçla rekabet halindedir; beklemek, emir vermek, rica etmek, istemek, yalvarmak vb.
- b) Şen (convivial): Edimsöz amaç, sosyal amaçla uyuşmaktadır; teklif etmek, davet etmek, teşekkür etmek, selamlamak, tebrik etmek vb.
- c) İşbirlikçi (collaborative): Edimsöz amaç, sosyal amaçtan farklıdır; duyurmak, talimat vermek, bildirmek, iddia etmek vb.
- d) Çatışmacı (conflictive): Edimsöz amaç, sosyal amaçla çatışma halindedir; tehdit etmek, suçlamak, lanetlemek, kınamak vb.

2.3.1. Yüz Kuramı

Türkçede 'saygınlık', 'itibar' sözcükleri ile de ifade edilen *yüz* (face) kavramı ilk kez toplumbilimci Erving Goffman (1967) tarafından dile getirilmiştir. Goffman (1967), yüz terimini, kişinin başkalarıyla etkileşimi sırasında aldığı varsayılan olumlu sosyal değer olarak tanımlamaktadır. Yüz, onaylanmış sosyal nitelikler açısından tanımlanan bir benlik imajıdır (Goffman, 1967, s. 5). Yüz, geliştirilebilen, korunabilen veya kaybedilen bir şeydir. Yüz kavramı, dilde kibarlıkla ve kişilerarası ilişki ile alakalıdır. O

nedenle kültüre bağlı olarak değişebilmektedir. İnsanlar birbirleri ile etkileşime girdiklerinde, konuşma esnasında karşı tarafı incitecek veya olumsuz hissettirecek söz ve davranışlardan kaçınmaktadırlar, aynı şekilde karşı taraf da bu şekilde davranır. Dolayısıyla insanların birbirlerinin ‘yüz’lerini *korumaya* (face saving) yönelik bir iş birliği içerisinde oldukları söylenebilir.

Brown ve Levinson (1987)’a göre, soyut bir sosyal ilke olan nezaket, günlük söylemdeki dil seçimimizi yönlendirmekte ve kısıtlamaktadır (Yılmaz, 2020, s. 88). Brown ve Levinson, nezaket kuramlarını ‘model kişi’ etrafında yapılandırmaktadır (Brown-Levinson, 1987, s. 60). Brown ve Levinson (1987)’a göre yüzün iki adet görünümü bulunmaktadır:

- a) *Olumsuz yüz* (negative face): Eylemin özgürlüğü ve dayatma temelli özgürlük.
- b) *Olumlu yüz* (positive face): Etkileşime katılanlar tarafından iddia edilen olumlu tutarlı öz-imaj veya ‘kişilik’ (Brown-Levinson, 1987, s. 61).

Olumlu ve olumsuz yüz isteklerine göre yüzün çeşitli tepkileri bulunmaktadır (Yılmaz, 2020, s. 88). Olumlu yüz, başkası tarafından beğenilme, saygı duyulma, takdir edilme, onaylanma isteği vb.ni içermektedir. Olumsuz yüz ise, başkaları tarafından engellenmeme isteği, hareket özgürlüğüne sahip olma isteği vb.ni içermektedir.

Brown ve Levinson bazı söz edimlerin doğası gereği *yüz* tehdit edici olduğunu ileri sürmüşlerdir. Bu söz edimlerinin bir kısmı iletişim katılanlarından konuşur için, bir kısmı da alıcı/dinleyen için tehdit edicidir. Örneğin rica dinleyen *olumsuz yüz*ü tehdit eder. Rica, dinleyen hareket özgürlüğünü tehdit ederken reddetme ise dinleyen *olumlu yüz*ü tehdit eder; zira reddetmede dinleyen, kendisinden istenileni kabul etmeyerek konuşurun isteklerini önemsememiş olur (Çürük, 2014, s.20).

Dolayısıyla, olumlu yüz, aslında kişinin kendisine olan saygısını ifade etmekte olup olumsuz yüz ise, daha çok hareket etme özgürlüğünü ifade etmektedir. Yüzün her iki türü de etkileşimde hem konuşucu hem de dinleyicinin temel isteğidir. İki taraf da konuşma esnasında hem kendi yüzünü hem de etkileşim içinde olduğu kişi veya

kişilerin yüzlerini korumaya yönelik hareket etmekte ve bu da nezaketi oluşturmaktadır (Brown-Levinson, 1987). Yani birbirinin *yüzünü tehdit eden eylemleri* (face-threatening acts) yapmamaya çalışmaktadır. Dolayısıyla hem kendi hem de karşısındakinin saygınlığını korumaktadır. Yüz tehdit edici davranışlardan kaçınmak bir nezaket stratejisidir. Bu stratejiler bağlamdan bağlama değişebildiği gibi kişilerarası ilişkilere, toplumsal mesafeye, hiyerarşik ilişkilere göre de değişebilmektedir.

3. BÖLÜM

KORECE REDDETME SÖZ EYLEMLERİ

Çalışmanın bu bölümünde, sırasıyla Choi (2011) ve Kim (2013)'in Korece reddetme stratejileri ile ilgili yaptıkları sınıflandırmalar verilecektir. Daha sonra doküman analizi işleminden elde edilen verilerle birlikte bu iki sınıflandırmadan faydalanılarak Korece reddetme stratejileri sınıflandırması oluşturulacaktır. Choi (2011), reddetme stratejilerini doğrudan reddetme, dolaylı reddetme ve ek ifadeler olarak üç temel ulama ayırmış ve 29 adet reddetme stratejisi belirlemiştir. Choi (2011)'nin oluşturduğu reddetme stratejileri sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

Tablo 2. Korece Reddetme Stratejileri Sınıflandırması (Choi, 2011, s. 22-23).

Doğrudan Reddetme (직접 의미 전략)	1. Doğrudan reddetme (직접 거절하기) 2. Beceri/kabiliyet eksikliği (능력 부정하기) 3. Niyet/istek Eksikliği (의지 부정하기)
Dolaylı Reddetme (간접 의미 전략)	1. Özür dileme (의지 부정하기) 2. Açıklama yapma (이유 설명하기) 3. Çevre/durum suçlama (주변/상황 탓하기) 4. Alternatif sunma (대안 제시하기)

	5. Duyulan ilgiyi ifade etme (대안 제시하기) 6. Geçmiş referanslı reddetme (과거 수락하기) 7. Geleceğe yönelik söz verme (미래 수락하기) 8. Koşul öne sürme (조건 수락하기) 9. Nezaket gösterme (주장하기) 10. İkna etme (설득하기) 11. Muhatabın yükünü hafifletme (부담 덜어주기) 12. Erteleme (판단 유보하기) 13. Duraksama (망설이기) 14. Anlayış bekleme (동정 구하기) 15. Retorik ifadeler (이해 확인하기) 16. Üzgünlüğü dile getirme? (아쉬움 표현하기) 17. Kabul etmiş sayma (받은 셈 치기) 18. Karşı tarafı suçlama/azarlama (비난하기) 19. Olumsuz sonuçlanacağını belirtme (부정적 결과 말하기) 20. Konuyu değiştirme (화제 전환하기) 21. Kaçınma/yok sayma (회피(무시)하기)
Ek İfadeler (부가 표현)	1. Olumlu duygu/düşünce ifade etme (긍정 표현하기) 2. İyi dilekte bulunma (축복하기) 3. Teşekkür etme (감사하기) 4. Soruya soruyla karşılık verme (되묻기) 5. Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler (담화 표시)

Kim (2013), Choi (2011) ile aynı şekilde, reddetme stratejilerini doğrudan reddetme, dolaylı reddetme ve ek ifadeler şeklinde üç temel ulama ayırmıştır. Fakat Choi (2011)'den farklı olarak, sadece 23 adet reddetme stratejisi belirlemiştir. Kim (2013)'in oluşturduğu reddetme stratejileri sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

Tablo 3. Korece Reddetme Stratejileri Sınıflandırması (Kim, 2013, s. 28-30).

Doğrudan Reddetme (직접 표현)	1. Doğrudan reddetme (직접 거절하기) 2. Beceri/kabiliyet eksikliği (능력부정하며 거절하기) 3. Niyet/istek eksikliği (의지 부정하며 거절하기)
Dolaylı Reddetme (간접 표현)	1. Özür dileme (사과하며 거절하기) 2. Açıklama yapma (이유 설명하며 거절하기) 3. Duyulan ilgiyi ifade etme (관심 표현한 후 거절하기) 4. Alternatif sunma (대안 제시하며 거절하기) 5. Karşı tarafı suçlama/azarlama (비난하며 거절하기 (편袒주기)) 6. Duraksama (망설이며 거절하기) 7. Soruya soruyla karşılık verme (되물으며 거절하기) 8. Nezaket gösterme (주장하며 거절하기) 9. Muhatabın yükünü hafifletme (부담 덜어주며 거절하기) 10. Anlayış bekleme (동정을 구하며 거절하기) 11. Kaçınma/yok sayma (무시하기 (회피하기)) 12. Geleceğe yönelik söz verme (다음 약속하며 거절하기) 13. İçinde bulunulan durumla ilgili mazeret sunma (상황 핑계 대며 거절하기) 14. Başkasının adına reddetme (대신 거절하기) 15. Olumsuz fikir belirtme (부정적 의견 표현하며 거절하기) 16. Koşul öne sürme (조건부 수락) 17. Yapılan ricanın nedenini sorgulama (요청의 이유 물으며 거절하기)
Ek İfadeler (부가 표현)	1. Olumlu duygu/düşünce ifade etme (긍정을 표현한 후 거절하기)

2. Teşekkür etme (감사 표현한 후 거절하기)

Tablo 2 ve Tablo 3 incelendiğinde Choi (2011) ve Kim (2013)'te yer alan sınıflandırmalar arasında bazı farklılıklar bulunduğu görülmektedir. “Geçmiş referanslı reddetme”, “İkna etme”, “Erteleme”, “Retorik ifadeler”, “Üzgünlüğü dile getirme”, “Kabul etmiş sayma”, “Olumsuz sonuçlanacağını belirtme”, “Konuyu değiştirme”, “İyi dilekte bulunma” ve “Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler” reddetme stratejileri Choi (2011)'nin sınıflandırmasında yer alırken Kim (2013)'in sınıflandırmasında yer almamaktadır. Benzer bir şekilde “Başkasının adına reddetme”, “Olumsuz fikir belirtme” ve “Yapılan ricanın nedenini sorgulama” reddetme stratejileri ise Kim (2013)'ün sınıflandırmasında yer alırken Choi (2011)'nin sınıflandırmasında yer almamaktadır. Buna ek olarak, “Soruya soruyla karşılık verme” reddetme stratejisi her iki sınıflandırmada da yer almaktadır fakat Choi (2011)'de bu strateji “Dolaylı Reddetme” ulamına dahil edilirken Kim (2013)'te ise “Ek İfadeler” ulamına dahil edilmiştir.

Beebe ve ark. (1990), Choi (2011), Kim (2013) ve Çürük (2014)⁵'ün çalışmalarında bulunan ve bu çalışmaya özgü olarak oluşturulan Korece reddetme stratejileri sınıflandırmasında yer alan reddetme stratejileri Tablo 4'te gösterilmektedir (1 rakamı, Beebe ve ark. (1990) çalışmasını; 2 rakamı, Choi (2011) çalışmasını; 3 rakamı, Kim (2013) çalışmasını, 4 rakamı, Çürük (2014) çalışmasını ve 5 rakamı bu çalışmayı temsil etmektedir):

Tablo 4. Beebe ve ark. (1990), Choi (2011), Kim (2013) ve Çürük (2014)'ün Çalışmalarında Yer Verilen Reddetme Stratejileri

Reddetme Stratejileri	1	2	3	4	5
1. Doğrudan	✓	✓	✓	✓	✓
2. Niyet/istek eksikliği	✓	✓	✓	✓	✓

⁵ Bkz. sayfa 83.

3. Beceri/kabiliyet eksikliği	✓	✓	✓	✓	✓
4. Özür dileme	✓	✓	✓	✓	✓
5. Mazeret sunma, neden belirtme, açıklama	✓	✓	✓	✓	✓
6. Alternatif sunma	✓	✓	✓	✓	✓
7. Gelecekteki veya geçmişteki bir durum için koşul öne sürme	✓	✓	✓	✓	✓
8. Söz konusu ricaya veya muhataba yönelik eleştiri, aşağılama, saldırı vb. olumsuz duyguların ifadesi	✓	✓	✓	✓	✓
9. Muhatabı sorumluluktan kurtarmaya yönelik	✓	✓	✓	✓	✓
10. Minnettarlık ve teşekkür	✓	✓	✓	✓	✓
11. Geleceğe yönelik söz verme	✓	✓	✓	–	✓
12. Kaçınma	✓	✓	✓	–	✓
13. Rıcanın belli bir bölümünü tekrarlama	✓	✓	✓	–	✓
14. Olumlu duygu/düşüncelerin veya uzlaşmanın ifade edilmesi	✓	✓	✓	–	✓
15. Duraksama	✓	✓	✓	–	✓
16. Konuyu değiştirme	✓	✓	–	✓	✓
17. Erteleme	✓	✓	–	✓	✓
18. Anlayış bekleme	–	✓	✓	✓	✓
19. Olumsuz sonuçlanacağına dair bildirim veya tehdit	✓	✓	–	–	✓
20. Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler	✓	✓	–	–	✓
21. Çevre/durum suçlama	–	✓	✓	–	✓
22. Duyulan ilgiyi ifade etme	–	✓	✓	–	✓
23. Nezaket gösterme	–	✓	✓	–	✓
24. Üzgünlüğü dile getirme	–	✓	–	✓	✓
25. Dilek	✓	–	–	–	✓
26. Prensip ifadeleri	✓	–	–	–	✓
27. Felsefi ifadeler	✓	–	–	–	✓
28. Suçluluk psikolojisine sokma	✓	–	–	–	✓

29. Yardım, empati veya destek bekleme	✓	—	—	—	✓
30. Kendini savunma	✓	—	—	—	✓
31. Belirsiz yanıtlar	✓	—	—	—	✓
32. Coşku eksikliğini gösterme	✓	—	—	—	✓
33. Sessizlik	✓	—	—	—	✓
34. Tereddüt	✓	—	—	—	✓
35. Hiçbir şey yapmamak	✓	—	—	—	✓
36. Bulunan yerden ayrılma	✓	—	—	—	✓
37. Şakalaşma	✓	—	—	—	✓
38. Empati ifadeleri	✓	—	—	—	✓
39. Geçmiş referanslı reddetme	—	✓	—	—	✓
40. İkna etme	—	✓	—	—	✓
41. Retorik ifadeler	—	✓	—	—	✓
42. Kabul etmiş sayma	—	✓	—	—	✓
43. İyi dilekte bulunma	—	✓	—	—	✓
44. Başkasının adına reddetme	—	—	✓	—	✓
45. Olumsuz fikir belirtme	—	—	✓	—	✓
46. Yapılan ricanın nedenini sorgulama	—	—	✓	—	✓
47. Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek reddetme	—	—	—	✓	✓
48. Kaba bir biçimde reddetme	—	—	—	✓	✓
49. Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile reddetme	—	—	—	✓	✓
50. Olanaksızlık bildirimi ile reddetme	—	—	—	✓	✓
51. Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile reddetme	—	—	—	✓	✓
52. İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme	—	—	—	✓	✓
53. Umursamayarak/alay ederek reddetme	—	—	—	✓	✓
54. Bıkkınlık ifade ederek reddetme	—	—	—	✓	✓
55. İnatlaşarak reddetme	—	—	—	✓	✓

56. Tercih belirterek reddetme	—	—	—	✓	✓
57. Soru sorma	—	—	—	—	✓
58. Varsayımda bulunma	—	—	—	—	✓
59. Diyalogu sonlandırma	—	—	—	—	✓

Doküman analizi işleminden elde edilen verilerden ve Beebe ve ark. (1990), Choi (2011), Kim (2013) ve Çürük (2014)'te yer alan sınıflandırmalardan faydalanılarak, bu çalışmaya özgü Korece reddetme stratejileri sınıflandırması oluşturulmuştur. Bu sınıflandırma ilk olarak tablo halinde verilmiş daha sonra Korece reddetme stratejileri ayrı ayrı açıklanarak ve örneklendirilmiştir. Bu çalışmaya özgün olarak oluşturulan Korece reddetme stratejilerinin sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

Tablo 5. Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Korece Reddetme Stratejileri Sınıflandırması

Sözel Reddetme Stratejileri	Doğrudan Reddetme	1. Doğrudan reddetme 2. Beceri/kabiliyet eksikliği 3. Niyet/istek eksikliği
	Dolaylı Reddetme	1. Özür dileme 2. Açıklama yapma 3. Çevre/durum suçlama 4. Alternatif sunma 5. Duyulan ilgiyi ifade etme 6. Geçmiş referanslı reddetme 7. Geleceğe yönelik söz verme 8. Koşul öne sürme 9. Nezaket gösterme 10. Prensip ifadeleri 11. Felsefi ifadeler 12. İkna etme 13. Muhatabın yükünü hafifletme 14. Erteleme

	15. Duraksama 16. Anlayış bekleme 17. Üzgünlüğünü dile getirme 18. Kabul etmiş sayma 19. Karşı tarafı suçlama/azarlama 20. Olumsuz sonuçlanacağını belirtme 21. Konuyu değiştirme 22. Kaçınma/yok sayma 23. Başkasının adına reddetme 24. Olumsuz fikir belirterek reddetme 25. Emir/ricanın nedenini sorma 26. Varsayımda bulunma 27. Kaba bir biçimde reddetme 28. Genel yargı/ alışkanlık/ dünya görüşü/ yasaklama ile 29. Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile 30. İsteğin anlamsızlığına işaret ederek 31. İnatlaşarak reddetme 32. Retorik ifadeler 33. Dilek ifadeleri 34. Suçluluk psikolojisine sokma ifadeleri 35. Yardım, empati veya destek bekleyerek 36. Kendini savunma ifadeleri 37. Belirsiz yanıtlar 38. Coşku eksikliğini gösterme 39. Şakalaşma 40. Empati İfadeleri 41. Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek 42. Olanaksızlık bildirimi ile reddetme 43. Umursamayarak/alay ederek reddetme 44. Bıkkınlık ifade ederek reddetme 45. Tercih belirterek reddetme
	1. Olumlu duygu/düşünce ifade etme 2. İyi dilekte bulunma

	Ek İfadeler	3. Teşekkür etme 4. Soruya soruyla karşılık verme 5. Soru sorma 6. Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler
Sözel Olmayan Reddetme Stratejileri	1. Sessizlik 2. Tereddüt 3. Hiçbir şey yapmamak 4. Bulunan yerden ayrılma 5. Diyalogu sonlandırma	

Tablo 5’te bu çalışmaya özgün oluşturulmuş olan reddetme stratejileri sınıflandırmasında, Sözel Reddetme Stratejileri ve Sözel Olmayan Reddetme Stratejileri şeklinde iki temel; Doğrudan Reddetme, Dolaylı Reddetme ve Ek İfadeler şeklinde üç alt ulama ayrılmış toplamda 59 adet reddetme stratejisi belirlenmiştir. Bu çalışmaya özgün oluşturulmuş olan sınıflandırma, “Doğrudan reddetme”, “Beceri/kabiliyet eksikliği”, “Niyet/istek eksikliği”, “Özür dileme”, “Açıklama yapma”, “Çevre/durum suçlama”, “Alternatif sunma”, “Duyulan ilgiyi ifade etme”, “Geçmiş referanslı reddetme”, “Geleceğe yönelik söz verme”, “Koşul öne sürme”, “Nezaket gösterme”, “İkna etme”, “Muhatabın yükünü hafifletme”, “Erteleme”, “Duraksama”, “Anlayış bekleme”, “Retorik ifadeler”, “Üzgünlüğünü dile getirme”, “Kabul etmiş sayma”, “Karşı tarafı suçlama/azarlama”, “Olumsuz sonuçlanacağını belirtme”, “Konuyu değiştirme”, “Kaçınma/yok sayma”, “Olumlu duygu/düşünce ifade etme”, “İyi dilekte bulunma”, “Teşekkür etme”, “Soruya soruyla karşılık verme” ve “Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler” olmak üzere toplamda 29 adet reddetme stratejisi Choi (2011)’deki sınıflandırmadan; “Başkasının adına reddetme”, “Olumsuz fikir belirtmek reddetme” ve “Emir/ricanın nedenini sorma” olmak üzere toplamda üç adet reddetme stratejisi Kim (2013)’deki sınıflandırmadan; “Prensip ifadeleri”, “Felsefi ifadeler”, “Dilek ifadeleri”, “Suçluluk psikolojisine sokma ifadeleri”, “Yardım, empati veya destek bekleyerek”, “Kendini savunma ifadeleri”, “Belirsiz yanıtlar”, “Coşku eksikliğini

gösterme”, “Şakalaşma”, “Empati İfadeleri”, “Sessizlik”, “Tereddüt”, “Hiçbir Şey Yapmamak” ve “Bulunan Yerden Ayrılma” olmak üzere toplamda 14 adet reddetme stratejisi Beebe ve arkadaşları (1990)’ndaki sınıflandırmadan ve “Kaba bir biçimde reddetme”, “Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile reddetme”, “Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile reddetme”, “İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme”, “İnatlaşarak reddetme”, “Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek”, “Olanaksızlık bildirimi ile reddetme”, “Umursamayarak/alay ederek reddetme”, “Bıkkınlık ifade ederek reddetme”, “Tercih belirterek reddetme” olmak üzere toplamda 10 adet reddetme stratejisi Çürük (2014)’te yer alan sınıflandırmadan alınarak oluşturulmuştur. Buna ek olarak, doküman analizi işlemi esnasında elde edilen veriye dayanarak, Beebe ve arkadaşları (1990), Choi (2011), Çürük (2014) ve Kim (2013) çalışmalarında yer almayan “Varsayımda bulunma”, “Soru sorma” ve “Diyaloğu sonlandırma” reddetme stratejileri de sınıflandırmaya eklenmiştir.

3.1. Sözel Reddetme Stratejileri

Sözel reddetme, konuşucunun reddetme eylemini sözlü olarak gerçekleştirmesini ifade etmektedir. Sözel reddetme stratejileri bu çalışmada, doğrudan reddetme, dolaylı reddetme ve ek ifadeler olmak üzere üç gruba ayrılarak incelenecektir.

3.1.1. Doğrudan Reddetme

Doğrudan reddetme, konuşucunun bir teklif, istek, emir, davet vb.ni herhangi bir dolaylı ifadeye başvurmadan açık ve net bir şekilde reddetmesidir.

1) Doğrudan reddetme

“Hayır”, “Olmaz” vb. gibi ifadelerle reddetme eyleminin doğrudan gerçekleştirilmesidir (Choi, 2011, s. 23; Kim, 2013, s. 28).

(1) 시온 : 이거 나 하루만 빌려주면 안돼?

/si-on : i-geo na ha-lu-man bil-lyeo-ju-myeon an-dwae/

(Si-on : Bunu bir günlüğüne ödünç verebilir misin?)

환자 : 네? 안 돼요.

/hwan-ja : ne. an dwae-yo/

(Hasta : Ne? Olmaz.)

(2) 의사 : 잘 모르겠으니까 네 입으로 말해 봐.

/ui-sa : jal mo-leu-gess-eu-ni-kka ne ib-eu-lo mal-hae bwa/

(Doktor : Bilmiyoruz o yüzden kendin söyle.)

도한 : 됐습니다.

/do-han : dwaess-seub-ni-da/

(Do-han : Boşverin.)

(3) 윤서 : 그 전에 배 먼저 견어봐. 압통 체크 좀 해 보게.

/yun-seo : geu jeon-e bae meon-jeo geod-eo-bwa. ab-tong che-keu jom hae bo-ge/

(Yun-seo : Ondan önce karnını aç bakalım. Kontrol edeyim.)

시온 : 안 됩니다.

/si-on : an doeb-ni-da/

(Si-on : Hayır.)

(4) 명은 : 어서 오라, 밥 먹어야지.

/myeong-eun : eo-seo o-la bab meog-eo-ya-ji/

(Myeong-eun : Hadi gel, yemek ye.)

정혁 : 아닙니다.

/jeong-hyeog : a-nib-ni-da/

(Jeong-hyeog : Yemeyeyim.)

2) Beceri/kabiliyet eksikliği

Konuşucunun kendisine yapılan rica, emir, teklif vb.ni beceri/kabiliyetinin eksik olduğunu belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s.24; Kim, 2013, s. 28).

(5) 파트장 : 가기 전에 좀 씻겨야겠어요. 김 간호사, 이 간호사.

/pa-teu-jang : ga-gi jeon-e jom ssis-gyeo-ya-gess-eo-yo. gim gan-ho-sa i gan-ho-sa/

(Baş hemşire : Gitmeden önce banyo yaptırmalıyız. Hemşire Kim, Hemşire Lee.)

간호사 : 파트장님. 원만하면 저희가 하겠는데 힘이 부칠 것 같아요.

/gan-ho-sa : pa-teu-jang-nim. won-man-ha-myeon jeo-hui-ga ha-gess-neun-de him-i bu-chil geos
gat-a-yo/

(Hemşire : Efendim, aslında biz yapardık ama gücümüzün yeteceğini sanmıyorum.)

(6) 도한 : 네가 집도해.

/do-han : ne-ga jib-do-hae/

(Do-han : Ameliyatı sen yönet.)

시온 : ... 저는 하지 못합니다. 저는 레지던트 1년차입니다.

/si-on : ... jeo-neun ha-ji mos-hab-ni-da. jeo-neun le-ji-deon-teu 1 nyeon-cha-ib-ni-da/

(Si-on : Ben yapamam. Asistanlıkta birinci yılım.)

(7) 혜지 : 다시 해 봐.

/hye-ji : da-si hae bwa/

(Hye-ji : Tekrar dene bakalım.)

세준 : 못 하겠어, 못 해!

/se-jun : mos ha-gess-eo mos hae/

(Se-jun : Yapamıyorum, yapamıyorum.)

3) Niyet/istek eksikliği

Konuşucunun kendisine yapılan rica, emir, teklif vb.ni yapma isteğinin olmadığını belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 24; Kim, 2013, s. 28).

(8) 도한 : 너 아직도 술냄새 풀풀 난다. 얼굴에 끼얹어.

/do-han : neo a-jig-do sul-naem-sae pul-pul nan-da. eol-gul-e kki-eonj-eo/

(Do-han : Hala buram buram alkol kokuyorsun. Yüzüne sür.)

윤서 : 이거 싫습니다. 향수 뿌리면 됩니다.

/yun-seo : i-geo silh-seub-ni-da. hyang-su ppu-li-myeon doeb-ni-da/

(Yun-seo : İstemiyorum. Parfüm sıkarım.)

(9) 윤서 : 따라 나와.

/yun-seo : tta-la na-wa/

(Yun-seo : Benimle gel.)

시온 : 어디 가십니까?
/si-on : eo-di ga-sib-ni-kka/

(Si-on : Nereye gideceğiz?)

윤서 : 도서관.
/yun-seo : do-seo-gwan/

(Yun-seo : Kütüphaneye.)

시온 : 저 지금 공부하기 싫습니다.
/si-on : jeo ji-geum gong-bu-ha-gi silh-seub-ni-da/

(Si-on : Şu anda ders çalışmak istemiyorum.)

(10) 시온 : 아이스크림 드시겠습니까?
/si-on : a-i-seu-keu-lim deu-si-gess-seub-ni-kka/

(Si-on : Dondurma yer misiniz?)

충만 : 안 먹어. 가 인마!
/chung-man : an meog-eo ga in-ma/

(Chung-man : Yemem, kaybol!)

3.1.2. Dolaylı Reddetme

Dolaylı reddetme, konuşucunun bir teklif, istek, emir, davet vb.ni farklı stratejiler aracılığıyla dolaylı bir şekilde reddetmesidir. Reddetme eyleminin dolaylı gerçekleştirilmesi ile bu eylemin, konuşucu ve dinleyici olmak üzere her iki tarafın üzerinde oluşturabileceği yükün azaltılması hedeflenmektedir.

1) Özür dileme

Bu reddetme stratejisi, konuşucunun, kendisinden istenen eylemi gerçekleştir(e)meyeceği için dinleyiciden özür dilemesi ile gerçekleştirilmektedir (Choi, 2011, s. 25; Kim, 2013, s. 28).

(11) 환자 어머니 : 이거 약소하지만 받아주세요.
/hwan-ja eo-meo-ni: i-geo yag-so-ha-ji-man bad-a-ju-se-yo/

(Hastanın annesi: Küçük bir şey ama lütfen bunu kabul edin.)

시온 : **죄송합니다.** 저희는 선물을 못 받게 돼 있습니다.

/si-on: joe-song-hab-ni-da. jeo-hui-neun seon-mul-eul mos bad-ge dwae iss-seub-ni-da/

(Si-on: Özür dilerim, hediye kabul edemiyoruz.)

(12) 서단 : 투숙객 중에 리정혁이라는 사람이 있는지, 몇 호인지 **알려 달라요.**

/seo-dan: tu-sug-gaeg jung-e li-jeong-hyeog-i-la-neun sa-lam-i iss-neun-ji, myeoch ho-in-ji al-lyeo dal-la-
yo/

(Seo-dan: Konuklarınız arasında Ri Jeong-hyeok adında biri var mı, varsa oda numarasını söyleyin.)

직원 : **미안합니다만** 그거는 알려 드릴 수 없습니다.

/jig-won: mi-an-hab-ni-da-man geu-geo-neun al-lyeo deu-lil su eobs-seub-ni-da/

(Çalışan: Üzgünüm, size bunu söyleyemem.)

(13) 월숙 : 기러근 우리 **호영이도 좀 소개를...**

/wol-sug: gi-leo-meun u-li ho-yeong-i-do jom so-gae-leul/

(Wol-sug: O zaman Ho Yeong'la da tanıştıırabilir misin?)

영애 : **미안하지만** 안 돼. 그 선생은 일 년에 한 명밖에는 받지를 았아.

/yeong-ae: mi-an-ha-ji-man an dwae. geu seon-saeng-eun il nyeon-e han myeong-bakk-e-neun bad-ji-leul anh-a/

(Yeong-ae: Üzgünüm ama olmaz. O öğretmen senede sadece bir öğrenci alıyor.)

2) Açıklama yapma

Konuşucunun, kendisinden istenen eylemi gerçekleştir(e)meme nedenini açıklayarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 25; Kim, 2013, s. 28).

(14) 도한 : 밥 먹었어? **점심 같이 할까?**

/do-han: bab meog-eoss-eo. jeom-sim gat-i hal-kka/

(Do-han: Yemek yedin mi? Öğlen yemeğine çıkalım mı?)

채경 : 아니, **나 이따 밖에서 약속 있어.**

/chae-gyeong: a-ni na i-tta bakk-e-seo yag-sog iss-eo/

(Chae-gyeong: Hayır, başka planlarım var.)

(15) 정혁 : 내일모레가 휴식일이니 그때 **가 보도록 할까?**

/jeong-hyeog: nae-il-mo-le-ga hyu-sig-il-i-ni geu-ttae ga bo-do-log hal-kka/

(Jeong-hyeog: İki gün sonra izin günümüz. O zaman gidelim mi?)

치수 : 휴식일엔 모포도 닦아야지 금속 단추도 닦아야지 목달개도 **빨아서**

다려야지 할 일이 태산인데 팔자 좋게 소품을 어케 갑니까? 난 반대입니다.

/chi-su: hyu-sig-il-en mo-pyo-do dakk-a-ya-ji geum-sog dan-chu-do dakk-a-ya-ji mog-dal-gae-do ppal-a-seo da-lyeo-ya-ji hal il-i tae-san-in-de pal-ja joh-ge so-pung-eul eo-ke gab-ni-kka. nan ban-dae-ib-ni-da/

(Chi-su: İzin günümde şapkamdaki nişanı temizlemem, altın düğmeleri temizlemem, yakamı yıkamam ve ütülemem gerekiyor. Yapılacak dağ kadar iş varken piknik keyfi yapmaya nasıl gideyim? Bu fikre karşıyım.)

(16) 철강 : 감찰국장을 증인으로 불러 주시라요!

/cheol-gang: gam-chal-gug-jang-eul jeung-in-eu-lo bul-leo ju-si-la-yo/

(Cheol-gang: Soruşturma Departmanı Şefini tanık olarak çağırın!)

재판장 : 본 사건과 관련이 없는 발언이니 받아들이지 않습니다.

/jae-pan-jang: bon sa-geon-gwa gwan-lyeon-i eobs-neun bal-eon-i-ni bad-a-deul-i-ji anh-gass-seub-ni-da/

(Hakim: Bu davamızla ilgili olmadığı için dikkate alınmayacak.)

3) Çevre/durum suçlama

Konuşucunun içinde bulunduğu durumu sebep göstererek kendisine yapılan rica, emir, teklif vb.ni reddetmesidir (Choi, 2011, s. 25; Kim, 2013, s. 29).

(17) 채경 : 저녁 만들어놓을 테니까 퇴근하면 바로 와.

/chae-gyeong: jeo-nyeog man-deul-eo-noh-eul te-ni-kka toe-geun-ha-myeon ba-lo wa/

(Chae-gyeong: Akşam yemeği hazırlıyorum. İşten çıkınca doğrudan eve gel.)

도한 : 응급수술이 있어서 내일 새벽이나 끝날 것 같아. 먼저 먹어.

/do-han: eung-geub-su-sul-i iss-eo-seo nae-il sae-byeog-i-na kkeut-nal geos gat-a. meon-jeo meog-eo/

(Do-han: Acil ameliyat çıktı, yarın sabah ancak biter. Yemeği bensez ye.)

(18) 충만 : 간만에 소아외과 단합 처원에서 회식 언제?

/chung-man: gan-man-e so-a-oe-gwa dan-hab cheo-won-e-seo hoe-sig eo-ttae/

(Chung-man: Uzun bir aradan sonra Çocuk Cerrahisi olarak hep birlikte bölüm yemeği yapalım mı?

윤서 : 어젯밤에 응급이 많아서 오늘 환자가 많습니다.

/yun-seo: eo-jes-bam-e eung-geub-i manh-a-seo o-neul hwan-ja-ga manh-seub-ni-da/

(Yun-seo: Dün akşam çok fazla acil vaka geldiği için bugün çok hasta var.)

(19) 만복 : 선생님, 저희 아이 좀 봐 주십시오.

/man-bog: seon-saeng-nim jeo-hui a-i jom bwa ju-sib-si-o/

(Man-bog: Doktor Bey, bebeğimize bir bakın lütfen.)

의사 : 오면서 복도 못 봤소? 지금 **신종 플루라고 돌림병이** 도는데 약이
떨어져서

우리도 방도가 없소. 치료 주사약을 직접 구해 오면 놔줄 수야 있잖디만.

/ui-sa: o-myeon-seo bog-do mos bwass-so. ji-geum sin-jong peul-lu-la-go dol-lim-byeong-i do-neun-de
yag-i tteol-eo-jyeo-seo u-li-do bang-do-ga eobs-so. chi-lyo ju-sa-yag-eul jig-jeob gu-hae o-myeon nwa-jul
su-ya iss-gass-di-man/

(Doktor: Gelirken koridoru görmediniz mi? Şu anda gomuz gripi diye bir salgın var.

İlacımız kalmadığı için hiçbir şey yapamıyoruz. İlacı kendin alıp getirebilersen
enjeksiyon yapabilirim.)

4) Alternatif sunma

Konuşucunun, kendisinden istenen eylemi gerçekleştir(e)meyeceği için
dinleyiciye farklı bir seçenek sunmasıyla reddetme eyleminin gerçekleştirilmesidir
(Choi, 2011, s. 25; Kim, 2013, s. 28).

(20) 도한 : 잔말 말고 **고르라면 골라.**

/do-han: jan-mal mal-go go-leu-la-myeon gol-la/

(Do-han: Gereksiz konuşmayı bırak, seç dediysem seç.)

윤서 : **그냥 실장님 사드리세요.** 제가 골라드릴게요.

/yun-seo: geu-nyang sil-jang-nim sa-deu-li-se-yo. je-ga gol-la-deu-lil-ge-yo/

(Yun-seo: Müdürümüze bir şey alın. Ben seçerim.)

(21) 경주 : 그럼 얼른 **저기 앉자.**

/gyeong-ju: geu-leom eol-leun jeo-gi anj-ja/

(Gyeong-ju: Şuraya oturalım o zaman.)

시온 : 아닙니다. **여기 말고 나가서 같이 드셨으면 합니다.**

/si-on: a-nib-ni-da. yeo-gi mal-go na-ga-seo gat-i deu-syeoss-eu-myeon hab-ni-da/

(Si-on: Hayır. Seninle başka yere gidip yemek istiyorum.)

(22) 증평 : 둘 다 꼴도 보기 싫으니까 **당장 나가!**

/jeung-pyeong: dul da kkol-do bo-gi silh-eu-ni-kka dang-jang na-ga/

(Jeung-pyeong: İkinizi de görmek istemiyorum, derhal gidin!)

상아 : **이거 한번만 봐 주세요. 보시고 판단해** 주세요.

/sang-a: i-geo han-beon-man bwa ju-se-yo. bo-si-go pan-dan-hae ju-se-yo/

(Sang-a: Buna bir kez bakın lütfen. Bakıp öyle karar verin.)

5) Duyulan ilgiyi ifade etme

Konuşucunun, “Ben de isterdim ama...”, “... yapmak istiyorum ama...” vb. ifadelerle kendisinden istenen eylemi gerçekleştir(e)meyeceğini ifade ederek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 26; Kim, 2013, s. 28).

(23) 정혁 : 내려오라.

/jeong-hyeog: nae-lyeo-o-la/

(Jeong-hyeog: Aşağıya in.)

세리 : 아, 저도 지금 내려가고 싶은데 보시다시피 여기 너무 높고 제가 지금 온몸에 힘이 풀려 가지고...

/se-li: a, jeo-do ji-geum nae-lyeo-ga-go sip-eun-de bo-si-da-si-pi yeo-gi neo-mu nop-go je-ga ji-geum on-mom-e him-i pul-lyeo ga-ji-go/

(Se-li: Ben de inmek istiyorum ama gördüğün gibi burası çok yüksek ve bütün gücüm tükendi...)

(24) 정혁 : 쓰잘데기없는 소리 그만하고 잠이나 자오.

/jeong-hyeog: sseu-jal-de-gi-eobs-neun so-li geu-man-ha-go jam-i-na ja-o/

(Jeong-hyeog: Boş konuşmayı bırak da uyu.)

세리 : 나도 자고 싶죠. 근데 내가 지금 잠이 오겠어요?

/se-li: na-do ja-go sip-jyo. geun-de nae-ga ji-geum jam-i o-gess-eo-yo/

(Se-li: Ben de uyumak istiyorum ama şimdi uykum gelir mi sence?)

6) Geçmiş referanslı reddetme

Konuşucunun, ilgili eylemin geçmişte gerçekleştiğini, daha önce söylenmesi durumunda kabul edeceğini belirterek veya geçmişte gerçekleşmiş bir olaya gönderimde bulunarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 26).

(25) 충만 : 김교수, 이은옥 주치의 박시온으로 바꾸지.

/chung-man: gim-gyo-su i-eun-og ju-chi-ui bag-si-on-eu-lo ba-kku-ji/

(Chung-man: Dr. Gim, İ Eun-og’la ilgilenen doktoru Park Si-on olarak değiştir.)

도한 : 이미 홍길남으로 결정된 사항입니다.

/do-han: i-mi hong-gil-nam-eu-lo gyeol-jeong-doen sa-hang-ib-ni-da/

(Do-han: Çoktan Gil-nam olarak karar verdik.)

(26) 세리 : 어떻게 좀 해 봐요, 이대로 돌아가요?

/se-li: eo-tteoh-ge jom hae bwa-yo i-dae-lo dol-a-ga-yo/

(Se-li: Bir şeyler yap. Böyle geri mi gideceğiz?)

정혁 : 방금 상황 다 보지 않았소? 더는 갈 수가 없소.

/jeong-hyeog: bang-geum sang-hwang da bo-ji anh-ass-so. deo-neun gal su-ga eobs-so/

(Jeong-hyeog: Az önce olanları görmedin mi? Daha ileri gidemeyiz.)

(27) 보안원 : 신분증 좀 봅시다.

/bo-an-won: sin-bun-jeung jom bob-si-da/

(Güvenlik görevlisi: Kimliğinize bakalım.)

승준 : 아, 신분증은 내 방에 두고 왔어요.

/seung-jun: a sin-bun-jeung-eun nae bang-e du-go wass-eo-yo/

(Seung-jun: Kimliğimi odamda unuttum.)

(28) 상아 : 세리스초이스 대표 교체 건 다시 추진하려고 해요.

/sang-a: se-li-seu-cho-i-seu dae-pyo gyo-che geon da-si chu-jin-ha-lyeo-go hae-yo/

(Sang-a: Se-ri'nin Seçimi'nin başkanını değiştirmeyi bir kez daha konuşalım.)

이사 : 그건 대표님 돌아오시면서 이미 부결된 건인데.

/i-sa: geu-geon dae-pyo-nim dol-a-o-si-myeon-seo i-mi bu-gyeol-doen geon-in-de/

(Kurul üyesi: Bu konu Başkan Yoon döndükten sonra zaten reddedilmişti.)

(29) 세형 : 야, 놔. 놓으라고

/se-hyeong: ya, nwa. noh-eu-la-go/

(Se-hyeong: Hey, bırak beni. Bırak dedim.)

정혁 : 가족분들의 출입 단속을 가장 철저히 해 달라는 것이 윤세리 대표님의 의지입니다.

/jeong-hyeog: ga-jog-bun-deul-ui chul-ib dan-sog-eul ga-jang cheol-jeo-hi hae dal-la-neun geos-i yun-se-li dae-pyo-nim-ui ui-ji-ib-ni-da/

(Jeong-hyeog: Aile bireylerinin odaya girişini sıkı bir şekilde denetlemem Başkan Yun-Se-li'nin emri.)

7) Geleceğe yönelik söz verme

Konuşucunun, kendisinden gerçekleştirmesi istenen eylemi gelecekte gerçekleştireceğini belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 26; Kim, 2013, s. 29).

(30) 원장 : 도대체 무슨 사정인지 **말씀을 좀 해보세요.**

/won-jang: do-dae-che mu-seun sa-jeong-in-ji mal-sseum-eul jom hae-bo-se-yo/

(Won-jang: Neler olduğunu anlatın lütfen.)

경주 : **나중에** 차차 말씀드릴게요.

/gyeong-ju: na-jung-e cha-cha mal-sseum-deu-lil-ge-yo/

(Gyeong-ju: Daha sonra anlatırım.)

(31) 세리 : 아버지 더 힘들게 하지 말고 **그만 가요.**

/se-li: a-beo-ji deo him-deul-ge ha-ji mal-go geu-man ga-yo/

(Se-li: Artık babanı zora sokmayı bırak ve geri dön.)

정혁 : 그 문제 **내가 알아서 하겠소.**

/jeong-hyeog: geu mun-jen nae-ga al-a-seo ha-gass-so/

(Jeong-hyeog: Ben o işi halledeceğim.)

8) Koşul öne sürme

Bu reddetme stratejisi, konuşucunun kendisinden istenen eylemi gerçekleştirmek için bir koşul öne sürmesi ile gerçekleştirilmektedir (Choi, 2011, 27; Kim, 2013, s. 29).

(32) 도한 : 은옥이 **손, 발 묶고 입안에 보호장치 해.**

/do-han: eun-og-i son bal muk-go ib-an-e bo-ho-jang-chi hae/

(Do-han: Eun-og'un ellerini ve ayaklarını bağlayın ve ağızlık takın.)

윤서 : 그러면 **일단 정신과 자문부터 구해야** 합니다.

/yun-seo: geu-leo-myeon il-dan jeong-sin-gwa ja-mun-bu-teo gu-hae-ya hab-ni-da/

(Yun-seo: O zaman önce Psikiyatriye danışmalısınız.)

(33) 환자의 이모 : 빨리 은옥이 **데려와.**

/hwan-ja-ui i-mo: ppal-li eun-og-i de-lyeo-wa/

(Hastanın teyzesi: Hemen Eun-ok'u getirin.)

파트장 : 지금 움직이면 안 됩니다. **치료 후 퇴원** 가능합니다.

/pa-teu-jang: ji-geum um-jig-i-myeon an doeb-ni-da. chi-lyo hu toe-won ga-neung-hab-ni-da/

(Baş hemşire: Şu an hareket etmemesi gerekiyor. Tedavi tamamlandıktan sonra taburcu olabilir.)

(34) 정혁 : 물러서라, 한 발만 더 내디디면 우리 측 위수 구역이다.
/jeong-hyeog: mul-leo-seo-la han bal-man deo nae-di-di-meun u-li cheug wi-su gu-yeog-i-da/

(Jeong-hyeog: Geri çekilin. Bir adım daha atarsanız garnizonumuza (askeri birlik yeri) girmiş olursunuz.)

군인 : 이 셋을 남겨라, 그럼 물러서겠다.
/gun-in: i ses-eul nam-gyeo-la geu-leom mul-leo-seo-gess-da/

(Asker: Bu üçünü bırakın, o zaman çekiliriz.)

(35) 승준 : 앉아, 다 됐어, 밥 먹자.
/seung-jun: anj-a da dwaess-eo bab meog-ja/

(Seung-jun: Otur, her şey hazır. Yemek yiyelim.)

세리 : 전화부터.
/se-li: jeon-hwa-bu-teo/

(Se-li: Önce telefon edeyim.)

9) Nezaket gösterme

Konuşucunun, kendi görüşünü, düşüncesini belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 27; Kim, 2013, s. 29).

(36) 파트장 : 은지 말입니다. 정신과 진료를 한번 받아보는 것도 좋을 것 같아서요.

*/pa-teu-jang: eun-ji mal-ib-ni-da. jeong-sin-gwa jin-lyo-leul han-beon bad-a-bo-neun geos-do joh-eul
geos
gat-a-seo-yo/*

(Baş hemşire: Eun-ji diyorum, psikolojik tedavi görmesi iyi olur gibi.)

도한 : 사건은 사건으로만 받아들이겠습니다.
/do-han: sa-gyeon-eun sa-gyeon-eu-lo-man bad-a-geul-i-gess-seub-ni-da/

(Do-han: Görüşünü yalnızca bir görüş olarak alacağım.)

(37) 도한 : 하나 골라 입어.
/do-han: ha-na gol-la ib-eo/

(Do-han: Birini seçip giy.)

윤서 : 저 옷 많아요.

/yun-seo: jeo os manh-a-yo/

(Yun-seo: Benim çok kıyafetim var.)

(38) 명석 : 내 차 타라.

/myeong-seog: nae cha ta-la/

(Myeong-seog: Benim arabama bin.)

정혁 : 아닙니다, 택시 타고 가면 됩니다.

/jeong-hyeog: a-nib-ni-da taeg-si ta-go ga-myeon doeb-ni-da/

(Jeong-hyeog: Gerek yok, taksiye binerim.)

10) Prensip ifadeleri

Konuşucunun, kendisinden gerçekleştirmesi istenen eylemin sahip olduğu prensiplere uymadığını, ters düştüğünü belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir.

(39) 철강 : 근데 말이야 저자들 뭔가 착각을 하고 남방 한계선을 넘었됐나 본데 **윙통성 있게 넘기자우.**

/cheol-gang: geun-de mal-i-ya jeo-ja-deul mwon-ga chag-gag-eul ha-go nam-bang han-gye-seon-eul neom-eoss-daess-na bon-de yung-tong-seong iss-ge neom-gi-ja-u/

(Cheol-gang: O değil de, onlar bir yanlış anlaşılardan dolayı Güney Sınır Hattı'nı geçmiş gibi görüyor. Biraz esnek davranalım.)

정혁 : 저희 중대 위수 구역에서 발생한 사건입니다. 가볍게 넘길 수 없습니다.

/jeong-hyeog: jeo-hui jung-dae wi-su gu-yeog-e-seo bal-saeng-han sa-geon-ib-ni-da. ga-byeob-ge neom-gil su eobs-seub-ni-da/

(Jeong-hyeog: Bizim devriye alanımız içinde oldu. Hafife alamayız.)

(40) 세리 : 미안하면 **약속해요.**

/se-li: mi-an-ha-myeon yag-sog-hae-yo/

(Se-li: Üzgünsen söz ver.)

정혁 : **할 수 없는 걸 약속할 수는 없소.**

/jeong-hyeog: hal su eobs-neun geol yag-sog-hal su-neun eobs-so/

(Jeong-hyeog: Tutamayacağım sözü veremem.)

(41) 영애 : 시아버지 되실 총정치국장 **동지께 한마디만 넣어 주믄...**

/yeong-ae: si-a-beo-ji doe-sil chong-jeong-chi-gug-jang dong-ji-kke han-ma-di-man neoh-eo ju-meun/

(Yeong-ae: Müstakbel kayınpederin Genel Siyasi Büro Müdürü'ne kocam için iyi şeyler söyleyebilir misin?)

서단 : 개인적인 청탁은 받지 않겠습니다.

/seo-dan: gae-in-jeog-in cheong-tag-eun bad-ji anh-gass-seub-ni-da/

(Seo-dan: Kişisel rica almıyorum.)

11) Felsefi ifadeler

Bu reddetme stratejisi, konuşucunun, kendisinden gerçekleştirmesi istenen eylemi felsefi bir ifade kullanarak reddetmesi ile gerçekleştirilmektedir.

(42) 도한 : 그럼 저녁 같이 먹자. 오늘은 꼭.

/do-han: geu-leom jeo-nyeog gat-i meog-ja. o-neul-eun kkog/

(Do-han: O zaman birlikte akşam yemeği yiyelim. Bugün mutlaka.)

채경 : 자꾸 보상해 주려고 하지 마. 무관심보다 더 싫은 게 되풀이되는 보상이거든.

/chae-gyeong: ja-kku bo-sang-hae ju-lyeo-go ha-ji ma. mu-gwan-sim-bo-da deo silh-eun ge doe-pul-i-doe-neun bo-sang-i-geo-deun/

(Chae-gyeong: Sürekli telafi etmeye çalışma. Tekrarlanan telafi çabaları ihmalden daha kötü çünkü.)

12) İkna etme

Bu reddetme stratejisi, konuşucunun, ‘-잖아 /janh-al’ vb. ifadeleri kullanarak karşı tarafı ikna etmesi ile gerçekleşmektedir (Choi, 2011, s. 27).

(43) 도한 : 저도 자식이니까 제 생각도 좀 이해를 해주셔야죠.

/do-han: jeo-do ja-sig-i-ni-kka je saeng-gag-do jom i-hae-leul hae-ju-syeo-ya-jyo/

(Do-han: Ben de senin çocuğum, o yüzden biraz da beni düşün lütfen.)

원장 : 자식이라는 게 열 손가락 깨물어서 안 아픈 손가락이 없다잖니. 시온이는 나한테 더 조금 더 아픈 손가락이야.

/won-jang: ja-sig-i-la-neun ge yeol son-ga-lag kkae-mul-eo-seo an a-peun son-ga-lag-i eobs-da-janh-ni. si-on-i-neun na-han-te deo jo-geum deo a-peun son-ga-lag-i-ya/

(Müdür: Anne babanın gözünde her evladın kıymeti vardır. Si-on sadece biraz daha önemli benim için.)

(44) 환자의 어머니 : **다른 항생제나 처방해 주세요.**
/hwan-ja-ui eo-meo-ni: da-leun hang-saeng-je-na cheo-bang-hae ju-se-yo/

(Hastanın annesi: Farklı bir antibiyotik verin lütfen.)

윤서 : 아이가 **고통스러워하고 있잖아요.**
/yun-seo: a-i-ga go-tong-seu-leo-wo-ha-go iss-janh-a-yo/

(Yun-seo: Çocuk acı çekiyor!)

(45) 준영 어머니 : 준영이가 너무 힘들어해요. 우리 그냥 **한국 갈게요.**
/jun-yeong eo-meo-ni: jun-yeong-i-ga neo-mu him-deul-eo-hae-yo. u-li geu-nyang han-gug gal-ge-yo/

(Jun-yeong'un annesi: Jun-yeong çok yoruldu. Kore'ye dönelim artık.)

현태 : 여기 와도 다른 방법이 없다고 내가 **말했잖아.**
/hyeon-tae: yeo-gi wa-do da-leun bang-beob-i eobs-da-go nae-ga mal-haess-janh-a/

(Hyeon-tae: Buraya gelseniz de değişen bir şey olmayacağını söyledim sana.)

(46) 정혁 : 지금 어딘지만 **말하십시오.**
/jeong-hyeog: ji-geum eo-din-ji-man mal-ha-si-o/

(Jeong-hyeog: Şu an nerede olduğunu söyle.)

세리 : 벌써 멀리 왔다고요. 일이 **그렇게 됐다잖아.**
/se-li: beol-sseo meol-li wass-da-go-yo. il-i geu-leoh-ge dwaess-da-janh-a/

(Se-li: Çoktan uzaklaştım. Olaylar öyle gelişti.)

13) Muhatabın yükünü hafifletme

Bu reddetme stratejisinde, konuşucu, karşı tarafın üzerindeki yükü hafifletmek amacıyla ‘괜찮다 /gwaen-chanh-dal/’ vb. ifadeler kullanarak reddetme eylemini gerçekleştirmektedir (Choi, 2011, s. 27; Kim, 2013, s. 29).

(47) 윤서 : 교수님 제가 모시고 갈 테니까 원장님께서는 **덱으로 들어가세요.**
/yun-seo: gyo-su-nim je-ga mo-si-go gal te-ni-kka won-jang-nim-kke-seo-neun daeg-eu-lo deul-eo-ga-se-yo/

(Yun-seo: Onu ben götürürüm, o yüzden siz evinize gidin Müdür Bey.)

원장 : 아니야. **괜찮아.** 얼른 들어가.
/won-jang: a-ni-ya. gwaen-chanh-a. eol-leun deul-eo-ga/

(Müdür: Hayır, önemli değil. Git sen.)

(48) 윤서 : 시온아, 그냥 **나랑 나눠먹자.**
/yun-seo: si-on-a geu-nyang na-lang na-nwo-meog-ja/

(Yun-seo: Si-on, benimkini paylaşıp yiyelim.)

시온 : **괜찮습니다.** 저는 하나도 배고프지 않습니다.

/si-on: gwaen-chanh-seub-ni-da. jeo-neun ha-na-do bae-go-peu-ji anh-seub-ni-da/

(Si-on: Gerek yok. Hiç aç değilim.)

(49) 정혁 : 안 되갔소, 다시 **누우시오.**

/jeong-hyeog: an doe-gass-so da-si nu-u-si-o/

(Jeong-hyeog: Olmaz, tekrar uzan lütfen.)

세리 : 아니야. **괜찮아요.**

/se-li: a-ni-ya. gwaen-chanh-a-yo/

(Se-li: Hayır, sorun değil.)

(50) 요원 : 뭐라도 드시고 우리 긴장 풀리면 **다시 할까요?**

/yo-won: mwo-la-do deu-si-go u-li gin-jang pul-li-myeon da-si hal-kka-yo/

(Görevli: Bir şeyler yiyip ve gerginliğiniz geçtiğinde tekrar deneyelim mi?)

치수 : **일없습니다.** 배고프지 않습니다.

/chi-su: il-eobs-seub-ni-da. bae-go-peu-ji anh-seub-ni-da/

(Chi-su: Gerek yok. Aç değilim.)

(51) 서단 : 일단은 나랑 **같이 평양으로...**

/seo-dan: il-dan-eun na-lang gat-i pyeong-yang-eu-lo/

(Seo-dan: Öncelikle birlikte Pyongyang'a gidelim...)

승준 : 더는 **폐 끼치고 싶지 않아요.** 내 살길 마련해 뒀으니까 걱정말고.

/seung-jun: deo-neun pye kki-chi-go sip-ji anh-a-yo. nae sal-gil ma-lyeon-hae nwass-eu-ni-kka geog-jeong-mal-go/

(Seung-jun: Artık sana yük olmak istemiyorum. Ne yapacağımı planladım, onun için endişelenme.)

14) Erteleme

Konuşucunun, kendisinden gerçekleştirilmesi istenen eylemle ilgili kararı ileriki bir zamana erteleme ile reddetme eylemi gerçekleştirilmektedir (Choi, 2011, s. 28).

(52) 의사: 계속 힘들게 놔두느니 **울산 브랜치로 보내는 것도 좋은 방법**
같습니다.

/ui-sa: gye-sog him-deul-ge nwa-du-neu-ni ul-san beu-laen-chi-lo bo-nae-neun geos-do joh-eun bang-beob gat-seub-ni-da/

(Doktor: Sürekli zora soktuğu için Ulsan şubesine yollamak iyi bir çözüm gibi gözüküyor.)

원장 : 그 문제는 추후에 고려해 보도록 하겠습니다.

/won-jang: geu mun-je-neun chu-hu-e go-lyeo-hae bo-do-log ha-gess-seub-ni-da/

(Müdür: Bunu konuyu daha sonra düşünelim.)

15) Duraksama

Bu reddetme stratejisi, konuşucunun, ‘글쎄 /geul-sse /’ vb. ifadeleri kullanarak kendisinden gerçekleştirmesi istenen eylemi reddederken duraksadığını ifade etmesi ile gerçekleştirilmektedir (Choi, 2011, s. 28; Kim, 2013, s. 28).

(53) 이사장 : 밥이나 먹자.

/i-sa-jang: bab-i-na meog-ja/

(Başkan: Yemeğimizi yiyelim.)

채경 : 글쎄요. 지금 이렇게 밥이나 먹어도 되는지 모르겠어요.

/chae-gyeong: geul-sse-yo. ji-geum i-leoh-ge bab-i-na meog-eo-do doe-neun-ji mo-leu-gess-eo-yo/

(Chae-gyeong: Bilemiyorum. Şu an yemek yemem uygun olur mu bilemiyorum.)

(54) 철강 : 동무는 시키는 일이나 잘하라.

/cheol-gang: dong-mu-neun si-ki-neun il-i-na jal-ha-la/

(Cheol-gang: Yoldaş, sen sana söyleneni iyi yapmaya bak.)

만복 : 기렇지만...

/man-bog: gi-leoh-ji-man/

(Man-bog: Ama...)

16) Anlayış bekleme

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, reddetme eylemini gerçekleştirirken karşı taraftan anlayış beklediğine dair ifadeler kullanmaktadır (Choi, 2011, s. 28; Kim, 2013, s. 29).

(55) 도한 : 쓸 데 없는 거에 **신경쓰지 마**.

/do-han: sseul de eobs-neun geo-e sin-gyeong-sseu-ji ma/

(Do-han: Önemsiz şeyler konusunda endişelenme.)

채경 : 오빠는 내 약혼자야. **어떻게 신경을 안 써?**

/chae-gyeong: o-ppa-neun nae yag-hon-ja-ya. eo-tteoh-ge sin-gyeong-eul an sseo/

(Chae-gyeong: Sen benim nişanlımsın. Nasıl endişelenmem?)

(56) 환자 아버지 : 약소한 것입니다. 저희 정성이니까 **받아주십시오**.

/hwan-ja a-beo-ji: yag-so-han geos-ib-ni-da. jeo-hui jeong-seong-i-ni-kka bad-a-ju-sib-si-o/

(Hastanın babası: Çok küçük bir şey. İçimizden geldi, kabul edin lütfen.)

시온 : 아닙니다. **이러시면 제가 너무너무 곤란해집니다**.

/si-on: a-nib-ni-da. i-leo-si-myeon je-ga neo-mu-neo-mu gon-lan-hae-jib-ni-da/

(Si-on: Olmaz. Böyle yaparsanız çok zor bir durumda kalırım.)

17) Üzgünlüğünü dile getirme

Konuşucunun, kendisinden gerçekleştirmesi istenen eylemle ilgili hissettiği üzgünlüğü dile getirerek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 29).

(57) 파트장 : 그걸 아깝게 왜 버려요. **남 주지**.

/pa-teu-jang: geu-geol a-kkab-ge wae beo-lyeo-yo. nam ju-ji/

(Baş hemşire: Atarsan yazık olur. Birine ver.)

시니어 : 아니, 뭐 **파트장님 드리려고 산 건데 엄한 사람 주면 뭐합니까?**

/si-ni-eo: a-ni mwo pa-teu-jang-nim deu-li-lyeo-go san geon-de eom-han sa-lam ju-myeon mwo-hab-ni kka/

(Kıdemli hemşire: Hayır, ama size vermek için almıştım alelaide birine neden vermenin ne anlamı var?)

18) Kabul etmiş sayma

Konuşucunun, kendisinden gerçekleştirmesi istenen eylemi kabul etmiş saydığını ifade ederek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 29).

(58) 환자 어머니 : 저희 윤정이 생명의 은인이세요. 그냥 저희 마음이라 생각하고 **받어주세요**.

/hwan-ja eo-meo-ni: jeo-hui yun-jeong-i saeng-myeong-ui eun-in-i-se-yo. geu-nyang jeo-hui ma-eum-i-la saeng-gag-ha-go bad-eo-ju-se-yo/

(Hastanın annesi: Yun-jeon'un hayatını kurtardınız. Minnettarlığımızın bir sembolü olarak kabul edin lütfen.)

시온 : 정말 죄송합니다. 그 **마음만 받겠습니다**.

/si-on: jeong-mal joe-song-hab-ni-da. geu ma-eum-man bad-gess-seub-ni-da/

(Si-on: Gerçekten özür dilerim. Düşünmeniz yeter.)

19) Karşı tarafı suçlama/azarlama

Konuşucunun, karşı tarafı suçlayarak veya azarlayarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 29; Kim, 2013, s. 28).

(59) 경주 : 돈이 필요하면 나한테 있는 돈 다 줄게요. **제발 가요**.

/gyeong-ju: don-i pil-yo-ha-myeon na-han-te iss-neun don da jul-ge-yo. je-bal ga-yo/

(Gyeong-ju: Paraya ihtiyacın varsa bütün paramı veririm sana. Lütfen git!)

춘성 : **이게 누구를 돈 버리지로 아나?**

/chun-seong: i-ge nu-gu-leul don beo-leo-ji-lo a-na/

(Chun-seong: Beni dilenci falan mı sandın yoksa?)

(60) 세형 : 형수님, **말 좀 가려 하세요**.

/se-hyeong: hyeong-su-nim mal jom ga-lyeo ha-se-yo/

(Yenge, sözlerine dikkat et.)

세준 : **너나 가려 해, 이 자식아!**

/se-jun: neo-na ga-lyeo hae i ja-sig-a/

(Asıl sen dikkat et, serseri.)

(61) 세형 : 그럼 계속 **믿어 주세요** 오해시라니까요.

/se-hyeong: geu-leom gye-sog mid-eo ju-se-yo o-hae-si-la-ni-kka-yo/

(Se-hyeong: Öyleyse güvenmeye devam et lütfen, yanlış anlaşılma var diyorum.)

증평 : 조용히 해, 인마!
/jeung-pyeong: jo-yong-hi hae in-ma/

(Jeung-pyeong: Sessiz ol, serseri!)

20) Olumsuz sonuçlanacağını belirtme

Konuşucunun, kendisinden istenen eylemi gerçekleştirmesi durumunda kötü sonuçlarla karşılaşılacağını belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 29-30).

(62) 충만 : 일단 박시온이 맡은 주치 죄다 빼.
/chung-man: il-dan bag-si-on-i mat-eun ju-chi joe-da ppae/

(Chung-man: Bag Si-on'un tüm hastalarını başkalarına dağıtın.)

도한 : 그러면 나머지 애들 업무 부담이 너무 커집니다.
/do-han: geu-leo-myeon na-meo-ji ae-deul eob-mu bu-dam-i neo-mu keo-jib-ni-da/

(Do-han: O zaman diğerlerinin iş yükü çok artar.)

(63) 도한 : 빨리 묶어.
/do-han: ppal-li muk-eo/

(Do-han: Çabuk bağlayın.)

시온 : 움직이지 못하면 더 아픕니다. 더 괴롭습니다.
/si-on: um-jig-i-ji mos-ha-myeon deo a-peub-ni-da. deo goe-lob-seub-ni-da/

(Si-on: Hareket edemezse daha çok canı yanar, daha çok zorlanır)

(64) 시온 : 그냥 주무십시오.
/si-on: geu-nyang ju-mu-sib-si-o/

(Si-on: Uyu.)

윤서 : 안 돼. 이렇게 자면 내일 아침 피부 다 뒤집어진단 말이야.
/yun-seo: an dwae. i-leoh-ge ja-myeon nae-il a-chim pi-bu da dwi-jib-eo-jin-dan mal-i-ya/

(Yun-seo: Olmaz. Böyle uyursam yarın sabah cildim mahvolur.)

21) Konuyu değiştirme

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, konuşmanın içeriği ile bağlantısı olmayan farklı bir şeyden bahsederek konuşmanın konusunu değiştirmektedir (Choi, 2011, s. 30).

(65) 보안원 : 그럼 방으로 함께 갑시다.
/bo-an-won: geu-leom bang-eu-lo ham-kke gab-si-da/

(Güvenlik: Öyleyse birlikte odanıza gidelim.)

승준 : 난 외교관이에요.
/seung-jun: nan oe-gyo-gwan-i-e-yo/

(Seung-jun: Ben bir diplomatım.)

(66) 증평 : 당장 내 집에서 나가.
/jeung-pyeong: dang-jang nae jib-e-seo na-ga/

(Jeung-pyeong: Derhal evimden çık.)

세형 : 윤세리랑 스캔들 났던 그 경호원이 간첩이었다니까요.
/se-hyeong: yun-se-li-lang seu-kaen-deul nass-deon geu gyeong-ho-won-i gan-cheob-i-eoss-da-ni-kka-yo/

(Se-hyeong: Yun-se-li ile skandalı çıkan o koruma bir casustu.)

22) Kaçınma/yok sayma

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, kendisine yapılan rica, emir, teklif vb.ni yok saymaktadır (Choi, 2011, s. 30; Kim, 2013, s. 29).

(67) 진욱 : 과장님 환자 간담체에 애기해 놓을까요?
/jin-ug: gwa-jang-nim hwan-ja gan-dam-chwe-e yae-gi-hae noh-eul-kka-yo/

(Jin-ug: Başkanın hastası için HPB ile iletişime geçelim mi?)

도한 : 지금 수술할 환자나 신경 써.
/do-han: ji-geum su-sul-hal hwan-ja-na sin-gyeong sseo/

(Do-han: Şu an ameliyat edilecek hastayla ilgilen.)

(68) 윤서 : 가만히 계세요. 저희가 할게요.
/yun-seo: ga-man-hi gye-se-yo. jeo-hui-ga hal-ge-yo/

(Yun-seo: Durun. Biz halledeceğiz.)

보안 경비 : 저희가 안전하게 인도해 드리겠습니다.
/bo-an gyeong-bi: jeo-hui-ga an-jeon-ha-ge in-do-hae deu-li-gess-seub-ni-da/

(Güvenlik görevlisi: Onu güvenli bir şekilde size teslim edeceğiz.)

(69) 도한 : 내년부터는 절대 이런거 하지마. 알았어?
/do-han: nae-nyeon-bu-teo-neun jeol-dae i-leon-geo ha-ji-ma. al-ass-eo/

(Do-han: Önümüzdeki yıldan itibaren sakın böyle şeyler yapmayın. Anladınız mı?)

윤서 : 내년에 또 하시란다.

/yun-seo: nae-nyeon-e tto ha-si-lan-da/

(Yun-seo: Seneye yine yapın diyor!)

(70) 만복 : 가서 더 자오.

/man-bog: ga-seo deo ja-o/

(Man-bog: Git biraz daha uyu.)

명순 : 걱정돼서 기립니까? 리정혁 중대장.

/myeong-sun: geog-jeong-dwae-seo gi-leob-ni-kka. li-jeong-hyeog jung-dae-jang/

(Myeong-sun: Yüzbaşı Li-jeong-hyeog için endişelendiğin için mi böylesin?)

23) Başkasının adına reddetme

Bu reddetme stratejisi, konuşucunun, başkasına yapılan rica, emir, teklif vb.ni onun adına reddetmesi ile gerçekleştirilmektedir (Kim, 2013, s. 29).

(71) 영애 : 월숙 동무는 또 무슨 말을 하려 거래. 야, 먹던 거나 먹으라.

/yeong-ae: wol-sug dong-mu-neun tto mu-seun mal-eul ha-lyeo gi-lae. ya meog-deon geo-na meog-eu-la/

(Yeong-ae: Yoldaş wol-sug, yine ne diyorsun? Sen yemeğine devam et.)

명은 : 아유, 아닙니다. 이렇게 편안한 자리인데 어쩡습니까?

/myeong-eun: a-yu a-nib-ni-da. i-leoh-ge pyeon-an-han ja-li-in-de eo-tteoh-seub-ni-kka/

(Myeong-eun: Ah, sorun değil. Böyle rahat bir ortamda ne yapacak?)

24) Olumsuz fikir belirterek reddetme

Konuşucunun kendisine yapılan rica, emir, teklif vb. ile ilgili olumsuz fikir belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Kim, 2013, s. 29).

(72) 도한 : 한 번만 더 고려를 해 주십시오.

/do-han: han beon-man deo go-lyeo-leul hae ju-sib-si-o/

(Do-han: Lütfen bir kez daha düşünün.)

환자 시어머니 : 고려해 볼 여지 없어요.

/hwan-ja si-eo-meo-ni: go-lyeo-hae bol yeo-ji eobs-eo-yo/

(Hastanın kayınvalidesi: Düşünecek bir şey yok.)

(73) 윤서 : 아니면 더 좋아하는 술 한잔 하러 갈까?

/yun-seo: a-ni-myeon deo joh-a-ha-neun sul han-jan ha-leo gal-kka/

(Yun-seo: Ya da daha çok sevdiğin için bir şeyler içmeye mi gitsek?)

시온 : 저 먹는다고 기분 좋아지지 않습니다. 그리고 저 먹는 거만 좋아하는
어린애 아닙니다.

/si-on: jeo meog-neun-da-go gi-bun joh-a-ji-ji anh-seub-ni-da. geu-li-go jeo meog-neun geo-man
joh-a-ha-
neun eo-lin-ae a-nib-ni-da/

(Si-on: Yemek yediğim için moralim düzelmez. Ayrıca ben sadece yemek yemeyi seven
küçük bir çocuk değilim.)

(74) 지도원 : 문 까라.

/ji-do-won: mun kka-la/

(Müşavir: Kapıyı açın.)

월숙 : 아니, 다른 사람 집도 아니고 대위 동지 집인데...

/wol-sug: a-ni da-leun sa-lam jib-do a-ni-go dae-wi dong-ji jib-in-de/

(Wol-sug: Hayır ama, bu sıradan birinin evi de değil, yoldaş Yüzbaşı'nın evi.)

(75) 세리 : 우리 같이 한 장 찍는 건? 나 가고 나면 다신 볼 일 없을 텐데
기념으로.

/se-li: u-li gat-i han jang jjig-neun geon. na ga-go na-myeon da-sin bol il eobs-eul ten-de gi-nyeom-eu-lo/

(Se-li: Birlikte fotoğraf çektirelim mi? Ben gidince bir daha görüşmeyeceğiz, hatıra
olur.)

정혁 : 기념할 이유도 기억할 이유도 없을 거 같은데.

/jeong-hyeog: gi-nyeom-hal i-yu-do gi-eog-hal i-yu-do eobs-eul geo gat-eun-de/

(Jeong-hyeog: Birbirimizi anmak ya da hatırlamak için bir neden yok.)

25) Emir/ricanın nedenini sorma

Konuşucunun, kendisine yapılan rica, emir, teklif vb.nin nedenini sorarak
reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Kim, 2013, s. 29-30).

(76) 시온 : 과장님. 저희 집에 또 놀러오십시오.

/si-on: gwa-jang-nim. jeo-hui jib-e tto nol-leo-o-sib-si-o/

(Si-on: Şefim, evime yine gelin.)

충만 : 내가 네 집에 왜 가?

/chung-man: nae-ga ne jib-e wae ga/

(Chung-man: Ne diye senin evine geleyim?)

(77) 시니어 : 혹시 같이 가실 분이 안 계시면 제가 같이...

/si-ni-eo: hog-si gat-i ga-sil bun-i an gye-si-myeon je-ga gat-i/

(Kıdemli hemşire: Birlikte gidecek kimseniz yoksa benimle birlikte...)

파트장 : 내가 시니어랑 왜요?

/pa-teu-jang: nae-ga si-ni-eo-lang wae-yo/

(Baş hemşire: Ne diye seninle gidecekmişim?)

(78) 정혁 : 그렇게 설명하시오, 조사받을 때.

/jeong-hyeog: geu-leoh-ge seol-myeong-ha-si-o jo-sa-bad-eul ttae/

(Jeong-hyeog: Sorguya çekilirken böyle anlat.)

세리 : 아니, 조사를...내가 왜요?

/se-li: a-ni jo-sa-leul nae-ga wae-yo/

(Se-li: Hayır ama, ben neden sorguya çekileyim?)

(79) 명은 : 너는 앞에 나가 대기하고 있으라.

/myeong-eun: neo-neun ap-e na-ga dae-gi-ha-go iss-eu-la/

(Myeong-eun: Git dışarıda bekle.)

명석 : 아, 왜?

/myeong-seog: a wae/

(Myeong-seog: Ne, neden?)

26) Varsayımda bulunma

Tezin 6 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında incelenen literatürde belirtilmemiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi bulunup bulunmadığı araştırılmış ve çalışmaya literatürde rastlanılmayan üç adet reddetme stratejisi olduğu saptanmıştır. Bu saptama sonuçlarına göre Tablo 5’te belirtilen üç adet reddetme stratejisi bu çalışmaya eklenmiştir. Bu kategori reddetme stratejilerinden biri ‘Varsayımda bulunma’ reddetme stratejisidir. Bu stratejide konuşucu, kendisinden istenen eylemi gerçekleştirmesi durumunda meydana gelecek durumlarla ilgili varsayımda bulunarak reddetme eylemini gerçekleştirmektedir.

(80) 광범 : 일단은 공항부터 가고 그 다음은 저희가 알아서...

/gwang-beom: il-dan-eun gong-hang-bu-teo ga-go geu da-eum-eun jeo-hui-ga al-a-seo/

(Gwang-beom: Önce havalimanına git, sonrasında biz bildiğimiz gibi yaparız...)

세리 : 알아서 하다가 저 사람 죽으면?

/se-li: al-a-seo ha-da-ga jeo sa-lam jug-eu-myeon/

(Se-li: Bildiğiniz gibi yaparken ya ölürse?)

27) Kaba bir biçimde reddetme

Konuşucunun, kendisine yöneltilen rica, emir, istek vb.ni kaba bir şekilde reddetmesidir (Çürük, 2014, s. 29).

(81) 시온 어머니: **제발 가요.** 시온이 앞에 나타나지 말고요.

/si-on eo-meo-ni: je-bal ga-yo. si-on-i ap-e na-ta-na-ji mal-go-yo/

(Si-on'un annesi: Git lütfen. Si-on'un karşısına çıkma.)

시온 아버지: **누구 좋으라고 가?**

/si-on a-beo-ji: nu-gu joh-eu-la-go ga/

(Si-on'un babası: Ne diye gidecekmişim?)

(82) 간호사: 병원인데 고마 **좀 조용히 좀 해 주이소.**

/gan-ho-sa: byeong-won-in-de go-ma jom jo-yong-hi jom hae ju-i-so/

(Hemşire: Lütfen sesinizi alçaltın. Burası hastane.)

환자 보호자: **뭘 조용히 해! 내 조카 내놓으려고!**

/hwan-ja bo-ho-ja: mwol jo-yong-hi hae. nae jo-ka nae-noh-eu-lyeo-go/

(Hasta yakını: Ne sessiz olmasın! Yeğenimi verin!)

28) Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile reddetme

Konuşucunun, reddetme eylemini genel dünya görüşü, alışkanlık veya yasaklama ifadeleri aracılığı ile gerçekleştirmesidir (Çürük, 2014, s. 32).

(83) 치수: 참, 군대도 왔는데 술은 왜 못 먹잖나? **자, 들라, 들라.**

/chi-su: cham, gun-dae-do wass-neun-de sul-eun wae mos meog-gass-na? ja, deul-la, deul-la/

(Chi-su: Askere gelmiş içki neden içmesin? Al. İç.)

세리: 안 돼, 안 돼. **미성년자는 안 돼,** 그래도.

/se-li: an dwae, an dwae. mi-seong-nyeon-ja-neun an dwae, geu-lae-do/

(Se-li: Hayır, olmaz. Reşit değil, olmaz.)

29) Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile reddetme

Konuşucunun, reddetme eylemini gereklilik/zorunluluk anlamına sahip ifadelerle gerçekleştirmesidir (Çürük, 2014, s. 33-34).

(84) 도한: 너는 스테이션에 가 있어.

/do-han: neo-neun seu-te-i-syeon-e ga iss-eo/

(Do-han: Sen bölüme git.)

시온: 아닙니다. 저도 가야 합니다.

/si-on: a-nib-ni-da. jeo-do ga-ya hab-ni-da/

(Si-on: Hayır, ben de gelmeliyim.)

30) İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme

Konuşucunun, kendisine yöneltilen rica, emir vb.ni reddedeceğinin çok açık olduğuna işaret ederek bu isteklerin anlamsızlığına vurgu yaparak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Çürük, 2014, s. 35).

(85) 간호사 : 김도한 선생님이나 간담체에 연락 한번 해 볼까요?

/gan-ho-sa: gim-do-han seon-saeng-nim-i-na gan-dam-chwe-e yeon-lag han-beon hae bol-kka-yo/

(Hemşire: Dr. Kim Do-han'ı ya da bir HPB'yi arayayım mı?)

충만 : 지금 무슨 얘기하는 거야? 그 환자는 내 환자야.

/chung-man: ji-geum mu-seun yae-gi-ha-neun geo-ya. geu hwan-ja-neun nae hwan-ja-ya/

(Chung-man: Ne saçmalıyorsun sen? O benim hastam.)

(86) 시온: 차 선생님께 사과하십시오.

/si-on: cha seon-saeng-nim-kke sa-gwa-ha-sib-si-o/

(Si-on: Lütfen Dr. Cha'dan özür dileyin.)

의사: 뭐야!

/ui-sa: mwo-ya/

(Doktor: Ne?)

(87) 수복 : 피곤하면 내한테 기대시라요.

/su-bog: pi-gon-ha-myeon nae-han-te gi-dae-si-la-yo/

(Su-bog: Yorulduysan bana yaslan.)

승준 : 예? 미쳤어요?

/seung-jun: e. mi-chyeoss-eo-yo/

(Seung-jun: Ne? Delirdin mi?)

31) İnatlaşarak reddetme

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, reddetme eylemini inatlaşma anlamı taşıyan ifadeler kullanarak gerçekleştirmektedir (Çürük, 2014, s. 38).

(88) 여직원: 얼른 나가.

/yeo-jig-won: eol-leun na-ga/

(Çabuk dışarı çık.)

인해: 놔봐요, 줘.

/in-hae: nwa-bwa-yo, jom/

(Bırak beni.)

(89) 환자 1: 네가 가.

/hwan-ja 1: ne-ga ga/

(Sen git)

환자 2: 너 먼저 가.

/hwan-ja 2: neo meon-jeo ga/

(Önce sen git.)

32) Retorik ifadeler

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Retorik ifadeler’ reddetme stratejisi, Choi (2011, s. 28)’de yer almakta olup doküman analizi işlemi sırasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

33) Dilek ifadeleri

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Dilek ifadeleri’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

34) Suçluluk psikolojisine sokma ifadeleri

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Suçluluk psikolojisine sokma ifadeleri’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

35) Yardım, empati veya destek bekleyerek

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Yardım, empati veya destek bekleyerek’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

36) Kendini savunma ifadeleri

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri

bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Kendini savunma ifadeleri’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

37) Belirsiz yanıtlar

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Belirsiz yanıtlar’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

38) Coşku eksikliğini gösterme

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Coşku eksikliğini gösterme’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

39) Şakalaşma

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Şakalaşma’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup

doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

40) Empati İfadeleri

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Empati İfadeleri’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

41) Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek’ reddetme stratejisi, Çürük (2014, s. 27)’te yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

42) Olanaksızlık bildirimi ile reddetme

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Olanaksızlık bildirimi ile reddetme’ reddetme stratejisi, Çürük (2014, s. 32-33)’te yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

43) Umursamayarak/alay ederek reddetme

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Umursamayarak/alay ederek reddetme’ reddetme stratejisi, Çürük (2014, s. 37)’te yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

44) Bıkkınlık ifade ederek reddetme

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Bıkkınlık ifade ederek reddetme’ reddetme stratejisi, Çürük (2014, s. 38)’te yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

45) Tercih belirterek reddetme

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Tercih belirterek reddetme’ reddetme stratejisi, Çürük (2014, s. 28)’te yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

3.1.3. Ek İfadeler

1) Olumlu duygu/düşünce ifade etme

Konuşucunun, kendisine yapılan rica, emir, teklif vb. ile ilgili olumlu bir düşünceye sahip olduğunu belirttikten sonra reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 31; Kim, 2013, s. 30).

(90) 현재 : 두 분 중 한 분께서 보스턴으로 **가주십시오.**

/hyeon-tae: du bun jung han bun-kke-seo bo-seu-ton-eu-lo ga-ju-sib-si-o/

(Hyeon-tae: İkiniz arasından biriniz Boston’a gidin lütfen.)

도한 : 무슨 말씀이신지는 잘 알겠습니다마는 그렇다고 그쪽에서 수술을 하지는 않을 겁니다.

/do-han: mu-seun mal-sseum-i-sin-ji-neun jal al-gess-seub-ni-da-ma-neun geu-leoh-da-go geu-jjog-e-seo su-sul-eul ha-ji-neun anh-eul geob-ni-da/

(Do-han: Ne demek istediğinizi çok iyi anlıyorum ama bu onların ameliyatı yapacakları anlamına gelmez.)

2) İyi dilekte bulunma

Konuşucunun, karşı tarafa iyi dilekte bulunarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 31).

(91) 윤서 : 그럼 약속 **끝내고 오시죠.**

/yun-seo: geu-leom yag-sog kkeut-nae-go o-si-jyo/

(Yun-seo: O zaman işiniz bittikten sonra gelin.)

도한 : 너희들끼리 시간 가져.

/do-han: neo-hui-deul-kki-li si-gan ga-jyeo/

(Do-han: Siz kendi aranızda vakit geçirin.)

(92) 은동 : 중대장 동지가 **여기서 주무시면 좋겠는데요.**

/eun-dong: jung-dae-jang dong-ji-ga yeo-gi-seo ju-mu-si-myeon joh-gass-neun-de-yo/

(Eun-dong: Yoldaş Yüzbaşım, siz burada uyusanız daha iyi olur.)

정혁 : 일없다 하지 않아, **편히 자라.**

/jeong-hyeog: il-eobs-da ha-ji anh-a pyeon-hi ja-la/

(Jeong-hyeog: Önemli değil dedim. Rahat rahat uyu.)

3) Teşekkür etme

Konuşucunun, kendisine yapılan teklif için karşı tarafa teşekkür ederek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 31; Kim, 2013, s. 30).

(93) 진옥 : 뮤지컬 티켓이 두 장 생겨서요. **시간 되면 같이...**

/jin-ug: myu-ji-keol ti-kes-i du jang saeng-gyeo-seo-yo. si-gan doe-myeon gat-i/

(Jin-ug: Bir müzikale iki biletim var. Zamanın varsa birlikte...)

인영 : 죄송해요. **호의는 감사하지만** 환자 보호자로서 부담스럽네요.

/in-yeong: joe-song-hae-yo. ho-ui-neun gam-sa-ha-ji-man hwan-ja bo-ho-ja-lo-seo bu-dam-seu-leob-ne-yo/

(In-yeong: Özür dilerim. Jestin için teşekkürler ama hasta yakını olarak bu beni rahatsız eder.)

(94) 월숙 : 그러면 오늘 오후 **3시까지 모두 모여서 음식 장만도 하고 또...**

/wol-sug: geu-leo-myeon o-neul o-hu 3 si-kka-ji mo-du mo-yeo-seo eum-sig jang-man-do ha-go tto/

(Wol-sug: O zaman bugün öğleden sonra 3'te buluşup birlikte yemek yapıp...)

세리 : **감사는 한데** 제가 원래 남의 생파엔 안 가는 게 원칙이라, 죄송.

/se-li: gam-sa-neun han-de je-ga won-lae nam-ui saeng-pa-en an ga-neun ge won-chig-i-la joe-song/

(Se-li: Teşekkür ederim ama prensip olarak başka birinin doğum günü partisine gitmem.

Üzgünüm.)

(95) 총정치국장 : **차 들지 기러나.**

/chong-jeong-chi-gug-jang: cha deul-ji gi-leo-na/

(Genel Siyasi Büro Müdürü: Biraz çay iç.)

세리 : 향도 좋고 **감사하지만** 마시지 않겠습니다.

/se-li: hyang-do joh-go gam-sa-ha-ji-man ma-si-ji anh-gess-seub-ni-da/

(Se-li: Kokusu da güzel, teşekkür ederim ama içmeyeceğim.)

4) Soruya soruyla karşılık verme

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, kendisine soru formunda yöneltilen rica, teklif vb.nin bir kısmını tekrarlayıp soru sorarak reddetme eylemini gerçekleştirmektedir (Choi, 2011, s. 31; Kim, 2013, s. 29).

(96) 만복 : 저를 그냥 **모른 척해 주시면 안 되겠습니까?** 저는 죽은 리무혁 동무에게 빚을 갚고 싶습니다.

/man-bog: jeo-leul geu-nyang mo-leun cheog-hae ju-si-myeon an doe-gass-seub-ni-kka. jeo-neun jug-eun

li-mu-hyeong dong-mu-e-ge bij-eul gap-go sip-seub-ni-da/

(Man-bog: Beni tanıımıyormuş gibi yapamaz mısınız? Rahmetli yoldaş Ri Mu-hyeok’a olan borcumu ödemek istiyorum.)

철강 : 죽은 자에게 빚을 갚을 거가? 아니면 하나뿐인 자식을 살릴 거가?

/cheol-gang: jug-eun ja-e-ge bij-eul gap-eul geo-ga. a-ni-meun ha-na-ppun-in ja-sig-eul sal-lil geo-ga/

(Cheol-gang: Bir ölüye borcunu ödemek mi yoksa tek çocuğunun hayatını kurtarmak mı?)

(97) 김 과장 : 약속된 시간이 아직 5분 정도가 남아 있는데 금단선 넘어가는 건 정시에 하는 게 어떻겠습니까?

/gim gwa-jang: yag-sog-doen si-gan-i a-jig 5 bun jeong-do-ga nam-a iss-neun-de geum-dan-seon neom-eo-ga-neun geon jeong-si-e ha-neun ge eo-tteoh-gess-seub-ni-kka/

(Müdür Kim: Belirlediğimiz vakte 5 dakika daha var. Sınırı tam vaktinde geçseler olmaz mı?)

군인 : 돌아갈 길이 바쁜데 뭘 기다립니까?

/gun-in: dol-a-gal gil-i ba-ppun-ge mwol gi-da-lib-ni-kka/

(Asker: Dönüş yolumuz uzun. Ne diye bekleyelim?)

5) Soru sorma

Tezin 6 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında incelenen literatürde belirtilmemiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi bulunup bulunmadığı araştırılmış ve çalışmaya literatürde rastlanılmayan üç adet reddetme stratejisi olduğu saptanmıştır. Bu saptama sonuçlarına göre Tablo 5’te belirtilen üç adet reddetme stratejisi bu çalışmaya eklenmiştir. Bu kategori reddetme stratejilerinden biri ‘Soru sorma’ reddetme stratejisidir. Bu strateji konuşucu, kendisine bildirim formunda yöneltilen rica, emir, teklif vb.ni soruyla cevaplayarak reddetme eylemini gerçekleştirmektedir.

(98) 도한 : 은옥이 손, 발 묶고 입안에 보호장치 해.

/do-han: eun-og-i son bal muk-go ib-an-e bo-ho-jang-chi hae/

(Do-han: Eun-og’un ellerini ve ayaklarını bağlayın ve ağızlık takın.)

윤서 : 아니, 어떻게 아이를 완전히 묶어놓습니까?

/yun-seo: a-ni eo-tteoh-ge a-i-leul wan-jeon-hi muk-eo-noh-seub-ni-kka/

(Yun-seo: Nasıl olur da bir çocuğu öyle bağlayabiliriz?)

(99) 시온 : 못 들은 걸로 해 주십시오.

/si-on: mos deul-eun geol-lo hae ju-sib-si-o/

(Si-on: Duymamış gibi yap lütfen.)

윤서 : 들었는데 어떻게 못 들은 걸로 해?

/yun-seo: deul-eoss-neun-de eo-tteoh-ge mos deul-eun geol-lo hae/

(Yun-seo: Duyduğum halde nasıl duymamış gibi yapabilirim?)

(100) 은동 : 나도 한잔.

/eun-dong: na-do han-jan/

(Eun-dong: Bana da bir kadeh koy.)

세리 : 너는 아기잖아 열일곱 살이 무슨 술이야?

/se-li: neo-neun a-gi-janh-a yeol-il-gob sal-i mu-seun sul-i-ya/

(Se-li: Sen daha çocuksun, 17 yaşında ne içkisi?)

(101) 세리 : 아버님께서 사과드려요.

/se-li: a-beo-nim-kke-seo sa-gwa-deu-lyeo-yo/

(Se-li: Babandan özür dile.)

정혁 : 지금 누구 편을 드는 거요?

/jeong-hyeog: ji-geum nu-gu pyeon-eul deu-neun geo-yo/

(Jeong-hyeog: Kimin tarafını tutuyorsun?)

6) Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler

Konuşucunun, “ 예/ye/”, “ 아/al/”, “ 음/eum/” vb. ifadeler kullanarak reddetme

eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 32).

(102) 경비정장 : 이 선창 좀 봅시다.

/gyeong-bi-jeong-jang: i seon-chang jom bob-si-da/

(Emniyet görevlisi: Şu ambara bir bakalım.)

선장 : 예? 아, 선창은 왜...

/seon-jang: ye. a seon-chang-eun wae/

(Kaptan: Ne? Niye?)

(103) 창식 : 여기서 이거 우리랑 같이 먹어요.

/chang-sig: yeo-gi-seo i-geo u-li-lang gat-i meog-eo-yo/

(Chang-sig: Burada beraber yiyelim.)

정혁 : **아**, 저는 윤세리 대표님과 함께 먹으면...
/jeong-hyeog: a jeo-neun yun-se-li dae-pyo-nim-gwa ham-kke meog-eu-myeon/

(Jeong-hyeog: Ben Başkan yun-se-li ile birlikte yiyeceğim...)

창식 : **잘 모르시는구나?**
/chang-sig: jal mo-leu-si-neun-gu-na/

(Chang-sig: Pek bilmiyor galiba.)

구매팀장 : 저희 **대표님은 겸상 안하십니다**. 주의 상황 아직 못 들으셨네.
/gu-mae-tim-jang: jeo-hui dae-pyo-nim-eun gyeom-sang an-ha-sib-ni-da. ju-ui sang-hwang a-jig mos deul-eu-syeoss-ne/

(Satın alma müdürü: Başkan asla başkalarıyla birlikte yemek yemez. Anlaşılan kuralları bilmiyorsun.)

3.2. Sözel Olmayan Reddetme Stratejileri

1) Sessizlik

Konuşucunun, kendisine yapılan teklif, emir, rica vb.ni sessiz kalarak bakış, mimik, vücut dili vb. aracılığıyla reddetme eylemini gerçekleştirmesidir.

(104) 윤서 : 시온아, 우리 맛있는 **야식 먹으러 갈까?**
/yun-seo: si-on-a u-li mas-iss-neun ya-sig meog-eu-leo gal-kka/

(Yun-seo: Si-on, lezzetli bir atıştırmalık yemeye mi gitsek?)

시온 /si-on/: (**Hiçbir şey söylemeden üzgün bir ifadeyle ellerini itiyor.**)

(105) 정연 : **가 볼래? 데려다줄까?**
/jeong-yeon: ga bol-lae. de-lyeo-da-jul-kka/

(Jeong-yeon: Gidelim mi? Seni götürüyüm mi?)

세리 : **...(kafasını iki yana sallıyor.)** 마지막 인사 여러 번 했어요. 너무 여러 번 해서 이제 할 말이 남아 있지도 않아. 그리고 이런 꼴 보여 봤자 그 사람 가는 길만 더 힘들게 할 거고. 나 아팠다는 거 알리고 싶지도 않아요.
/se-li: ma-ji-mag in-sa yeo-leo beon haess-eo-yo. neo-mu yeo-leo beon hae-seo i-je hal mal-i nam-a iss-ji-do anh-a. geu-li-go i-leon kkol bo-yeo bwass-ja geu sa-lam ga-neun gil-man deo him-deul-ge hal geo-go.
na a-pass-da-neun geo al-li-go sip-ji-do anh-a-yo/

(Se-li: ...(*kafasını iki yana sallıyor.*) Zaten kaç defa vedalaştık. Çok fazla vedalaştığımız için artık ona söyleyecek bir şeyim kalmadı. Ve beni bu halde görürse sadece gitmesini zorlaştırmış olurum. Hasta olduğumu bilmesini bile istemiyorum.)

2) Tereddüt

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Tereddüt’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

3) Hiçbir Şey Yapmamak

Konuşucunun, kendisine yapılan teklif, emir, rica vb.ne herhangi bir karşılık vermeyerek, hiçbir şey yapmayarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir.

(106) 환자 : **말해봐요.**

/hwan-ja: mal-hae-bwa-yo/

(Hasta: Söyle lütfen.)

시온 /si-on/ : (**Başka yöne bakıyor.**)

(107) 세리 : 악수 말고 **한번 안아주지.**

/se-li: ag-su mal-go han-beon an-a-ju-ji/

(Se-li: Elimi sıkma yerine bir kez sarılsan.)

정혁 /jeong-hyeog/ : (**Hiçbir şey söylemeden, yapmadan duruyor.**)

4) Bulunan Yerden Ayrılma

Konuşucunun, kendisine yapılan teklif, emir, rica vb.ni bulunduğu yerden ayrılarak reddetmesidir.

(108) 윤서: 무슨 **말이라도 좀 해.**

/yun-seo: mu-seun mal-i-la-do jom hae/

(Yun-seo: Bir şey söyle!)

시온 /si-on/: (*Hiç duymamış gibi durmayıp yürümeye devam ediyor.*)

(109) 별이꾼: 선생님, 발이차 있습니다.

/beol-i-kkun: seon-saeng-nim bal-i-cha iss-seub-ni-da/

(Çalışan: Efendim, arabamız mevcut.)

서단 /seo-dan/: (*Hiçbir şey demeden bulunduğu yeri terk ediyor.*)

(110) 치수: 입단속들 부탁한다.

/chi-su: ib-dan-sog-deul bu-tag-han-da/

(Chi-su: Ağzınızı sıkı tutmanızı rica ediyorum.)

Herkes bulundukları yerden ayrılıyor.

(111) 승준: 일단 울지 말고...

/seung-jun: il-dan ul-ji mal-go/

(Seung-jun: Ağlama...)

서단 /seo-dan/: (*Elini itip yanından gidiyor.*)

5) Diyalogu Sonlandırma

Tezin 6 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında incelenen literatürde belirtilmemiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi bulunup bulunmadığı araştırılmış ve çalışmaya literatürde rastlanılmayan üç adet reddetme stratejisi olduğu saptanmıştır. Bu saptama sonuçlarına göre Tablo 5’te belirtilen üç adet reddetme stratejisi bu çalışmaya eklenmiştir. Bu kategori reddetme stratejilerinden biri ‘Diyaloğu sonlandırma’ reddetme stratejisidir. Bu stratejide konuşucu, kendisine telefon araması, mesaj vb. üzerinden yapılan teklif, emir, rica vb.ni ilgili diyalogu sonlandırarak reddetme eylemini gerçekleştirmektedir.

(112) 승준: 오면 어때요?

/seung-jun: o-myeon eo-ttae-yo/

(Seung-jun: Gelebilir misin?)

서단 /seo-dan/: (*Hiçbir şey demeden telefonu kapatıyor.*)

4. BÖLÜM

TÜRKÇE REDDETME SÖZ EYLEMLERİ

Çalışmanın bu bölümünde, Çürük (2014)'ün Türkçe reddetme stratejileri ile ilgili yaptığı sınıflandırma verilecektir. Daha sonra doküman analizi işleminden elde edilen verilerle birlikte Beebe ve ark. (1990), Choi (2011), Çürük (2014) ve Kim (2013)'de yer alan sınıflandırmalardan faydalanılarak Türkçe reddetme stratejileri sınıflandırması oluşturulacaktır. Çürük (2014), reddetme stratejilerini doğrudan reddetme, dolaylı reddetme olarak iki temel ulama ayırmış ve 22 adet reddetme stratejisi belirlemiştir. Çürük (2014)'ün oluşturduğu reddetme stratejileri sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

Tablo 6. Türkçe Reddetme Stratejileri Sınıflandırması (Çürük, 2014).

Doğrudan Ret Stratejileri	1. Açık/kesin bir dille reddetme a. <i>Hayır</i> sözcüğü ile reddetme b. <i>Yok</i> sözcüğü ile reddetme c. <i>Olmaz</i> sözcüğü ile reddetme d. <i>İstemez</i> sözcüğü ile reddetme e. Yapılması isteneni dile getiren sözcüğü olumsuzlayarak reddetme I. İsteğin ifadesini sağlayan olumlu fiili olumsuzlayarak reddetme II.İsteğin ifadesini sağlayan olumsuz fiili olumlayarak reddetme
	1. Gerekçe sunarak/açıklama yaparak reddetme

Dolaylı Ret Stratejileri	2. Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek reddetme
	3. Üzüntü belirterek reddetme
	4. Af dileyerek reddetme
	5. Tercih belirterek reddetme
	6. Çaresizlik ifade ederek reddetme
	7. Konuyu değiştirerek reddetme
	8. Kaba bir biçimde reddetme
	9. Erteleme yoluyla reddetme
	10. Şart ileri sürerek reddetme
	11. Seçenek sunarak reddetme
	12. Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile reddetme
	13. Olanaksızlık bildirimi ile reddetme
	14. Gerekliklik/zorunluluk bildirimi ile reddetme
	15. Eleştirme/uyarma/kızma yoluyla reddetme
	16. İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme
	17. Teşekkür ederek reddetme
	18. İhtiyaç olmadığını belirterek reddetme
	19. Umursamayarak/alay ederek reddetme
	20. Bıkkınlık ifade ederek reddetme
	21. İnatlaşarak reddetme

Beebe ve ark. (1990), Choi (2 Çürük (2014) ve Kim (2013)'in çalışmalarında bulunan ve bu çalışmaya özgün olarak oluşturulan Korece reddetme stratejileri sınıflandırmasında yer alan reddetme stratejileri Tablo 7'de gösterilmektedir (1 rakamı, Beebe ve ark. (1990) çalışmasını; 2 rakamı, Choi (2011) çalışmasını; 3

rakamı, Kim (2013) çalışmasını ve 4 rakamı, Çürük (2014) çalışmasını ve 5 rakamı bu çalışmayı temsil etmektedir):

Tablo 7. Beebe ve ark. (1990), Choi (2011), Kim (2013) ve Çürük (2014)'ün Çalışmalarında Yer Verilen Reddetme Stratejileri

Reddetme Stratejileri	1	2	3	4	5
1. Doğrudan	✓	✓	✓	✓	✓
2. Niyet/istek eksikliği	✓	✓	✓	✓	✓
3. Beceri/kabiliyet eksikliği	✓	✓	✓	✓	✓
4. Özür dileme	✓	✓	✓	✓	✓
5. Mazeret sunma, neden belirtme, açıklama	✓	✓	✓	✓	✓
6. Alternatif sunma	✓	✓	✓	✓	✓
7. Gelecekteki veya geçmişteki bir durum için koşul öne sürme	✓	✓	✓	✓	✓
8. Söz konusu ricaya veya muhataba yönelik eleştiri, aşağılama, saldırı vb. olumsuz duyguların ifadesi	✓	✓	✓	✓	✓
9. Muhatabı sorumluluktan kurtarmaya yönelik	✓	✓	✓	✓	✓
10. Minnettarlık ve teşekkür	✓	✓	✓	✓	✓
11. Geleceğe yönelik söz verme	✓	✓	✓	–	✓
12. Kaçınma	✓	✓	✓	–	✓
13. Ricanın belli bir bölümünü tekrarlamak	✓	✓	✓	–	✓
14. Olumlu duygu/düşüncelerin veya uzlaşmanın ifade edilmesi	✓	✓	✓	–	✓
15. Duraksama	✓	✓	✓	–	✓
16. Konuyu değiştirme	✓	✓	–	✓	✓
17. Erteleme	✓	✓	–	✓	✓
18. Anlayış bekleme	–	✓	✓	✓	✓
19. Olumsuz sonuçlanacağına dair bildirim veya tehdit	✓	✓	–	–	✓
20. Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler	✓	✓	–	–	✓
21. Çevre/durum suçlama	–	✓	✓	–	✓
22. Duyulan ilgiyi ifade etme	–	✓	✓	–	✓

23. Nezaket gösterme	–	✓	✓	–	✓
24. Üzgünlüğü dile getirme	–	✓	–	✓	✓
25. Dilek	✓	–	–	–	✓
26. Prensip ifadeleri	✓	–	–	–	✓
27. Felsefi ifadeler	✓	–	–	–	✓
28. Suçluluk psikolojisine sokma	✓	–	–	–	✓
29. Yardım, empati veya destek bekleme	✓	–	–	–	✓
30. Kendini savunma	✓	–	–	–	✓
31. Belirsiz yanıtlar	✓	–	–	–	✓
32. Coşku eksikliğini gösterme	✓	–	–	–	✓
33. Sessizlik	✓	–	–	–	✓
34. Tereddüt	✓	–	–	–	✓
35. Hiçbir şey yapmamak	✓	–	–	–	✓
36. Bulunan yerden ayrılma	✓	–	–	–	✓
37. Şakalaşma	✓	–	–	–	✓
38. Empati ifadeleri	✓	–	–	–	✓
39. Geçmiş referanslı reddetme	–	✓	–	–	✓
40. İkna etme	–	✓	–	–	✓
41. Retorik ifadeler	–	✓	–	–	✓
42. Kabul etmiş sayma	–	✓	–	–	✓
43. İyi dilekte bulunma	–	✓	–	–	✓
44. Başkasının adına reddetme	–	–	✓	–	✓
45. Olumsuz fikir belirtme	–	–	✓	–	✓
46. Yapılan ricanın nedenini sorgulama	–	–	✓	–	✓
47. Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek reddetme	–	–	–	✓	✓
48. Kaba bir biçimde reddetme	–	–	–	✓	✓
49. Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile reddetme	–	–	–	✓	✓

50. Olanaksızlık bildirimi ile reddetme	—	—	—	✓	✓
51. Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile reddetme	—	—	—	✓	✓
52. İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme	—	—	—	✓	✓
53. Umursamayarak/alay ederek reddetme	—	—	—	✓	✓
54. Bıkkınlık ifade ederek reddetme	—	—	—	✓	✓
55. İnatlaşarak reddetme	—	—	—	✓	✓
56. Tercih belirterek reddetme	—	—	—	✓	✓
57. <i>Soru sorma</i>	—	—	—	—	✓
58. <i>Varsayımda bulunma</i>	—	—	—	—	✓
59. <i>Diyalogu sonlandırma</i>	—	—	—	—	✓

Doküman analizi işleminden elde edilen verilerden ve Beebe ve ark. (1990), Choi (2011), Çürük (2014) ve Kim (2013)'de yer alan sınıflandırmadan faydalanılarak, bu çalışmaya özgün Türkçe reddetme stratejileri sınıflandırması oluşturulmuştur. Bu sınıflandırma ilk olarak tablo halinde verilecek daha sonra Türkçe reddetme stratejileri ayrı ayrı açıklanacak ve örneklendirilecektir. Bu çalışmaya özgün olarak oluşturulan Türkçe reddetme stratejilerinin sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

Tablo 8. Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Türkçe Reddetme Stratejileri Sınıflandırması

Sözel Reddetme Stratejileri	Doğrudan Reddetme	1. Doğrudan reddetme 2. Beceri/kabiliyet eksikliği 3. Niyet/istek eksikliği
	Dolaylı Reddetme	1. Gerekçe sunarak/açıklama yaparak reddetme 2. Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek 3. Üzüntü belirterek reddetme 4. Af dileyerek reddetme 5. Tercih belirterek reddetme 6. Çaresizlik ifade ederek reddetme 7. Konuyu değiştirerek reddetme 8. Kaba bir biçimde reddetme

	9. Erteleme yoluyla reddetme 10. Şart ileri sürerek reddetme 11. Seçenek sunarak reddetme 12. Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile 13. Olanaksızlık bildirimi ile reddetme 14. Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile reddetme 15. Eleştirme/uyarma/kızma yoluyla reddetme 16. İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme 17. İhtiyaç olmadığını belirterek reddetme 18. Umursamayarak/alay ederek reddetme 19. Bıkkınlık ifade ederek reddetme 20. İnatlaşarak reddetme 21. Çevre/durum suçlama 22. Duyulan ilgiyi ifade etme 23. Geçmiş referanslı reddetme 24. Duraksama 25. Olumsuz sonuçlanacağını belirtme 26. Kaçınma/yok sayma 27. Başkasının adına reddetme 28. Olumsuz fikir belirterek reddetme 29. Emir/ricanın nedenini sorma 30. Varsayımda bulunma 31. Prensip ifadeleri 32. Nezaket gösterme 33. Geleceğe yönelik söz verme 34. Felsefî ifadeler 35. İkna etme 36. Retorik ifadeler 37. Kabul etmiş sayma 38. Dilek 39. Suçluluk psikolojisine sokma 40. Yardım, empati veya destek bekleme
--	---

		41. Kendini savunma 42. Belirsiz yanıtlar 43. Coşku eksikliğini gösterme 44. Şakalaşma 45. Empati ifadeleri
	Ek İfadeler	1. Olumlu duygu/düşünce ifade etme 2. İyi dilekte bulunma 3. Teşekkür etme 4. Soruya soruyla karşılık verme 5. Soru sorma 6. Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler
Sözel Olmayan Reddetme Stratejileri	1. Sessizlik 2. Tereddüt 3. Hiçbir şey yapmamak 4. Bulunan yerden ayrılma 5. Diyalogu sonlandırma	

Tablo 8’de bu çalışmaya özgün oluşturulmuş olan reddetme stratejileri sınıflandırmasında, Sözel Reddetme Stratejileri ve Sözel Olmayan Reddetme Stratejileri şeklinde iki temel; Doğrudan Reddetme, Dolaylı Reddetme ve Ek İfadeler şeklinde üç alt ulama ayrılmış toplamda 59 adet reddetme stratejisi belirlenmiştir. Bu çalışmaya özgün oluşturulmuş olan sınıflandırma, “Gerekçe sunarak/açıklama yaparak reddetme”, “Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek”, “Üzüntü belirterek reddetme”, “Af dileyerek reddetme”, “Tercih belirterek reddetme”, “Çaresizlik ifade ederek reddetme”, “Konuyu değiştirerek reddetme”, “Kaba bir biçimde reddetme”, “Erteleme yoluyla reddetme”, “Şart ileri sürerek reddetme”, “Seçenek sunarak reddetme”, “Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile”, “Olanaksızlık bildirimi ile reddetme”, “Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile reddetme”, “Eleştirme/uyarma/kızma yoluyla reddetme”, “İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme”, “İhtiyaç olmadığını belirterek reddetme”, “Umursamayarak/alay ederek reddetme”, “Bıkkınlık ifade ederek

reddetme”, “İnatlaşarak reddetme”, “Teşekkür etme” olmak üzere toplamda 21 adet reddetme stratejisi Çürük (2014)’deki sınıflandırmadan; “Doğrudan reddetme”, “Beceri/kabiliyet eksikliği”, “Niyet/istek eksikliği”, “Çevre/durum suçlama”, “Duyulan ilgiyi ifade etme”, “Geçmiş referanslı reddetme”, “Nezaket gösterme”, “Duraksama”, “Olumsuz sonuçlanacağını belirtme”, “Kaçınma/yok sayma”, “Olumlu duygu/düşünce ifade etme”, “İyi dilekte bulunma”, “Soruya soruyla karşılık verme”, “Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler”, “Geleceğe yönelik söz verme”, “İkna etme”, “Retorik ifadeler” ve “Kabul etmiş sayma” olmak üzere toplamda 18 adet reddetme stratejisi Choi (2011)’deki sınıflandırmadan; “Başkasının adına reddetme”, “Olumsuz fikir belirterek reddetme” ve “Emir/ricanın nedenini sorma” olmak üzere toplamda üç adet reddetme stratejisi Kim (2013)’deki sınıflandırmadan ve “Prensip ifadeleri”, “Felsefî ifadeler”, “Dilek ifadeleri”, “Suçluluk psikolojisine sokma ifadeleri”, “Yardım, empati veya destek bekleyerek”, “Kendini savunma ifadeleri”, “Belirsiz yanıtlar”, “Coşku eksikliğini gösterme”, “Şakalaşma”, “Empati İfadeleri”, “Sessizlik”, “Tereddüt”, “Hiçbir Şey Yapmamak” ve “Bulunan Yerden Ayrılma” olmak üzere toplamda 14 adet reddetme stratejisi Beebe ve arkadaşları (1990)’ndaki sınıflandırmadan alınarak oluşturulmuştur. Buna ek olarak, doküman analizi işlemi esnasında elde edilen veriye dayanarak, Beebe ve arkadaşları (1990), Choi (2011), Çürük (2014) ve Kim (2013) çalışmalarında yer almayan “Varsayımda bulunma”, “Soru sorma” ve “Diyaloğu sonlandırma” reddetme stratejileri de sınıflandırmaya eklenmiştir.

4.1. Sözel Reddetme Stratejileri

Sözel reddetme, konuşucunun reddetme eylemini sözlü olarak gerçekleştirmesini ifade etmektedir. Sözel reddetme stratejileri bu çalışmada, doğrudan reddetme, dolaylı reddetme ve ek ifadeler olmak üzere üç gruba ayrılarak incelenecektir.

4.1.1. Doğrudan Reddetme

1) Doğrudan reddetme

“Hayır”, “Olmaz” vb. gibi ifadelerle reddetme eyleminin doğrudan gerçekleştirilmesidir (Choi, 2011, s. 23; Kim, 2013, s. 28).

(3) Nazlı: Gelsene iki dakika benimle
Ali: Gelemem.

(4) Açelya: Dansa gidelim.

Herkes: Hayır.

(5) Ali: Ben de yardım etsem?

Ferman: Etmeyeceksin.

2) Beceri/kabiliyet eksikliği

Konuşucunun kendisine yapılan rica, emir, teklif vb.ni beceri/kabiliyetinin eksik olduğunu belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 24; Kim, 2013, 28).

(6) Hasta: Belli etmeyeceksin. ‘Cool’ duracaksın.

Ali: Ben öyle şeyler yapamam. Yalan söyleyemem ben.

3) Niyet/istek eksikliği

Konuşucunun kendisine yapılan rica, emir, teklif vb.ni yapma isteğinin olmadığını belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 24; Kim, 2013, s. 28).

(7) Beliz: Ferman neredesin? Konuşmak istiyorum.

Ferman: Ben hiç istemiyorum Beliz.

(8) Nazlı: Ali bir açar mısın? Çok önemli.

Ali: Açmak istemiyorum ama. İyi geceler.

4.1.2. Dolaylı Reddetme

1) Gerekçe sunarak/açıklama yaparak reddetme

Konuşucunun, kendisinden istenen eylemi gerçekleştir(e)meme nedenini açıklayarak veya bir gerekçe sunarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 25; Çürük, 2014, s. 26; Kim, 2013, s. 28).

(9) Demir: Roof Bar, ben ısmarlıyorum.

Nazlı: Demirciğim baban zengin anladık ama ben gelemem zaten Ali gelecek bize.

(10) Hasta: Tümörü alın bebeğim yaşasın.

Nazlı: Sendromunuzdan dolayı uzun ameliyatlar sizin için çok tehlikeli Burcu Hanım.

Pıhtılaşma riski çok yüksek.

(11) Kubilay: Git pasta al.

Mecnun: Yok, ben misal olarak dedim ya.

2) Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek

Konuşucunun, karşı tarafı incitmeden ret ifadelerini nazik bir şekilde dile getirerek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Çürük, 2014, s. 27).

(12) Hasta yakını: Kızım kalp hastası. Bebeğini alın, kızımı yaşatın.

Ferman: Öncelikle burası bir hastane, lütfen sesinize dikkat edin. Eğer dinlerseniz...

(13) Ahmet: Ben şimdi çıkartırım onu.

Öğretmen: Ahmetciğim, yavrum sen zaten kendin küçücük bir çocuksun. Çağır anneni babanı gelsin, bunlar senlik işler değil.

(14) Arda: Neyse, başla bakalım.

Mecnun: Yok, lütfen sen başla misafir sayılırsın.

3) Üzüntü belirterek reddetme

Konuşucunun, kendisine yöneltilen istek, rica, emir vb.ni gerçekleştirememesi ile ilgili hissettiği üzünlüğü dile getirerek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 29; Çürük, 2014, s. 27).

(15) Ferman: İstiyorsan al. Ama kendi ekibimde böyle asistan istemiyorum.

Beliz: Üzgünüm ama bu hastane cerrahiden ibaret değil. Benim düşünmem gereken başka şeyler de var.

(16) Hasta: Ameliyatı iki hafta sonra yapın.

Nazlı: Maalesef o kadar bekleyemeyiz Ayşe Hanım ama merak etmeyin Ferman Bey çok iyi bir doktordur.

(17) Açıya: Bu sonuçlarda bir yanlışlık var. Tekrar yapılabilir miyiz testleri?

Görevli: Maalesef, onu sorumlu doktorun istemesi lazım.

4) Af dileyerek reddetme

Bu reddetme stratejisi, konuşucunun, kendisinden istenen eylemi gerçekleştiremeyeceği için dinleyiciden özür dilemesi ile gerçekleştirilmektedir (Choi, 2011, s. 25; Çürük, 2014, s. 27; Kim, 2013, s. 28).

(18) Baş hemşire: Gençler, Ali'ye sahip çıkmanız gerekiyor.

Açıya: Yani, kusura bakmayın, ona Allah sahip çıksın.

(19) Hasta yakını: Alın şu bebeği karnından. Karımı bana geri verin.

Ferman: O bebek sizin de bebeğiniz, özür dilerim ama.

5) Tercih belirterek reddetme

Konuşucunun, kendisine yöneltilen istek, rica, emir vb. unsurunun yerine başka bir şeyi tercih ettiğini belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (rk, 2014, s. 28).

(20) Adil: Sen hiçbir yere ayrılma.

Ali: A, açık havada beklemeyi tercih ederim.

(21) Adil: Yarın gideriz hırdavatıdan yenisini alırız.

Ali: Ben kendi tornavidamı isterim, ben başka tornavida istemem. Ben bir tek onunla yapabiliyorum çünkü.

(22) Ferman: Nazlı ile beraber bir karaciğer almaya gidiyorsunuz, tamam mı?

Ali: Gitmemeyi tercih ederim.

6) aresizlik ifade ederek reddetme

Konuşucunun, kendisinden istenileni gerçekleştirme konusunda elinden bir şey gelmediğini, çaresiz bir durumda olduğunu belirterek ve karşı taraftan anlayış bekleyerek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 28; çürük, 2014, s. 28; Kim, 2013, s. 29).

(23) Nazlı: Burcu Hanım, ameliyatı denedik ama olmadı. Hamileliği artık sonlandırmamız lazım.

Hasta: Böyle bir şeye asla izin vermem. Bebeğimi kaybedemem.

(24) İsmail: Yedek kulübesinde oturacağına gel bizle kavgaya.

Kamil: İlk defa hoca ısın dedi. Nasıl geleyim şimdi maçı bırakıp ya?

7) Konuyu değiştirerek reddetme

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, konuşmanın içeriği ile bağlantısı olmayan farklı bir şeyden bahsederek konuşmanın konusunu değiştirmektedir (Choi, 2011, s. 30; çürük, 2014, s. 28).

(25) Ferman: Çizgiyi aşıyorsunuz, dikkatli olun.

Hasta yakını: Sen benim kim olduğumu biliyor musun?

(26) Metin: Bana bak delikanlı. Bundan sonra kızımın etrafında dolaşmayı bırak.

Mecnun: Yani Metin Amca sen de var ya tam kız babasıymışsın he. Benim niyetim ciddi şimdi. Bu konuda merak etme yani, valla.

8) Kaba bir biçimde reddetme

Konuşucunun, kendisine yöneltilen rica, emir, istek vb.ni kaba bir şekilde reddetmesidir (Çürük, 2014, s. 29).

(27) Ahmet: Yapma.

Babası: Çekil şuradan.

(28) Kaan: Gel sen de ortak ol istersen.

Mecnun: Kaan, bir git Allah aşkına ya. Ben kendi derdime düşmüşüm zaten.

(29) İsmail: En iyisi ben sana 2 kg portakal tartayım. Müşteri isteyince verirsin taze taze.

Erdal: Ya yürü git işine İsmail. Yürü git şovunu aşağıda yap ya.

9) Erteleme yoluyla reddetme

Konuşucunun, kendisinden gerçekleştirilmesi istenen eylemle ilgili kararı ileriki bir zamana erteleme ile reddetme eylemi gerçekleştirilmektedir (Choi, 2011, s. 28; Çürük, 2014, s. 29).

(30) Nazlı: Akşam yemeği saatin geldi mi? Bir şeyler söyleyelim mi?

Ali: Henüz değil.

10) Şart ileri sürerek reddetme

Bu reddetme stratejisi, konuşucunun kendisinden istenen eylemi gerçekleştirmek için bir koşul öne sürmesi ile gerçekleştirilmektedir (Choi, 2011, s. 27; Çürük, 2014, s. 30; Kim, 2013, s. 29).

(31) İskender: Hazır gaza gelmişken isteyeyim mi kızı? İsteyeyim mi?

Pakize: Kahve içeceğiz İskender.

(32) Genç: İzniniz olursa kendisini halaya kaldırmak istiyoruz.

Sevim: Evladım, şu takı işi falan halledilsin kasap havası başlayınca kalkar Leyla da.

11) Seçenek sunarak reddetme

Konuşucunun, kendisinden istenen eylemi gerçekleştiremeyeceği için dinleyiciye farklı bir seçenek sunmasıyla reddetme eyleminin gerçekleştirilmesidir (Choi, 2011, s. 25; Çürük, 2014, s. 31; Kim, 2013, s. 28).

(33) Ali: Ben de yardım edeceğim.

Ferman: Yardım falan etmiyorsun. 5005 numara, Rahmi Özyener, kalp krizi. Onun yanına gidiyorsunuz. Dosya bu, al. Demir, yanındasın.

(34) Ferman: Demir'e söyle Muhsin Abi'ye hemen haber versin. Duyunca çok sevinecek.

Nazlı: Hocam ben arayayım, ben haber vereyim. Biliyorsunuz Muhsin Bey'in benim için önemini.

(35) Erdal: Kaan, İsmail Abi'ne bir çay ver oğlum.

İsmail: Yok. Çay almayayım ben abi. Sen bana sıkma portakal ver Kaan.

12) Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile

Konuşucunun, reddetme eylemini genel dünya görüşü, alışkanlık veya yasaklama ifadeleri aracılığı ile gerçekleştirmesidir (Çürük, 2014, s. 32).

(36) Adil: Şans dile.

Tanju: Sen de gayet iyi biliyorsun ki Adil Hoca, burada şansa yer yok. Artık her şey onların elinde.

(37) Adil: Söylemeyeceksin.

Ali: Gerçeği bilmek hastanın hakkı.

13) Olanaksızlık bildirimi ile reddetme

Konuşucunun, kendisine yöneltilen rica, emir, istek vb.ni gerçekleştirmenin olanaksız olduğunu belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Çürük, 2014, s. 32-33).

(38) Ali: Hadi şimdi gidelim, pilinizi takalım. Mutlu mutlu yaşayalım.

Hasta: O dediğin imkansız artık oğlum.

(39) Nazlı: Kenara çekin.

Polis memuru: Burada mı? Hayatta olmaz.

(40) Arzu: Sen onu bırak da siz gece neler yaptınız onu anlat. Siz niye düştünüz karakola?

Leyla: Hayatta olmaz. Ağzınızda bakla ıslanmıyor kızım sizin.

14) Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile reddetme

Konuşucunun, reddetme eylemini gereklik/zorunluluk anlamına sahip ifadelerle gerçekleştirmesidir (Çürük, 2014, s. 33-34).

(41) Hasta annesi: Siz gelmiyor musunuz?

Ali: Benim bir yere yetişmem gerekiyor.

(42) Hasta: Bırak beni oğlum, bırak, git.

Ali: Ama pil takmamız lazım.

(43) Mecnun: Sahildeyim ben oraya gelirsin.

Kaan: Abi benim işe gitmem lazım.

15) Eleştirme/uyarma/kızma yoluyla reddetme

Konuşucunun, karşı tarafı eleştirerek, kızarak veya azarlayarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 29; Çürük, 2014, s. 34; Kim, 2013, s. 28).

(44) Ali: Bağırsakları düğümlenmiş olabilir. Hemen kontrol etmeliyiz.

Hasta yakını: Ya arkadaşım, sen deli misin ya! Anlamıyor musun? Benim kızım iyi. Test mest istemiyoruz demedik mi sana ya!

(45) Ali: Ferman Hoca test için izin versin yeter.

Adil: Aliciğim!

(46) İsmail: Yok. Çay almayayım ben abi. Sen bana sıkma portakal ver Kaan.

Erdal: Hayda, oğlum her gün yeni bir icat çıkarmayın benim başıma ya. Bakkalda sıkma portakal ne arasın?

16) İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme

Konuşucunun, kendisine yöneltilen rica, emir vb.ni reddedeceğinin çok açık olduğuna işaret ederek bu isteklerin anlamsızlığına vurgu yaparak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Çürük, 2014, s. 35).

(47) Ali: Evi görebilir miyim?

Nazlı: Bu saatte? Saat 12 Ali.

(48) Yavuz: Ne diyorsun? Takalım hadi.

Erdal: Yahu arkadaş, ya anlamıyorum ki. Burası bakkal, bakkal. Kahve değil burası.

(49) Kaan: Gel beraber yiyelim muhallebiyi.

Mecnun: Kaan sen kafayı mı yedirteceksin bana, ne muhallebisi ya?

17) İhtiyaç olmadığını belirterek reddetme

Bu reddetme stratejisinde, konuşucu, karşı tarafın üzerindeki yükü hafifletmek amacıyla ‘gerek yok’, ‘zahmet etme’, ‘lüzum yok’ vb. ifadeler kullanarak kendisine

yöneltilen rica, emir vb.nin gerçekleştirilmesine gerek olmadığını belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmektedir (Choi, 2011, s. 27; Çürük, 2014, s. 36; Kim, 2013, s. 29).

(50) Nazlı: Geçsene Ali.

Ali: Ben böyle iyiyim.

(51) Ali: Dilerseniz onkoloji bölümünde bir randevu ayarlayabilirim.

Hasta yakını: Yok, ona gerek yok. Onkoloğumuz var zaten.

(52) Mecnun: Leyla eve bırakayım mı seni?

Leyla: Gerek yok, ben taksiyle giderim.

18) Umursamayarak/alay ederek reddetme

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, reddetme eylemini umursamama/önemsememe ifadeleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir (Çürük, 2014, s. 37).

(53) Kaan: Biz portakalla başlayalım, sonra nar suyu, elma suyu falan devam ettiririz. Bir de şuraya tost makinesi koymak lazım.

Erdal: Tabii, bir de döner asarız şuraya, tam olur. Bakkal oğlum burası, bakkal. Allah Allah, nereden dadandınız başıma ya! Bir bulaşmayın işime arkadaş.

(54) Leyla: Hayatım deme bana.

Arda: Ne diyeyim? Mahmut mu diyeyim?

(55) İskender: Bizim araba tekledi. Şuna bir baksana.

Erdal: He oldu. Bir araba tamir ettirmediğiniz kalmıştı, onu da yaptırın ha. Helal olsun. Bakkalım ben bakkal.

19) Bıkkınlık ifade ederek reddetme

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, reddetme eylemini bıkkınlık/usanç anlamı taşıyan ifadeler kullanarak gerçekleştirmektedir (Çürük, 2014, s. 38).

(56) Ali: Merhaba, bir bıçak alabilir miyim? Şu üstteki bıçak olur, kırmızı olan, o keskin işimi görür o.

Güvenlik görevlisi: Ya kardeşim, senin işin gücün yok mu allah aşkına. Hadi git ya.

(57) Ali: O zaman kendimiz bayıltalım takalım pili.

Ferman: Yeter! Niye anlamak istemiyorsun Ali? Olmuyor, bazen bazı şeyler mümkün olmuyor. Bazen bir yol yok.

(58) Yavuz: Gel, şunu bir gözden geçirelim.

Mecnun: Abi Allah aşkına çıkarma şunları. Tamam, anladım ben olayı.

20) İnatlaşarak reddetme

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, reddetme eylemini inatlaşma anlamı taşıyan ifadeler kullanarak gerçekleştirmektedir (Çürük, 2014, s. 38).

(59) Ferman: Bu iki doktor arasında olan bir tartışma Beliz Hanım, siz karışmayın.

Beliz: Benim hastanemdeki doktorların arasında bir tartışma Ferman Bey. Odama gelin lütfen, hemen.

(60) Ferman: Beyefendi ileriye gidiyorsunuz, lafınızı bilin.

Hasta yakını: Bilmezsem ne olur?

(61) Metin: Bana ne niyetinden, kızımdan uzak dur yeter.

Mecnun: Uzak durmazsak ne olur?

21) Çevre/durum suçlama

Konuşucunun içinde bulunduğu durumu sebep göstererek kendisine yapılan rica, emir, teklif vb.ni reddetmesidir (Choi, 2011, s. 25; Kim, 2013, s. 29).

(62) Nazlı: Çok acil ambulansa ihtiyacımız var.

Gülin: Hiç ambulansım yok, kaza oldu. 4 araç şu an görevde.

(63) Ali: Bizim hemen buza ihtiyacımız var, hemen. Acil, buza ihtiyacımız var.

Çalışan: Buz makinesi bozuk, kalmadı.

(64) Mecnun: Hocam bir soğuk su versene oradan.

Çalışan: Valla yeni koydum, ılık biraz.

22) Duyulan ilgiyi ifade etme

Konuşucunun, “Ben de isterdim ama...”, “... yapmak istiyorum ama...” vb. ifadelerle kendisinden istenen eylemi gerçekleştir(e)meyeceğini ifade ederek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 26; Kim, 2013, s. 28).

(65) Adil: Hastane dışında ona göz kulak olsan.

Nazlı: Hocam, çok isterim. Yani, evet, biz Ali ile çok iyi anlaşıyoruz ama Ferman Hoca Ali ile konuşmamı pek istemiyor. ‘Kendi ayakları üzerinde dursun’ diyor.

23) Geçmiş referanslı reddetme

Konuşucunun, ilgili eylemin geçmişte gerçekleştiğini, daha önce söylenmesi durumunda kabul edeceğini belirterek veya geçmişte gerçekleşmiş bir olaya gönderimde bulunarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 26).

(66) Nazlı: Ali, hadi sen eve git.

Ali: Ferman Hoca burada beklememi söyledi.

(67) Pakize: Oğlum beş dakika takıver, sonra yaparsın sen işlerini.

Mecnun: Annecim ben geçen perde takarken ne çile çektiğimi biliyorum, lütfen ısrar etme.

(68) Kubilay: Davetiyeyi görelim.

Mecnun: Abi evden çok acil çıktığım için almayı unuttum ya.

24) Duraksama

Bu reddetme stratejisi, konuşucunun, ‘ama...’, ‘bilemiyorum’ vb. ifadeleri kullanarak kendisinden gerçekleştirmesi istenen eylemi reddederken duraksadığını ifade etmesi ile gerçekleştirilmektedir (Choi, 2011, s. 28; Kim, 2013, s. 28).

(69) Ferman: Çık dışarı.

Ali: Ama hasta...

(70) Ferman: Ortada medikal bir durum yok. Evine gönder kızını.

Ali: Ama... intestinal malrotasyonu olabilir.

(71) Güneş: Akşam provam var da yarın, akşam. Sen gelersen Gülin de gelecek. Hadi ne olur, lütfen.

Açelya: Bilemedim.

25) Olumsuz sonuçlanacağını belirtme

Konuşucunun, kendisinden istenen eylemi gerçekleştirmesi durumunda kötü sonuçlarla karşılaşılacağını belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 29-30).

(72) Hasta: Bırak beni.

Ali: Ama o zaman ölürsünüz.

(73) Tanju: Bence ısrar etmeyelim.

Ferman: Ameliyat etmezsek ikisi de ölecek, anne de bebek de.

(74) İsmail: Bak tut buradan gevşet biraz, gevşet.

Mecnun: Abi yok kalsın, bir sakatlık çıkar şimdi.

26) Kaçınma/yok sayma

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, kendisine yapılan rica, emir, teklif vb.ni yok saymaktadır (Choi, 2011, s. 30; Kim, 2013, s. 29).

(75) Baş hemşire: Dedikodu yapmayın.

Açelya: Adam koskoca cerrah, Beliz Hanım’a bile söylememiş nereye gideceğini, anlamadım.

(76) Ali: Beni bir dinler misiniz?

Hasta yakını: İnanamıyorum ben sana, bunu nasıl söyleyebilirsin Kerem’e?

(77) Beliz: Kıvılcım, beni yalnız bırakır mısın?

Kıvılcım: Sonra yalanlar büyür büyür, bir gün bir bakmışsın Ferman puf... başkasına gitmiş.

27) Başkasının adına reddetme

Bu reddetme stratejisi, konuşucunun, başkasına yapılan rica, emir, teklif vb.ni onun adına reddetmesi ile gerçekleştirilmektedir (Kim, 2013, s. 29).

(78) Nazlı: Arada Adil Hoca’yı bize de yollasana.

Ali: Geleceğini sanmıyorum.

(79) Ali: Yanıma gelsin.

Memur: Gelemez ki. Babandan korkuyor. Büyünce sen gidersin yanına belki.

28) Olumsuz Fikir Belirterek Reddetme

Konuşucunun kendisine yapılan rica, emir, teklif vb. ile ilgili olumsuz fikir belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Kim, 2013, s. 29).

(80) Mecnun: Allah aşkına bir dinle ya.

Leyla: Senin söyleyecek sözlerin olabilir ama benim hiç dinleyecek halim yok.

(81) Erdal: Mecnuncuğum, çiçekçiye gitmişken bir sorsana, bu çiçek işinin getirisi var mıymış?

Mecnun: Yok be abi, ne getirisi olacak ya. 3 lira 5 liradır. Kuru bir dal ya, kaç lira olabilir ki bir çiçek?

29) Emir/ricanın nedenini sorma

Konuşucunun, kendisine yapılan rica, emir, teklif vb.nin nedenini sorarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Kim, 2013, s. 29-30).

(82) Mecnun: Pardon, isminizi öğrenebilir miyim?

Leyla: Ne yapacaksınız ismimi?

(83) Pakize: Gidip bir sorsana İskender, bakalım kimmiş neyin nesiymiş.

İskender: Niye ben soruyorum Pakize? Git sen sor. Zaten rahmetli babana benziyor biraz. Sen sorsan daha iyi.

(84) Yavuz: Yengenin adı ne? Söyle bakayım.

Mecnun: Ne yapacaksın yengenin adını?

30) Varsayımda bulunma

Tezin 6 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında incelenen literatürde belirtilmemiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi bulunup bulunmadığı araştırılmış ve çalışmaya literatürde rastlanılmayan üç adet reddetme stratejisi olduğu saptanmıştır. Bu saptama sonuçlarına göre Tablo 5’te belirtilen üç adet reddetme stratejisi bu çalışmaya eklenmiştir. Bu kategori reddetme stratejilerinden biri ‘Varsayımda bulunma’ reddetme stratejisidir. Bu stratejide konuşucu, kendisinden istenen eylemi gerçekleştirmesi durumunda meydana gelecek durumlarla ilgili varsayımda bulunarak reddetme eylemini gerçekleştirmektedir.

(85) Ferman: Hepsini unut.

Ali: Kızarsanız ama sonra?

31) Prensip İfadeleri

Konuşucunun, kendisinden gerçekleştirmesi istenen eylemin sahip olduğu prensiplere uymadığını, ters düştüğünü belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir.

(86) Nazlı: Birazdan yemek yapacağım, hep beraber yiyeceğiz, tamam mı?

Ali: Ben ama her şeyi yemem.

(87) alışan: Tamam, bunu vereyim.

Ali: I ıh, başkasının çayını içmem, ben kendi çayımı isterim.

(88) Pakize: Sen de git damada para tak.

İskender: Ya Pakize deli etme beni. Tanımadığım adama para takmam ben.

32) Nezaket Gösterme

Konuşucunun, kendi görüşünü, düşüncesini belirterek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 27; Kim, 2013, s. 29).

(89) Adil: Öğret o zaman. Hocan olarak tek bir şey istiyorum senden çok mu?

Ferman: Hocam şu an tamamen duygularınızla hareket ediyorsunuz.

(90) Beliz: Asistanlarınıza böyle davranamazsınız, bırakın Doktor Vefa'yı.

Ferman: Bu iki doktor arasında olan bir tartışma Beliz Hanım, siz karışmayın.

(91) Kubilay: Ne bu saçının sakalının hali? Git tıraş ol.

İsmail: Ya damat değilim ki ben, garsonum.

33) Geleceğe yönelik söz verme

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan 'Geleceğe yönelik söz verme' reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73), Choi

(2011, s. 26) ve Kim (2013, s. 29)'de yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

34) Felsefi ifadeler

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan 'Felsefi ifadeler' reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)'ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

35) İkna etme

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan 'İkna etme' reddetme stratejisi, Choi (2011, s. 27)'de yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

36) Retorik ifadeler

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan 'Retorik ifadeler' reddetme stratejisi, Choi (2011, s. 28)'de yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

37) Kabul etmiş sayma

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Kabul etmiş sayma’ reddetme stratejisi, Choi (2011, s. 29)’de yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

38) Dilek ifadeleri

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlerine ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Dilek ifadeleri’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

39) Suçluluk psikolojisine sokma ifadeleri

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Suçluluk psikolojisine sokma ifadeleri’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

40) Yardım, empati veya destek bekleyerek

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Yardım, empati veya destek bekleyerek’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

41) Kendini savunma ifadeleri

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Kendini savunma ifadeleri’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

42) Belirsiz yanıtlar

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Belirsiz yanıtlar’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

43) Coşku eksikliğini gösterme

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türüne ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan

‘Coşku eksikliğini gösterme’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

44) Şakalaşma

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Şakalaşma’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

45) Empati İfadeleri

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Empati İfadeleri’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73)’ta yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

4.1.3. Ek İfadeler

1) Olumlu duygu/düşünce ifade etme

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Olumlu duygu/düşünce ifade etme’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990, s. 73), Choi (2011, s. 31) ve Kim (2013, s. 30)’de yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

2) İyi dilekte bulunma

Konuşucunun, karşı tarafa iyi dilekte bulunarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 31).

(92) Nazlı: Siz de gelseniz.

Ferman: Ne alaka? İyi dinlenmeler.

3) Teşekkür etme

Konuşucunun, kendisine yapılan teklif için karşı tarafa teşekkür ederek reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 31; Çürük, 2014, s. 35; Kim, 2013, s. 30).

(93) Gülin: Bir şey içer misin?

Ali: Teşekkürler.

(94) Adil: İstersen ben sana yardım edebilirim.

Ali: Teşekkürler. Kendim hallederim.

(95) Mecnun: Bize gelin bir süre. Valla bizde kalın beraber bizimle.

Metin: Sağol evladım. Lüzum yok.

4) Soruya soruyla karşılık verme

Bu reddetme stratejisinde konuşucu, kendisine soru formunda yöneltilen rica, teklif vb.nin bir kısmını tekrarlayıp soru sorarak reddetme eylemini gerçekleştirmektedir (Choi, 2011, s. 31; Kim, 2013, s. 29).

(96) Sevim: Çay içer misiniz? Bir çay demleyeyim mi?

İskender: Çay mı? Biz onu kahve diye düşündük ama...

(97) Leyla: Çin lokantasına gidelim mi?

Mecnun: Çin mi? Yok ya ne Çin'i? Ucuza kaçmayalım, Çin malı yani dandik olur sonuçta.

5) Soru sorma

Tezin 6 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında incelenen literatürde belirtilmemiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi bulunup bulunmadığı araştırılmış ve çalışmaya literatürde rastlanılmayan üç adet reddetme stratejisi olduğu saptanmıştır. Bu saptama sonuçlarına göre Tablo 5'te belirtilen üç adet reddetme stratejisi bu çalışmaya eklenmiştir. Bu kategori reddetme stratejilerinden biri 'Soru sorma' reddetme stratejisidir. Bu strateji konuşucu, kendisine bildirim formunda yöneltilen rica, emir, teklif vb.ni soruyla cevaplayarak reddetme eylemini gerçekleştirmektedir.

(98) Ferman: VIP hastayı unut.

Beliz: Ne demek unut?

(99) İsmail: Erdal Abi be, bir orta şekerli kahve yapsana bana.

Erdal: Hayda, kahvehane mi oğlum burası?

(100) Sevim: Hazırlan bir an önce.

Leyla: Nereye ya? Ben bir yere gitmiyorum.

6) Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler

Konuşucunun, ‘a’, ‘ıı’ vb. ifadeler kullanarak reddetme eylemini gerçekleştirmesidir (Choi, 2011, s. 32).

(101) İskender: Hadi bir el at da bari evin önüne kadar itelim şunu.

Erdal: A, ben, yok yok. İskender, ben itemem. Fıtık, bende fıtık var.

4.2. Sözel Olmayan Reddetme Stratejileri

1) Sessizlik

Konuşucunun, kendisine yapılan teklif, emir, rica vb.ni sessiz kalarak bakış, mimik, vücut dili vb. aracılığıyla reddetme eylemini gerçekleştirmesidir.

(102) Memur: Hadi Ali, aç ağzını.

Ali: *Kafasını çevirip, geri çekiliyor.*

(103) Hasta: Hoşlanmadığını söyle, bitsin.

Ali: *Hiçbir şey söylemeden işini yapmaya devam ediyor.*

(104) Nazlı: Yardım edeyim mi? Ne arıyorsun?

Ali: *Tepki vermeden kitaplıktan kitabı alıp masaya oturuyor.*

2) Tereddüt

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Tereddüt’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990)’da yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

3) Hiçbir şey yapmamak

Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında belirlenmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat bazı türlere ait veri bulunamamıştır. Bu türlerden biri olan ‘Hiçbir şey yapmamak’ reddetme stratejisi, Beebe ve ark. (1990)’da yer almakta olup doküman analizi işlemi esnasında bu reddetme stratejisi türüne ait bir veriye rastlanılmamıştır.

4) Bulunan yerden ayrılma

Konuşucunun, kendisine yapılan teklif, emir, rica vb.ni bulunduğu yerden ayrılarak reddetmesidir.

(105) Hasta yakını: Bir şey söyleyin, doktor hanım.

Nazlı: *Bulunduğu yerden koşarak uzaklaşıyor.*

(106) Adil: Ferman, oğlum, al bu çocuğu yanına, kol kanat ger. Eğit, gerekirse abilik yap benim sana yaptığım gibi. Sonuçlarına sen bile inanamayacaksın.

Ferman: *Kafasını iki yana sallayıp odadan çıkıyor.*

(107) Nazlı: Ali, hadi barışma çikolatamız olsun. Hı?

Ali: *Bulunduğu yerden gidiyor.*

5) Diyalogu sonlandırma

Tezin 6 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında incelenen literatürde belirtilmemiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi bulunup bulunmadığı araştırılmış ve çalışmaya literatürde rastlanılmayan üç adet reddetme stratejisi olduğu saptanmıştır. Bu saptama sonuçlarına göre Tablo 5’te belirtilen üç adet reddetme stratejisi bu çalışmaya eklenmiştir. Bu kategori reddetme stratejilerinden biri ‘Diyalogu sonlandırma’ reddetme stratejisidir. Bu stratejide konuşucu, kendisine telefon

araması, mesaj vb. üzerinden yapılan teklif, emir, rica vb.ni ilgili diyalogu sonlandırarak reddetme eylemini gerçekleştirmektedir.

(108) Nurten: Yaklaş bakayım ekrana. Gel, gel. Erdal, bir şey söylesene, tek laf etsene ya. Deliri...

Erdal: *Bilgisayarı kapatıyor.*

5. BÖLÜM

KORECE VE TÜRKÇE REDDETME SÖZ EYLEMLERİNİN

KARŞILAŞTIRILMASI

Çalışmanın bu bölümünde 3. Bölüm ve 4. Bölümde verilen Korece ve Türkçe reddetme söz eylemleri karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir. 3. Bölümde “Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/)” ve “Crash Landing On You (사랑의 불시작 /sa-lang-ui bul-si-jag/)” isimli Kore TV dizilerindeki diyaloglar incelenmiş ve bu diyaloglarda bulunan Korece reddetme söz eylemleri tespit edilmiştir. Aynı şekilde 4. Bölümde ise, “Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/)” isimli Kore TV dizisinin uyarlaması olan “Mucize Doktor” ve “Leyla ile Mecnun” isimli Türk TV dizilerindeki diyaloglar incelenmiş ve bu diyaloglarda bulunan Türkçe reddetme söz eylemleri tespit edilmiştir. Bu incelemelerden elde edilen verilere göre Korece ve Türkçede bulunan reddetme stratejileri Tablo 9’da verilmektedir.

Tablo 9. Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Korece ve Türkçe Reddetme Stratejileri

REDDETME STRATEJİLERİ	KORECE	TÜRKÇE
-----------------------	--------	--------

1. DOĞRUDAN REDDETME	✓	✓
2. NİYET/İSTEK EKSİKLİĞİ	✓	✓
3. BECERİ/KABİLİYET EKSİKLİĞİ	✓	✓
4. ÖZÜR DİLEME	✓	✓
5. AÇIKLAMA YAPMA	✓	✓
6. ALTERNATİF SUNMA	✓	✓
7. KOŞUL ÖNE SÜRME	✓	✓
8. PRENSİP İFADELERİ	✓	✓
9. OLUMSUZ SONUÇLANACAĞINI BELİRTME	✓	✓
10. KARŞI TARAFA AZARLAMA/ELEŞTİRME/KIZMA	✓	✓
11. MUHATABIN YÜKÜNÜ HAFİFLETME	✓	✓
12. KAÇINMA/YOK SAYMA	✓	✓
13. SESSİZLİK	✓	✓
14. BULUNAN YERDEN AYRILMA	✓	✓
15. KONUYU DEĞİŞTİRME	✓	✓
16. SORUYA SORUYLA KARŞILIK VERME	✓	✓
17. ERTELEME	✓	✓
18. DİYALOGDAKİ BOŞLUKLARI DOLDURAN İFADELER	✓	✓
19. TEŞEKKÜR ETME	✓	✓
20. ÇEVRE/DURUM SUÇLAMA	✓	✓
21. DUYULAN İLGİYİ İFADE ETME	✓	✓
22. GEÇMİŞ REFERANSLI REDDETME	✓	✓
23. NEZAKET GÖSTERME	✓	✓
24. DURAKSAMA	✓	✓
25. ANLAYIŞ BEKLEME	✓	✓
26. ÜZGÜNLÜĞÜ DİLE GETİRME	✓	✓
27. İYİ DİLEKTE BULUNMA	✓	✓
28. BAŞKASININ ADINA REDDETME	✓	✓
29. OLUMSUZ FİKİR BELİRTME	✓	✓
30. YAPILAN RİCANIN NEDENİNİ SORGULAMA	✓	✓
31. SORU SORMA	✓	✓
32. VARSAYIMDA BULUNMA	✓	✓
33. DİYALOĞU SONLANDIRMA	✓	✓

34. KABA BİR BİÇİMDE REDDETME	✓	✓
35. GENEL YARGI/ALIŞKANLIK/DÜNYA GÖRÜŞÜ/YASAKLAMA İLE	✓	✓
36. GEREKLİLİK/ZORUNLULUK BİLDİRİMİ İLE REDDETME	✓	✓
37. İSTEĞİN ANLAMSIZLIĞINA İŞARET EDEREK REDDETME	✓	✓
38. İNATLAŞARAK REDDETME	✓	✓
39. GELECEĞE YÖNELİK SÖZ VERME	✓	—
40. FELSEFİ İFADELER	✓	—
41. HİÇBİR ŞEY YAPMAMAK	✓	—
42. OLUMLU DUYGU/DÜŞÜNCE İFADE ETME	✓	—
43. İKNA ETME	✓	—
44. KABUL ETMİŞ SAYMA	✓	—
45. TERCİH BELİRTEREK REDDETME	—	✓
46. KİBAR BİR DİLLE/İNCİTMEMEYE ÖZEN GÖSTEREREK REDDETME	—	✓
47. OLANAKSIZLIK BİLDİRİMİ İLE REDDETME	—	✓
48. UMURSAMAYARAK/ALAY EDEREK REDDETME	—	✓
49. BIKKINLIK İFADE EDEREK REDDETME	—	✓
50. RETORİK İFADELER	—	—
51. TEREDDÜT	—	—
52. DİLEK	—	—
53. SUÇLULUK PSİKOLOJİSİNE SOKMA	—	—
54. YARDIM, EMPATİ VEYA DESTEK BEKLEME	—	—
55. KENDİNİ SAVUNMA	—	—
56. BELİRSİZ YANITLAR	—	—
57. COŞKU EKSİKLİĞİNİ GÖSTERME	—	—
58. ŞAKALAŞMA	—	—
59. EMPATİ İFADELERİ	—	—

Tablo 9 incelendiğinde, “Doğrudan reddetme”, “Niyet/istek eksikliği”, “Beceri/kabiliyet eksikliği”, “Özür dileme”, “Açıklama yapma”, “ Alternatif sunma”, “Koşul öne sürme”, “Prensip ifadeleri”, “Olumsuz sonuçlanacağını belirtme”, “Karşı tarafı azarlama/eleştirme/kızma”, “Muhatabın yükünü hafifletme”, “Kaçınma/yok sayma”, “Sessizlik”, “Bulunan yerden ayrılma”, “Konuyu değiştirme”, “Soruya soruyla

karşılık verme”, “Erteleme”, “Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler”, “Teşekkür etme”, “Çevre/durum suçlama”, “Duyulan ilgiyi ifade etme”, “Geçmiş referanslı reddetme”, “Nezaket gösterme”, “Duraksama”, “Anlayış bekleme”, “Üzgünlüğü dile getirme”, “İyi dilekte bulunma”, “Başkasının adına reddetme”, “Olumsuz fikir belirtme”, “Yapılan ricanın nedenini sorgulama”, “Kaba bir biçimde reddetme”, “Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile reddetme”, “Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile reddetme”, “İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme” ve “İnatlaşarak reddetme” olmak üzere toplamda 35 adet reddetme stratejisinin her iki dilde de bulunduğu görülmektedir. Buna ek olarak, tez araştırması kapsamında incelenen literatürde rastlanılmayan ve doküman analizi işlemi sırasında elde edilen verilere dayanarak reddetme stratejileri sınıflandırmasına eklenen Tablo 9’da verilen 31, 32 ve 33 numaralı “Soru sorma”, “Varsayımda bulunma” ve “Diyaloğu sonlandırma” olmak üzere üç adet reddetme stratejisine ait veri her iki dilde de bulunmuştur. Ayrıca her iki dilde de “Retorik ifadeler”, “Tereddüt”, “Dilek”, “Suçluluk psikolojisine sokma”, “Yardım, empati veya destek bekleme”, “Kendini savunma”, “Belirsiz yanıtlar”, “Coşku eksikliğini gösterme”, “Şakalaşma” ve “Empati ifadeleri” olmak üzere toplamda 10 adet reddetme stratejisine ait veri bulunamamıştır. Bu durum Korece ve Türkçe reddetme stratejilerindeki benzerliği göstermektedir. Bununla birlikte Korecede bulunan “Geleceğe yönelik söz verme”, “Felsefi ifadeler”, “Hiçbir şey yapmamak”, “Olumlu duygu/düşünce ifade etme”, “İkna etme” ve “Kabul etmiş sayma” olmak üzere toplamda altı adet reddetme stratejisi Türkçede bulunmazken; Türkçede bulunan “Tercih belirterek reddetme”, “Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek reddetme”, “Olanaksızlık bildirimi ile reddetme”, “Umursamayarak/alay ederek reddetme” ve “Bıkkınlık ifade ederek reddetme” olmak üzere toplamda beş adet reddetme strateji ise Korecede bulunmamaktadır.

Korece ve Türkçede bulunan reddetme stratejileri birbiriyle benzerlik gösterse de bu reddetme stratejilerinin kullanım sıklığı her iki dilde farklılık gösterebilmektedir. Bu farklılığın açık bir şekilde görülebilmesi adına doküman analizi işleminde elde edilen Korece ve Türkçe reddetme verilerinin reddetme stratejisi türlerine göre dağılımı Tablo 10 ve Tablo 11’de verilmiştir.

Tablo 10. Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Korece Reddetme Stratejilerinin Oranı

REDDETME STRATEJİLERİ	KORECE	
	Sıklık	Oran (%)
1. DOĞRUDAN REDDETME	15	8,426
2. NEZAKET GÖSTERME	14	7,865
3. MUHATABIN YÜKÜNÜ HAFİFLETME	10	5,617
4. NİYET/İSTEK EKSİKLİĞİ	9	5,056
5. AÇIKLAMA YAPMA	8	4,494
6. OLUMSUZ FİKİR BELİRTME	8	4,494
7. YAPILAN RİCANIN NEDENİNİ SORGULAMA	8	4,494
8. KAÇINMA/YOK SAYMA	8	4,494
9. ÇEVRE/DURUM SUÇLAMA	8	4,494
10. KOŞUL ÖNE SÜRME	6	3,370
11. KARŞI TARAFA AZARLAMA/ELEŞTİRME/KIZMA	6	3,370
12. GEÇMİŞ REFERANSLI REDDETME	5	2,808
13. SORU SORMA	5	2,808
14. OLUMSUZ SONUÇLANACAĞINI BELİRTME	4	2,247
15. ÖZÜR DİLEME	4	2,247
16. ALTERNATİF SUNMA	4	2,247
17. BULUNAN YERDEN AYRILMA	4	2,247
18. İKNA ETME	4	2,247
19. İSTEĞİN ANLAMSIZLIĞINA İŞARET EDEREK REDDETME	4	2,247
20. PRENSİP İFADELERİ	4	2,247
21. BECERİ/KABİLİYET EKSİKLİĞİ	3	1,685

22. TEŞEKKÜR ETME	3	1,685
23. SESSİZLİK	2	1,123
24. DİYALOGDAKİ BOŞLUKLARI DOLDURAN İFADELER	2	1,123
25. SORUYA SORUYLA KARŞILIK VERME	2	1,123
26. DUYULAN İLGİYİ İFADE ETME	2	1,123
27. KONUYU DEĞİŞTİRME	2	1,123
28. DURAKSAMA	2	1,123
29. ANLAYIŞ BEKLEME	2	1,123
30. İYİ DİLEKTE BULUNMA	2	1,123
31. KABA BİR BİÇİMDE REDDETME	2	1,123
32. İNATLAŞARAK REDDETME	2	1,123
33. GELECEĞE YÖNELİK SÖZ VERME	2	1,123
34. HİÇBİR ŞEY YAPMAMAK	2	1,123
35. BAŞKASININ ADINA REDDETME	1	0,561
36. <i>VARSAYIMDA BULUNMA</i>	1	0,561
37. <i>DİYALOĞU SONLANDIRMA</i>	1	0,561
38. ERTELEME	1	0,561
39. GENEL YARGI/ALİŞKANLIK/DÜNYA GÖRÜŞÜ/YASAKLAMA İLE	1	0,561
40. GEREKLİLİK/ZORUNLULUK BİLDİRİMİ İLE REDDETME	1	0,561
41. ÜZGÜNLÜĞÜ DİLE GETİRME	1	0,561
42. FELSEFİ İFADELER	1	0,561
43. OLUMLU DUYGU/DÜŞÜNCE İFADE ETME	1	0,561
44. KABUL ETMİŞ SAYMA	1	0,561
45. TERCİH BELİRTEREK REDDETME	—	—
46. KİBAR BİR DİLLE/İNCİTMEMEYE ÖZEN GÖSTEREREK	—	—
47. OLANAKSIZLIK BİLDİRİMİ İLE REDDETME	—	—
48. UMURSAMAYARAK/ALAY EDEREK REDDETME	—	—
49. BIKKINLIK İFADE EDEREK REDDETME	—	—
50. RETORİK İFADELER	—	—
51. TEREDDÜT	—	—

52. DİLEK	—	—
53. SUÇLULUK PSİKOLOJİSİNE SOKMA	—	—
54. YARDIM, EMPATİ VEYA DESTEK BEKLEME	—	—
55. KENDİNİ SAVUNMA	—	—
56. BELİRSİZ YANITLAR	—	—
57. COŞKU EKSİKLİĞİNİ GÖSTERME	—	—
58. ŞAKALAŞMA	—	—
59. EMPATİ İFADELERİ	—	—
TOPLAM	178	%100

Tablo 11. Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Türkçe Reddetme Stratejilerinin Oranı

REDDETME STRATEJİLERİ	TÜRKÇE	
	Sıklık	Oran (%)
(1) AÇIKLAMA YAPMA	15	8,021
(2) DOĞRUDAN REDDETME	11	5,882
(3) KARŞI TARAFA AZARLAMA/ELEŞTİRME/KIZMA	11	5,882
(4) İSTEĞİN ANLAMSIZLIĞINA İŞARET EDEREK REDDETME	10	5,347
(5) GEÇMİŞ REFERANSLI REDDETME	9	4,812
(6) <i>SORU SORMA</i>	9	4,812
(7) MUHATABIN YÜKÜNÜ HAFİFLETME	8	4,278
(8) BIKKINLIK İFADE EDEREK REDDETME	6	3,208
(9) NEZAKET GÖSTERME	6	3,208
(10) OLUMSUZ SONUÇLANACAĞINI BELİRTME	6	3,208
(11) KABA BİR BİÇİMDE REDDETME	6	3,208
(12) İNATLAŞARAK REDDETME	6	3,208
(13) GEREKLİLİK/ZORUNLULUK BİLDİRİMİ İLE REDDETME	5	2,673
(14) YAPILAN RİCANIN NEDENİNİ SORGULAMA	5	2,673
(15) KİBAR BİR DİLLE/İNCİTMEMEYE ÖZEN GÖSTEREREK	5	2,673
(16) ALTERNATİF SUNMA	4	2,139
(17) TEŞEKKÜR ETME	4	2,139

(18)PRENSİP İFADELERİ	4	2,139
(19)ÜZGÜNLÜĞÜ DİLE GETİRME	4	2,139
(20)DURAKSAMA	4	2,139
(21)ÇEVRE/DURUM SUÇLAMA	4	2,139
(22)KAÇINMA/YOK SAYMA	4	2,139
(23)SESSİZLİK	4	2,139
(24)BULUNAN YERDEN AYRILMA	3	1,604
(25)UMURSAMAYARAK/ALAY EDEREK REDDETME	3	1,604
(26)OLANAKSIZLIK BİLDİRİMİ İLE REDDETME	3	1,604
(27)TERCİH BELİRTEREK REDDETME	3	1,604
(28)ANLAYIŞ BEKLEME	2	1,069
(29)NİYET/İSTEK EKSİKLİĞİ	2	1,069
(30)ÖZÜR DİLEME	2	1,069
(31)KOŞUL ÖNE SÜRME	2	1,069
(32)KONUYU DEĞİŞTİRME	2	1,069
(33)SORUYA SORUYLA KARŞILIK VERME	2	1,069
(34) GENEL YARGI/ALİŞKANLIK/DÜNYA GÖRÜŞÜ/YASAKLAMA İLE	2	1,069
(35)OLUMSUZ FİKİR BELİRTME	2	1,069
(36)BAŞKASININ ADINA REDDETME	2	1,069
(37)BECERİ/KABİLİYET EKSİKLİĞİ	1	0,534
(38)ERTELEME	1	0,534
(39)DİYALOGDAKİ BOŞLUKLARI DOLDURAN İFADELER	1	0,534
(40)DUYULAN İLGİYİ İFADE ETME	1	0,534
(41)İYİ DİLEKTE BULUNMA	1	0,534
(42) VARSAYIMDA BULUNMA	1	0,534
(43) DİYALOĞU SONLANDIRMA	1	0,534
(44)GELECEĞE YÖNELİK SÖZ VERME	—	—
(45)FELSEFİ İFADELER	—	—
(46)HİÇBİR ŞEY YAPMAMAK	—	—

(47) İKNA ETME	—	—
(48) OLUMLU DUYGU/DÜŞÜNCE İFADE ETME	—	—
(49) KABUL ETMİŞ SAYMA	—	—
(50) RETORİK İFADELER	—	—
(51) TEREDDÜT	—	—
(52) DİLEK	—	—
(53) SUÇLULUK PSİKOLOJİSİNE SOKMA	—	—
(54) YARDIM, EMPATİ VEYA DESTEK BEKLEME	—	—
(55) KENDİNİ SAVUNMA	—	—
(56) BELİRSİZ YANITLAR	—	—
(57) COŞKU EKSİKLİĞİNİ GÖSTERME	—	—
(58) ŞAKALAŞMA	—	—
(59) EMPATİ İFADELERİ	—	—
TOPLAM	187	%100

Tablo 10 ve Tablo 11’de verilmiş olan Korece ve Türkçe reddetme verileri, kullanım sıklığına göre ‘çok sık’, ‘sık’ ve ‘az sık’ olmak üzere sınıflandırılmıştır. Doküman analizi işlemi sırasında, 10 adet ve üzeri veri bulunan reddetme stratejisi türü ‘çok sık’ kategorisine dahil edilmiş; dokuz ile dört adet aralığında veri bulunan reddetme stratejisi türü ‘sık’ kategorisine dahil edilmiş olup üç adet ve daha az veri bulunan reddetme stratejisi türü ‘az sık’ kategorisine dahil edilmiştir. Buna göre, Korece ve Türkçe reddetme stratejilerinin kullanım sıklığı Tablo 12’de karşılaştırmalı olarak sunulmuş ve her iki dilde de kullanım sıklığı açısından aynı kategoride olan reddetme stratejileri koyulaştırılarak belirtilmiştir:

Tablo 12. Korece ve Türkçe Reddetme Stratejilerinin Kullanım Sıklığı

	KORECE	TÜRKÇE
--	---------------	---------------

Ç O K S I K	1. Doğrudan reddetme 2. Nezaket gösterme 3. Muhatabın yükünü hafifletme	1. Açıklama yapma 2. Doğrudan reddetme 3. Karşı tarafı azarlama/eleştirme /kıзма 4. İsteğin anlamsızlığına işaret ederek
S I K	4. Niyet/istek eksikliği 5. Açıklama yapma 6. Olumsuz fikir belirtme 7. Yapılan ricanın nedenini sorgulama 8. Kaçınma/yok sayma 9. Çevre/durum suçlama 10. Koşul öne sürme 11. Karşı tarafı azarlama/eleştirme/kızma 12. Geçmiş referanslı reddetme 13. Soru sorma 14. Olumsuz sonuçlanacağını belirtme 15. Özür dileme 16. Alternatif sunma 17. Bulunan yerden ayrılma 18. İkna etme 19. İsteğin anlamsızlığına işaret ederek 20. Prensip ifadeleri	5. Geçmiş referanslı reddetme 6. Soru sorma 7. Muhatabın yükünü hafifletme 8. Bıkkınlık ifade ederek reddetme 9. Nezaket gösterme 10. Olumsuz sonuçlanacağını belirtme 11. Kaba bir biçimde reddetme 12. İnatlaşarak reddetme 13. Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile 14. Yapılan ricanın nedenini sorgulama 15. Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek 16. Alternatif sunma 17. Teşekkür etme 18. Prensip ifadeleri 19. Üzgünlüğü dile getirme 20. Duraksama 21. Çevre/durum suçlama 22. Kaçınma/yok sayma 23. Sessizlik

A Z S I K	21. Beceri/kabiliyet eksikliği	
	22. Teşekkür etme	24. Bulunan yerden ayrılma
	23. Sessizlik	25. Umursamayarak/alay ederek
	24. Diyalogdaki boşlukları dolduran ifade	26. Olanaksızlık bildirimi ile
	25. Soruya soruyla karşılık verme	27. Tercih belirterek reddetme
	26. Duyulan ilgiyi ifade etme	28. Anlayış bekleme
	27. Konuyu değiştirme	29. Niyet/istek eksikliği
	28. Duraksama	30. Özür dileme
	29. Anlayış bekleme	31. Koşul öne sürme
	30. İyi dilekte bulunma	32. Konuyu değiştirme
	31. Kaba bir biçimde reddetme	33. Soruya soruyla karşılık verme
	32. İnatlaşarak reddetme	34. Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile
	33. Geleceğe yönelik söz verme	35. Olumsuz fikir belirtme
	34. Hiçbir şey yapmamak	36. Başkasının adına reddetme
	35. Başkasının adına reddetme	37. Beceri/kabiliyet eksikliği
	36. Varsayımda bulunma	38. Erteleme
	37. Diyalogu sonlandırma	39. Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler
	38. Erteleme	40. Duyulan ilgiyi ifade etme
	39. Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile	41. İyi dilekte bulunma
	40. Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile	42. Varsayımda bulunma
	41. Üzgünlüğü dile getirme	43. Diyalogu sonlandırma
	42. Felsefi ifadeler	
	43. Olumlu duygu/düşünce ifade etme	
	44. Kabul etmiş sayma	

Tablo 12’de verilmiş olan Korece ve Türkçe reddetme stratejilerinin kullanım sıklığı incelendiğinde, ‘Doğrudan Reddetme’ kategorisi her iki dilde de ‘çok sık’ kategorisinde; ‘Beceri/kabiliyet eksikliği’, ‘Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler’, ‘Soruya soruyla karşılık verme’, ‘Duyulan ilgiyi ifade etme’, ‘Konuyu değiştirme’,

‘Anlayış bekleme’, ‘İyi dilekte bulunma’, ‘Başkasının adına reddetme’, ‘Varsayımda bulunma’, ‘Diyaloğu sonlandırma’, ‘Erteleme’ ve ‘Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile’ olmak üzere toplam sekiz adet kategori her iki dilde de ‘sık’ kategorisinde; ‘Beceri/kabiliyet eksikliği’, ‘Diyalogdaki boşlukları dolduran ifade’, ‘Soruya soruyla karşılık verme’, ‘Duyulan ilgiyi ifade etme’, ‘Konuyu değiştirme’, ‘Anlayış bekleme’, ‘İyi dilekte bulunma’, ‘Başkasının adına reddetme’, ‘Varsayımda bulunma’, ‘Diyaloğu sonlandırma’, ‘Erteleme’ ve ‘Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile’ olmak üzere toplam 12 adet kategori her iki dilde de ‘az sık’ kategorisinde yer aldığından bu reddetme stratejilerinin kullanım sıklığının her iki dilde de benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte kullanım sıklığı açısından farklı kategorilerde yer alsa da doküman analizi işlemi sırasında elde edilen veri sayılarına bakıldığında ‘Muhatabın yükünü hafifletme’, ‘Özür dileme’, ‘Bulunan yerden ayrılma’, ‘Teşekkür etme’, ‘Sessizlik’ ve ‘Duraksama’ reddetme stratejilerinin kullanım sıklığı benzerlik göstermektedir. Ek olarak doküman analizi işlemi sırasında Türkçe veri bulunamayan, ‘Geleceğe yönelik söz verme’, ‘Hiçbir şey yapmamak’, ‘Felsefi ifadeler’, ‘Olumlu duygu/düşünce ifade etme’ ve ‘Kabul etmiş sayma’ reddetme stratejisi kategorileri, Korecede kullanım sıklığı açısından ‘az sık’ kategorisinde; aynı şekilde doküman analizi işlemi sırasında Korece veri bulunamayan ‘Umursamayarak/alay ederek’, ‘Olanaksızlık bildirimi ile reddetme’ ve ‘Tercih belirterek reddetme’ kategorileri, Türkçede kullanım sıklığı açısından ‘az sık’ kategorisinde yer aldığından bu reddetme stratejilerinin kullanım sıklığı iki dilde de benzerlik göstermektedir.

Doküman analizi işlemi sırasında elde edilen verilere dayanarak Korece ve Türkçedeki reddetme stratejilerinin kullanım oranı genel olarak incelendiğinde, Korecede doğrudan reddetme stratejilerinin %14,606, dolaylı reddetme stratejileri ve ek ifadelerin ise %85,393 oranında; Türkçede ise doğrudan reddetme stratejilerinin %6,951, dolaylı reddetme stratejileri ve ek ifadelerin ise 93,048 oranında kullanıldığı

görülmüştür. Dolayısıyla her iki dilde de konuşucunun, reddetme eylemini gerçekleştirirken dolaylı reddetme stratejilerini daha sık kullanma eğilimi gösterdiği sonucuna ulaşılmaktadır. Her iki dilde de konuşucuların dolaylı reddetme stratejilerini daha çok tercih etmeleri, birbirlerinin yüzlerini korumak istemelerinden kaynaklanmaktadır. Reddetme, yüz tehdit edici özelliğe sahip olan bir söz eylem türü olduğundan reddetme eyleminin doğrudan gerçekleştirilmesi durumunda karşıdaki kişinin yüzünü tehdit eden bir durum oluşacağı için çoğunlukla bu durumdan kaçınılmakta ve reddetme eylemi dolaylı olarak gerçekleştirilerek kibar bir söylem gerçekleştirilmektedir (Jung, 2016, s. 36).

Doküman analizi işlemi sırasında elde edilen veriler, ek olarak, toplumsal hiyerarşinin reddetme söz eylemlerinin kullanımını etkileyip etkilemediği açısından da incelenmiştir. Türk toplumunda hiyerarşik kademeler genel olarak üst-ast ilişkisine dayandırılabilirken Kore toplumunda bu kademelendirmeler daha detaylıdır; ast ve üst kendi içerisinde de ayrı kademelere ayrılmaktadır. Gökçe (2013, s. 18)'de belirtildiği üzere, Kore toplumunda bireylerin hem aile hem de iş yaşamında statü farklılıkları bulunmaktadır. Dünya üzerinde kullanılmakta olan pek az dil, Korece'nin ayrıntılı ve karmaşık saygınlştırma kurallarıyla benzerlik göstermektedir. Öyle ki Korelilerin bile bu saygınlştırma kurallarını konuşmalarında tam olarak işleyemedikleri görülebilmektedir (Gökçe, 2013, s. 16). Jung (2016)'a göre, reddetme söz eylemi, yüz tehdit edici özelliğe sahip olmasına rağmen konuşucunun kibar bir ifade kullanma isteğinin olmaması veya yüz tehdidinin pek fazla olmadığını düşünmesi sebebiyle doğrudan reddetme stratejileri kullanılmaktadır. Örneğin, karşı tarafın talebi çok zahmetliyse veya konuşucunun karşı tarafla oldukça yakın bir ilişkisi varsa reddetmenin karşı tarafın yüzüne ciddi bir tehdit oluşturmayacağı düşünülerek doğrudan reddetme stratejisi kullanılabilir (Jung, 2016, s. 37). Buna dayanarak, astın üstüne yönelik gerçekleştirdiği veya samimi olmayan kişiler arasında gerçekleştirilen reddetme

eylemlerinin daha dolaylı yani kibar bir şekilde gerçekleştirilmesi beklenirken; üst astına yönelik gerçekleştirdiği, hiyerarşik olarak eşit seviyede bulunan veya samimi ilişkiye sahip kişiler arasında gerçekleştirilen reddetme eylemlerinin daha doğrudan yani daha kaba veya daha az kibar bir şekilde gerçekleştirilmesi beklenmektedir. Daha önce çalışmanın 2.2.2.4. Bölüm'ünde de belirtildiği üzere, dolaylı söz eylemlerin kullanılmasındaki temel güdü nezakettir. Her ne kadar bu çalışmaya özgü oluşturulan sınıflandırmada 'Dolaylı Reddetme Stratejileri' ulamı altında yer alsa da, Tablo 14'te belirtilmiş olan 'Kaba reddetme' ulamı içerisinde yer alan 'Kaçınma/yok sayma', 'Karşı tarafı azarlama/eleştirme/kızma', 'İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme', 'Konuyu değiştirme', 'Kaba bir biçimde reddetme', 'İnatlaşarak reddetme', 'Başkasının adına reddetme', 'Umursamayarak/alay ederek reddetme', 'Bıkkınlık ifade ederek reddetme', 'Suçluluk psikolojisine sokma' reddetme stratejileri ve bunlara ek olarak bu çalışmaya özgü oluşturulan sınıflandırmada yer alan 'Sözel Olmayan Reddetme Stratejileri' kullanıldığında reddetme eylemi nazik bir şekilde gerçekleştirilmemektedir. Dolayısıyla toplumsal hiyerarşinin reddetme söz eylemlerine olan etkisinin analizinde anlamlı sonuçlar elde edilebilmesi açısından bu şekilde bir gruplandırma yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Her iki dilde de reddetme söz eylemleri, 'Doğrudan reddetme', 'Sözel olmayan reddetme' ve Tablo 14'te belirtilmiş olan 'Kaba reddetme' ulamları içerisinde yer alan reddetme stratejileri bir grup; geriye kalan 'Dolaylı reddetme' ve 'Ek ifadeler' ulamları içerisinde yer alan reddetme stratejileri bir grup olmak üzere iki gruba ayrılarak incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda elde edilen veriler Tablo 13'te sunulmuştur:

Tablo 13. Korece ve Türkçe Reddetme Söz Eylemlerinin Hiyerarşik İlişkilere Göre Kullanım Oranı

	DOĞRUDAN + SÖZEL OLMAYAN + KABA		DOLAYLI + EK İFADELER	
	Ast Üste veya Samimi Olmayan	Üst Asta veya Eşit/Samimi	Ast Üste veya Samimi Olmayan	Üst Asta veya Eşit/Samimi
KORECE	22 %37,931	36 %62,068	61 %50,833	59 %49,166
TOPLAM	58 %32,584		120 %67,415	
TÜRKÇE	23 %32,394	48 %67,605	63 %54,310	53 %45,689
TOPLAM	71 %37,967		116 %62,032	

Bu çalışmada özgün olarak oluşturulan Korece ve Türkçe reddetme stratejisi sınıflandırması reddetme söz eyleminin gerçekleştirilme yöntemine dayanarak oluşturulmuştur. Tezin 8 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi, tez çalışmasına özgü olarak oluşturulan reddetme stratejileri sınıflandırmasının farklı genel başlıklar altında yeniden düzenlenip düzenlenemeyeceği incelenmiştir. Tez araştırması kapsamında elde edilen verilere dayanarak, reddetme söz eylemlerinin içeriğine göre düzenlenen yeni bir sınıflandırma oluşturulmuştur. “Kibar Reddetme”, “Kaba Reddetme”, “Seçenekli Reddetme”, “Soru Sorarak Reddetme”, “Belirsizlik İçeren Reddetme”, “Kontrol Dışı Durumlara Göndermede Bulunarak Reddetme”, “Karşı Tarafın Anlayış Göstermesine Yönelik Reddetme”, “Geçmiş veya Geleceğe Yönelik Söylemlerle Reddetme” ve “Yargısal Reddetme” olmak üzere toplamda dokuz adet genel başlıktan oluşan sınıflandırma Tablo 14’te verilmektedir:

Tablo 14. Korece ve Türkçe Reddetme Stratejilerinin Bu Çalışmaya Özgü Oluşturulan Kategorik Sınıflandırması

	1. Doğrudan reddetme
	2. Niyet/istek eksikliği
	3. Kaçınma/yok sayma
	4. Karşı tarafı azarlama/eleştirme/kızma

Kaba reddetme	5. Bulunan yerden ayrılma
	6. İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme
	7. Konuyu değiştirme
	8. Kaba bir biçimde reddetme
	9. İnatlaşarak reddetme
	10. Başkasının adına reddetme
	11. Diyalogu sonlandırma
	12. Umursamayarak/alay ederek reddetme
	13. Bıkkınlık ifade ederek reddetme
	14. Suçluluk psikolojisine sokma
Kibar reddetme	15. Nezaket gösterme
	16. Muhatabın yükünü hafifletme
	17. Açıklama yapma
	18. Özür dileme
	19. Teşekkür etme
	20. Duyulan ilgiyi ifade etme
	21. İyi dilekte bulunma
	22. Üzgünlüğü dile getirme
	23. Olumlu duygu/düşünce ifade etme
	24. Kabul etmiş sayma
	25. Kibar bir dille/incitmeye özen göstererek
	26. Dilek
	27. Empati ifadeleri
	28. Sessizlik
	29. Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler
	30. Duraksama
	31. Hiçbir şey yapmamak

Belirsizlik içeren reddetme	32. Tereddüt
	33. Coşku eksikliğini gösterme
	34. Belirsiz yanıtlar
	35. Şakalaşma
Karşı tarafın anlayış göstermesine yönelik reddetme	36. İkna etme
	37. Anlayış bekleme
	38. Varsayımında bulunma
	39. Yardım, empati veya destek bekleme
	40. Kendini savunma
Soru sorarak reddetme	41. Yapılan ricanın nedenini sorgulama
	42. Soru sorma
	43. Soruya soruyla karşılık verme
	44. Retorik ifadeler
Kontrol dışı durumlara göndermede bulunarak reddetme	45. Çevre/durum suçlama
	46. Beceri/kabiliyet eksikliği
	47. Gerekliklik/zorunluluk bildirimi ile reddetme
	48. Olanaksızlık bildirimi ile reddetme
Geçmiş veya geleceğe yönelik söylemlerle reddetme	49. Geçmiş referanslı reddetme
	50. Olumsuz sonuçlanacağını belirtme
	51. Geleceğe yönelik söz verme
	52. Erteleme
Yargısal Reddetme	53. Olumsuz fikir belirtme
	54. Prensip ifadeleri
	55. Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile
	56. Felsefi ifadeler

Seçenekli reddetme	57. Koşul öne sürme
	58. Alternatif sunma
	59. Tercih belirterek reddetme

SONUÇ

Kişiler birbirleri ile iletişim kurarken yalnızca bilgi alışverişinde bulunmayı değil, aynı zamanda dinleyici üzerinde bir etki yaratmayı da amaçlamaktadır. Söz eylem kuramını geliştiren Austin (2020), bildirimde bulunma, betimleme yapma gibi işlevlerin dilin yalnızca bir kısmını oluşturduğunu ve aynı zamanda sözlerle bir şeylerin yapıp-edilebileceğini ortaya koymuştur. Bu çalışmada ele alınan söz eylem türü olan reddetme söz eylemleri, yüz tehdit edici özelliğe sahip olması nedeniyle kişilerarası ilişkide olumsuz etkileri bulunabilmektedir. Beebe ve ark. (1990)’da belirtildiği üzere, reddetme stratejilerinin kültürlerarası bir ‘çatışma noktası’ olması nedeniyle dünya genelinde birçok araştırmacı, farklı dillerde kullanılan reddetme stratejilerini karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Fakat Korece ve Türkçede kullanılan reddetme stratejilerini karşılaştırmalı olarak inceleyen bir çalışma bulunmamaktadır.

Bu tez çalışmasında “Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/)” ve “Crash Landing On You (사랑의 불시착 /sa-lang-ui bul-si-jag/)” isimli Kore TV dizileri ve “Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/)” isimli Kore TV dizisinin uyarlaması olan “Mucize Doktor” ve “Leyla ile Mecnun” isimli Türk TV dizilerindeki diyaloglar analiz edilmiştir. Analiz sonucunda her iki dile ait verilen Chesterman (1998, s.54)’de yer alan “ayrımsal işlevsel çözümleme” yönteminden faydalanılarak karşılaştırılmıştır. Ayırımsal işlevsel çözümlemenin birinci basamağında, bahsi geçen dizilerin diyaloglarından elde edilen Korece ve Türkçe dillerine ait birincil veriler, 3. ve 4. Bölümde sunulmuştur. Karşılaştırma sonucunda elde edilen veriler ise 5. Bölümde sunulmuştur. Karşılaştırmada, reddetme eylemi gerçekleştirilirken hangi stratejilerin kullanıldığı ve konuşucuların hiyerarşik konumlarının reddetme eylemini gerçekleştirmedeki etkisi üzerinde durulmuştur. Korece ve Türkçe reddetme söz eylemlerinin kullanımında benzerlik bulunduğu algısı, ikinci basamak olan karşılaştırılabilirlik ölçütünü ortaya koymaktadır. Ayırımsal işlevsel çözümlemenin üçüncü basamağında, bu tez çalışmasının

problemi “Korece ve Türkçe reddetme söz eylemlerinin benzerlik ve farklılık ilişkisi” olarak belirlenmiştir. Dördüncü basamakta, 1.4. Bölümde de belirtilmiş olan aşağıdaki başlangıç varsayımları belirlenmiştir:

- Her iki dildeki reddetme söz eylemlerinde kültüre bağlı farklılıklar olacağı öngörülmektedir. Fakat her iki dil de kolektivist bir topluma ait diller olduğundan, Korece ve Türkçede kullanılan reddetme stratejilerindeki benzerliklerin farklılıklardan daha fazla olacağı varsayılmaktadır.
- Her iki dil de kolektivist bir topluma ait diller olduğundan, dolaylı reddetme stratejilerinin her iki dilde de doğrudan reddetme stratejilerinden daha fazla kullanıldığı varsayılmaktadır.
- Korece ve Türkçedeki reddetme söz eylemlerinin kullanımında toplumsal hiyerarşiden kaynaklanan etkilerin bulunduğu ve bu etkilerin Korecede daha yoğun görüldüğü varsayılmaktadır. Astın üstüne yönelik gerçekleştirdiği veya samimi olmayan kişiler arasında gerçekleştirilen reddetme eylemlerinin kibar olması amaçlanarak daha dolaylı bir şekilde gerçekleştirildiği; üst astına yönelik gerçekleştirdiği, hiyerarşik olarak eşit seviyede bulunan veya samimi ilişkiye sahip kişiler arasında gerçekleştirilen reddetme eylemlerinin ise daha doğrudan yani daha kaba veya daha az kibar olarak yorumlanabilecek bir şekilde gerçekleştirildiği varsayılmaktadır.
- Dil kullanımlarının zaman içerisinde değiştiği ve geliştiği düşüncesi temel alınarak, tez araştırması kapsamında incelenen literatürde belirtilmemiş -az sayıda da olsa- Türkçe ve Koreceye özgü reddetme stratejilerinin tespit edileceği varsayılmaktadır.

Beşinci basamak olan başlangıç varsayımının test edilmesi işlemi, tez çalışmasının 5. Bölümünde gerçekleştirilmiş ve elde edilen analiz sonuçları sunulmuştur. Ayrımsal işlevsel çözümleme ölçütlerine göre gerçekleştirilen Korece ve

Türkçe reddetme söz eylemlerinin karşılaştırılması işleminde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Tezin ilk araştırma sorusunu oluşturan Korece ve Türkçede bir isteğin/talebin reddedilmesinde kullanılan stratejiler belirlenmiş ve 3. Bölüm’de yer alan Tablo 5 (s. 52) ile 4. Bölüm’de yer alan Tablo 8’de (s. 93) bu stratejilere yer verilmiştir. Her iki dil içinde toplamda 59 adet reddetme stratejisi belirlenmiştir.
2. Tezin 5. Bölümünde yer alan Tablo 9’da (s. 120) sunulduğu üzere, “Doğrudan reddetme”, “Niyet/istek eksikliği”, “Beceri/kabiliyet eksikliği”, “Özür dileme”, “Açıklama yapma”, “Alternatif sunma”, “Koşul öne sürme”, “Prensip ifadeleri”, “Olumsuz sonuçlanacağını belirtme”, “Karşı tarafı azarlama/eleştirme/kızma”, “Muhatabın yükünü hafifletme”, “Kaçınma/yok sayma”, “Sessizlik”, “Bulunan yerden ayrılma”, “Konuyu değiştirme”, “Soruya soruyla karşılık verme”, “Erteleme”, “Diyalogdaki boşlukları dolduran ifadeler”, “Teşekkür etme”, “Çevre/durum suçlama”, “Duyulan ilgiyi ifade etme”, “Geçmiş referanslı reddetme”, “Nezaket gösterme”, “Duraksama”, “Anlayış bekleme”, “Üzgünlüğü dile getirme”, “İyi dilekte bulunma”, “Başkasının adına reddetme”, “Olumsuz fikir belirtme”, “Yapılan ricanın nedenini sorgulama”, “Kaba bir biçimde reddetme”, “Genel yargı/alışkanlık/dünya görüşü/yasaklama ile reddetme”, “Gereklilik/zorunluluk bildirimi ile reddetme”, “İsteğin anlamsızlığına işaret ederek reddetme”, “İnatlaşarak reddetme”, “Soru sorma”, “Varsayımda bulunma” ve “Diyaloğu sonlandırma” olmak üzere toplamda 38 adet reddetme stratejisinin her iki dilde de bulunduğu görülmektedir. Buna ek olarak, her iki dilde de “Retorik ifadeler”, “Tereddüt”, “Dilek”, “Suçluluk psikolojisine sokma”, “Yardım, empati veya destek bekleme”, “Kendini savunma”, “Belirsiz yanıtlar”, “Coşku

eksikliğini gösterme”, “Şakalaşma” ve “Empati ifadeleri” olmak üzere toplamda 10 adet reddetme stratejisine ait veri bulunamamıştır. Ayrıca Tablo 12 (s. 126) incelendiğinde toplamda 35 adet reddetme stratejisinin kullanım sıklığının her iki dilde de benzerlik gösterdiği görülmektedir. Buna ek olarak, Korece ve Türkçe reddetme stratejileri kullanımları genel olarak incelendiğinde her iki dilde de dolaylı reddetme stratejileri ve ek ifadelerin doğrudan reddetme stratejilerine kıyasla daha fazla kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum Korece ve Türkçe reddetme stratejilerindeki benzerliği göstermekte olup tezin 2. araştırma sorusunu yanıtlamaktadır.

3. Tezin 5. Bölümünde yer alan Tablo 9’da (s. 120) sunulduğu üzere, Korecede bulunan “Geleceğe yönelik söz verme”, “Felsefi ifadeler”, “Hiçbir şey yapmamak”, “Olumlu duygu/düşünce ifade etme”, “İkna etme” ve “Kabul etmiş sayma” olmak üzere toplamda altı adet reddetme stratejisine ait veri Türkçede bulunmazken; Türkçede bulunan “Tercih belirterek reddetme”, “Kibar bir dille/incitmemeye özen göstererek reddetme”, “Olanaksızlık bildirimi ile reddetme”, “Umursamayarak/alay ederek reddetme” ve “Bıkkınlık ifade ederek reddetme” olmak üzere toplamda beş adet reddetme stratejisine ait veri ise Korecede bulunmamaktadır. Tablo 12 (s. 126) incelendiğinde 14 adet reddetme stratejisinin Korece ve Türkçedeki kullanım sıklığının farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu durum Korece ve Türkçe reddetme stratejilerindeki farklılığı göstermekte olup tezin 3. araştırma sorusunu yanıtlamaktadır.

4. Kore ve Türk toplumlarının kolektivist özelliğe sahip olması ve Korece ve Türkçenin aynı dil ailesine ait olmaları nedeniyle iki dil arasında benzerlikler bulunmaktadır. Tez kapsamında Korece ve Türkçe reddetme söz eylemleri ile ilgili yapılan çalışmalardan elde edilen bulguların benzerlik göstermesi bu

durumu desteklemektedir. Karşılaştırma sonucunda benzerliklere göre daha az miktarda elde edilen farklılıkların ise Kore ve Türkiye'nin coğrafi konumları ve Türk toplumunun coğrafi konumu nedeniyle Kore toplumuna göre daha fazla batı kültürünün etkisinde kalması ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir.

5. Doküman analizi işlemi sonucunda elde edilen veriler, tezin 5. araştırma sorusunda sorulan Korece ve Türkçedeki reddetme söz eylemlerinin kullanımında toplumsal hiyerarşinin etkisinin olup olmadığı sorusu incelenmiş ve elde edilen veriler 5. Bölümde Tablo 13'te (s. 130) sunulmuştur. Tablo 13'te sunulmuş olan verilere göre, her iki dilde de astın üstüne yönelik gerçekleştirdiği veya samimi olmayan kişiler arasında gerçekleştirilen reddetme eylemleri daha dolaylı ve kibar bir şekilde gerçekleştirilmektedir; üst astına yönelik gerçekleştirdiği, hiyerarşik olarak eşit seviyede bulunan veya samimi ilişkiye sahip kişiler arasında gerçekleştirilen reddetme eylemleri ise daha doğrudan ve daha kaba veya daha az kibar bir şekilde gerçekleştirilmektedir. Elde edilen veriler, yalnızca ast-üst ilişkisi oranları incelendiğinde, Korecede hiyerarşiden kaynaklanan etkilerin Türkçe'ye kıyasla daha yoğun görüldüğü varsayımıyla uyuşmuyor gibi görünmektedir. Fakat elde edilen veriler "Doğrudan, Sözel Olmayan, Kaba" ve "Dolaylı, Ek İfadeler" sınıflandırmasına göre genel olarak incelendiğinde elde edilen verilerin araştırma varsayımıyla uyduğu sonucuna ulaşılmaktadır.
6. Doküman analizi işlemi sırasında elde edilen reddetme söz eylem verileri stratejilerine göre sınıflandırılmış ve bu veriler tezin 6. araştırma sorusunda sorulan tez araştırması kapsamında incelenen literatürde belirtilmemiş Korece ve Türkçeye özgü reddetme stratejilerinin olup olmadığı sorusunun cevabı aranmış ve veri incelemesi sonunda literatürde belirtilmemiş 'Varsayımda

Bulunma’, ‘Soru Sorma’ ve ‘Diyaloğu Sonlandırma’ olmak üzere üç adet yeni reddetme stratejileri tespit edilmiştir.

7. Tezin 7 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi tez araştırması kapsamında literatürde olan reddetme stratejilerinden yararlanılarak belirlenen ve 3. Bölüm’de yer alan Tablo 5 (s. 52) ile 4. Bölüm’de yer alan Tablo 8’de (s. 93) verilen Korece ve Türkçe reddetme stratejisi türlerinin her birine ait veri bulunmaya çalışılmış fakat Korecede 15, Türkçede ise 16 adet reddetme stratejisi türüne ait veri bulunamamıştır. Veri bulunamayan reddetme stratejileri 5. Bölüm Tablo 9’da (s. 120) verilmiştir.

8. Tezin 8 numaralı araştırma sorusunda belirtildiği gibi, tez çalışmasına özgü olarak oluşturulan reddetme stratejileri sınıflandırmasının farklı genel başlıklar altında yeniden düzenlenip düzenlenemeyeceği incelenmiştir. Tez araştırması kapsamında elde edilen verilere dayanarak, reddetme söz eylemlerinin içeriğine göre düzenlenen yeni bir sınıflandırma oluşturulmuştur. Bu sınıflandırma 5. Bölümde yer alan Tablo 14’te (s. 130) sunulmuştur.

Çalışmada Korece ve Türkçe reddetme stratejilerinin karşılaştırmalı olarak ele alınması, reddetme stratejilerinin kullanımındaki toplumsal hiyerarşiden kaynaklanan etkilerin ortaya konulması ve literatürde yer almayan üç adet yeni reddetme stratejisinin tespit edilmesi bu çalışmanın özgün yanlarını oluşturmaktadır. Bu çalışmanın, kültürlerarası iletişim, yabancı dil öğretimi, karşılaştırmalı dilbilim alanında yapılan araştırmalara katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Tez çalışması kapsamında oluşturulan reddetme stratejileri sınıflandırması, “Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/), “Crash Landing On You (사랑의 불시착 /sa-lang-ui bul-si-jag/), “Mucize Doktor” ve “Leyla ile Mecnun” isimli dört adet TV dizisi senaryosundan elde edilen verilerle sınırlı kalarak oluşturulmuştur. Farklı veri kaynakları kullanılarak yapılacak Korece ve Türkçe reddetme söz eylemleri

alışmalarında, bu tez çalışmasına özgü oluşturulan reddetme stratejileri sınıflandırmasından farklı bir sınıflandırmanın ortaya çıkması mümkündür. Dolayısıyla, bu alanda daha kapsamlı ve detaylı çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

KAYNAKÇA

- Aksan, D. (2009). *Anlambilim – Anlambilim Konuları ve Türkçenin Anlambilimi*. Engin Yayıncılık.
- Atakoğlu, B. (2021). *Söz Eylem Kuramı Açısından Japoncada Vedalaşma İfadeleri*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Austin, J. L. (1962). *How to Do Things with Words: The William James Lectures delivered at Harvard University in 1955*. Oxford University Press.
- Austin, J. L. (2020). *Söylemek ve Yapmak: Harvard Üniversitesi 1955 William James Dersleri*. (R. L. Aysever, Çev.). Metis Yayınları. (Orijinal eserin basım tarihi 1975, 2. Baskı).
- Beebe, L.M., Takahashi, T. & Uliss-Weltz, R. (1990). Pragmatic transfer in ESL refusals. C. Scarcela, E. Anderson & D. Krashen (Ed.), *Developing communicative competence in a second language* (ss. 55–73). Newbury House.
- Birner, B. J. (2013). *Introduction to pragmatics*. John Wiley & Sons Publication.
- Brown, P., Levinson, S. C. (1987). *Politeness: Some universals in language usage* (Vol. 4). Cambridge University Press.
- Chapman, S. (2011). *Pragmatics*. Bloomsbury Publishing.
- Chesterman, A. (1998). *Contrastive functional analysis*. John Benjamins Publishing Company.
- Collins, R. (2020). *Dünya Felsefe Tarihinin Oluşumu*. (T. Göbekçin, Çev.). Alfa Basım Yayım. (Orijinal eserin basım tarihi 1998).
- Çürük, S. M. (2014). Türkiye Türkçesindeki reddetme stratejilerine bir bakış. *Türk Kültürü*, 2, 15-42.
- Erkipçak, H. T. (Ed.) (2019). *Viyana Çevresi Program Yazıları*. (H. T. Erkipçak, Çev.). Pinhan Yayıncılık.

- Goffman, E. (1967). *Interaction Ritual: Essays on Face-to-Face Interaction*. Pantheon Books.
- Gökçe, Ö. (2013). *Korecede Saygı Dili Üzerine Bir Örneklem*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Gökmen, M. E. (2002). *Türkçe ve Korece Ezgi Örüntülerinin Karşılaştırılması*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Günay, D.V. (2004). *Dil ve İletişim*. İstanbul: Multilingual,
- Kansu-Yetkiner, N. (2009). *Çeviribilim Edimbilim İlişkisi Üzerine*. İzmir Ekonomi Üniversitesi.
- Kerimoğlu, C. (2014). *Genel Dilbilime Giriş*. Ankara: Pegem Akademi.
- Leech, J. (1983). *Principles of Pragmatics*. London: Longman.
- Levinson, S. C. (1983). *Pragmatics*. Cambridge University Press.
- Polat, Y. (2010). *Yabancı Dil Öğretimi ve Söz Edimleri*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Polat, Y. (2022). Çevirmen Eğitiminde Edimbilimsel Farkındalık. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (27), 907-930.
<https://doi.org/10.29000/rumelide.1009040>
- Poyraz, H. (2016). *Dil ve ahlâk*. Dergâh Yayınları.
- Searle, J. R. (1969). *Speech Acts: An essay in the philosophy of language*. Cambridge University Press.
- Searle, J. R. (1976). A Classification of Illocutionary Acts. *Language in Society*, 5(1), 1–23. <http://www.jstor.org/stable/4166848>
- Searle, J. R. (1979). *Expression and Meaning: Studies in the Theory of Speech Acts*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511609213>
- Searle, J. R. (2000). *Söz Edimleri: Bir Dil Felsefesi Denemesi*. (R. L. Aysever, Çev.). Ayraç Yayınevi. (Orijinal eserin basım tarihi 1969).

- Turan, Ü.D., Şener, N., Şener, S. ve Uzun, G. L. (2017). Genel Dilbilim II. A. S. Özsoy ve Ü. D. Turan (Eds.), *Edimbilim II: Bilgi Değeri, Bilgi Yapısı ve Dilde Kibarlık ve Kabalık* (s. 141-172). Anadolu Üniversitesi.
- Wittgenstein, L. (2017). *Felsefi Soruşturmalar*. (H. Barışcan, Çev.). Metis Yayınları. (Orijinal eserin basım tarihi 2003).
- Wittgenstein, L. (2018). *Tractatus Logico-Philosophicus*. (O. Aruoba, Çev.). Metis Yayınları. (Orijinal eserin basım tarihi 1990).
- Vardar, B. (1982). *Dilbilimin Temel Kavram ve İlkeleri*. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Yazıcı, N., Gündüğü, G. (2021). Yurt Dışında Yaşayan İkidilli Türk Çocuklarının Türkçe Eğitimlerinde Kullanılan Ders Kitaplarında Reddetme Stratejilerinin Görünümü. *International Journal of Language Academy*, 9(4), 207-221. <http://dx.doi.org/10.29228/ijla.54029>
- Yılmaz, E. (2020). *Edim Bilimine Giriş Kavram-Kuram-Uygulama*. Ankara: Pegem Akademi.
- Yule, G. (1996). *Pragmatics*. Oxford University Press.

KORECE KAYNAKLAR

- Kim, H. N. (2013) "한국어 요청-거절 화행 교육 방안 연구 *han-gug-eo yo-cheong-geo-jeol hwa-haeng gyo-yug bang-an yeon-gu* (Korece Rica-Reddetme Söz Eylemlerinin Öğretim Yöntemleri)" 국내석사학위논문 숙명여자대학교 대학원 *gug-nae-seog-sa-hag-wi-non-mun sug-myeong-yeo-ja-dae-hag-gyo dae-hag-won* (Sug-myeong Kadın Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi).

- Shin, J. Y. (2012) “(쉽게 읽는) 한국어학의 이해 (swib-ge ilg-neun) *han-gug-eo-hag-ui i-hae ((Kolay Okunan) Kore Dilbilimi Anlayışı)*” 지식과 교양 *ji-sig-gwa gyo-yang* (Bilgi ve Kültür).
- Jung, M. J. (2016) “한국어 화용 교육 *han-gug-eo hwa-yong gyo-yug (Korece Edimbilimsel Yeterlilik Öğretimi)*” 한국문화사 *han-gug-mun-hwa-sa* (Kore Kültür Tarihi).
- Choi, H. M. (2011) “한국어 거절 화행 교육 방안 연구 *han-gug-eo geo-jeol hwa-haeng gyo-yug bang-an yeon-gu (Korece Reddetme Söz Eylemlerinin Öğretim Yöntemleri)*” 국내석사학위논문 숙명여자대학교 대학원 *gug-nae-seog-sa-hag-wi-non-mun sug-myeong-yeo-ja-dae-hag-gyo dae-hag-won* (Sug-myeong Kadın Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi).

İNTERNET KAYNAKLARI

İnt. Kay.-1: http://roman.cs.pusan.ac.kr/input_eng.aspx adresinden 08.01.2023 tarihinde alınmıştır.

ÖZET

Kişiler birbirleri ile iletişim kurarken yalnızca bilgi alışverişinde bulunmayı değil, aynı zamanda dinleyici üzerinde bir etki yaratmayı da amaçlamaktadır. Söz eylem

kuramını geliştiren Austin (2020), bildirimde bulunma, betimleme yapma gibi işlevlerin dilin yalnızca bir kısmını oluşturduğunu ve aynı zamanda sözlerle bir şeylerin yapıp-edilebileceğini ortaya koymuştur. Reddetme söz eylemleri yüz tehdit edici özelliğe sahiptir ve sosyal statü, yaş ve cinsiyet gibi faktörlere bağlı olarak farklı şekillerde kullanılmaktadır. Dolayısıyla reddetme eylemi uygun şekilde gerçekleştirilmediğinde kişilerarası ilişkide olumsuz etkileri bulunabilmektedir. Bu tezde, Korece ve Türkçede kullanılan reddetme eylemleri, söz eylem kuramı açısından ele alınmıştır. Korece ve Türkçe reddetme söz eylemlerine ait veriler, “Good Doctor ( 닥터 /gus dag-teo/)” ve “Crash Landing On You (사랑의 불시착 /sa-lang-ui bul-si-jag/)” isimli Kore TV dizileri ve “Good Doctor ( 닥터 /gus dag-teo/)” isimli Kore TV dizisinin uyarlaması olan “Mucize Doktor” ve “Leyla ile Mecnun” isimli Türk TV dizilerindeki diyaloglar analiz edilerek elde edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen veriler, Chesterman (1998)’de yer alan “ayrımсал işlevsel çözümlene” yönteminden faydalanılarak karşılaştırılarak Korece ve Türkçe reddetme söz eylemleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar ortaya konmuştur. Korece ve Türkçedeki reddetme stratejilerinin kullanım sıklığı ve reddetme eyleminin gerçekleştirilmesinde hiyerarşik ilişkilere bağlı olarak kullanım oranları ortaya konmuştur. Buna ek olarak veri incelemesi sonunda literatürde belirtilmemiş üç adet yeni reddetme stratejisi tespit edilmiştir.

Anahtar sözcükler: Korece, reddetme, söz eylem, edimbilim

ABSTRACT

When people communicate with each other, they aim not only to exchange information but also to make an impact on the hearer. Austin (2020), who developed the

speech act theory, revealed that functions such as declaring and describing are only a part of the language, and at the same time, things can be done with words. Refusal speech acts have a face-threatening feature and are used in different ways depending on factors such as social status, age, and gender. Thus, when the act of refusal is not performed properly, it may negatively affect interpersonal relations. In this thesis, refusals used in Korean and Turkish are discussed in terms of speech act theory. The data for the Korean and Turkish refusal speech acts was obtained by analyzing the dialogues of Korean and Turkish TV series, which are "Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/)", "Crash Landing On You (사랑의 불시착 /sa-lang-ui bul-si-jag/)", "Mucize Doktor" which is the spin-off of the Korean TV series "Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/)" and "Leyla ile Mecnun". The data obtained from the analysis were compared using the "contrastive functional analysis" method in Chesterman (1998), and the similarities and differences between the Korean and Turkish reject verbs were presented. The frequency of refusal strategies in Korean and Turkish and their usage rates depending on hierarchical relationships was presented. In addition, at the end of the data analysis, three new refusal strategies not mentioned in the literature were suggested.

Keywords: Korean, refusal, speech act, pragmatics

EKLER

EK-1 Good Doctor (굿 닥터 /gus dag-teo/) Dizisinde Geçen Reddetme İfadeleri

1. Bölüm

1. 환자 보호자: 선생님도 같이 가주세요.

/hwan-ja bo-ho-ja: seon-saeng-nim-do gat-i ga-ju-se-yo/

(Hasta yakını: Doktor Bey, lütfen bizimle gelin.)

시온: 네? 저는 갈 데가 있는데요.

/si-on: ne? jeo-neun gal de-ga iss-neun-de-yo/

(Si-on: Efendim? Başka bir yere gitmem gerekiyor.)

2. 현태: 제 생각에는 충분히 제고의 여지가 있습니다.

/hyeon-tae: je saeng-gag-e-neun chung-bun-hi je-go-ui yeo-ji-ga iss-seub-ni-da/

(Hyeon-tae: Sanırım burada bir istisna yapabiliriz.)

충만 : 안 돼요, 안 돼. 잘못하면 우리 병원이 웃음 거리가 될 수도 있어요.

/chung-man : an dwae-yo, an dwae. jal-mos-ha-myeon u-li byeong-won-i us-eum geo-li-ga doel su-do iss-eo-yo/

(Chung-man: Hayır, saçmalık. Hastanemiz alay konusu olabilir.)

3. 도한 : 저도 자식이니까 제 생각도 좀 이해를 해주셔야죠.

/do-han: jeo-do ja-sig-i-ni-kka je saeng-gag-do jom i-hae-leul hae-ju-syeo-ya-jyo/

(Do-han: Ben de senin çocuğum, o yüzden biraz da beni düşün lütfen.)

원장 : 자식이라는 게 열 손가락 깨물어서 **안 아픈 손가락이 없다**잖니. 시온이는 나한테 더 조금 더 아픈 손가락이야.

/won-jang: ja-sig-i-la-neun ge yeol son-ga-lag kkae-mul-eo-seo an a-peun son-ga-lag-i eobs-da-janh-ni. si-on-i-neun na-han-te deo jo-geum deo a-peun son-ga-lag-i-ya/

(Müdür: Anne babanın gözünde her evladın kıymeti vardır. Si-on sadece biraz daha önemli benim için.)

2. Bölüm

4. 도한 : 너 아직도 술냄새 풀풀 난다. **얼굴에 끼었어.**

/do-han : neo a-jig-do sul-naem-sae pul-pul nan-da. eol-gul-e kki-eonj-eo/

(Do-han : Hala buram buram alkol kokuyorsun. Yüzüne sür.)

윤서: 이거 **싫습니다.** 향수 뿌리면 됩니다.

/yun-seo : i-geo silh-seub-ni-da. hyang-su ppu-li-myeon doeb-ni-da/

(Yun-seo : İstemiyorum. Parfüm sıkarım.)

5. 파트장 : 은지 말입니다. **정신과 진료를 한번 받아보는 것도 좋을 것 같아서요.**

/pa-teu-jang: eun-ji mal-ib-ni-da. jeong-sin-gwa jin-lyo-leul han-beon bad-a-bo-neun geos-do joh-eul gat-a-seo-yo/

(Baş hemşire: Eun-ji diyorum, psikolojik tedavi görmesi iyi olur gibi.)

도한 : 사건은 사건으로만 받아들이겠습니다.

/do-han: sa-gyeon-eun sa-gyeon-eu-lo-man bad-a-geul-i-gess-seub-ni-da/

(Do-han: Görüşünü yalnızca bir görüş olarak alacağım.)

6. 진옥 : 과장님 환자 간담체에 얘기해 놓을까요?

/jin-ug: gwa-jang-nim hwan-ja gan-dam-chwe-e yae-gi-hae noh-eul-kka-yo/

(Jin-ug: Başkanın hastası için HPB ile iletişime geçelim mi?)

도한 : 지금 수술할 환자나 신경 써.

/do-han: ji-geum su-sul-hal hwan-ja-na sin-gyeong sseo/

(Do-han: Şu an ameliyat edilecek hastayla ilgilen.)

7. 레지던트: 혹시 모르니까 그래도 김재준 교수님한테 말씀드...

/le-ji-deon-teu: hog-si mo-leu-ni-kka geu-lae-do gim-jae-jun gyo-su-nim-han-te mal-sseum-deu.../

(Asistan: Ama en azından Dr. Kim'e söyle....)

도한:..... 다들 집중 안 하지?

/do-han: da-deul jib-jung an ha-ji/

(Do-han: ... Odaklanmayacak mısınız?)

8. 간호사 : 김도한 선생님이나 간담체에 연락 한번 해 볼까요?

/gan-ho-sa: gim-do-han seon-saeng-nim-i-na gan-dam-chwe-e yeon-lag han-beon hae bol-kka-yo/

(Hemşire: Dr. Kim Do-han'ı ya da bir HPB'yi arayayım mı?)

충만 : 지금 무슨 얘기하는 거야? 그 환자는 내 환자야.

/chung-man: ji-geum mu-seun yae-gi-ha-neun geo-ya. geu hwan-ja-neun nae hwan-ja-ya/

(Chung-man: Ne saçmalıyorsun sen? O benim hastam.)

9. 윤서: 먹어.

/yun-seo: meog-eo/

(Yun-seo: Ye.)

시온: 안 먹겠습니다.

/si-on: an meog-gess-seub-ni-da/

(Si-on: Yemeyeceğim.)

10. 윤서: 먹고 싶은 거 다 얘기해.

/yun-seo: meog-go sip-eun geo da yae-gi-hae/

(Yun-seo: Yemek istediğin bir şey söyle.)

시온: 갈비찜.

/si-on: gal-bi-jjim/

(Si-on: Gal-bi-jjim.)

윤서: 어렵다. 다른 거.
/yun-seo: eo-lyeob-da. da-leun geo/

(Yun-seo: O zor, başka bir şey söyle.)

3. Bölüm

11. 시온 : 이거 나 하루만 빌려주면 안돼?
/si-on : i-geo na ha-lu-man bil-lyeo-ju-myeon an-dwae/

(Si-on : Bunu bir günlüğüne ödünç verebilir misin?)

환자 : 네? 안 돼요.
/hwan-ja : ne. an dwae-yo/

(Hasta : Ne? Olmaz.)

12. 윤서 : 교수님 제가 모시고 갈 테니까 원장님께서는 **덱으로 들어가세요.**
/yun-seo: gyo-su-nim je-ga mo-si-go gal te-ni-kka won-jang-nim-kke-seo-neun daeg-eu-lo deul-eo-ga-se-yo/

(Yun-seo: Onu ben götürürüm, o yüzden siz evinize gidin Müdür Bey.)

원장 : 아니야. **괜찮아.** 얼른 들어가.
/won-jang: a-ni-ya. gwaen-chanh-a. eol-leun deul-eo-ga/

(Müdür: Hayır, önemli değil. Git sen.)

13. 윤서: 제가 안 괜찮아요.
/yun-seo: je-ga an gwaen-chanh-a-yo/

(Yun-seo: Benim için önemli.)

14. 의사: 왜 더 하지 않고?
/ui-sa: wae deo ha-ji anh-go/

(Doktor: Neden? Biraz daha içelim.)

현태: 아닙니다. 급하게 처리해야 될 일이 있어서요.
/hyeon-tae: a-nib-ni-da. geub-ha-ge cheo-li-hae-ya doel il-i iss-eo-seo-yo/

(Hyeon-tae: Üzgünüm. Halletmem gereken acil bir iş var.)

15. 도한: 지금 상황이 급하지 않습니까?
/do-han: ji-geum sang-hwan-i geub-ha-ji anh-seub-ni-kka/

(Do-han: Durum acil!)

직원: 아무리 그래도 원칙을 지켜주셔야 합니다.
/jig-won: a-mu-li geu-lae-do won-chig-eul ji-kyeo-ju-syeo-ya hab-ni-da/

(Çalışan: Yine de kurallara uymak zorundayız.)

4. Bölüm

16. 도한: 너는 스테이션에 가 있어.

/do-han: neo-neun seu-te-i-syeon-e ga iss-eo/

(Do-han: Sen bölüme git.)

시온: 아닙니다. 저도 가야 합니다.

/si-on: a-nib-ni-da. jeo-do ga-ya hab-ni-da/

(Si-on: Hayır, ben de gelmeliyim.)

17. 도한: 쓸 데 없는 거에 신경쓰지 마.

/do-han: sseul de eobs-neun geo-e sin-gyeong-sseu-ji ma/

(Do-han: Önemsiz şeyler konusunda endişelenme.)

채경: 오빠는 내 약혼자야. 어떻게 신경을 안 써?

/chae-gyeong: o-ppa-neun nae yag-hon-ja-ya. eo-tteoh-ge sin-gyeong-eul an sseo/

(Chae-gyeong: Sen benim nişanlımsın. Nasıl endişelenmem?)

18. 환자 보호자: 당장 그 사람 병동에서 빼주세요.

/hwan-ja bo-ho-ja: dang-jang geu sa-lam byeong-dong-e-seo ppae-ju-se-yo/

(Hasta yakını: O doktoru koğuştan hemen uzaklaştırın.)

충만: 저도 그래 드리고 싶은데 병원에는 지휘체계라는 게 있어요.

/chung-man: jeo-do geu-lae deu-li-go sip-eun-de byeong-won-e-neun ji-hwi-che-gye-la-neun ge iss-eo-yo/

(Chung-man: Çok isterdim ama hastanenin kurallarına aykırı.)

19. 충만: 일단 박시온이 맡은 주치 죄다 빼.

/chung-man: il-dan bag-si-on-i mat-eun ju-chi joe-da ppae/

(Chung-man: Bag Si-on'un tüm hastalarını başkalarına dağıtın.)

도한: 그러면 나머지 애들 업무 부담이 너무 커집니다.

/do-han: geu-leo-myeon na-meo-ji ae-deul eob-mu bu-dam-i neo-mu keo-jib-ni-da/

(Do-han: O zaman diğerlerinin iş yükü çok artar.)

20. 진욱: 뮤지컬 티켓이 두 장 생겨서요. 시간 되면 같이...

/jin-ug: myu-ji-keol ti-kes-i du jang saeng-gyeo-seo-yo. si-gan doe-myeon gat-i/

(Jin-ug: Bir müzikale iki biletim var. Zamanın varsa birlikte...)

인영: 죄송해요. 호의는 감사하지만 환자 보호자로서 부담스럽네요.

/in-yeong: joe-song-hae-yo. ho-ui-neun gam-sa-ha-ji-man hwan-ja bo-ho-ja-lo-seo bu-dam-seu-leob-ne-yo/

(In-yeong: Özür dilerim. Jestin için teşekkürler ama hasta yakını olarak bu beni rahatsız eder.)

21. 이사장: 밥이나 먹자.

/i-sa-jang: bab-i-na meog-ja/

(Başkan: Yemeğimizi yiyelim.)

채경 : **글쎄요.** 지금 이렇게 밥이나 먹어도 되는지 모르겠어요.

/chae-gyeong: geul-sse-yo. ji-geum i-leoh-ge bab-i-na meog-eo-do doe-neun-ji mo-leu-gess-eo-yo/

(Chae-gyeong: Bilemiyorum. Şu an yemek yemem uygun olur mu bilemiyorum.)

5. Bölüm

22. 시온: 좀 드시겠습니까?

/si-on: jom deu-si-gess-seub-ni-kka/

(Si-on: Tatmak ister misin?)

윤서: 됐어, 너 다 먹어.

/yun-seo: dwaess-eo, neo da meog-eo/

(Yun-seo: İstemem, sen hepsini ye, bitir.)

23. 윤서: 박시온 소아외과에 남게 도와주십시오.

/yun-seo: bag-si-on so-a-oe-gwa-e nam-ge do-wa-ju-sib-si-o/

(Yun-seo: Lütfen çocuk cerrahisinde kalmasına yardım edin.)

도한: 박시온이 남고 안 남고는 내 상관이 아니야.

/do-han: bag-si-on-i nam-go an nam-go-neun nae sang-gwan-i a-ni-ya/

(Do-han: Kalıp kalmayacağı benim verebileceğim bir karar değil.)

6. Bölüm

24. 의사: 계속 힘들게 놔두느니 울산 브랜치로 보내는 것도 좋은 방법 같습니다.

/ui-sa: gye-sog him-deul-ge nwa-du-neu-ni ul-san beu-laen-chi-lo bo-nae-neun geos-do joh-eun bang-beob gat-seub-ni-da/

(Doktor: Sürekli zora soktuğu için Ulsan şubesine yollamak iyi bir çözüm gibi gözüküyor.)

원장 : 그 문제는 추후에 고려해 보도록 하겠습니다.

/won-jang: geu mun-je-neun chu-hu-e go-lyeo-hae bo-do-log ha-gess-seub-ni-da/

(Müdür: Bunu konuyu daha sonra düşünelim.)

25. 충만: 그보다 더 중요한 것이 과잉 인력을 정리하는 겁니다. 우리 병원에 걸맞지 않는 함량 미달의 인력 말입니다.

/chung-man: geu-bo-da deo jung-yo-han geos-i gwa-ing in-lyeog-eul jeong-li-ha-neun geob-ni-da. u-li byeong-won-e geol-maj-ji anh-neun ham-lyang mi-dal-ui in-lyeog mal-ib-ni-da/

(Chung-man: Öncelikle eleman fazlasından kurtulalım. Standartlarımıza uymayanlardan.)

원장: 그 문제는 지금 논의할 사항이 아닌 것 같습니다.
/won-jang: geu mun-je-neun ji-geum non-ui-hal sa-hang-i a-nin geos gat-seub-ni-da/

(Müdür: Şimdi bunu tartışmanın zamanı değil.)

26. 파트장 : 가기 전에 좀 씻겨야겠어요. 김 간호사, 이 간호사.
/pa-teu-jang : ga-gi jeon-e jom ssis-gyeo-ya-gess-eo-yo. gim gan-ho-sa i gan-ho-sa/

(Baş hemşire: Gitmeden önce banyo yaptırmalıyız. Hemşire Kim, Hemşire Lee.)

간호사 : 파트장님. 원만하면 저희가 하겠는데 힘이 부칠 것 같아요.
/gan-ho-sa : pa-teu-jang-nim. won-man-ha-myeon jeo-hui-ga ha-gess-neun-de him-i bu-chil geos gat-a-yo/

(Hemşire: Efendim, aslında biz yapardık ama gücümüzün yeteceğini sanmıyorum.)

27. 도한 : 은옥이 손, 발 묶고 입안에 보호장치 해.
/do-han: eun-og-i son bal muk-go ib-an-e bo-ho-jang-chi hae/

(Do-han: Eun-og'un ellerini ve ayaklarını bağlayın ve ağızlık takın.)

윤서 : 아니, 어떻게 아이를 완전히 묶어놓습니까?
/yun-seo: a-ni eo-tteoh-ge a-i-leul wan-jeon-hi muk-eo-noh-seub-ni-kka/

(Yun-seo: Nasıl olur da bir çocuğu öyle bağlayabiliriz?)

28. 의사: 은옥이는 수술을 앞두고 있는 아이야. 발작을 일으키다가 다치게 되면 수술부위가 더 역화될 수 있어.
/ui-sa: eun-og-i-neun su-sul-eul ap-du-go iss-neun a-i-ya. bal-jag-eul il-eu-ki-da-ga da-chi-ge doe-myeon su-sul-bu-wi-ga deo yeog-hwa-doel su iss-eo/

(Doktor: Ameliyatı yaklaşıyor. Kriz geçirip yaralanırsa daha kötü olabilir.)

의사: 그러면 일단 정신과 자문부터 구해야 합니다.
/ui-sa: geu-leo-myeon il-dan jeong-sin-gwa ja-mun-bu-teo gu-hae-ya hab-ni-da/

(Doktor: Önce Psikiyatriye sormalıyız.)

29. 도한 : 빨리 묶어.
/do-han: ppal-li muk-eo/

(Do-han: Çabuk bağlayın.)

시온 : 움직이지 못하면 더 아픕니다. 더 괴롭습니다.
/si-on: um-jig-i-ji mos-ha-myeon deo a-peub-ni-da. deo goe-lob-seub-ni-da/

(Si-on: Hareket edemezse daha çok canı yanar, daha çok zorlanır)

30. 충만 : 김교수, 이은옥 주치의 박시온으로 바꾸지.

/chung-man: gim-gyo-su i-eun-og ju-chi-ui bag-si-on-eu-lo ba-kku-ji/

(Chung-man: Dr. Gim, İ Eun-og'la ilgilenen doktoru Park Si-on olarak değiştir.)

도한 : 이미 홍길남으로 결정된 사항입니다.

/do-han: i-mi hong-gil-nam-eu-lo gyeol-jeong-doen sa-hang-ib-ni-da/

(Do-han: Çoktan Gil-nam olarak karar verdik.)

31. 채경 : 저녁 만들어놓을 테니까 퇴근하면 바로 와.

/chae-gyeong: jeo-nyeog man-deul-eo-noh-eul te-ni-kka toe-geun-ha-myeon ba-lo wa/

(Chae-gyeong: Akşam yemeği hazırlıyorum. İşten çıkınca doğrudan eve gel.)

도한 : 응급수술이 있어서 내일 새벽이나 끝날 것 같아. 먼저 먹어.

/do-han: eung-geub-su-sul-i iss-eo-seo nae-il sae-byeog-i-na kkeut-nal geos gat-a. meon-jeo meog-eo/

(Do-han: Acil ameliyat çıktı, yarın sabah ancak biter. Yemeği bensiz ye.)

32. 도한: 하룻밤만 네 자리 좀 빌리자.

/do-han: ha-lus-bam-man ne ja-li jom bil-li-ja/

(Do-han: Yatağını bu gecelik ödünç alayım.)

레지던트: 자리도 좁고 불편하십니다. 댁에 가서 주무시죠.

/le-ji-deon-teu: ja-li-do job-go bul-pyeon-ha-sib-ni-da. daeg-e ga-seo ju-mu-si-jyo/

(Asistan: Dar ve rahatsız. Evinizde uyumalısınız.)

33. 윤서: 멀쩡한 밥은 멀쩡하게 먹어라. 그걸 억지로 삼각김밥 만들지 말고.

/yun-seo: meol-jjeong-han bab-eun meol-jjeong-ha-ge meog-eo-la. geu-geol eog-ji-lo sam-gag-gim-bab man-deul-ji mal-go/

(Yun-seo: Pilavını düzgünce ye. Üçgen kimbap yapmayı bırak.)

시온: 이렇게 먹어야 더 맛있습니다.

/si-on: i-leoh-ge meog-eo-ya deo mas-iss-seub-ni-da/

(Si-on: Tadı böyle daha güzel oluyor.)

34. 도한 : 밥 먹었어? 점심 같이 할까?

/do-han: bab meog-eoss-eo. jeom-sim gat-i hal-kka/

(Do-han: Yemek yedin mi? Öğlen yemeğine çıkarım mı?)

채경 : 아니, 나 이따 밖에서 약속 있어.

/chae-gyeong: a-ni na i-tta bakk-e-seo yag-sog iss-eo/

(Chae-gyeong: Hayır, başka planlarım var.)

35. 도한 : 그럼 저녁 같이 먹자. 오늘은 꼭.

/do-han: geu-leom jeo-nyeog gat-i meog-ja. o-neul-eun kkog/

(Do-han: O zaman birlikte akşam yemeği yiyelim. Bugün mutlaka.)

채경: 자꾸 보상해 주려고 하지 마. 무관심보다 더 싫은 게 되풀이되는 보상이거든.

/chae-gyeong: ja-kku bo-sang-hae ju-lyeo-go ha-ji ma. mu-gwan-sim-bo-da deo silh-eun ge doe-pul-i-doe-neun bo-sang-i-geo-deun/

(Chae-gyeong: Sürekli telafi etmeye çalışma. Tekrarlanan telafi çabaları ihmalden daha kötü çünkü.)

36. 윤서 : 가만히 계세요. 저희가 할게요.

/yun-seo: ga-man-hi gye-se-yo. jeo-hui-ga hal-ge-yo/

(Yun-seo: Durun. Biz halledeceğiz.)

보안 경비 : 저희가 안전하게 인도해 드리겠습니다.

/bo-an gyeong-bi: jeo-hui-ga an-jeon-ha-ge in-do-hae deu-li-gess-seub-ni-da/

(Güvenlik görevlisi: Onu güvenli bir şekilde size teslim edeceğiz.)

37. 윤서: 안 된다니까요.

/yun-seo: an doen-da-ni-kka-yo/

(Yun-seo: Hayır dedim.)

7. Bölüm

38. 의사 : 잘 모르겠으니까 네 입으로 말해 봐.

/ui-sa : jal mo-leu-gess-eu-ni-kka ne ib-eu-lo mal-hae bwa/

(Doktor: Bilmiyoruz o yüzden kendin söyle.)

도한 : 됐습니다.

/do-han : dwaess-seub-ni-da/

(Do-han: Boşverin.)

39. 원장: 일단 집에 가 있어. 내가 연락을 할게.

/won-jang: il-dan jib-e ga iss-eo. nae-ga yeon-lag-eul hal-ge/

(Müdür: Şimdilik eve git. Seni arayacağım.)

시온: 아닙니다. 은녹이 봐야 합니다. 중환자실 가봐야 합니다.

/si-on: a-nib-ni-da. eun-nog-i bwa-ya hab-ni-da. jung-hwan-ja-sil ga-bwa-ya hab-ni-da/

(Si-on: Hayır, Eun-ok'u görmem gerek. Yoğun bakıma gitmem gerek.)

40. 간호사: 병원인데 고마 좀 조용히 좀 해 주이소.

/gan-ho-sa: byeong-won-in-de go-ma jom jo-yong-hi jom hae ju-i-so/

(Hemşire: Lütfen sesinizi alçaltın. Burası hastane.)

환자 보호자: 뭘 조용히 해! 내 조카 내놓으려고!

/hwan-ja bo-ho-ja: mwol jo-yong-hi hae. nae jo-ka nae-noh-eu-lyeo-go/

(Hasta yakını: Ne sessiz olması! Yeğenimi verin!)

41. 환자의 이모 : 빨리 은옥이 데려와.

/hwan-ja-ui i-mo: ppal-li eun-og-i de-lyeo-wa/

(Hastanın teyzesi: Hemen Eun-ok'u getirin.)

파트장 : 지금 움직이면 안 됩니다. 치료 후 퇴원 가능합니다.

/pa-teu-jang: ji-geum um-jig-i-myeon an doeb-ni-da. chi-lyo hu toe-won ga-neung-hab-ni-da/

(Baş hemşire: Şu an hareket etmemesi gerekiyor. Tedavi tamamlandıktan sonra taburcu olabilir.)

42. 윤서 : 따라 나와.

/yun-seo : tta-la na-wa/

(Yun-seo : Benimle gel.)

시온 : 어디 가십니까?

/si-on : eo-di ga-sib-ni-kka/

(Si-on : Nereye gideceğiz?)

윤서 : 도서관.

/yun-seo : do-seo-gwan/

(Yun-seo : Kütüphaneye.)

시온 : 저 지금 공부하기 싫습니다.

/si-on : jeo ji-geum gong-bu-ha-gi silh-seub-ni-da/

(Si-on : Şu anda ders çalışmak istemiyorum.)

8. Bölüm

43. 환자 : 말해봐요.

/hwan-ja: mal-hae-bwa-yo/

(Hasta: Söyle lütfen.)

시온 /si-on/ : (**Başka yöne bakıyor.**)

44. 윤서 : 그림 약속 끝내고 오시죠.

/yun-seo: geu-leom yag-sog kkeut-nae-go o-si-jyo/

(Yun-seo: O zaman işiniz bittikten sonra gelin.)

도한 : 너희들끼리 시간 가져.

/do-han: neo-hui-deul-kki-li si-gan ga-jyeo/

(Do-han: Siz kendi aranızda vakit geçirin.)

45. 환자 1: 네가 가.

/hwan-ja 1: ne-ga ga/

(Hasta 1: Sen git)

환자 2: 너 먼저 가.

/hwan-ja 2: neo meon-jeo ga/

(Hasta 2: Önce sen git.)

46. 환자의 어머니 : 다른 항생제나 처방해 주세요.

/hwan-ja-ui eo-meo-ni: da-leun hang-saeng-je-na cheo-bang-hae ju-se-yo/

(Hastanın annesi: Farklı bir antibiyotik verin lütfen.)

윤서 : 아이가 고통스러워하고 있잖아요.

/yun-seo: a-i-ga go-tong-seu-leo-wo-ha-go iss-janh-a-yo/

(Yun-seo: Çocuk acı çekiyor!)

9. Bölüm

47. 시온 : 아이스크림 드시겠습니까?

/si-on : a-i-seu-keu-lim deu-si-gess-seub-ni-kka/

(Si-on : Dondurma yer misiniz?)

충만 : 안 먹어. 가 인마!

/chung-man : an meog-eo ga in-ma/

(Chung-man : Yemem, kaybol!)

48. 시온: 이거 두 개로 나누어지는 아이스크림입니다.

/si-on: i-geo du gae-lo na-nu-eo-ji-neun a-i-seu-keu-lim-ib-ni-da/

(Si-on: Bu dondurma ortadan ikiye ayrılıyor.)

49. 윤서 : 그 전에 배 먼저 **견어봐**. 압통 체크 좀 해 보게.

/yun-seo : geu jeon-e bae meon-jeo geod-eo-bwa. ab-tong che-keu jom hae bo-ge/

(Yun-seo : Ondan önce karnını aç bakalım. Kontrol edeyim.)

시온 : 안 됩니다.

/si-on : an doeb-ni-da/

(Si-on : Hayır.)

50. 환자 보호자: 어서 옷 갈아입어.

/hwan-ja bo-ho-ja: eo-seo os gal-a-ib-eo/

(Hasta yakını: Üstünü değiştir.)

환자: 싫어. 독일 안 간다니까.

/hwan-ja: silh-eo. dog-il an gan-da-ni-kka/

(Hasta: İstemiyorum. Almanya'ya gitmiyorum.)

10. Bölüm

51. 윤서 : 시온아, 그냥 나랑 나눠먹자.

/yun-seo: si-on-a geu-nyang na-lang na-nwo-meog-ja/

(Yun-seo: Si-on, benimkini paylaşıp yiyelim.)

시온 : 괜찮습니다. 저는 하나도 배고프지 않습니다.

/si-on: gwaen-chanh-seub-ni-da. jeo-neun ha-na-do bae-go-peu-ji anh-seub-ni-da/

(Si-on: Gerek yok. Hiç aç değilim.)

52. 도한: 그 얘기는 그만하자.

/do-han: geu yae-gi-neun geu-man-ha-ja/

(Do-han: Lütfen keselim.)

채경: 뭘 또 그만해? 내 생각은 조금도 안 해 주면서.

/chae-gyeong: mwol tto geu-man-hae? nae saeng-gag-eun jo-geum-do an hae ju-myeon-seo/

(Chae-gyeong: Neyi keselim? Benim durumumu hiç düşünmüyorsun.

53. 도한 : 한 번만 더 고려를 해 주십시오.

/do-han: han beon-man deo go-lyeo-leul hae ju-sib-si-o/

(Do-han: Lütfen bir kez daha düşünün.)

환자 시어머니 : 고려해 볼 여지 없어요.

/hwan-ja si-eo-meo-ni: go-lyeo-hae bol yeo-ji eobs-eo-yo/

(Hastanın kayınvalidesi: Düşünecek bir şey yok.)

11. Bölüm

54. 원장 : 도대체 무슨 사정인지 말씀을 좀 해보세요.

/won-jang: do-dae-che mu-seun sa-jeong-in-ji mal-sseum-eul jom hae-bo-se-yo/

(Won-jang: Neler olduğunu anlatın lütfen.)

경주 : 나중에 차차 말씀드릴게요.

/gyeong-ju: na-jung-e cha-cha mal-sseum-deu-lil-ge-yo/

(Gyeong-ju: Daha sonra anlatırım.)

55. 도한 : 내년부터는 절대 이런거 하지마. 알았어?

/do-han: nae-nyeon-bu-teo-neun jeol-dae i-leon-geo ha-ji-ma. al-ass-eo/

(Do-han: Önümüzdeki yıldan itibaren sakın böyle şeyler yapmayın. Anladınız mı?)

윤서 : 내년에 또 하시란다.

/yun-seo: nae-nyeon-e tto ha-si-lan-da/

(Yun-seo: Seneye yine yapın diyor!)

56. 윤서: 마지막으로 시어머니랑 상의해 보세요.
/yun-seo: ma-ji-mag-eu-lo si-eo-meo-ni-lang sang-ui-hae bo-se-yo/

(Yun-seo: Kayınvalidenizle son bir kez daha konuşun.)

환자: 제 말 들어주실 분 아니세요.
/hwan-ja: je mal deul-eo-ju-sil bun a-ni-se-yo/

(Hasta: Beni dinleyecek biri değil.)

12. Bölüm

57. 도한: 타. 집까지 데려다줄게.
/do-han: ta. jib-kka-ji e-lyeo-da-jul-ge/

(Do-han: Atla. Seni eve bırakayım.)

윤서: 이 앞인데 뭘 데려다주신다고요?
/yun-seo: i ap-in-de mwol de-lyeo-da-ju-sin-da-go-yo/

(Yun-seo: Hemen şurası zaten, gerek yok.)

58. 도한 : 하나 골라 입어.
/do-han: ha-na gol-la ib-eo/

(Do-han: Birini seçip giy.)

윤서 : 저 옷 많아요.
/yun-seo: jeo os manh-a-yo/

(Yun-seo: Benim çok kıyafetim var.)

59. 도한 : 잔말 말고 고르라면 골라.
/do-han: jan-mal mal-go go-leu-la-myeon gol-la/

(Do-han: Gereksiz konuşmayı bırak, seç dediysem seç.)

윤서 : 그냥 실장님 사드리세요. 제가 골라드릴게요.
/yun-seo: geu-nyang sil-jang-nim sa-deu-li-se-yo. je-ga gol-la-deu-lil-ge-yo/

(Yun-seo: Müdürümüze bir şey alın. Ben seçerim.)

60. 도한: 10분 안에 끝내.
/do-han: sib-bun an-e kkeut-nae/

(Do-han: On dakikan var.)

61. 윤서 : 시온아, 우리 맛있는 야식 먹으러 갈까?
/yun-seo: si-on-a u-li mas-iss-neun ya-sig meog-eu-leo gal-kka/

(Yun-seo: Si-on, lezzetli bir atıştırmalık yemeye mi gitsek?)

시온 /si-on/: **(Hiçbir şey söylemeden üzgün bir ifadeyle ellerini itiyor.)**

62. 윤서 : 아니면 더 좋아하는 술 한잔 하러 갈까?

/yun-seo: a-ni-myeon deo joh-a-ha-neun sul han-jan ha-leo gal-kka/

(Yun-seo: Ya da daha çok sevdiğin için bir şeyler içmeye mi gitsek?)

시온 : 저 먹는다고 기분 좋아지지 않습니다. 그리고 저 먹는 거만 좋아하는 어린애 아닙니다.

/si-on: jeo meog-neun-da-go gi-bun joh-a-ji-ji anh-seub-ni-da. geu-li-go jeo meog-neun geo-man joh-a-ha-neun eo-lin-ae a-nib-ni-da/

(Si-on: Yemek yediğim için moralim düzelmez. Ayrıca ben sadece yemek yemeyi seven küçük bir çocuk değilim.)

63. 윤서: 무슨 말이라도 좀 해.

/yun-seo: mu-seun mal-i-la-do jom hae/

(Yun-seo: Bir şey söyle!)

시온 /si-on/: **(Hiç duymamış gibi durmayıp yürümeye devam ediyor.)**

13. Bölüm

64. 시온 어머니: 제발 가요. 시온이 앞에 나타나지 말고요.

/si-on eo-meo-ni: je-bal ga-yo. si-on-i ap-e na-ta-na-ji mal-go-yo/

(Si-on'un annesi: Git lütfen. Si-on'un karşısına çıkma.)

시온 아버지: 누구 좋으라고 가?

/si-on a-beo-ji: nu-gu joh-eu-la-go ga/

(Si-on'un babası: Ne diye gidecekmişim?)

65. 경주 : 돈이 필요하면 나한테 있는 돈 다 줄게요. 제발 가요.

/gyeong-ju: don-i pil-yo-ha-myeon na-han-te iss-neun don da jul-ge-yo. je-bal ga-yo/

(Gyeong-ju: Paraya ihtiyacın varsa bütün paramı veririm sana. Lütfen git!)

춘성 : 이게 누구를 돈 버러지로 아나?

/chun-seong: i-ge nu-gu-leul don beo-leo-ji-lo a-na/

(Chun-seong: Beni dilenci falan mı sandın yoksa?)

66. 충만 : 간만에 소아외과 단합 처원에서 회식 언제?

/chung-man: gan-man-e so-a-oe-gwa dan-hab cheo-won-e-seo hoe-sig eo-ttae/

(Chung-man: Uzun bir aradan sonra Çocuk Cerrahisi olarak hep birlikte bölüm yemeği yapalım mı?)

윤서 : 어젯밤에 응급이 많아서 오늘 환자가 많습니다.

/yun-seo: eo-jes-bam-e eung-geub-i manh-a-seo o-neul hwan-ja-ga manh-seub-ni-da/

(Yun-seo: Dün akşam çok fazla acil vaka geldiği için bugün çok hasta var.)

67. 레지던트: 저도 NICU에 이룬둥이들이 한꺼번에 들어와서요.

/le-ji-deon-teu: jeo-do NICUe i-leun-dung-i-deul-i han-kkeo-beon-e deul-eo-wa-seo-yo/

(Asistan: Benim de. Yenidoğan Yoğun Bakım bebek kaynakıyor.)

68. 레지던트: 저 오늘 병동 당직입니다.

/le-ji-deon-teu: jeo o-neul byeong-dong dang-jig-ib-ni-da/

(Asistan: Bu akşam nöbetçiyim.)

69. 도한: 오늘 하루 휴가야, 집에 가서 쉬어.

/do-han: o-neul ha-lu hyu-ga-ya, jib-e ga-seo swi-eo/

(Do-han: Bugün izinlisin. Eve git, dinlen.)

시온: 저는 괜찮습니다.

/si-on: jeo-neun gwaen-chanh-seub-ni-da/

(Si-on: Ben iyiyim.)

70. 시온 어머니: 나랑 떠납시다. 서울에서 멀리요.

/si-on eo-meo-ni: na-lang tteo-nab-si-da. seo-ul-e-seo meol-li-yo/

(Si-on'un annesi: Birlikte gidelim. Seul'den uzak bir yere.)

시온 아버지: 싫어. 늘그막에 나도 자식 덕 좀 볼 거야. 의사 아들인데.

/si-on a-beo-ji: silh-eo. neul-geu-meog-e na-do ja-sig deog jom bol geo-ya. ui-sa a-deul-in-de/

(Si-on'un babası: İstemiyorum. Doktor bir oğula sahip olmanın nimetlerinden faydalanacağım.)

71. 원장: 이 손 놓고 말씀하십시오.

/won-jang: i son noh-go mal-sseum-ha-sib-si-o/

(Müdür: Şu elini bırak da konuşalım.)

시온 아버지: 그렇게는 못하겠다.

/si-on a-beo-ji: geu-leoh-ge-neun mos-ha-gess-da/

(Si-on'un babası: Bırakmayacağım.)

72. 원장: 시온이 제발 저대로 그냥 내버려두십시오. 멀리서 지켜만 보시면서요.

/won-jang: si-on-i je-bal jeo-dae-lo geu-nyang nae-beo-lyeo-du-sib-si-o. meol-li-seo ji-kyeo-man bo-si-myeon-seo-yo/

(Müdür: Si-on'u rahat bırak lütfen. Sadece uzaktan izle.)

시온 아버지: 내 새끼 내 마음대로 본다는데 네가 무슨 상관이야.

/si-on a-beo-ji: nae sae-kki nae ma-eum-dae-lo bon-da-neun-de ne-ga mu-seun sang-gwan-i-ya/

(Si-on'un babası: O benim oğlum, istediğimi yaparım! Ne yaptığımdan sana ne?)

73. 시온 : 못 들은 걸로 해 주십시오.

/si-on: mos deul-eun geol-lo hae ju-sib-si-o/

(Si-on: Duymamış gibi yap lütfen.)

윤서 : 들었는데 어떻게 못 들은 걸로 해?

/yun-seo: deul-eoss-neun-de eo-tteoh-ge mos deul-eun geol-lo hae/

(Yun-seo: Duyduğum halde nasıl duymamış gibi yapabilirim?)

14. Bölüm

74. 도한 : 네가 집도해.

/do-han : ne-ga jib-do-hae/

(Do-han : Ameliyatı sen yönet.)

시온 : ... 저는 하지 못합니다. 저는 레지던트 1년차입니다.

/si-on : ... jeo-neun ha-ji mos-hab-ni-da. jeo-neun le-ji-deon-teu 1 nyeon-cha-ib-ni-da/

(Si-on : Ben yapamam. Asistanlıkta birinci yılım.)

75. 현태: 일단 버스톤쪽으로 옮겨. 내가 다음 달에 들어갈 테니까.

/hyeon-tae: il-dan beo-seu-ton-jjog-eu-lo olm-gyeo. nae-ga da-eum dal-e deul-eo-gal te-ni-kka/

(Hyeon-tae: Şimdilik Boston'a git. Önümüzdeki ay orada olacağım.)

현태의 아내: 거기 가도 또 나가라고 하면요?

/hyeon-tae-ui a-nae: geo-gi ga-do tto na-ga-la-go ha-myeon-yo/

(Hyeon-tae'nin eşi: Ya onlar da gidin derse?)

현태: 일단 옮기고 보자.

/hyeon-tae: il-dan olm-gi-go bo-ja/

(Hyeon-tae: Önce bir gidin.)

현태의 아내: 준영이가 너무 힘들어해요. 우리 그냥 한국 갈게요.

/hyeon-tae-ui a-nae: jun-yeong-i-ga neo-mu him-deul-eo-hae-yo. u-li geu-nyang han-gug gal-ge-yo/

(Hyeon-tae'nin eşi: Jun-yeong için çok zor olacak. Kore'ye dönelim o zaman.)

현태: 여기 와도 다른 방법이 없다고 내가 말했잖아.

/hyeon-tae: yeo-gi wa-do da-leun bang-beob-i eobs-da-go nae-ga mal-haess-janh-a/

(Hyeon-tae: Buraya dönmek hiçbir şeyi çözmez. Bunu sana söyledim.)

76. 충만: 뭐 사 먹어.

/chung-man: mwo sa meog-eo/

(Chung-man: Git bir şeyler ye.)

시온: 아닙니다. 저도 돈 있습니다.
/si-on: a-nib-ni-da. jeo-do don iss-seub-ni-da/

(Si-on: Gerek yok, param var.)

77. 윤서: 어머니 말씀도 좀 들어보고.
/yun-seo: eo-meo-ni mal-sseum-do jom deul-eo-bo-go/

(Yun-seo: Olanları bir de annenden dinle.)

시온: 아닙니다. 선생님께서는 신경 안 쓰셔도 됩니다.
/si-on: a-nib-ni-da. seon-saeng-nim-kke-seo-neun sin-gyeong an sseu-syeo-do doeb-ni-da/

(Si-on: Hayır. Kendini bunlarla yormak zorunda değilsin.)

78. 윤서: 힘든 거 있으면 나한테라도 얘기해.
/yun-seo: him-deun geo iss-eu-myeon na-han-te-la-do yae-gi-hae/

(Yun-seo: Seni üzen bir şey olursa bana söyleyebilirsin.)

시온: 만약에 힘든 게 있으면 김도한 교수님께 말씀드리겠습니다.
/si-on: man-yag-e him-deun ge iss-eu-myeon gim-do-han gyo-su-nim-kke
mal-sseum-deu-li-gess-seub-ni-da/

(Si-on: Beni üzen bir şey olursa Dr. Kim Do-han'la konuşurum.)

79. 여직원: 얼른 나가.
/yeo-jig-won: eol-leun na-ga/

(Çalışan: Çabuk dışarı çık.)

인해: 놔봐요, 좀.
/in-hae: nwa-bwa-yo, jom/

(In-hae: Bırak beni.)

15. Bölüm

80. 시온 아버지: 중국집이나 주변 식당 전화번호 있으면 빨리 갖고 와.
/si-on a-beo-ji: jung-gug-jib-i-na ju-byeon sig-dang jeon-hwa-beon-ho iss-eu-myeon ppal-li gaj-go wa/

(Si-on'un babası: Çin restoranı ya da yakınlardaki bir yerin numarasını getir bana.)

간호사: 안 돼요.
/gan-ho-sa: an dwae-yo/

(Hemşire: Hayır!)

81. 시온 : 과장님. 저희 집에 또 놀러오십시오.
/si-on: gwa-jang-nim. jeo-hui jib-e tto nol-leo-o-sib-si-o/

(Si-on: Şefim, evime yine gelin.)

충만 : 내가 네 집에 왜 가?
/chung-man: nae-ga ne jib-e wae ga/

(Chung-man: Ne diye senin evine geleyim?)

82. 시온: 선배님도 저희 집에 놀러오십시오.
/si-on: seon-bae-nim-do jeo-hui jib-e nol-leo-o-sib-si-o/

(Si-on: Sen de gelip benim evimde takılmalısın.)

레지던트: 나는 됐다. 과장님이나 잘 대접해 드려라.
/le-ji-deon-teu: na-neun dwaess-da. gwa-jang-nim-i-na jal dae-jeob-hae deu-lyeo-la/

(Asistan: İstemez. Şefe iyi bak yeter.)

83. 윤서: 빨리 말해 봐.
/yun-seo: ppal-li mal-hae bwa/

(Yun-seo: Hadi, söyle bana.)

시온: 비밀입니다.
/si-on: bi-mil-ib-ni-da/

(Si-on: Bu bir sır.)

84. 시니어 : 혹시 같이 가실 분이 안 계시면 제가 같이...
/si-ni-eo: hog-si gat-i ga-sil bun-i an gye-si-myeon je-ga gat-i/

(Kıdemli hemşire: Birlikte gidecek kimseniz yoksa benimle birlikte...)

파트장 : 내가 시니어랑 왜요?
/pa-teu-jang: nae-ga si-ni-eo-lang wae-yo/

(Baş hemşire: Ne diye seninle gidecekmişim?)

16. Bölüm

85. 레지던트: 차 선생님 말씀대로 좀 쉬시죠.
/le-ji-deon-teu: cha seon-saeng-nim mal-sseum-dae-lo jom swi-si-jyo/

(Asistan: Lütfen Doktor Cha'yı dinleyin ve dinlenin.)

도한: 됐다니까.
/do-han: dwaess-da-ni-kka/

(Do-han: Gerek yok dedim.)

86. 환자 어머니 : 이거 약소하지만 받아주세요.
/hwan-ja eo-meo-ni: i-geo yag-so-ha-ji-man bad-a-ju-se-yo/

(Hastanın annesi: Küçük bir şey ama lütfen bunu kabul edin.)

시온 : 죄송합니다. 저희는 선물을 못 받게 돼 있습니다.
/si-on: joe-song-hab-ni-da. jeo-hui-neun seon-mul-eul mos bad-ge dwae iss-seub-ni-da/

(Si-on: Özür dilerim, hediye kabul edemiyoruz.)

87. 환자 아버지 : 약소한 것입니다. 저희 정성이니까 **받아주십시오.**
/hwan-ja a-beo-ji: yag-so-han geos-ib-ni-da. jeo-hui jeong-seong-i-ni-kka bad-a-ju-sib-si-o/

(Hastanın babası: Çok küçük bir şey. İçimizden geldi, kabul edin lütfen.)

시온 : 아닙니다. **이러시면 제가 너무너무 곤란해집니다.**
/si-on: a-nib-ni-da. i-leo-si-myeon je-ga neo-mu-neo-mu gon-lan-hae-jib-ni-da/

(Si-on: Olmaz. Böyle yaparsanız çok zor bir durumda kalırım.)

88. 환자 어머니 : 저희 윤정이 생명의 은인이세요. 그냥 저희 마음이라 생각하고 **받어주세요.**
/hwan-ja eo-meo-ni: jeo-hui yun-jeong-i saeng-myeong-ui eun-in-i-se-yo. geu-nyang jeo-hui ma-eum-i-la saeng-gag-ha-go bad-eo-ju-se-yo/

(Hastanın annesi: Yun-jeon'un hayatını kurtardınız. Minnettarlığımızın bir sembolü olarak kabul edin lütfen.)

시온 : 정말 죄송합니다. 그 **마음만 받겠습니다.**
/si-on: jeong-mal joe-song-hab-ni-da. geu ma-eum-man bad-gess-seub-ni-da/

(Si-on: Gerçekten özür dilerim. Düşünmeniz yeter.)

89. 현태 : 두 분 중 한 분께서 보스턴으로 **가주십시오.**
/hyeon-tae: du bun jung han bun-kke-seo bo-seu-ton-eu-lo ga-ju-sib-si-o/

(Hyeon-tae: İkiniz arasından biriniz Boston'a gidin lütfen.)

도한 : 무슨 말씀이신지는 **잘 알겠습니다**마는 그렇다고 그쪽에서 수술을 하지는 않을 겁니다.
/do-han: mu-seun mal-sseum-i-sin-ji-neun jal al-gess-seub-ni-da-ma-neun geu-leoh-da-go geu-jjog-e-seo su-sul-eul ha-ji-neun anh-eul geob-ni-da/

(Do-han: Ne demek istediğinizi çok iyi anlıyorum ama bu onların ameliyatı yapacakları anlamına gelmez.)

90. 윤서: 그리고 저희는 참여가 아니라 단순히 어드바이서 자격밖에 없습니다.
/yun-seo: geu-li-go jeo-hui-neun cham-yeo-ga a-ni-la dan-sun-hi eo-deu-ba-i-seo ja-gyeong-bakk-e eobs-seub-ni-da/

(Yun-seo: Ayrıca sadece tavsiyede bulunabiliriz. Ameliyatlarına katılamayız.)

91. 윤서: 어서 병원으로 들어가자.
/yun-seo: eo-seo byeong-won-eu-lo deul-eo-ga-ja/

(Yun-seo: Hastaneye dönelim.)

환자: 싫어요. 오늘은 정말 병원에 있기 싫단 말이에요.
/hwan-ja: silh-eo-yo. o-neul-eun jeong-mal byeong-won-e iss-gi silh-dan mal-i-e-yo/

(Hasta: Hayır. Bugün hastanede olmak istemiyorum.)

17. Bölüm

92. 채경: 제가 수습할 수 있게 기회만이라도 주세요.
/chae-gyeong: je-ga su-seub-hal su iss-ge gi-hoe-man-i-la-do ju-se-yo/

(Chae-gyeong: Bu sorunu halletmem için bana izin verin.)

이사장: 네가 지금 재단을 위해 할 수 있는 건 없어.
/i-sa-jang: ne-ga ji-geum jae-dan-eul wi-hae hal su iss-neun geon eobs-eo/

(Başkan: Vakıf için yapabileceğin hiçbir şey yok.)

93. 레지던트: 내일 출근 시간에 나와.
/le-ji-deon-teu: nae-il chul-geun si-gan-e na-wa/

(Asistan: Yarın sabah gel.)

시온: 팬찮습니다.
/si-on: gwaen-chanh-seub-ni-da/

(Si-on: Ben iyiyim.)

18. Bölüm

94. 윤서: 택에 들어가서 쉬세요.
/yun-seo: daeg-e deul-eo-ga-seo swi-se-yo/

(Yun-seo: Eve gidip dinlenin.)

도한: 됐어.
/do-han: dwaess-eo/

(Do-han: Gerek yok.)

95. 시온: 차 선생님께 사과하십시오.
/si-on: cha seon-saeng-nim-kke sa-gwa-ha-sib-si-o/

(Si-on: Lütfen Dr. Cha'dan özür dileyin.)

의사: 뭐야!
/ui-sa: mwo-ya/

(Doktor: Ne?)

96. 의사: 눈에 걸리는 것들은 전부 다 색출해내.
/ui-sa: nun-e geol-li-neun geos-deul-eun jeon-bu da saeg-chul-hae-nae/

(Doktor: Yolumu kimin tıkağını öğren.)

충만: 그걸 제가 왜 해요?
/chung-man: geu-geol je-ga wae hae-yo/

(Chung-man: Bunu neden yapacaktım?)

97. 경주 : 그림 얼른 저기 앉자.

/gyeong-ju: geu-leom eol-leun jeo-gi anj-ja/

(Gyeong-ju: Şuraya oturalım o zaman.)

시온 : 아닙니다. 여기 말고 나가서 같이 드셨으면 합니다.

/si-on: a-nib-ni-da. yeo-gi mal-go na-ga-seo gat-i deu-syeoss-eu-myeon hab-ni-da/

(Si-on: Hayır. Seninle başka yere gidip yemek istiyorum.)

19. Bölüm

98. 시온: 얼른 쉬십시오.

/si-on: eol-leun swi-sib-si-o/

(Si-on: Uyu hemen.)

윤서: 화장 지우고 자야 되는데.

/yun-seo: hwa-jang ji-u-go ja-ya doe-neun-de/

(Yun-seo: Önce makyajımı temizlemem gerek.)

99. 시온 : 그냥 주무십시오.

/si-on: geu-nyang ju-mu-sib-si-o/

(Si-on: Uyu.)

윤서 : 안 돼. 이렇게 자면 내일 아침 피부 다 뒤집어진단 말이야.

/yun-seo: an dwae. i-leoh-ge ja-myeon nae-il a-chim pi-bu da dwi-jib-eo-jin-dan mal-i-ya/

(Yun-seo: Olmaz. Böyle uyursam yarın sabah cildim mahvolur.)

20. Bölüm

100. 파트장 : 그걸 아깝게 왜 버려요. 남 주지.

/pa-teu-jang: geu-geol a-kkab-ge wae beo-lyeo-yo. nam ju-ji/

(Baş hemşire: Atarsan yazık olur. Birine ver.)

시니어 : 아니, 뭐 파트장님 드리려고 산 건데 엄한 사람 주면 뭐합니까?

/si-ni-eo: a-ni mwo pa-teu-jang-nim deu-li-lyeo-go san geon-de eom-han sa-lam ju-myeon mwo-hab-ni
kka/

(Kıdemli hemşire: Hayır, ama size vermek için almıştım alelaide birine neden vermenin
ne anlamı var?)

101. 윤서: 박 선생. 살살 해라, 살살.

/yun-seo: bag seon-saeng. sal-sal hae-la, sal-sal/

(Yun-seo: Dr. Park, o kadar üstüne varma.)

시온: 안 됩니다.

/si-on: an doeb-ni-da/

(Si-on: Hayır, olmaz.)

EK-2 Crash Landing On You (사랑의 불시착 /sa-lang-ui bul-si-jag/) Dizisinde

Geçen Reddetme İfadeleri

1. Bölüm

1. 세준: 대처 잘해라.

/se-jun: dae-cheo jal-hae-la/

(Se-jun: Güzelce hallet.)

세형: 형이나 잘해.

/se-hyeong: hyeong-i-na jal-hae/

(Se-hyeong: Kendi işine bak.)

2. 정혁 : 물러서라, 한 발만 더 내디디면 우리 측 위수 구역이다.

/jeong-hyeong: mul-leo-seo-la han bal-man deo nae-di-di-meun u-li cheug wi-su gu-yeog-i-da/

(Jeong-hyeong: Geri çekilin. Bir adım daha atarsanız garnizonumuza (askeri birlik yeri) girmiş olursunuz.)

군인 : 이 셋을 남겨라, 그럼 물러서겠다.

/gun-in: i ses-eul nam-gyeo-la geu-leom mul-leo-seo-gess-da/

(Asker: Bu üçünü bırakın, o zaman çekiliriz.)

3. 정혁: 우리 사람들이다.

/jeong-hyeong: u-li sa-lam-deul-i-da/

(Jeong-hyeong: Onlar bizim silah arkadaşlarımız.)

4. 철강: 근데 말이야 저자들 뭔가 착각을 하고 남방 한계선을 넘었됐나 본데 융통성 있게 넘기자우.

/cheol-gang: geun-de mal-i-ya jeo-ja-deul mwon-ga chag-gag-eul ha-go nam-bang han-gye-seon-eul neom-eoss-daess-na bon-de yung-tong-seong iss-ge neom-gi-ja-u/

(Cheol-gang: Muhtemelen bir yanlış anlaşılmadan dolayı Güney Sınır Hattı'nı geçtiler.

Anlayışlı davranalım.)

정혁: 저희 중대 위수 구역에서 발생한 사건입니다. 가볍게 넘길 수 없습니다.

/jeong-hyeong: jeo-hui jung-dae wi-su gu-yeog-e-seo bal-saeng-han sa-geon-ib-ni-da. ga-byeob-ge neom-gil su eobs-seub-ni-da/

(Jeong-hyeong: Bizim devriye alanımız içinde oldu. Hafife alamayız.)

5. 정혁 : 내려오라.

/jeong-hyeog: nae-lyeo-o-la/

(Jeong-hyeog: Aşağıya in.)

세리 : 아, 저도 지금 내려가고 싶은데 보시다시피 여기 너무 높고 제가 지금 온몸에 힘이 풀려 가지고...

/se-li: a, jeo-do ji-geum nae-lyeo-ga-go sip-eun-de bo-si-da-si-pi yeo-gi neo-mu nop-go je-ga ji-geum on-mom-e him-i pul-lyeo ga-ji-go/

(Se-li: Ben de inmek istiyorum ama gördüğün gibi burası çok yüksek ve bütün gücüm tükendi...)

6. 정혁 : 그렇게 설명하십시오, 조사받을 때.

/jeong-hyeog: geu-leoh-ge seol-myeong-ha-si-o jo-sa-bad-eul ttae/

(Jeong-hyeog: Sorguya çekilirken böyle anlat.)

세리 : 아니, 조사를...내가 왜요?

/se-li: a-ni jo-sa-leul nae-ga wae-yo/

(Se-li: Hayır ama, ben neden sorguya çekileyim?)

2. Bölüm

7. 지도원 : 문 까라.

/ji-do-won: mun kka-la/

(Müşavir: Kapıyı açın.)

월숙 : 아니, 다른 사람 집도 아니고 대위 동지 집인데...

/wol-sug: a-ni da-leun sa-lam jib-do a-ni-go dae-wi dong-ji jib-in-de/

(Wol-sug: Hayır ama, bu sıradan birinin evi de değil, yoldaş Yüzbaşı'nın evi.)

3. Bölüm

8. 정혁 : 쓰잘데기없는 소리 그만하고 잠이나 자오.

/jeong-hyeog: sseu-jal-de-gi-eobs-neun so-li geu-man-ha-go jam-i-na ja-o/

(Jeong-hyeog: Boş konuşmayı bırak da uyu.)

세리 : 나도 자고 싶죠. 근데 내가 지금 잠이 오겠어요?

/se-li: na-do ja-go sip-jyo. geun-de nae-ga ji-geum jam-i o-gess-eo-yo/

(Se-li: Ben de uyumak istiyorum ama şimdi uykum gelir mi sence?)

9. 월숙 : 와서 손을 좀 보태라요.

/wol-sug: wa-seo son-eul jom bo-tae-la-yo/

(Wol-sug: Gel de bize yardım et.)

세리 : 아니요, 전 보태지 않겠습니다.

/se-li: a-ni-yo, jeon bo-tae-ji anh-gess-seub-ni-da/

(Se-li: Hayır, yardım etmeyeceğim.)

10. 경비정장 : 이 선창 좀 봅시다.

/gyeong-bi-jeong-jang: i seon-chang jom bob-si-da/

(Emniyet görevlisi: Şu ambara bir bakalım.)

선장 : 예? 아, 선창은 왜...

/seon-jang: ye. a seon-chang-eun wae/

(Kaptan: Ne? Niye?)

4. Bölüm

11. 세리 : 어떻게 좀 해 봐요, 이대로 돌아가요?

/se-li: eo-tteoh-ge jom hae bwa-yo i-dae-lo dol-a-ga-yo/

(Se-li: Bir şeyler yap. Böyle geri mi gideceğiz?)

정혁 : 방금 상황 다 보지 않았소? 더는 갈 수가 없소.

/jeong-hyeog: bang-geum sang-hwang da bo-ji anh-ass-so. deo-neun gal su-ga eobs-so/

(Jeong-hyeog: Az önce olanları görmedin mi? Daha ileri gidemeyiz.)

12. 세리 : 미안하면 약속해요.

/se-li: mi-an-ha-myeon yag-sog-hae-yo/

(Se-li: Üzgünsen söz ver.)

정혁 : 할 수 없는 걸 약속할 수는 없소.

/jeong-hyeog: hal su eobs-neun geol yag-sog-hal su-neun eobs-so/

(Jeong-hyeog: Tutamayacağım sözü veremem.)

13. 철강: 가는 길에 장마당 들러 고기라도 끊어 가라.

/cheol-gang: ga-neun gil-e jang-ma-dang deul-leo go-gi-la-do kkeunh-eo ga-la/

(Cheol-gang: Eve giderken bir markete uğra da biraz et al.)

만복: 아닙니다.

/man-bog: a-nib-ni-da/

(Man-bog: Gerek yok.)

14. 세리: 이런 말 하긴 내가 좀 미안하긴 한데 돌려줘야 될 것 같다. 내 샴푸, 내 린스, 내 보디 워시.

/se-li: i-leon mal ha-gin nae-ga jom mi-an-ha-gin han-de dol-lyeo-jwo-ya doel geos gat-da. nae syam-pu, nae lin-seu, nae bo-di wo-si/

(Se-li: Böyle olmasını istemezdim ama bana ait şeyleri geri istiyorum. Şampuanım, saç

kremim, duş jelim.)

치수: 미안하지만 거절이다.
/chi-su: mi-an-ha-ji-man geo-jeol-i-da/

(Chi-su: Kusura bakma, olmaz.)

15. 월숙 : 그러면 오늘 오후 3시까지 모두 모여서 음식 장만도 하고 또...
/wol-sug: geu-leo-myeon o-neul o-hu 3 si-kka-ji mo-du mo-yeo-seo eum-sig jang-man-do ha-go tto/

(Wol-sug: O zaman bugün öğleden sonra 3'te buluşup birlikte yemek yapıp...)

세리 : 감사는 한데 제가 원래 남의 생파엔 안 가는 게 원칙이라, 죄송.
/se-li: gam-sa-neun han-de je-ga won-lae nam-ui saeng-pa-en an ga-neun ge won-chig-i-la joe-song/

(Se-li: Teşekkür ederim ama prensip olarak başka birinin doğum günü partisine gitmem.

Üzgünüm.)

16. 영애: 오늘 처음 왔으니 특별히 내 옆자리에 앉지 그래?
/yeong-ae: o-neul cheo-eum wass-eu-ni teug-byeol-hi nae yeop-ja-li-e anj-ji geu-lae/

(Yeong-ae: İlk seferin olduğu için yanıma oturmana izin veriyorum.)

세리: 싫어요. 너무 예쁜 사람 옆엔 앉지 않는 게 제 철칙이라.
/se-li: silh-eo-yo. neo-mu ye-ppeun sa-lam yeop-en anj-ji anh-neun ge je cheol-chig-i-la/

(Se-li: İstemiyorum. Fazla güzel bir kadının yanına oturmak istemem.)

17. 은동 : 나도 한잔.
/eun-dong: na-do han-jan/

(Eun-dong: Bana da bir kadeh koy.)

세리 : 너는 아기잖아 열일곱 살이 무슨 술이야?
/se-li: neo-neun a-gi-janh-a yeol-il-gob sal-i mu-seun sul-i-ya/

(Se-li: Sen daha çocuksun, 17 yaşında ne içkisi?)

18. 치수: 참, 군대도 왔는데 술은 왜 못 먹잖나? 자, 들라, 들라.
/chi-su: cham, gun-dae-do wass-neun-de sul-eun wae mos meog-gass-na? ja, deul-la, deul-la/

(Chi-su: Askere gelmiş içki neden içemesin? Al. İç.)

세리: 안 돼, 안 돼. 미성년자는 안 돼, 그래도.
/se-li: an dwae, an dwae. mi-seong-nyeon-ja-neun an dwae, geu-lae-do/

(Se-li: Hayır, olmaz. Reşit değil, olmaz.)

19. 세형 : 형수님, 말 좀 가려 하세요.
/se-hyeong: hyeong-su-nim mal jom ga-lyeo ha-se-yo/

(Se-hyeong: Yenge, sözlerine dikkat et.)

세준 : 너나 가려 해, 이 자식아!
/se-jun: neo-na ga-lyeo hae i ja-sig-a/

(Se-jun: Asıl sen dikkat et, serseri.)

20. 벌이꾼: 선생님, **발이차 있습니다.**
/beol-i-kkun: seon-saeng-nim bal-i-cha iss-seub-ni-da/

(Çalışan: Efendim, arabamız mevcut.)

서단 /seo-dan/: (**Hiçbir şey demeden bulunduğu yeri terk ediyor.**)

5. Bölüm

21. 명은 : 너는 앞에 **나가 대기하고 있으라.**
/myeong-eun: neo-neun ap-e na-ga dae-gi-ha-go iss-eu-la/

(Myeong-eun: Git dışarıda bekle.)

명석 : **아, 왜?**
/myeong-seog: a wae/

(Myeong-seog: Ne, neden?)

22. 명은 : **어서 오라, 밥 먹어야지.**
/myeong-eun: eo-seo o-la bab meog-eo-ya-ji/

(Myeong-eun : Hadi gel, yemek ye.)

정혁 : **아닙니다.**
/jeong-hyeog : a-nib-ni-da/

(Jeong-hyeog : Yemeyeyim.)

23. 명석 : 내 **차 타라.**
/myeong-seog: nae cha ta-la/

(Myeong-seog: Benim arabama bin.)

정혁 : **아닙니다, 택시 타고 가면 됩니다.**
/jeong-hyeog: a-nib-ni-da taeg-si ta-go ga-myeon doeb-ni-da/

(Jeong-hyeog: Gerek yok, taksiye binerim.)

24. 철강: **나가라.**
/cheol-gang: na-ga-la/

(Cheol-gang: Dışarı çık.)

정혁: **나한테 궁금한 게 있으면 나를 잡고 물어보십시오.**
/jeong-hyeog: na-han-te gung-geum-han ge iss-eu-myeon na-leul jab-go mul-eo-bo-sib-si-o/

(Jeong-hyeog: Benimle ilgili merak ettiğiniz bir şey varsa bana sorun.)

25. 수복 : **피곤하면 내한테 기대시라요.**
/su-bog: pi-gon-ha-myeon nae-han-te gi-dae-si-la-yo/

(Su-bog: Yorulduysan bana yaslan.)

승준 : 에? 미쳤어요?

/seung-jun: e. mi-chyeoss-eo-yo/

(Seung-jun: Ne? Delirdin mi?)

6. Bölüm

26. 세리 : 우리 같이 한 장 찍는 건? 나 가고 나면 다신 볼 일 없을 텐데 기념으로.

/se-li: u-li gat-i han jang jjig-neun geon. na ga-go na-myeon da-sin bol il eobs-eul ten-de gi-nyeom-eu-lo/

(Se-li: Birlikte fotoğraf çektirelim mi? Ben gidince bir daha görüşmeyeceğiz, hatıra olur.)

정혁 : 기념할 이유도 기억할 이유도 없을 거 같은데.

/jeong-hyeog: gi-nyeom-hal i-yu-do gi-eog-hal i-yu-do eobs-eul geo gat-eun-de/

(Jeong-hyeog: Birbirimizi anmak ya da hatırlamak için bir neden yok.)

27. 서단 : 투숙객 중에 리정혁이라는 사람이 있는지, 몇 호인지 알려 달라요.

/seo-dan: tu-sug-gaeg jung-e li-jeong-hyeog-i-la-neun sa-lam-i iss-neun-ji, myeoch ho-in-ji al-lyeo dal-la-yo/

(Seo-dan: Konuklarınız arasında Ri Jeong-hyeok adında biri var mı, varsa oda numarasını söyleyin.)

직원 : 미안합니다만 그거는 알려 드릴 수 없습니다.

/jig-won: mi-an-hab-ni-da-man geu-geo-neun al-lyeo deu-lil su eobs-seub-ni-da/

(Çalışan: Üzgünüm, size bunu söyleyemem.)

28. 정혁 : 내일모레가 휴식일이니 그때 가 보도록 할까?

/jeong-hyeog: nae-il-mo-le-ga hyu-sig-il-i-ni geu-ttae ga bo-do-log hal-kka/

(Jeong-hyeog: İki gün sonra izin günümüz. O zaman gidelim mi?)

치수 : 휴식일엔 모표도 닦아야지 금속 단추도 닦아야지 목달개도 빨아서

다려야지 할 일이 태산인데 팔자 좋게 소품을 어케 갑니까? 난 반대입니다.

/chi-su: hyu-sig-il-en mo-pyo-do dakk-a-ya-ji geum-sog dan-chu-do dakk-a-ya-ji mog-dal-gae-do ppal-a-seo da-lyeo-ya-ji hal il-i tae-san-in-de pal-ja joh-ge so-pung-eul eo-ke gab-ni-kka. nan ban-dae-ib-ni-da/

(Chi-su: İzin günümde şapkamdaki nişanı temizlemem, altın düğmeleri temizlemem, yakamı yıkamam ve ütüleremem gerekiyor. Yapılacak dağ kadar iş varken piknik keyfi yapmaya nasıl gideyim? Bu fikre karşıyım.)

29. 세리 : 악수 말고 한번 안아주지.

/se-li: ag-su mal-go han-beon an-a-ju-ji/

(Se-li: Elimi sıkmak yerine bir kez sarılsan.)

정혁 /jeong-hyeog /: (*Hiçbir şey söylemeden, yapmadan duruyor.*)

7. Bölüm

30. 광범 : 일단은 공항부터 가고 그 다음은 저희가 알아서...

/gwang-beom: il-dan-eun gong-hang-bu-teo ga-go geu da-eum-eun jeo-hui-ga al-a-seo/

(Gwang-beom: Önce havalimanına git, sonrasında biz bildiğimiz gibi yaparız...)

세리 : 알아서 하다가 저 사람 죽으면?

/se-li: al-a-seo ha-da-ga jeo sa-lam jug-eu-myeon/

(Se-li: Bildiğiniz gibi yaparken ya ölürse?)

31. 승준 : 어디 가서 국수라도 한 그릇씩 먹고 기다리는 건 어때요?

/seung-jun: eo-di ga-seo gug-su-la-do han geu-leus-ssig meog-go gi-da-li-neun geon eo-ttae-yo/

(Seung-jun: Gidip biraz erişte yerken mi beklese?)

서단 : 국수는 무슨.

/seo-dan: gug-su-neun mu-seun/

(Seo-dan: Erişteyi ne yapayım?)

32. 충렬 : 당신은 끼어들지 말라우!

/chung-lyeol: dang-sin-eun kki-eo-deul-ji mal-la-u/

(Chung-lyeol: Sen karışma!)

윤희 : 내가 왜 못 끼어들니까, 내 아들 일에!

/yun-hui: nae-ga wae mos kki-eo-deub-ni-kka, nae a-deul il-e/

(Yun-hui: Oğlumla ilgili, neden karışmayayım?)

33. 세리 : 나 전화 좀 쓸게.

/se-li: na jeon-hwa jom sseul-ge/

(Se-li: Telefonunu kullanacağım.)

승준 : 앓아, 다 됐어, 밥 먹자.

/seung-jun: anj-a, da dwaess-eo, bab meog-ja/

(Seung-jun: Otursana. Yemek hazır. Yiyelim.)

세리 : 전화부터.

/se-li: jeon-hwa-bu-teo/

(Se-li: Önce telefon edeyim.)

8. Bölüm

34. 승준: 들어가자.

/seung-jun: deul-eo-ga-ja/

(Seung-jun: İçeri girelim.)

세리: 먼저 들어가, 혼자 있고 싶어.

/se-li: meon-jeo deul-eo-ga, hon-ja iss-go sip-eo/

(Se-li: Sen gir. Yalnız kalmak istiyorum.)

35. 만복 : 가서 더 자오.

/man-bog: ga-seo deo ja-o/

(Man-bog: Git biraz daha uyu.)

명순 : 걱정돼서 기립니까? 이정혁 중대장.

/myeong-sun: geog-jeong-dwae-seo gi-leob-ni-kka. li-jeong-hyeog jung-dae-jang/

(Myeong-sun: Yüzbaşı Li-jeong-hyeog için endişelendiğin için mi böylesin?)

36. 치수: 입단속들 부탁한다.

/chi-su: ib-dan-sog-deul bu-tag-han-da/

(Chi-su: Ağzınızı sıkı tutmanızı rica ediyorum.)

Herkes bulundukları yerden ayrılıyor.

37. 세리: 병원을 다시 가자고요.

/se-li: byeong-won-eul da-si ga-ja-go-yo/

(Se-li: Hadi. Hastaneye geri dönelim.)

정혁: 약 먹고 한숨 자면 일없소.

/jeong-hyeog: yag meog-go han-sum ja-myeon il-eobs-so/

(Jeong-hyeog: İlaç içip yatarsam geçer.)

38. 월숙 : 기러른 우리 호영이도 좀 소개를...

/wol-sug: gi-leo-meun u-li ho-yeong-i-do jom so-gae-leul/

(Wol-sug: O zaman Ho Yeong'la da tanıştıracaktır misin?)

영애 : 미안하지만 안 돼. 그 선생은 일 년에 한 명밖에는 받지를 않아.

/yeong-ae: mi-an-ha-ji-man an dwae. geu seon-saeng-eun il nyeon-e han myeong-bakk-e-neun bad-ji-leul anh-a/

(Yeong-ae: Üzgünüm ama olmaz. O öğretmen senede sadece bir öğrenci alıyor.)

39. 정혁 : 지금 어딘지만 말하십시오.

/jeong-hyeog: ji-geum eo-din-ji-man mal-ha-si-o/

(Jeong-hyeog: Şu an nerede olduğunu söyle.)

세리 : 벌써 멀리 왔다고요. 일이 그렇게 됐다잖아.
/se-li: beol-sseo meol-li wass-da-go-yo. il-i geu-leoh-ge dwaess-da-janh-a/

(Se-li: Çoktan uzaklaştım. Olaylar öyle gelişti.)

9. Bölüm

40. 총정치국장 : 차 들지 기러나.
/chong-jeong-chi-gug-jang: cha deul-ji gi-leo-na/

(Genel Siyasi Büro Müdürü: Biraz çay iç.)

세리 : 향도 좋고 감사하지만 마시지 않겠습니다.
/se-li: hyang-do joh-go gam-sa-ha-ji-man ma-si-ji anh-gess-seub-ni-da/

(Se-li: Kokusu da güzel, teşekkür ederim ama içmeyeceğim.)

41. 세리 : 아버님께서 사과드려요.
/se-li: a-beo-nim-kke-seo sa-gwa-deu-lyeo-yo/

(Se-li: Babandan özür dile.)

정혁 : 지금 누구 편을 드는 거요?
/jeong-hyeog: ji-geum nu-gu pyeon-eul deu-neun geo-yo/

(Jeong-hyeog: Kimin tarafını tutuyorsun?)

10. Bölüm

42. 혜지 : 다시 해 봐.
/hye-ji : da-si hae bwa/

(Hye-ji : Tekrar dene bakalım.)

세준 : 못 하겠어, 못 해!
/se-jun : mos ha-gess-eo mos hae/

(Se-jun : Yapamıyorum, yapamıyorum.)

43. 만복 : 선생님, 저희 아이 좀 봐 주십시오.
/man-bog: seon-saeng-nim jeo-hui a-i jom bwa ju-sib-si-o/

(Man-bog: Doktor Bey, bebeğimize bir bakın lütfen.)

의사 : 오면서 복도 못 봤소? 지금 신종 플루라고 돌림병이 도는데 약이

떨어져서

우리도 방도가 없소. 치료 주사약을 직접 구해 오면 놔줄 수야 있잖디만.
/ui-sa: o-myeon-seo bog-do mos bwass-so. ji-geum sin-jong peul-lu-la-go dol-lim-byeong-i do-neun-de yag-i tteol-eo-jyeo-seo u-li-do bang-do-ga eobs-so. chi-lyo ju-sa-yag-eul jig-jeob gu-hae o-myeon nwa-jul su-ya iss-gass-di-man/

(Doktor: Gelirken koridoru görmediniz mi? Şu anda gomuz gribi diye bir salgın var. İlacımız kalmadığı için hiçbir şey yapamıyoruz. İlacı kendin alıp getirebilersen enjeksiyon yapabilirim.)

44. 철강 : 동무는 시키는 일이나 잘하라.

/cheol-gang: dong-mu-neun si-ki-neun il-i-na jal-ha-la/

(Cheol-gang: Yoldaş, sen sana söyleneni iyi yapmaya bak.)

만복 : 기렇지만...

/man-bog: gi-leoh-ji-man/

(Man-bog: Ama...)

45. 보안원 : 신분증 좀 봅시다.

/bo-an-won: sin-bun-jeung jom bob-si-da/

(Güvenlik görevlisi: Kimliğinize bakalım.)

승준 : 아, 신분증은 내 방에 두고 왔어요.

/seung-jun: a sin-bun-jeung-eun nae bang-e du-go wass-eo-yo/

(Seung-jun: Kimliğimi odamda unuttum.)

46. 보안원 : 그림 방으로 함께 갑시다.

/bo-an-won: geu-leom bang-eu-lo ham-kke gab-si-da/

(Güvenlik: Öyleyse birlikte odanıza gidelim.)

승준 : 난 외교관이에요.

/seung-jun: nan oe-gyo-gwan-i-e-yo/

(Seung-jun: Ben bir diplomatım.)

47. 정혁 : 도와주세요.

/jeong-hyeog: do-wa-ju-si-o/

(Jeong-hyeog: Yardım et lütfen.)

승준 : 예? 제가 왜?

/seung-jun: ye? je-ga wae/

(Seung-jun: Ne? Neden yardım edeyim?)

48. 철강 : 감찰국장을 증인으로 불러 주시라요!

/cheol-gang: gam-chal-gug-jang-eul jeung-in-eu-lo bul-leo ju-si-la-yo/

(Cheol-gang: Soruşturma Departmanı Şefini tanık olarak çağırın!)

재판장 : 본 사건과 관련이 없는 발언이니 받아들이지 않겠습니다.

/jae-pan-jang: bon sa-geon-gwa gwan-hyeon-i eobs-neun bal-eon-i-ni bad-a-deul-i-ji
anh-gass-seub-ni-da/

(Hakim: Bu davamızla ilgili olmadığı için dikkate alınmayacak.)

11. Bölüm

49. 세리: 이거 입어 봐요.

/se-li: i-geo ib-eo bwa-yo/

(Se-li: Bunu dene.)

정혁: 굳이? 지금 옷도 편한데.

/jeong-hyeog: gud-i? ji-geum os-do pyeon-han-de/

(Jeong-hyeog: Neden? Şu anki kıyafetlerim de rahat.)

50. 세리: 어서 가요.

/se-li: eo-seo ga-yo/

(Se-li: Hadi gidelim.)

정혁: 저기 아기까지만.

/jeong-hyeog: jeo-gi a-gi-kka-ji-man/

(Jeong-hyeog: Bebek çıkana kadar durayım.)

51. 창식 : 여기서 이거 우리랑 같이 먹어요.

/chang-sig: yeo-gi-seo i-geo u-li-lang gat-i meog-eo-yo/

(Chang-sig: Burada beraber yiyelim.)

정혁 : 아, 저는 윤세리 대표님과 함께 먹으면...

/jeong-hyeog: a jeo-neun yun-se-li dae-pyo-nim-gwa ham-kke meog-eu-myeon/

(Jeong-hyeog: Ben Başkan yun-se-li ile birlikte yiyeceğim...)

창식 : 잘 모르시는구나?

/chang-sig: jal mo-leu-si-neun-gu-na/

(Chang-sig: Pek bilmiyor galiba.)

구매팀장 : 저희 대표님은 겸상 안하십니다. 주의 상황 아직 못 들으셨네.

/gu-mae-tim-jang: jeo-hui dae-pyo-nim-eun gyeom-sang an-ha-sib-ni-da. ju-ui sang-hwang a-jig mos
deul-
eu-syeoss-ne/

(Satın alma müdürü: Başkan asla başkalarıyla birlikte yemek yemez. Anlaşılan kuralları

bilmiyorsun.)

52. 승준: 오면 어때요?

/seung-jun: o-myeon eo-ttae-yo/

(Seung-jun: Gelebilir misin?)

서단 /seo-dan/: (*Hiçbir şey demeden telefonu kapatıyor.*)

12. Bölüm

53. 명순: 이것 좀 드시라고.

/myeong-sun: i-geos jom deu-si-la-go/

(Myeong-sun: Bunu ye.)

영애: 아니, 뭐 내 집에 먹을 게 없을까 봐 갖고 왔어? 일없으니까 그만 들고 가라오.

/yeong-ae: a-ni, mwo nae jib-e meog-eul ge eobs-eul-kka bwa gaj-go wass-eo? il-eobs-eu-ni-kka geu-man deul-go ga-la-o/

(Yeong-ae: Evde yiyecek bir şey olmadığını düşünüp mü getirdin? Biz iyiyiz. Bunları geri götür.)

13. Bölüm

54. 세리 : 아버지 더 힘들게 하지 말고 그만 가요.

/se-li: a-beo-ji deo him-deul-ge ha-ji mal-go geu-man ga-yo/

(Se-li: Artık babanı zora sokmayı bırak ve geri dön.)

정혁 : 그 문젠 내가 알아서 하겠소.

/jeong-hyeog: geu mun-jen nae-ga al-a-seo ha-gass-so/

(Jeong-hyeog: Ben o işi halledeceğim.)

55. 상아 : 세리스초이스 대표 교체 건 다시 추진하려고 해요.

/sang-a: se-li-seu-cho-i-seu dae-pyo gyo-che geon da-si chu-jin-ha-lyeo-go hae-yo/

(Sang-a: Se-ri'nin Seçimi'nin başkanını değiştirmeyi bir kez daha konuşalım.)

이사 : 그건 대표님 돌아오시면서 이미 부결된 건인데.

/i-sa: geu-geon dae-pyo-nim dol-a-o-si-myeon-seo i-mi bu-gyeol-doen geon-in-de/

(Kurul üyesi: Bu konu Başkan Yoon döndükten sonra zaten reddedilmişti.)

56. 창식: 이혁 씨, 뭐 해요? 나와요.

/chang-sig: i-hyeog ssi, mwo hae-yo? na-wa-yo/

(Chang-sig: Lee Hyeok, ne yapıyorsun? Gelsene.)

세리: 아니, 그, 혁이 씨는 남고. 그, 내가 중요하고 긴밀하게 뭐 지시할 사항들도 좀 있고.

/se-li: a-ni, geu, hyeog-i ssi-neun nam-go. geu, nae-ga jung-yo-ha-go gin-mil-ha-ge mwo ji-si-hal sa-hang-deul-do jom iss-go/

(Se-li: Hayır. Hyeok kalacak. Ondan önemli ve gizli şeyler isteyeceğim.)

57. 만복 : 저를 그냥 **모른 척해** 주시면 **안 되겠습니까?** 저는 죽은 리무혁 동무에게 빚을 갚고 싶습니다.

/man-bog: jeo-leul geu-nyang mo-leun cheog-hae ju-si-myeon an doe-gass-seub-ni-kka. jeo-neun jug-eun li-mu-hyeog dong-mu-e-ge bij-eul gap-go sip-seub-ni-da/

(Man-bog: Beni tanıımıyormuş gibi yapamaz mısınız? Rahmetli yoldaş Ri Mu-hyeok'a olan borcumu ödemek istiyorum.)

철강 : **죽은 자에게 빚을 갚을 거가? 아니쁜 하나뿐인 자식을 살릴 거가?**

/cheol-gang: jug-eun ja-e-ge bij-eul gap-eul geo-ga. a-ni-meun ha-na-ppun-in ja-sig-eul sal-lil geo-ga/

(Cheol-gang: Bir ölüye borcunu ödemek mi yoksa tek çocuğunun hayatını kurtarmak mı?)

58. 은동 : 중대장 동지가 **여기서 주무시면 좋겠는데요.**

/eun-dong: jung-dae-jang dong-ji-ga yeo-gi-seo ju-mu-si-myeon joh-gass-neun-de-yo/

(Eun-dong: Yoldaş Yüzbaşım, siz burada uyusanız daha iyi olur.)

정혁 : **일없다 하지 않아, 편히 자라.**

/jeong-hyeog: il-eobs-da ha-ji anh-a pyeon-hi ja-la/

(Jeong-hyeog: Önemli değil dedim. Rahat rahat uyu.)

59. 영애 : 시아버지 되실 **총정치국장 동지께 한마디만 넣어 주든...**

/yeong-ae: si-a-beo-ji doe-sil chong-jeong-chi-gug-jang dong-ji-kke han-ma-di-man neoh-eo ju-meun/

(Yeong-ae: Müstakbel kayınpederin Genel Siyasi Büro Müdürü'ne kocam için iyi şeyler söyleyebilir misin?)

서단 : **개인적인 청탁은 받지 않겠습니다.**

/seo-dan: gae-in-jeog-in cheong-tag-eun bad-ji anh-gass-seub-ni-da/

(Seo-dan: Kişisel rica almıyorum.)

60. 승준 : 일단 **울지 말고...**

/seung-jun: il-dan ul-ji mal-go/

(Seung-jun: Ağlama...)

서단 /seo-dan/: **(Elini itip yanından gidiyor.)**

61. 세형 : 그럼 계속 **믿어 주세요** 오해시라니까요.

/se-hyeong: geu-leom gye-sog mid-eo ju-se-yo o-hae-si-la-ni-kka-yo/

(Se-hyeong: Öyleyse güvenmeye devam et lütfen, yanlış anlaşılma var diyorum.)

증평 : **조용히 해, 인마!**

/jeung-pyeong: jo-yong-hi hae in-ma/

(Jeung-pyeong: Sessiz ol, serseri!)

62. 증평 : 둘 다 꼴도 보기 싫으니까 **당장 나가!**
/jeung-pyeong: dul da kkol-do bo-gi silh-eu-ni-kka dang-jang na-ga/

(Jeung-pyeong: İkinizi de görmek istemiyorum, derhal gidin!)

상아 : **이거 한번만 봐 주세요. 보시고 판단해** 주세요.
/sang-a: i-geo han-beon-man bwa ju-se-yo. bo-si-go pan-dan-hae ju-se-yo/

(Sang-a: Buna bir kez bakın lütfen. Bakıp öyle karar verin.)

63. 치수: 명령만 내리십시오.
/chi-su: myeong-lyeong-man nae-li-sib-si-o/

(Chi-su: Emredin yeter.)

정혁: 안 될 말이다.
/jeong-hyeog: an doel mal-i-da/

(Jeong-hyeog: Olmaz.)

14. Bölüm

64. 상아: 자 사람 이력서 좀 나한테 보내요.
/sang-a: ja sa-lam i-lyeog-seo jom na-han-te bo-nae-yo/

(Sang-a: Bana o adamın özgeçmişini gönder.)

창식: 예? 이력서를 왜요?
/chang-sig: ye? i-lyeog-seo-leul wae-yo/

(Chang-sig: Efendim? Neden özgeçmişini istediniz?)

65. 영애 : 월숙 동무는 또 무슨 말을 하려 거래. 야, **먹던 거나 먹으라.**
/yeong-ae: wol-sug dong-mu-neun tto mu-seun mal-eul ha-lyeo gi-lae. ya meog-deon geo-na meog-eu-la/

(Yeong-ae: Yoldaş wol-sug, yine ne diyorsun? Sen yemeğine devam et.)

명은 : **아유, 아닙니다.** 이렇게 편안한 자리인데 어떻습니까?
/myeong-eun: a-yu a-nib-ni-da. i-leoh-ge pyeon-an-han ja-li-in-de eo-tteoh-seub-ni-kka/

(Myeong-eun: Ah, sorun değil. Böyle rahat bir ortamda ne yapacak?)

66. 옥금: 월숙 동지, 집에 가야지요.
/og-geum: wol-sug dong-ji, jib-e ga-ya-ji-yo/

(Og-geum: Yoldaş Wol-suk, eve gidelim.)

월숙: 안 취했어.
/wol-sug: an chwi-haess-eo/

(Wol-sug: Ben sarhoş değilim.)

67. 정혁 : 안 되갔소, 다시 **누우시오.**
/jeong-hyeog: an doe-gass-so da-si nu-u-si-o/

(Jeong-hyeog: Olmaz, tekrar uzan lütfen.)

세리 : 아니야. **괜찮아요.**

/se-li: a-ni-ya. gwaen-chanh-a-yo/

(Se-li: Hayır, sorun değil.)

68. 승준: 내가 이정혁이라고 생각하고 뭐, 한 대 쳐. 그러면 좀 기분이 풀릴지도 모르잖아.

/seung-jun: nae-ga li-jeong-hyeog-i-la-go saeng-gag-ha-go mwo, han dae chyeo. geu-leo-myeon jom gi-bun-i pul-lil-ji-do mo-leu-janh-a/

(Seung-jun: Beni Ri Jong-hyeok olarak düşün ve bana vur. Belki rahatlarsın.)

서단: 나는 동무가 이정혁이라고 생각하든 때릴 수 없습니다. 지가 좋아하는 남자 때리고 기분 풀리는 여자도 있습니까?

/seo-dan: na-neun dong-mu-ga li-jeong-hyeog-i-la-go saeng-gag-ha-meun ttae-lil su eobs-seub-ni-da. ji-ga joh-a-ha-neun nam-ja ttae-li-go gi-bun pul-li-neun yeo-ja-do iss-seub-ni-kka/

(Seo-dan: Seni Ri Jeong-hyeok olarak düşünürsem sana vuramam. Sevdiği erkeğe vurup

da iyi hissedecek kadın var mı?)

69. 세형 : 야, **놔. 놓으라고**

/se-hyeong: ya, nwa. noh-eu-la-go/

(Se-hyeong: Hey, bırak beni. Bırak dedim.)

정혁 : 가족분들의 출입 단속을 가장 철저히 해 달라는 것이 윤세리 대표님의 의지입니다.

/jeong-hyeog: ga-jog-bun-deul-ui chul-ib dan-sog-eul ga-jang cheol-jeo-hi hae dal-la-neun geos-i yun-se-li dae-pyo-nim-ui ui-ji-ib-ni-da/

(Jeong-hyeog: Aile bireylerinin odaya girişini sıkı bir şekilde denetlemem Başkan

Yun-Se-li'nin emri.)

15. Bölüm

70. ____요원 : 뭐라도 드시고 우리 긴장 풀리면 **다시 할까요?**

/yo-won: mwo-la-do deu-si-go u-li gin-jang pul-li-myeon da-si hal-kka-yo/

(Görevli: Bir şeyler yiyip ve gerginliğiniz geçtiğinde tekrar deneyelim mi?)

치수 : **일없습니다.** 배고프지 않습니다.

/chi-su: il-eobs-seub-ni-da. bae-go-peu-ji anh-seub-ni-da/

(Chi-su: Gerek yok. Aç değilim.)

71. 증평 : 당장 **내 집에서 나가.**

/jeung-pyeong: dang-jang nae jib-e-seo na-ga/

(Jeung-pyeong: Derhal evimden çık.)

세형 : 윤세리랑 스캔들 났던 그 경호원이 간첩이었다니까요.

/se-hyeong: yun-se-li-lang seu-kaen-deul nass-deon geu gyeong-ho-won-i gan-cheob-i-eoss-da-ni-kka-yo/

(Se-hyeong: Yun-se-li ile skandalı çıkan o koruma bir casustu.)

72. 명순: 기르든 다시 한번 가 보는 게 어떻습니까?

/myeong-sun: gi-leu-meun da-si han-beon ga bo-neun ge eo-tteoh-seub-ni-kka/

(Myeon-sun: Yine ona mı gitsek?)

월숙: 그 집은 문 닫았습니다. 지난주에 단속반한테 걸려서 잡혀갔습니다.

/wol-sug: geu jib-eun mun dad-ass-seub-ni-da. ji-nan-ju-e dan-sog-ban-han-te geol-lyeo-seo jab-hyeo-gass-seub-ni-da/

(Wol-sug: Orası kapandı. Geçen hafta teftiş subaylarına yakalanıp tutuklanmış.)

73. 서단 : 일단은 나랑 **같이 평양으로...**

/seo-dan: il-dan-eun na-lang gat-i pyeong-yang-eu-lo/

(Seo-dan: Öncelikle birlikte Pyongyang'a gidelim...)

승준 : **더는 꽤 끼치고 싶지 않아요.** 내 살길 마련해 뒀으니까 걱정말고.

/seung-jun: deo-neun pye kki-chi-go sip-ji anh-a-yo. nae sal-gil ma-lyeon-hae nwass-eu-ni-kka geog-jeong-mal-go/

(Seung-jun: Artık sana yük olmak istemiyorum. Ne yapacağımı planladım, onun için endişelenme.)

16. Bölüm

74. 정연 : **가 볼래? 데려다줄까?**

/jeong-yeon: ga bol-lae. de-lyeo-da-jul-kka/

(Jeong-yeon: Gidelim mi? Seni götürüyüm mi?)

세리 : **...(kafasını iki yana sallıyor.)** 마지막 인사 여러 번 했어요. 너무 여러 번 해서 이제 할 말이 남아 있지도 않아. 그리고 이런 꼴 보여 봤자 그 사람 가는 길만 더 힘들게 할 거고. 나 아팠다는 거 알리고 싶지도 않아요.

/se-li: ma-ji-mag in-sa yeo-leo beon haess-eo-yo. neo-mu yeo-leo beon hae-seo i-je hal mal-i nam-a iss-ji-do anh-a. geu-li-go i-leon kkol bo-yeo bwass-ja geu sa-lam ga-neun gil-man deo him-deul-ge hal geo-go.

na a-pass-da-neun geo al-li-go sip-ji-do anh-a-yo/

(Se-li: **...(kafasını iki yana sallıyor.)** Zaten kaç defa vedalaştık. Çok fazla vedalaştığımız için artık ona söyleyecek bir şeyim kalmadı. Ve beni bu halde görürse sadece gitmesini zorlaştırmış olurum. Hasta olduğumu bilmesini bile istemiyorum.)

75. 세준: 가, 빨리.

/se-jun: ga, ppal-li/

(Gidelim, çabuk.)

혜지: 자기야, 내가 여기 그냥 좀 더 있어야 될 거 같아.

/hye-ji: ja-gi-ya, nae-ga yeo-gi geu-nyang jom deo iss-eo-ya doel geo gat-a/

(Tatlım, bence biraz daha kalmamız lazım.)

76. 김 과장 : 약속된 시간이 아직 5분 정도가 남아 있는데 **금단선 넘어가는 건 정시에 하는 게 어떻겠습니까?**

/gim gwa-jang: yag-sog-doen si-gan-i a-jig 5 bun jeong-do-ga nam-a iss-neun-de geum-dan-seon neom-eo-ga-neun geon jeong-si-e ha-neun ge eo-tteoh-gess-seub-ni-kka/

(Müdür Kim: Belirlediğimiz vakte 5 dakika daha var. Sınırı tam vaktinde geçseler olmaz mı?)

군인 : 돌아갈 길이 바쁘데 **뭘 기다립니까?**

/gun-in: dol-a-gal gil-i ba-ppeun-ge mwol gi-da-lib-ni-kka/

(Asker: Dönüş yolumuz uzun. Ne diye bekleyelim?)

77. 서단: 나가 줘요.

/seo-dan: na-ga jwo-yo/

(Seo-dan: Lütfen dışarı çıkın.)

명은: 단아, 말을 좀 해 보라. 엄마랑 외삼촌이 뭘 좀 어케 해 주면 좋았니?

/myeong-eun: dan-a, mal-eul jom hae bo-la. eom-ma-lang oe-sam-chon-i mwol jom eo-ke hae ju-myeon joh-gass-ni/

(Myeong-eun: Dan, söyle bize. Dayınla ben senin için ne yapabiliriz?)

EK-3 Mucize Doktor Dizisinde Geçen Reddetme İfadeleri

1. Bölüm

1. Ahmet: Yapma.

Babası: Çekil şuradan.

2. Ali: Merhaba, bir bıçak alabilir miyim? Şu üstteki bıçak olur, kırmızı olan, o keskin işimi görür o.

Güvenlik görevlisi: Ya kardeşim, senin işin gücün yok mu allah aşkına. Hadi git ya.

3. Hasta annesi: Siz gelmiyor musunuz?

Ali: Benim bir yere yetişmem gerekiyor.

4. Ferman: Acil ameliyat.

Demir: Hocam, midesi çok zayıf ameliyatı nasıl kaldırsın?

5. Adil: Hadi bakalım, aşağıya inip sana bir şeyler yedirelim.

Ali: Yemek saatime 15 dakika var, teşekkür ederim.

6. Adil: Yavaş ye boğulacaksın.

Ali: Döneri çok seviyorum.

7. Adil: Sen hiçbir yere ayrılma.

Ali: A, açık havada beklemeyi tercih ederim.

8. Ferman: İstiyorsan al. Ama kendi ekibimde böyle asistan istemiyorum.

Beliz: Üzgünüm ama bu hastane cerrahiden ibaret değil. Benim düşünmem gereken başka şeyler de var.

9. Demir: Sen biraz sakın mi olsun.

Nazlı: Ölmesini mi seyredeceğiz?

10. Hasta yakını: Bir şey söyleyin, doktor hanım.

Nazlı: *Bulunduğu yerden koşarak uzaklaşıyor.*

11. Ali: Diren tüpü takılmalı.

Nazlı: Öyle sadece safrayı boşaltabiliriz, deliği dikemeyiz ki.

12. Nazlı: Diren tüpünü ilk dikişin altına takacağız iltihabı boşaltacağız.

Ferman: Nazlı çok geç. Çünkü tüpü çoktan taktım.

13. Nazlı: Gelsene iki dakika benimle.

Ali: Gelemem.

14. Nazlı: Ya, iki dakikacık gelsene, çok önemli.

Ali: Olmaz.

15. Adil: Öğret o zaman. Hocan olarak tek bir şey istiyorum senden çok mu?

Ferman: Hocam şu an tamamen duygularınızla hareket ediyorsunuz.

16. Adil: Ferman, oğlum, al bu çocuğu yanına, kol kanat ger. Eğit, gerekirse abilik yap benim sana yaptığım gibi. Sonuçlarına sen bile inanamayacaksın.

Ferman: *Kafasını iki yana sallayıp odadan çıkıyor.*

17. Tanju: Artık konu kapandı yani bunu kabullensen iyi olur.

Ferman: Kabullenmediğimi nereden çıkardınız?

18. Tanju: Ali burada çalışıyorsa herkes gibi çalışacak. Diğer asistanlarına ne iş veriyorsan ona da aynısını vereceksin. Tamam mı?

Ferman: Ekip benim. Buna ben karar veririm.

2. Bölüm

19. Nazlı: Ali, hadi sen eve git.

Ali: Ferman Hoca burada beklememi söyledi.

20. Hasta: Ameliyatı iki hafta sonra yapın.

Nazlı: Maalesef o kadar bekleyemeyiz Ayşe Hanım ama merak etmeyin Ferman Bey çok iyi bir doktordur.

21. Ferman: Çık dışarı.

Ali: Ama hasta...

22. Beliz: Asistanlarınıza böyle davranamazsınız, bırakın Doktor Vefa'yı.

Ferman: Bu iki doktor arasında olan bir tartışma Beliz Hanım, siz karışmayın.

23. Beliz: Benim hastanemdeki doktorların arasında bir tartışma Ferman Bey. Odama gelin lütfen, hemen.

24. Baş hemşire: Gençler, Ali'ye sahip çıkmanız gerekiyor.

Açelya: Yani, kusura bakmayın, ona Allah sahip çıksın.

25. Güneş: Biz de 'tamam' diyelim. Hastamız güzel güzel evine gitsin, dinlensin.

Ali: Baş ve iç kulağın MR'ını çekelim. Kan değerlerine de tekrar bakalım.

26. Ali: Kızınız iyi görünüyor, emin olmak için bazı testler alıcam.

Hasta yakını: Doktor Bey, çocuk işte. Bizim karnımız hep ağrır böyle. Şimdi, bizim matematik sınavımız da var, anladınız? Şimdi hiç karıştırmayın test mest. Sussun diye getirdik, 'iyisiniz' diyin gidelim yani.

27. Ferman: Ortada medikal bir durum yok. Evine gönder kızı.

Ali: Ama... intestinal malrotasyonu olabilir.

28. Ferman: Bundan sonra yaptırman gereken hiçbir testi yaptırmayacaksın, yasak.

Ali: Ama bir testi yaptırana kadar onun gerekip gerekmediğini nasıl bileceğim?

29. Demir: Roof Bar, ben ısmarlıyorum.

Nazlı: Demirciğim baban zengin anladık ama ben gelemem zaten Ali gelecek bize.

30. Ali: Bağırsakları düğümlenmiş olabilir. Hemen kontrol etmeliyiz.

Hasta yakını: Ya arkadaşım, sen deli misin ya! Anlamıyor musun? Benim kızım iyi. Test mest istemiyoruz demedik mi sana ya

31. Hasta yakını: Git. Gece gece benim başımı belaya sokma. Yürü git!

Ali: Benim Aybüke'yi hemen görmem lazım.

32. Tanju: Bırak kalsın, diğer asistanlara nasıl davranıyorsak ona da öyle davranacağız.

Ferman: Ekip benim. Ameliyata istediğim kişiyi...

33. Ali: Evi görebilir miyim?

Nazlı: Bu saatte? Saat 12 Ali.

3. Bölüm

34. Hasta: Tümörü alın bebeğim yaşasın.

Nazlı: Sendromunuzdan dolayı uzun ameliyatlar sizin için çok tehlikeli Burcu Hanım. Pıhtılaşma riski çok yüksek.

35. Ferman: Bir daha hastaların yanında benimle zıtlasma.

Ali: Zıtlashmadım, çözüm önerdim.

36. Ali: Ben de yardım edeceğim.

Ferman: Yardım falan etmiyorsun. 5005 numara, Rahmi Özyener, kalp krizi. Onun yanına gidiyorsunuz. Dosya bu, al. Demir, yanındasın.

37. Demir: Ben mi? Hocam, niye ben ya?

38. Hasta yakını: Alın şu bebeği karnından. Karımı bana geri verin.

Ferman: O bebek sizin de bebeğiniz, özür dilerim ama.

39. Hasta: Git başımdan.

Ali: Rahmi Bey, yukarı çıkmanız lazım. Pilinizi takmam lazım, lütfen.

40. Hasta: Bırak beni oğlum, bırak, git.

Ali: Ama pil takmamız lazım.

41. Hasta: Bırak beni.

Ali: Ama o zaman ölürsünüz.

42. Ali: Hadi şimdi gidelim, pilinizi takalım. Mutlu mutlu yaşayalım

Hasta: O dediğin imkansız artık oğlum.

43. Hasta yakını: Kızım kalp hastası. Bebeğini alın, kızımı yaşatın.

Ferman: Öncelikle burası bir hastane, lütfen sesinize dikkat edin. Eğer dinlerseniz...

44. Ferman: Beyefendi ileriye gidiyorsunuz, lafınızı bilin.

Hasta yakını: Bilmezsem ne olur?

45. Ferman: Çizgiyi aşıyorsunuz, dikkatli olun.

Hasta yakını: Sen benim kim olduğumu biliyor musun?

46. Tanju: Bence ısrar etmeyelim.

Ferman: Ameliyat etmezsek ikisi de ölecek, anne de bebek de.

47. Açelya: Hadi, anlat.

Gülin: Yok, ben Beliz Hanım'ın dedikodusunu yapamam.

48. Nazlı: Burcu Hanım, ameliyatı denedik ama olmadı. Hamileliği artık sonlandırmamız lazım.

Hasta: Böyle bir şeye asla izin vermem. Bebeğimi kaybedemem.

49. Hasta yakını: Doktor, kızımı hemen ameliyat edeceksin.

Ferman: Bu sefer de ben yapamam. Ameliyat daha da riskli.

50. Ali: Gitmesine engel olalım. Psikiyatri bölümünü çağıralım, evet. Rahmi Bey'in akli melekelerinde muhtemelen sorun var.

Ferman: Ali, hastanın öyle bir sorunu yok, şuuru açık. Yaşamsal fonksiyonları tehlikeye girmedikçe ona müdahale edemeyiz.

51. Ali: O zaman Beliz Hanım'a gidelim.

Ferman: İstemiyor dedim.

52. Ali: O zaman kendimiz bayıltalım takalım pili.

Ferman: Yeter! Niye anlamak istemiyorsun Ali? Olmuyor, bazen bazı şeyler mümkün olmuyor. Bazen bir yol yok.

53. Adil: Yarın gideriz hırdavatçıdan yenisini alırsın.

Ali: Ben kendi tornavidamı isterim, ben başka tornavida istemem. Ben bir tek onunla yapabiliyorum çünkü.

54. Adil: Bana taşınmanı istiyorum çocuk.

Ali: Size kendi evimde yaşamak istediğimi söylemiştim.

55. Adil: Ama illa seninle yaşamak istemiyorum diyorsan kişisel destek görevlisi var, biliyorsun.

Ali: Teşekkür ediyorum. Bakıcıya ihtiyacım yok.

56. Tanju: Ameliyatı yapacaksın, geri dönüşü yok bunun.

Ferman: Siz ne yapmaya çalışıyorsunuz şu an ben anlamıyorum. Düne kadar çok karşıydınız bu ameliyata. Ne oldu da bir anda destekler oldunuz?

57. Ahmet: Ben şimdi çıkartırım onu.

Öğretmen: Ahmetciğim, yavrum sen zaten kendin küçücük bir çocuksun. Çağır anneni babanı gelsin, bunlar senlik işler değil.

58. Adil: Şans dile.

Tanju: Sen de gayet iyi biliyorsun ki Adil Hoca, burada şansa yer yok. Artık her şey onların elinde.

59. Ferman: Hepsini unut.

Ali: Kızarsanız ama sonra?

60. Adil: Hastane dışında ona göz kulak olsun.

Nazlı: Hocam, çok isterim. Yani, evet, biz Ali ile çok iyi anlaşıyoruz ama Ferman Hoca Ali ile konuşmamı pek istemiyor. ‘Kendi ayakları üzerinde dursun’ diyor.

61. Nazlı: Arada Adil Hoca’yı bize de yollasana.

Ali: Geleceğini sanmıyorum.

62. Nazlı: Birazdan yemek yapacağım, hep beraber yiyeceğiz, tamam mı?

Ali: Ben ama her şeyi yemem.

63. Nazlı: Geçsene Ali.

Ali: Ben böyle iyiyim.

64. Nazlı: Kıymalı makarna?

Ali: Ağzımda tuhaf bir yumuşaklık bırakır.

65. Nazlı: Köfte-patates?

Ali: Dudaklarım yağlanır, hoşlanmam.

66. Beliz: Tamam, ödeyelim.

Kıvılcım: Ne demek ödeyelim? Beliz, böyle şeyler için para harcayamayız. Kemer sıkmamız lazım.

67. Beliz: Neden?

4. Bölüm

68. Güneş: Gönlümün sultanı, bir dursana.

Gülin: Ay, çekil, gelme peşimden.

69. Gülin: Allah aşkına uzak dur benden.

Güneş: Ama, bak... Özür diledim.

70. Ferman: Demir'e söyle Muhsin Abi'ye hemen haber versin. Duyunca çok sevinecek.

Nazlı: Hocam ben arayayım, ben haber vereyim. Biliyorsunuz Muhsin Bey'in benim için önemini.

71. Ferman: Biliyorum. O yüzden karaciğeri gidip sen alacaksın, tamam mı?

72. Nazlı: Hocam, lütfen Demir alsın karaciğeri.

Ferman: Demir çünkü vakadan beri yanımdan ayrılmıyor. Anladın mı? Bu yüzden Demir gitmiyor.

73. Ferman: Nazlı ile beraber bir karaciğer almaya gidiyorsunuz, tamam mı?

Ali: Gitmemeyi tercih ederim.

74. Nazlı: Çok acil ambulansa ihtiyacımız var.

Gülin: Hiç ambulansım yok, kaza oldu. 4 araç şu an görevde.

75. Ferman: VIP hastayı unut.

Beliz: Ne demek unut?

76. Açelya: Bu sonuçlarda bir yanlışlık var. Tekrar yapabilir miyiz testleri?

Görevli: Maalesef, onu sorumlu doktorun istemesi lazım.

77. Demir: Bu sonuçları hemen tekrarlanması lazım, hemen.

Görevli: Bakın, çok üzgünüm ama sonuçlar değişmeyecek. Kan yalan söylemez.

78. Ali: Bizim hemen buza ihtiyacımız var, hemen. Acil, buza ihtiyacımız var.

Çalışan: Buz makinesi bozuk, kalmadı.

79. Nazlı: Ali, hadi barışma çikolatamız olsun. Hı?

Ali: *Bulunduğu yerden gidiyor.*

80. Kıvılcım: Ferman'ı ameliyata al, Tanju.

Tanju: Hayır.

81. Ali: Lütfen sağa çeker misiniz?

Nazlı: Hayır hayır, lütfen devam edelim.

82. Ali: Muayene etmem lazım.

Nazlı: Bak, bir şeyim yok diyorum. Sadece incindi, bir sakın.

83. Nazlı: Kenara çekin.

Polis memuru: Burada mı? Hayatta olmaz.

84. Memur: Hadi Ali, aç ağzını.

Ali: *Kafasını çevirip, geri çekiliyor.*

85. Ali: Yanıma gelsin.

Memur: Gelemez ki. Babandan korkuyor. Büyünce sen gidersin yanına belki.

86. Ferman: Güneş, tekerlekli sandalye acil.

Hasta: Ferman, zahmet etme, yürürüm.

87. Açelya: Akşam yapalım mı bir şeyler? Ne dersin?

Demir: Tadım yok hiç ya.

88. Çalışan: Tamam, bunu vereyim.

Ali: I ılı, başkasının çayını içmem, ben kendi çayımı isterim.

89. Ferman: Aynı yerde çalıştığın birine sakın ama sakın aşık olma. İkisini birbirine karıştırma. Tamam mı?

Nazlı: Böyle bir şansımız var mı sizce? Yani insan aşık olabileceği kişiyi seçebiliyor mu? Benim öyle bir kabiliyetim yok da.

90. Nazlı: Siz de gelseniz.

Ferman: Ne alaka? İyi dinlenmeler.

91. Demir: Bir tane daha alayım mı?

Nazlı: Yok yok, ben öyle heyecandan herhalde. Ne bileyim Ali kızar mı, ister mi, beğenir mi?

92. Gülin: Bir şey içer misin?

Ali: Teşekkürler.

93. Baş hemşire: Cips?

Ali: Dudaklarım yağlanır.

94. Nazlı: Akşam yemeği saatin geldi mi? Bir şeyler söyleyelim mi?

Ali: Henüz değil.

95. Beliz: Ferman neredesin? Konuşmak istiyorum.

Ferman: Ben hiç istemiyorum Beliz.

5. Bölüm

96. Açelya: Dansa gidelim.

Herkes: Hayır.

97. Nazlı: Artık siz de Ali'ye karşı biraz yumuşasanız? Görmüyor musunuz ne kadar zorlanıyor?

Ferman: Ben neyi anlatmaya çalışıyorum zannediyorsunuz siz? Hayat onu ne kadar çok zorluyor görmüyor musunuz? Her şey ona ne kadar fazla geliyor, hiçbiriniz mi görmüyor? Bana bir şey olmaz ama burada haksızlık olan bir şey varsa o da Ali'nin burada olması. Zamanla bunu hepiniz anlayacaksınız.

98. Nazlı: İsterseniz biz sonra gelelim.

Hasta: Yok yok, gelin gelin.

99. Adil: İstersen ben sana yardım edebilirim.

Ali: Teşekkürler. Kendim hallederim.

100. Güneş: Yarın akşam bizim yeni oyunun provası var da gelir misin diyecektim.

Gülin: Ben hiç anlamam ki tiyatrodan.

101. Ali: Dilerseniz onkoloji bölümünde bir randevu ayarlayabilirim.

Hasta yakını: Yok, ona gerek yok. Onkoloğumuz var zaten.

102. Güneş: Yarın akşam benim...

Baş hemşire: Hayır.

103. Adil: Söylemeyeceksin.

Ali: Gerçeği bilmek hastanın hakkı.

104. Güneş: Akşam provam var da yarın, akşam. Sen gelirsen Gülin de gelecek. Hadi ne olur, lütfen.

Açelya: Bilemedim.

105. Hasta: Hoşlanmadığını söyle, bitsin.

Ali: *Hiçbir şey söylemeden işini yapmaya devam ediyor.*

106. Hasta: Belli etmeyeceksin. Cool duracaksın.

Ali: Ben öyle şeyler yapamam. Yalan söyleyemem ben.

107. Nazlı: Yardım edeyim mi? Ne arıyorsun?

Ali: Tepki vermeden kitaplıktan kitabı alıp masaya oturuyor.

108. Baş hemşire: Dedikodu yapmayın.

Açelya: Adam koskoca cerrah, Beliz Hanım'a bile söylememiş nereye gideceğini, anlamadım.

109. Ali: Ferman Hoca test için izin versin yeter.

Adil: Aliciğim!

110. Ali: Beni bir dinler misiniz?

Hasta yakını: İnanamıyorum ben sana, bunu nasıl söyleyebilirsin Kerem'e?

111. Ali: Lütfen, anlatmama izin verin.

Hasta yakını: Ya çık dışarı!

112. Ali: Ben de yardım etsem?

Ferman: Etmeyeceksin.

113. Nazlı: Ali bir açar mısın? Çok önemli.

Ali: Açmak istemiyorum ama. İyi geceler.

114. Beliz: Kıvılcım, beni yalnız bırakır mısın?

Kıvılcım: Sonra yalanlar büyür büyür, bir gün bir bakmışsın Ferman puf... başkasına gitmiş.

EK-4 Leyla ile Mecnun Dizisinde Geçen Reddetme İfadeleri

1. Bölüm

1. Pakize: Lokum mu alsak acaba? Yok şambali daha iyi.

İskender: Aldım bir paket çikolata, arabada.

2. Pakize: İskender ne diyeceğim bak, ne olur dikkatli git. Yavaş kullan şu arabayı.

Ne olur, aman diyeyim ha.

İskender: Ya Pakize, kurban olayım başlama gene ya. Benim hayatım bu arabada geçiyor, yapma gözünü seveyim. İlk defa mı araba kullanıyorum ben ya?

3. Mecnun: Açmıyorlar işte, yoklar demek. Hadi gidelim.

İskender: Sus, sus. Dur durduğun yerde. Vallahi içeride de böyle yaparsan anan bile elimden alamaz ha.

4. İskender: Hazır gaza gelmişken isteyeyim mi kızı? İsteyeyim mi?

Pakize: Kahve içeceğiz İskender.

5. Sevim: Çay içer misiniz? Bir çay demleyeyim mi?

İskender: Çay mı? Biz onu kahve diye düşündük ama...

6. Mecnun: Baba, ayıptır ya. Gelmişken isteyelim şu kızı.

İskender: Çocuğum bırak ya, ben sana daha güzelini alırım, kalk.

7. Mecnun: Sahildeyim ben oraya gelirsin.

Kaan: Abi benim işe gitmem lazım.

8. Kaan: Gel sen de ortak ol istersen.

Mecnun: Kaan, bir git Allah aşkına ya. Ben kendi derdime düşmüşüm zaten.

9. İsmail: Ben de geleyim. Bana da istesin bir tane İskender Abi.

Mecnun: Abi ne diyorsun? Olur mu öyle şey ya?

10. İsmail: Erdal Abi be, bir orta şekerli kahve yapsana bana.

Erdal: Hayda, kahvehane mi oğlum burası?

11. Erdal: Ya İskender, sen bir durağa girsene abiciğim. Yani böyle bakkalda müşteri beklenmez ki.

İskender: Ya Erdal, bir bardak çay vermemek için bir ton laf ettin ya. Helal olsun sana be.

12. İsmail: Ben akşamları senin arabayla işe çıksam ya, taksiyle. Sen böyle bir başına çok yoruldun be abi, hep yalnız.

İskender: Dalga mı geçiyorsun İsmail? En son gece taksiye çıkmak istediğinde ne olduğunu gayet iyi hatırlıyoruz değil mi?

13. İskender: Taksiye çıkarsın, ferahlarsın. Açılırsın biraz, al al.

Mecnun: Baba sen ne acayip bir adamsın ya. Şu halimde bile bana iş kilitlemeye çalışıyorsun ya.

14. Mecnun: Hocam bir soğuk su versene oradan.

Çalışan: Valla yeni koydum, ılık biraz.

15. Mecnun: Pardon, isminizi öğrenebilir miyim?

Leyla: Ne yapacaksınız ismimi?

16. Ak sakallı: Hadi durma sen de yat, yat. Yalnız sen başını o tarafa koy, böyle başlı kışlı yatalım. Tamam mı?

Mecnun: Sığmam ben buraya, tek kişilik yatak bu.

17. Pakize: Gidip bir sorsana İskender, bakalım kimmiş neyin nesiymiş.

İskender: Niye ben soruyorum Pakize? Git sen sor. Zaten rahmetli babana benziyor biraz. Sen sorsan daha iyi.

18. Pakize: Cık.

19. Erdal: Kaan, İsmail Abi'ne bir çay ver oğlum.

İsmail: Yok. Çay almayayım ben abi. Sen bana sıkma portakal ver Kaan.

20. Erdal: Hayda, oğlum her gün yeni bir icat çıkarmayın benim başıma ya. Bakkalda sıkma portakal ne arasın?

21. İsmail: En iyisi ben sana 2 kilo portakal tartayım. Müşteri isteyince verirsin taze taze.

Erdal: Ya yürü git işine İsmail. Yürü git şovunu aşağıda yap ya.

22. Kaan: Biz portakalla başlayalım, sonra nar suyu, elma suyu falan devam ettiririz. Bir de şuraya tost makinesi koymak lazım.

Erdal: Tabii, bir de döner asarız şuraya, tam olur. Bakkal oğlum burası, bakkal. Allah Allah, nereden dadandınız başıma ya! Bir bulaşmayın işime arkadaş.

23. Pakize: Oğlum, şu perdeleri asıver yavrum bana.

Mecnun: Anne Allah aşkına ne perdesi ya. İşimiz var bizim dedemle.

24. Pakize: Oğlum beş dakika takıver, sonra yaparsın sen işlerini.

Mecnun: Annecim ben geçen perde takarken ne çile çektiğimi biliyorum, lütfen ısrar etme.

25. İsmail: Bak tut buradan gevşet biraz, gevşet.

Mecnun: Abi yok kalsın, bir sakatlık çıkar şimdi.

26. Mecnun: Dede hadi bir el at da şunları asalım.

Ak sakallı: Oh, buldun ak sakallı dedeyi her işi ona yaptır. Yok, yağma yok evlat. Ben bu sakalları değirmende ağartmadım. Ben buraya perde asmak için değil akıl vermek için geldim.

27. Yavuz: Ne diyorsun? Takalım hadi.

Erdal: Yahu arkadaş, ya anlamıyorum ki. Burası bakkal, bakkal. Kahve değil burası.

28. Yavuz: Al bir yudum şundan.

İskender: Saçmalama be. Neyin peşindesin?

29. Yavuz: Yengenin adı ne? Söyle bakayım.

Mecnun: Ne yapacaksın yengenin adını?

30. Yavuz: Söylesene sen adını.

Mecnun: Ya bırak Allah aşkına. Ne yapacaksın yengenin adını ya?

2. Bölüm

31. İskender: Gidip kızı bir daha mı istesek acaba Pakize?

Pakize: Yok ya. Kovulduğumuz yere bir daha gi... Hayır efendim, yok öyle bir şey, yok.

Gitmem.

32. İskender: İster misin biraz, şu ucundan?

Metin: Ne yapayım senin ekmeğini be!

33. İskender: Sevenleri ayırma Metin. Çikolatayla çiçek evde duruyor hala. Akşam gelelim mi bir daha istemeye?

Metin: Adama bak be. Eline ekmek almış gelmiş kapıma, kız istiyor. Hadi oradan, benim sana verecek kızım yok.

34. Leyla: Hayatım deme bana.

Arda: Ne diyeyim? Mahmut mu diyeyim?

35. Yavuz: Gel, şunu bir gözden geçirelim.

Mecnun: Abi Allah aşkına çıkarma şunları. Tamam, anladım ben olayı.

36. Yavuz: Riske atmayalım, bir göz atalım şuna, gel.

Mecnun: Abiciğim lütfen ya, benim kafam karışıyor ama.

37. Arzu: Hala ne duruyorsun kızım, hazırlansana.

Leyla: Bir yere gittiğim yok. Ben Arda'dan kurtulmak için öyle söyledim.

38. Sevim: Hazırlan bir an önce.

Leyla: Nereye ya? Ben bir yere gitmiyorum.

39. Kubilay: Ne bu saçının sakalının hali? Git tıraş ol.

İsmail: Ya damat değilim ki ben, garsonum.

40. Kubilay: Davetiyeyi görelim.

Mecnun: Abi evden çok acil çıktığım için almayı unuttum ya.

41. Kubilay: Git pasta al.

Mecnun: Yok, ben misal olarak dedim ya.

42. Genç: İzniniz olursa kendisini halaya kaldırmak istiyoruz.

Sevim: Evladım, şu takı işi falan halledilsin kasap havası başlayınca kalkar Leyla da.

43. Pakize: Sen de git damada para tak.

İskender: Ya Pakize deli etme beni. Tanımadığım adama para takmam ben.

44. İsmail: Orada boş masa var, orayı ayarlayayım mı?

Pakize: Hiç gerek yok. Biz çok kalmayacağız çocuğum, gideceğiz zaten.

45. Arda: Dışarıda araba bekliyor hayatım, gel gidelim.

Mecnun: Araba mı? Bizim de var araba. Kapıda yatıyor aslanlar gibi taksi.

46. Leyla: Çin lokantasına gidelim mi?

Mecnun: Çin mi? Yok ya ne Çin'i? Ucuza kaçmayalım, Çin malı yani dandik olur sonuçta.

47. İsmail: Nereye? Dur, dur. Daha tatlı yiyeceğiz. Çikolata falan var, getireyim mi içeriden?

Mecnun: Abi valla almayalım biz. Leyla'yı daha evine bırakacağım ben.

48. İsmail: Vereyim mi evin anahtarını?

Mecnun: Abi o ne ya? Ne yapacağım abi evin anahtarını?

49. Mecnun: Allah aşkına bir dinle ya.

Leyla: Senin söyleyecek sözlerin olabilir ama benim hiç dinleyecek halim yok.

50. Mecnun: Alalım onları da binelim arabaya eve gidelim. Nasıl?

Leyla: Nasıl bırakıyorsun? Araba bile çalışmıyor.

3. Bölüm

51. Mecnun: Leyla eve bırakayım mı seni?

Leyla: Gerek yok, ben taksiyle giderim.

52. Kaan: Git özür dile, belki barışırsınız.

Mecnun: Özür diledim, karakolun çıkışında diledim de suratıma bakmadı atladı taksiye, fırladı gitti.

53. Arda: Okula beraber gitsek ya.

Leyla: Gerek yok, ben kendim giderim. Sağol Arda.

54. Kaan: Gel beraber yiyelim muhallebiyi.

Mecnun: Kaan sen kafayı mı yedireceksin bana, ne muhallebisi ya?

55. Kaan: Mektup yaz.

Mecnun: Ne mektubu? Ben anlamam ki mektup yazmaktan.

56. Arzu: Sen onu bırak da siz gece neler yaptınız onu anlat. Siz niye düştünüz karakola?

Leyla: Hayatta olmaz. Ağzınızda bakla ıslanmıyor kızım sizin.

57. Mecnun: Bize gelin bir süre. Valla bizde kalın beraber bizimle.

Metin: Sağol evladım. Lüzum yok.

58. Arda: Bağırma burada. Ne satıyorsan git dışarıda sat. Okul burası okul.

Mecnun: Sana ne be. Gir içeri, bak dersine.

59. Metin: Bana bak delikanlı. Bundan sonra kızımın etrafında dolaşmayı bırak.

Mecnun: Yani Metin Amca sen de var ya tam kız babasıymışsın he. Benim niyetim ciddi şimdi. Bu konuda merak etme yani, valla.

60. Metin: Bana ne niyetinden, kızımdan uzak dur yeter.

Mecnun: Uzak durmazsak ne olur?

61. İskender: Bizim araba tekledi. Şuna bir baksana.

Erdal: He oldu. Bir araba tamir ettirmedığınız kalmıştı, onu da yaptırın ha. Helal olsun.
Bakkalım ben bakkal.

62. İskender: Hadi bir el at da bari evin önüne kadar itelim şunu.

Erdal: A, ben, yok yok. İskender, ben itemem. Fıtık, bende fıtık var.

63. İsmail: Var mı sizde 43 numara ayakkabı? Ver ayakkabıyı da vereyim bir leğen.

Pakize: Yok yok, ayakkabı falan yok.

64. Nurten: Yaklaş bakayım ekrana. Gel, gel. Erdal, bir şey söylesene, tek laf etsene ya. Deliri...

Erdal: *Bilgisayarı kapatıyor.*

65. Erdal: Mecnuncuğum, çiçekçiye gitmişken bir sorsana, bu çiçek işinin getirisi var mıymış?

Mecnun: Yok be abi, ne getirisi olacak ya. 3 lira 5 liradır. Kuru bir dal ya, kaç lira olabilir ki bir çiçek?

66. İskender: Ver onu ver, ver.

Erdal: Ben onu içeri alacaktım da tam o sırada Kamil geldi buraya. Maça gidiyormuş, yedek kulübesinde üşümesin diye ben ona verdim.

67. Hoca: Kamil, çık ısın hadi.

Kamil: Yok hocam, iyiyiz böyle. Soba var, palto var, kalın kalın.

68. İsmail: Yedek kulübesinde oturacağına gel bizle kavgaya.

Kamil: İlk defa hoca ısın dedi. Nasıl geleyim şimdi maçı bırakıp ya

69. İsmail: Dede, sen o asayı bana versene. Bende dursun o.

Ak sakallı: Taktın şu asaya. Bak indireceğim beynine, iblis!

70. İsmail: Sen şimdi git, onlara küfret kavga çıksın. Sonra biz de buradan dalalım, yürü.

Kaan: Ya, dur abi, ne itiyorsun?

71. Arda: Neyse, başla bakalım.

Mecnun: Yok, lütfen sen başla misafir sayılırsın.

72. Arda: Yok canım sen başla.

73. Ak sakallı: Gitsek mi?

İsmail: Dur dede, dur. Bak bir hareketlenme var orada.